

Kallelse till kommunstyrelsen den 26 maj 2026

klockan 8.15

Som ledamot i kommunstyrelsen kallas du till sammanträde. **Har du förhinder** kontakta kansliet@stromsund.se i god tid, så sekreteraren hinner kalla din ersättare.

Möjlighet att delta på länk kommer finnas. Endast friska ledamöter får delta på plats.

Sammanträdets plats

Sammanträdesrum Almen, kommunkontoret i Strömsund.

Utsändningsdag

Tisdag 19 maj 2026.

Program

08.20 Bokslutsprognos kommunstyrelsen, uppföljning verksamhetsmål kommunstyrelsen

09.05 Bokslutsprognos, investeringsprognos samt verksamhetsmål med uppföljning

09.30 Paus 20 min

09.50 Omorganisation

10.35 Nytt styrsystem

11.05 Gruppmöten

12.00 Lunch

13.00 fortsättning gruppmöten

14.00 Beslutsmötet börjar

Välkommen

Susanne Hansson, ordförande

Malin Åbbel Fjell, sekreterare

0670-161 06 eller malin.abbel.fjell@stromsund.se

Föredragningslista

- 1 Fastställande av föredragningslistan kommunstyrelsen
- 2 Kommunstyrelsens ordförande informerar
- 3 Ändringar i ekonomisk process 2027
- 4 Uppföljning av verksamhetsmål - kommunstyrelsen 2026
- 5 Bokslutsprognos kommunstyrelsen per 30 april 2026
- 6 Bokslutsprognos per 30 april 2026
- 7 Investeringsprognos per objekt per 30 april 2026
- 8 Budget 2027
- 9 Investeringsbudget 2027 per objekt
- 10 Uppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan 2026
- 11 Omorganisation Strömsunds kommun
- 12 Nytt styrsystem för Strömsunds kommun
- 13 Revidering av ägardirektiv för Strömsunds hyresbostäder AB - 2026
- 14 Revidering av ägardirektiv för Strömsunds energi AB - 2026
- 15 Revidering av riktlinje för kommunalt partistöd
- 16 Organisering skolenheter F-9 Strömsunds tätort, skolenhetskod
- 17 Lokal trafikföreskrift om hastighetsbegränsning på Myrgatan och del av Strömsvägen
- 18 Översyn av avgifter för ledsagning 2026
- 19 Årsredovisning för kommunalförbundet Partnerskap Inland - Akademi Norr 2025
- 20 Godkännande av vattenskyddsområden
- 21 Lägesbild - våldsbejakande extremism och radikaliserings
- 22 Uppföljning av aktivitetsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism (VBE)

- 23 Medborgarförslag om en större lekpark
- 24 Medborgarförslag om hundrastgård i Strömsund
- 25 Medborgarförslag om förbättring av trygghetslarm för äldre
- 26 Medborgarförslag om ambulerande aktivitetssamordnare i Strömsunds kommun
- 27 Motion om meröppet på biblioteken - Kristina Ström (V)
- 28 Motion från Moderaterna - Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen
- 29 Motion från Eskil Ehnberg (M) och Viktoria Trewe (M) om att anställa kommunal läkare
- 30 Delgivningar kommunstyrelsen 2026

Diarienummer KS.2026.842

Ändringar i ekonomisk process 2027 - återremittering

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

1. Beslut om budget för 2027, verksamhetsmål samt investeringar per objekt flyttas från den 15 juni till kommunfullmäktiges sammanträde 30 september 2026.
2. Beslut om förslag till budget 2027 samt beslut om investeringar per objekt den 26 maj i kommunstyrelsen flyttas till kommunstyrelsens sammanträde den 22 september.
3. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avsluta det återremitterade ärendet (KF § 67/2026) med motiveringen att frågan om den ekonomiska processen ligger inom kommunstyrelsens mandat och därför inte ska beslutas av kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Den fastlagda ekonomiska processen säger att beslut om budget och mål för år 2027 ska fattas den 15 juni i kommunfullmäktige. Verksamheterna står inför en omorganisation som också ska beslutas den 15 juni i kommunfullmäktige. Innan beslut fattas om omorganisationen gäller den nuvarande organisationen. Att först besluta om en budget för den nuvarande organisationen för att sen ta nytt beslut efter omorganisationen riskerar att innebära dubbelt arbete för både politik och verksamhet. Därför är det bättre att skjuta på beslut och i stället lägga tiden på budgetarbete inför den nya organisationen. Beslut om investeringar för samma år bör

följa samma tidplan som beslut om budget eftersom omfattningen av investeringar också påverkar exempelvis resultat.

Ärendet var uppe för beslut i kommunfullmäktige den 29 april 2026. Där blev ärendet återremitterat till kommunstyrelsen med motiveringen att man efterfrågade en analys om vilka effekter en senareläggning av investeringsbudgetens beslutsdatum får för verksamheternas genomförande av investeringsobjekten under 2027.

Efter genomgång av gällande styrdokument och ansvarsfördelning har det konstaterats att beslutanderätten i frågan ligger hos kommunstyrelsen och inte hos kommunfullmäktige, då beslut om ekonomisk process för 2026 togs av kommunstyrelsen den 26 november 2025, § 220. I kommunstyrelsens reglemente står det bland annat att styrelsen ska leda arbetet med, och samordna utformningen av, övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten. Ärendet tas därför upp för beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

KF § 67/2026

Riskbedömning avseende investeringsbudget 2027

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Niclas Liljefjäll

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen, ekonomichef

Kommunledningsförvaltningen, kommundirektör

den 29 april 2026

Diarienummer KS.2026.842

§ 67 Ändringar i ekonomisk process 2027

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendet återremitteras till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Beslut om budget 2027 inklusive kommunfullmäktiges mål den 15 juni i kommunfullmäktige flyttas till kommunfullmäktiges sammanträde 30 september 2026.
2. Beslut om budget 2027 den 26 maj i kommunstyrelsen flyttas till kommunstyrelsens sammanträde den 22 september.

Yrkande

Ordföranden föreslår kommunfullmäktige besluta enligt kommunstyrelsens förslag.

Susanne Hansson (S) yrkar ett tilläggsyrkande om att investeringsbudgeten för 2027 flyttas fram till kommunfullmäktige den 30 september 2026.

Simon Högberg (M) yrkar återremiss: Vilka effekter får en senareläggning av investeringsbudgetens beslutsdatum för verksamheternas genomförande av investeringsobjekten under 2027.

Ordföranden frågar kommunfullmäktige om ärendet ska avgöras idag.

Ordförande finner att ärendet ska avgöras idag.

Votering

Ordförande finner att votering är begärd och ska genomföras.

Ja-röst för att avgöras idag.

Nej-röst för att återremittera.

Vid omröstningen avges 18 ja-röster och 16 nej-röster. Inga ledamöter avstår från att rösta.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar återremittera ärendet då mer än en tredjedel av ledamöterna röstat för en återremiss.

den 29 april 2026

Beskrivning av ärendet

Den fastlagda ekonomiska processen säger att beslut om budget för år 2027 ska fattas den 15 juni i kommunfullmäktige. Verksamheterna står inför en omorganisation som också ska beslutas den 15 juni i kommunfullmäktige. Innan beslut fattas om omorganisationen gäller den nuvarande organisationen. Att först besluta om en budget för den nuvarande organisationen för att sen ta nytt beslut efter omorganisationen riskerar att innebära dubbelt arbete för både politik och verksamhet. Därför är det bättre att skjuta på beslut och i stället lägga tiden på budgetarbete inför den nya organisationen.

Underlag till beslut

KS §75/2026

Tjänsteskrivelse - Ändringar i ekonomisk process 2027

Underlag till beslut

KS § 75/2026

Tjänsteskrivelse - Ändringar i ekonomisk process 2027

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen, ekonomichef

Kommunledningsförvaltningen, kommundirektör

Diarienummer KS.2026.842

Riskbedömning avseende investeringsbudget 2027

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april 2027 återremitterades ärende KS.2026.842, ändringar i ekonomisk process 2027. Ärendet ska kompletteras med en bedömning av vilka effekter en senareläggning av investeringsbudgetens beslutsdatum kan få för verksamheternas genomförande av investeringsobjekten under 2027.

Bedömningen är att en senareläggning av beslut kan innebära kortare tid att genomföra mer omfattande investeringar som i vissa fall ska genomgå både projektering, upphandling, bemanning och så vidare. Man får då ta ställning till om investeringsäskandet ska delas upp på fler år och man kan också tänka sig att man förbereder sig så mycket man kan innan beslut så att processen kan komma igång så tidigt som möjligt. Man får också planera så att det finns lösningar i verksamheterna i det fall en investering kommer på plats senare än tänkt.

Det finns också fördelar med att beslut om investeringar följer samma tidsplan som övrig budget och mål. Budget för verksamheterna bör påverkas av nivån på investeringsbelopp men också omvänt, nivån på investeringsbelopp bör påverkas av budget för verksamheterna. Om dessa beslut fattas samtidigt så underlättar det strategisk planering.

den 5 maj 2026

Diarienummer KS.2026.723

§ 92 Uppföljning av verksamhetsmål kommunstyrelsen 2026

Carina Wiik, biträdande förvaltningschef, Pär-Eric Hemmingsson, projektledare HR, Frida Book, HR-specialist, samtliga från kommunledningsförvaltningen samt Anna Backman Wikström, förvaltningschef framtids- och utvecklingsförvaltningen, föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut.

Uppföljningen godkänns.

Vidare med tillägget att kommunstyrelsen ser med oro på utvecklingen av ungdomsarbetslösheten och uppmanar verksamheten att vidta åtgärder för att minska densamma.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

Uppföljningen godkänns.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta godkänna uppföljningen.

Vidare med tillägget att kommunstyrelsens arbetsutskott ser med oro på utvecklingen av ungdomsarbetslösheten och uppmanar verksamheten att vidta åtgärder för att minska densamma.

Sammanfattning av ärendet

Enligt beslut ska uppföljning av kommunstyrelsens verksamhetsmål göras för vissa uppdrag per april.

Målen täcker in kommunfullmäktiges inriktningsmål, avseende ekonomiskt hållbarhet, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet.

Beslutsunderlag

Uppföljning av verksamhetsmål per april 2026

Diarienummer KS.2026.723

Uppföljning av verksamhetsmål per april 2026

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

Uppföljningen godkänns.

Beskrivning av ärendet

Enligt beslut ska uppföljning av kommunstyrelsens verksamhetsmål göras för vissa uppdrag per april.

Målen täcker in kommunfullmäktiges inriktningsmål, avseende ekonomiskt hållbarhet, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet.

Beslutsunderlag

Uppföljning av verksamhetsmål per april 2026

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Sandra Östlund

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen, ekonomi

Kommunledningsförvaltningen, Carina Wiik

Kommunledningsförvaltningen, Ingela Sonidsson

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Anna Backman-Wikström

Teknik- och serviceförvaltningen, Richard Persson

Kommundirektör

Diarienummer KS.2026.723

Uppföljning av verksamhetsmål - Maj 2026

1. Ekonomisk hållbarhet

Uppdrag 1.1: Bibehållen position som länets bästa arbetsgivare inom välfärdssektorn

Effektmål 1.1.1: Minst 77 % av kommunens medarbetare ska rekommendera Strömsunds kommun som arbetsgivare.

Resultat: 81,86 % av kommunens medarbetare skulle enligt enkätundersökningen för organisatorisk och social arbetsmiljö rekommendera Strömsunds kommun som arbetsgivare.

Måluppfyllnad: Uppfyllt

Kommentar/analys: Kommunens utvecklingsarbete inom arbetsmiljö har fortsatt gett positiva resultat, inte minst när det gäller hälsofrämjande insatser. I det ordinarie linjearbetet har fokus legat på att stärka delaktighet, respekt och ansvar i organisationen. För att ytterligare utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet och möta framtida behov av kompetensförsörjning pågår det koncernövergripande arbetet inom Strategi 2032. Svarefrekvensen i undersökningen har ökat något från föregående år och ambitionen är att den ska fortsätta öka något.

Åtgärd: Ingen ytterligare åtgärd föreslås.

Effektmål 1.1.2: Enligt den årliga medarbetarundersökningen ska Strömsunds kommun uppvisa det bästa resultatet i länet.

Resultat: 2026 års resultat är 82 %. 2025 års resultat var 83 % vilket är det högsta resultatet i länet enligt Kolada.

Måluppfyllnad: Uppfyllt, enligt Hållbart medarbetarengagemang

Kommentar/analys: Hållbart medarbetarengagemang följs upp genom nio frågor som berör motivation, ledarskap och styrning, där resultatet redovisas på en skala från 0 till 100.

Kommunens långsiktiga utvecklingsarbete inom arbetsmiljöområdet bidrar till positiva resultat, särskilt inom hälsofrämjande faktorer som trivsel, gemenskap och arbetsglädje. För att fortsätta utveckla arbetsmiljön för både chefer och medarbetare, och samtidigt möta framtida kompetensförsörjningsbehov, pågår det koncernövergripande arbetet inom Strategi 2032.

Under första kvartalet 2026 har en större insats inletts för att förbättra chefernas upplevda stöd från stödfunktionerna. Arbetet följs upp under 2027.

Resultatet visar inga större skillnader mellan kvinnor och män eller mellan olika åldersgrupper, men däremot variationer mellan arbetsplatser. Utifrån detta riktas särskilda insatser och stöd till de arbetsplatser där behov finns.

Åtgärd: Ingen ytterligare åtgärd föreslås.

Uppdrag 1.2: Säkrad kompetensförsörjning inom både privat och offentlig sektor.

Effektmål 1.2.1: Ökad kännedom om Strömsunds kommun som geografisk plats för att bo, leva och verka på.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti och helår

Effektmål 1.2.2: Etablera en positiv association till Strömsunds kommuns varumärke, både som arbetsgivare och som geografisk plats, för att attrahera nödvändiga kompetenser.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti och helår

Effektmål 1.2.3: Säkerställa framtida kompetens-försörjning inom den kommunala organisationen.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti och helår

Uppdrag 1.3: Förbättrade förutsättningar för dem som står utan arbete att komma närmare arbetsmarknaden.

Effektmål 1.3.1: Minst 90 % i åldersgruppen 18-67 år har gjort en stegförflyttning mot egen försörjning inom ett år efter påbörjad insats via arbetsmarknadsenheten, AME.

Resultat: 91 % i åldersgruppen 18-67 år har gjort en stegförflyttning mot egen försörjning inom ett år efter påbörjad insats via arbetsmarknadsenheten.

Måluppfyllnad: Uppfyllt

Kommentar/analys: Resultaten uppnås genom ett systematiskt, processinriktat och kunskapsbaserat arbetsätt som kontinuerligt anpassas efter individernas behov. En eventuell målsättning om 100 % måluppfyllelse är orealistisk med hänsyn till målgruppens komplexa förutsättningar.

Åtgärd: Ingen ytterligare åtgärd föreslås.

Uppdrag 1.4: Minskad ungdomsarbetslöshet

Effektmål 1.4.1: Minst 70 % av deltagare i insatser genom Unga till arbete (UTA) återgå till studier eller komma vidare till praktik eller arbete.

Resultat: En majoritet av deltagarna har gjort förflyttningar mot studier eller arbete.

Måluppfyllnad: Delvis uppfyllt

Kommentar/analys: Arbetet omfattar samtliga aktuella ungdomar inom KAA samt ett flertal deltagare i Unga till arbete. På KAA-listan finns 42 ungdomar varav 13 är inskrivna i Unga till arbete. Arbetet visar goda resultat på individnivå, även om effekten inte fullt ut kan analyseras. En mer detaljerad redogörelse kan ges vid nästa uppföljning.

Åtgärd: Fortsätta med pågående arbete.

2. Social hållbarhet

Uppdrag 2.1: Ökad möjlighet till inflytande för våra kommunmedlemmar

Effektmål 2.1.1: Ökad möjlighet till inflytande för våra kommunmedlemmar.

Resultat: Dialoger och workshops har genomförts där unga deltagit och givits möjlighet till inflytande i utvecklingsfrågor som rör kommunen och de kommunala verksamheterna.

Måluppfyllnad: Delvis uppfyllt

Kommentar/analys: Genom ungdomsprojektet *En del av där jag bor* utvecklas nya arbetssätt för långsiktiga processer för delaktighet.

Åtgärd: Fortsätta med pågående arbete.

Uppdrag 2.4: Förbättrade förutsättningar för dem som står utan arbete att komma närmare arbetsmarknaden.

Effektmål 2.4.1: Den samlade arbetslösheten skall understiga riksnittet.

Resultat: Den samlade arbetslösheten i Strömsunds kommun per 31 mars var 6,6 %.

Måluppfyllnad: Inte uppfyllt

Kommentar/analys: Riksgenomsnittet för samma period, ligger även den på 6,6 %, och därför bedöms målet som "inte uppfyllt", då kommunens ambition är att ligga *under* riksnittet. Trots

att målet formellt inte nåtts, kan resultatet ses som ett tecken på stabilitet givet det rådande konjunkturläget och de strukturella utmaningar som ofta präglar inlandskommuner. Resultat är en minskning jämfört med mars 2025 med 0,2 %.

Åtgärd: Kontinuerligt arbete mot att minska den samlade arbetslösheten.

Uppdrag 2.5: Minskad ungdomsarbetslöshet.

Effekt mål 2.5.1: Minska ungdomsarbetslösheten från dagens 7,5 %, genom att öka förutsättningarna för ungdomar i åldern 18-24 år att fortsätta sina studier eller få ett arbete.

Resultat: Ungdomsarbetslösheten i Strömsunds kommun per 31 mars var 9,3 %.

Måluppfyllnad: Inte uppfyllt.

Kommentar/analys: Ungdomsarbetslösheten i Strömsunds kommun överstiger 7,5 %. Detta är en ökning från samma mätperiod förra året (mars 2025 jämfört med mars 2026) med 1,6 %. Resultatet för Strömsunds kommun visar på ett tydligt och oroande trendbrott. Medan ungdomsarbetslösheten sjunker i både riket (-0,6 %) och i länet som helhet (-0,2 %), ökar den markant i Strömsund (+1,6 %). Detta innebär att kommunen inte bara missar sitt eget mål, utan även tappar mark i förhållande till jämförbara geografiska områden. Gapet till länsgenomsnittet uppgår nu till hela 3,2 procentenheter. Detta kan ge anledning för kommunen att i ett vidare perspektiv se över arbetet med ungdomsarbetslöshet. En omvärldsbevakning bland länets kommuner visar att det finns olika sätt att organisera det kommunala aktivitetsansvaret samt övriga arbetsmarknadsinsatser riktade till målgruppen. I flera kommuner samlas dessa resurser inom en gemensam arbetsmarknadsenhet, vilket kan vara av intresse att ta del av i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Åtgärd: Kontinuerligt arbete mot att minska ungdomsarbetslösheten i kommunen.

Uppdrag 2.6: Minskade riskfaktorer för segregation

Effektmål 2.6.1: Minst 150 unika personer ska delta i insatser för att främja integration och motverka tendenser till segregation.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per helår.

Uppdrag 2.7: Ett samhälle utan diskriminering och rasism.

Effektmål 2.7.1: Kommunens verksamheter ska vara fri från diskriminering och rasism.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti samt helår.

Uppdrag 2.8: Ökad delaktighet och inflytande för ungdomar i frågor som berör dem.

Effektmål 2.8.1: Fler ungdomar ska vara delaktig i samhällsutvecklingen.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti samt helår.

Uppdrag 2.11: Minskad psykisk ohälsa hos våra kommunmedlemmar.

Effektmål 2.11.1: Gymnasieexamen ska överstiga riksnivån.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti samt helår.

Uppdrag 2.12: Ett samhälle utan våld i nära relationer, mäns våld mot kvinnor, samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Effektmål 2.12.1: Kommunens arbetsplatser ska öka kunskapen kring hedersrelaterat våld och förtryck

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti samt helår.

Uppdrag 2.13: Minskad risk för radikalisering och våldsbejakande extremism.

Effektmål 2.13.1: Kommunens arbetsplatser ska öka kunskapen kring radikalisering och våldsbejakande extremism.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti samt helår.

3. Ekologisk hållbarhet

Uppdrag 3.1: Ökad kunskap hos medborgarna gällande klimatsmarta val i vardagen.

Effektmål 3.1.1: Bidra till ökad kunskap om klimatsmarta åtgärder till våra medborgare genom ökade informationsinsatser.

Resultat: 100 %

Måluppfyllnad: Uppfyllt

Kommentar/analys: Sammantaget kan målet bedömas som uppnått. Kommunen har genomfört flera riktade och återkommande informationsinsatser via olika kanaler (hemsida, sociala medier fakturainformation, tidningsannonser och brevutskick), vilket ökar räckvidden och tillgängligheten för medborgarna. Informationen har dessutom varit konkret och kopplad till tydliga klimatnyttor,

exempelvis genom redovisningen av biogasproduktionen från matavfall. Detta stärker förståelsen för hur invånarnas vardagliga sorteringsinsatser bidrar till minskad klimatpåverkan. Sammantaget har insatserna bidragit till ökad kunskap om klimatsmarta åtgärder och lagt en god grund för fortsatt engagemang och beteendeförändring.

Exempel på informationsinsatser som genomförts under första kvartalet är bland annat att vi inför fastighetsnära insamling från 2027, tips på hur man minskar sin elförbrukning samt hur man kan bidra för att minska matsvinnet.

Åtgärder: Ytterliga åtgärder behövs inte.

Uppdrag 3.2: Ett mer övergripande och strukturerat arbete med hållbarhetsfrågorna.

Effektmål 3.2.1: Fastställda styrdokument är uppdaterade och efterlevs

Resultat: Arbete pågår.

Måluppfyllnad: Ej uppfyllt.

Kommentar/analys: En ny hållbarhetsstrateg påbörjade sin tjänst den 1 september 2025. Hållbarhetsstrategen har under perioden, utöver att komma in i sin nya roll, planerat och format en processplan för såväl revidering av folkhälsoprogrammet i kommunen som en väsentlighetsanalys för hållbarhetsfrågor:

- Revidering av folkhälsoprogrammet har inkluderat sammankallande av en arbetsgrupp för uppstart, en nulägesanalys utifrån det tidigare programmet och en löpande omvärldsanalys. Processen har under perioden förankrats i Folkhälsorådet (den 11 november 2025).
- En övergripande projektplan för hållbarhetsintegrering och vidare att identifiera väsentliga hållbarhetsfrågor i kommunen har också formaliserats, och beslutats i ledningsgruppen. En del av arbetet

som genomförs i revideringen av folkhälsoprogrammet används även som inspel till det övergripande hållbarhetsarbetet.

Ovan beskrivna aktiviteter har bidragit till effektmålet och lagt grunden till ett fortsatt arbete för att effektivisera och tydliggöra såväl folkhälsoarbetet och det övergripande hållbarhetsarbetet i kommunen. Målet är däremot inte uppfyllt utan förväntas få en mer reell betydelse under 2026 och 2027. Såväl utifrån ett systematiskt arbetssätt och i form av konkreta aktiviteter.

Uppdrag 3.3: Ur en klimat- och miljöaspekt se över ägardirektiven för de kommunala bolagen

Effektmål 3.3.1: Ur en klimat- och miljöaspekt se över ägardirektiven för de kommunala bolagen.

Resultat: Arbete pågår.

Måluppfyllnad: Delvis uppfyllt

Kommentar/analys: Under våren har ett arbete pågått med att revidera ägardirektiven för de kommunala bolagen. Arbetet är i slutskedet och ligger för beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott den 5 maj 2026.

Åtgärder: Besluta om nya ägardirektiv under kommunfullmäktiges sammanträde 15 juni och samt till extra årsstämma för att besluta att anta nya ägardirektiv.

Uppdrag 3.4: Ökad kompetens hos våra lokala företag i att bidra till den gröna omställningen.

Effektmål 3.4.1: Minst 10 företagare ha deltagit på utbildningar med fokus på den gröna omställningen alternativt cirkulär ekonomi.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti samt helår.

Uppdrag 3.5: Minskat matsvinn.

Effektmål 3.5.1: Minskat matsvinn i kommunens organisation.

Resultat: Totala matsvinnet kan inte fastställas.

Måluppfyllnad: Delvis uppfyllt

Kommentar/analys: Inför 2026 bedöms Strömsunds kommun ha en stabil men ännu inte fullt ut minskande nivå av matsvinn, där det redan genomförda arbetet ger tydliga resultat i vissa verksamheter, särskilt inom grundskolan och gymnasiet. Att kommunens grundskolor placerat sig som näst bäst i Sverige visar att systematiskt arbete, daglig mätning och god planering ger mycket god effekt.

Samtidigt visar helhetsbilden att kommunen inte kan fastställa att den totala mängden matsvinn minskat, vilket främst kan förklaras av bristande mätningar i vissa verksamheter samt strukturella utmaningar inom äldreomsorgen. Positiva exempel som Brismarksgårdens komponentbeställningar och karottservering visar dock att även äldreomsorgen har stor potential att minska svinnet utan att äventyra näringsintaget.

Åtgärd: För 2026 är slutsatsen att kommunen har rätt metoder men ojämn tillämpning. Fortsatt förbättring bedöms i hög grad vara beroende av:

- ökad följsamhet till mätning,
- stärkt kompetens genom fler och bättre utbildade kostombud,
- systematisk spridning av framgångsrika arbetsätt mellan verksamheter, samt
- att samtliga nämnder, förvaltningar och verksamheter arbetar mot kommunfullmäktiges mål.

Uppdrag 3.6: Ökad andel förnybar energi i de kommunala verksamheterna.

Effektmål 3.6.1: Minska förbrukningen av fossila drivmedel i kommunen.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti samt helår.

Effektmål 3.6.2: Minska territoriella utsläpp av växthusgaser i Strömsunds kommun.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti samt helår.

Effektmål 3.6.3: Minska energiförbrukning

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti samt helår.

Effektmål 3.6.4: Öka installerad effekt av solkraft

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti samt helår.

Uppdrag 3.7: Ökat återbruk i de kommunala verksamheterna

Effektmål 3.7.1: Ökad kunskap i beställarorganisationen kring återbruk och dess fördelar, samt riktlinjen.

Resultat:

Måluppfyllnad:

Kommentar/analys: Redovisas per augusti samt helår.

den 5 maj 2026

Diarienummer KS.2026.6

§ 91 Uppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan 2026

Richard Persson, förvaltningschef teknik- och serviceförvaltningen samt Carina Wiik, biträdande förvaltningschef och Frida Book, HR-specialist, båda kommunledningsförvaltningen, föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen godkänner uppföljning av internkontrollplan maj 2026.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner uppföljning av internkontrollplan maj 2026.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att godkänna uppföljning av internkontrollplan maj 2026

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 16 december 2025, § 247, om internkontrollplan för kommunstyrelsens verksamheter 2026. Planen har upprättats av kommunledningsförvaltningen, framtids- och utvecklingsförvaltningen och teknik- och serviceförvaltningen. Uppföljning av internkontrollplanen ska göras under sammanträdet i maj, november och februari 2027.

Följande redovisas i maj 2026:

1. **Process: Arbetsmiljö.** Identifierade allvarliga risker som inte åtgärdats direkt.
2. **Process: Arbetsmiljö.** Uppföljning och användning av IA-systemet för att möjliggöra sammanställningar.
3. **Process: Rehabilitering.** Rehabiliteringsärenden där åtgärd ej påbörjats.
4. **Process: Informationssäkerhet.** Uppföljning av insatser för att öka kunskaper samt öka skyddet för att minska riskerna för intrång.

den 5 maj 2026

-
5. **Process: Mertid och övertid.** Uppföljning av arbetstidslagen ur ett arbetsmiljöperspektiv, max 50 timmar/kalendermånad och 200 timmar per kalenderår. Och ekonomisk konsekvens.
 6. **Process: Dygnsvila.** Uppföljning av dygnsvila, samt kompensatorisk vila, samt kompensatorisk vila, i kommunala verksamheter utifrån det nya EU-direktivet.
 7. **Process: Veckovila.** Uppföljning veckovila, samt kompensatorisk vila, samt kompensatorisk vila, i kommunala verksamheter utifrån kollektivavtalet och EU-direktiv.
 8. **Process: Heltid som norm.** Uppföljning av sysselsättningsgrader. Krav enligt kollektivavtal och lagen om anställningsskydd. Vi måste jobba med frågan strategiskt.
 9. **Process: Sjukfrånvaro.** Uppföljning av sjukfrånvaron per åldersgrupp och kön, för att se om det är någon skillnad och om det finns någon strategisk fråga som vi kan jobba med för att minska sjukfrånvaron.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Uppföljning av internkontrollplan Maj 2026

Uppföljning av internkontrollplan - Maj 2026

Internkontrollplan för kommunstyrelsens verksamheter 2026

Diarienummer KS.2026.6

Uppföljning av internkontrollplan - Maj 2026

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner uppföljning av internkontrollplan maj 2026.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 16 december 2025, § 247, om internkontrollplan för kommunstyrelsens verksamheter 2026. Planen har upprättats av kommunledningsförvaltningen, framtids- och utvecklingsförvaltningen och teknik- och serviceförvaltningen. Uppföljning av internkontrollplanen ska göras under sammanträdet i maj, november och februari 2027.

Följande ska redovisas i maj 2026:

1. **Process: Arbetsmiljö.** Identifierade allvarliga risker som inte åtgärdats direkt.
2. **Process: Arbetsmiljö.** Uppföljning och användning av IA-systemet för att möjliggöra sammanställningar.
3. **Process: Rehabilitering.** Rehabiliteringsärenden där åtgärd ej påbörjats.
4. **Process: Informationssäkerhet.** Uppföljning av insatser för att öka kunskaper samt öka skyddet för att minska riskerna för intrång.
5. **Process: Mertid och overtid.** Uppföljning av arbetstidslagen ur ett arbetsmiljöperspektiv, max 50 timmar/kalendermånad och 200 timmar per kalenderår. Och ekonomisk konsekvens.
6. **Process: Dygnsvila.** Uppföljning av dygnsvila, samt kompensatorisk vila, samt kompensatorisk vila, i kommunala verksamheter utifrån det nya EU-direktivet.
7. **Process: Veckovila.** Uppföljning veckovila, samt kompensatorisk vila, samt kompensatorisk vila, i kommunala verksamheter utifrån kollektivavtalet och EU-direktiv.

8. **Process: Heltid som norm.** Uppföljning av sysselsättningsgrader. Krav enligt kollektivavtal och lagen om anställningsskydd. Vi måste jobba med frågan strategiskt.
9. **Process: Sjukfrånvaro.** Uppföljning av sjukfrånvaron per åldersgrupp och kön, för att se om det är någon skillnad och om det finns någon strategisk fråga som vi kan jobba med för att minska sjukfrånvaron.

Beslutsunderlag

Uppföljning av internkontrollplan - Maj 2026

Internkontrollplan för kommunstyrelsens verksamheter 2026

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Sandra Östlund

Beslut skickas till

Kommundirektör

Kommunledningsförvaltningen

Teknik- och serviceförvaltningen

Framtid- och utvecklingsförvaltningen

Diarienummer KS.2026.6

Uppföljning av internkontrollplan för kommunstyrelsen - Maj 2026

1. Process: Arbetsmiljö

Föremål för bedömning

Identifierade allvarliga risker som inte åtgärdats direkt

Kommentar/analys

Vid kontroll i systemet identifieras totalt 14 händelser där händelseansvarig angett riskvärdering hög, det vill säga allvarlig risk. Av dessa 14 händelser är 7 helt färdiga och klarmarkerade medan 7 händelser är under åtgärd och har inplanerade åtgärder. Sammanfattningsvis finns det inga allvarliga risker som inte åtgärdats direkt under aktuell mätperiod.

Åtgärd

HR fortsätter bevaka inflödet i IA och stöttar chefer där det behövs. Ny arbetsmiljöutbildning uppstartad med mer fokus på det praktiska arbetsmiljöarbetet chef tillsammans med medarbetare och skyddsombud. Bristen på skyddsombud är ett problem vi behöver arbeta mer med. HR arbetar även fram utbildningsmaterial till arbetsplatsträff för medarbetare.

Kontrollansvar

Kommunledningsförvaltningen

Frekvens

Sista mars, sista september samt sista december.

2. Process: Arbetsmiljö

Föremål för bedömning

Uppföljning och användning av IA-systemet för att möjliggöra sammanställningar

Kommentar/analys

Vid kontrolltillfället identifieras totalt 260 inrapporterade händelser under mätperioden. Av dessa är 174 händelser helt färdiga och avslutade med eventuella åtgärder. Föreskriven tid är att händelser skall åtgärdas inom 3 månader från rapportering om inte särskilda omständigheter finns.

I systemet finns totalt 366 händelser som inte är helt klarmarkerade ännu.

Uppföljningen visar att det ständigt ligger i genomsnitt cirka 350 händelser som inte är klarmarkerade. Orsak kan vara att alla planerade åtgärder ännu inte är genomförda, men vi ser också att det kan handla om enkla missar som att man missat att klarmarkera ett moment. Händelsen ska också hanteras tillsammans med skyddsombud och bristen på skyddsombud gör att skyddsombudets eller huvudskyddsombudets klarmarkering kan dröja. Samtidigt blir alltfler tillbud inrapporterade och hanterade allteftersom organisationens säkerhetsmedvetande ökar.

Åtgärd

HR fortsätter bevaka inflödet i IA och stöttar chefer där det behövs. Ny arbetsmiljöutbildning uppstartad med mer fokus på det praktiska och systematiska arbetsmiljöarbetet chef tillsammans med medarbetare och skyddsombud. Bristen på skyddsombud är ett problem vi behöver arbeta mer med. HR arbetar även fram utbildningsmaterial till arbetsplatsträff för medarbetare.

Kontrollansvar

Kommunledningsförvaltningen

Frekvens

Sista mars, sista september samt sista december.

3. Process: Rehabilitering

Föremål för bedömning

Rehabiliteringsärenden där åtgärd ej påbörjats

Kommentar/analys

Rehabiliteringsärenden där åtgärd ej påbörjats, inom parentes redovisas talen från föregående redovisning.

VSF	22 (18)
BKU	27 (22)
TSF	6 (4)
FUF	3 (4)
NVF	1 (4)
KLF	1 (2)
MoB	0 (1)

Samtliga öppnade ärenden gäller medarbetare som har upprepad korttidssjukfrånvaro. Enligt Strömsunds kommuns riktlinje för anpassning- och arbetslivsinriktad rehabilitering ska en reabutredning startas om en medarbetare har fler än 6 sjukfrånvarotillfällen det senaste kalenderåret. Antalet öppnade ärenden har ökat något från 55 till 60 vilket innebär att det finns 60 medarbetare med korttidssjukfrånvaro där närmaste chef behöver starta en reabutredning.

Åtgärd

Under våren har rekrytering av medarbetare på HR slutförts och den nya medarbetaren har fått ett uppdrag att kontakta samtliga chefer som har öppnade ärenden för att erbjuda stöd i att bedöma, utreda och dokumentera utredningar av korttidssjukfrånvaro enligt rutin.

Kontrollansvar

Kommunledningsförvaltningen

Frekvens

Sista mars, sista september samt sista december.

4. Process: Informationssäkerhet

Föremål för bedömning

Uppföljning av insatser för att öka kunskaper samt öka skyddet för att minska riskerna för intrång.

Kommentar/analys

Arbetet med informations- och cybersäkerhet har under året intensifierats i syfte att stärka kommunens motståndskraft mot digitala hot samt uppfylla krav enligt gällande och kommande regelverk, däribland Cybersäkerhetslagen och NIS2. I ärendet redovisas nuläge inom ett antal prioriterade områden.

- Informationssäkerhetsutbildningar (återkommande) via mejl till alla medarbetare. Under januari var temat för utbildningen ransomware, under februari booster och social engineering och under mars var det vishing.
Sedan starten av utbildningen så har 17 763 (10 369) kursinbjudningar skickat ut. Av dessa är 16 782 (9 268) kurser genomförda, det vill säga en genomförandegrad på 94 % (89 %). Parallellt med kurserna så skickas simulerade attacker ut, totalt har 77 616 (38 382) attacker skickats ut. Av dessa så har våra medarbetare klickat på 1 854 (1 213) simulerade attacker, vilket motsvarar 2,39 % (3,16%). Siffrorna inom parentes är motsvarande siffror från april 2025.
- Revision av riktlinjer för IT-säkerhet pågår och ska fastställs av kommundirektör.
- Informationssäkerhetspolicy har hanterats politiskt under våren (kommunstyrelsens arbetsutskott den 10 mars, kommunstyrelsen den 31 mars och kommunfullmäktige den 29 april)
- Arbete med att ta fram interna rutiner för incidenthantering och rapportering utifrån Cybersäkerhetslagen/NIS2 pågår.
- Inventering av informationstyper och informationsklassning pågår i respektive avdelning/förvaltning som arbetar med översyn och uppdatering av sina informationshanteringsplaner.
- Löpande informationsklassning av mejl och dokument sker löpande av alla användare efter övergång till Microsoft 365.
- Klassning av system och översyn av systemlistan har påbörjats. Varje system ska ha en förvaltningsorganisation och alla system ska klassas under året.

Åtgärd

Uppföljning av resultaten av den digital utbildningssatsningen, följa upp att alla medarbetare genomför utbildningen samt erbjuda kunskapshöjande insatser.

Kontrollansvar

Kommunledningsförvaltningen och teknik- och serviceförvaltningen

Frekvens

Sista mars, sista september samt sista december.

5. Process: Mertid och övertid

Föremål för bedömning

Uppföljning av arbetstidslagen ur ett arbetsmiljöperspektiv, max 50 timmar/kalendermånad och 200 timmar per kalenderår. Och ekonomisk konsekvens.

Kommentar/analys

Under årets första kvartal så har inget brott mot arbetstidslagens regler om max 50 timmar på en kalendermånad. Ingen medarbetare har hittills ej kommit upp i 200 timmar.

Åtgärd

Uppföljning av regeln görs varje månad. Ansvarig chef får meddelande när en medarbetare passerat 100 timmar. Varje chef kan också ta fram en rapport över övertidstimmar för sin personal.

Kontrollansvar

Kommunledningsförvaltningen

Frekvens

Sista mars, sista september samt sista december.

6. Process: Dygnsvila

Föremål för bedömning

Uppföljning av dygnsvila, samt kompensatorisk vila, samt kompensatorisk vila, i kommunala verksamheter utifrån det nya EU-direktivet.

Kommentar/analys

Under första kvartalet så har kontroll har gjorts på 10 arbetsplatser. Totalt har vi hittat 93 fall där man inte fått en sammanhängande dygnsvila på minst 11 timmar. Av dessa 93 fall är det 56 fall som man har rätt till kompenserade vila. Av dessa 56 är det 11 fall som man inte fått kompensation inom 14 kalenderdagar.

Arbetsplats	Antal brott enligt rapport	Antal fall där man har rätt till kompenserade vila	Antal fall man ej fått kompenserade vila
Åshamra	6	6	0
Älvgården	13	13	4
Hemtjänst sydvästra	9	9	0
Brismarksgården	2	2	0
Hemsjukvård norr	0	0	0
Vattudalsskolan	0	0	0
Recurscentrum	17	16	1
Distrikt Forsgården	32	0	0
Transport Strömsund	4	0	0
Ekonomi	10	10	5
Totalt	93	56	11

Åtgärd

Informationsinsatserna som gjordes november i fjol har gett resultat, men vi måste fortsätta att genomföra utbildningsinsatser under året. Vi kommer att börja med punktinsatser, för att stödja cheferna i lagstiftningen.

Kontrollansvar

Kommunledningsförvaltningen

Frekvens

Sista mars, sista september samt sista december.

7. Process: Veckovila

Föremål för bedömning

Uppföljning veckovila, samt kompensatorisk vila, samt kompensatorisk vila, i kommunala verksamheter utifrån kollektivavtalet och EU-direktiv.

Kommentar/analys

Under första kvartalet så har kontroll har gjorts på 10 arbetsplatser. Totalt har vi hittat 46 fall där man inte fått en sammanhängande veckovila i genomsnitt på 36 timmar, men minst 24 timmar. Av dessa 46 fall har 18 kompenserats med en ledig dag enligt det lokala beredskapsavtalet. 17 av

fallen har fått minst 24 timmars veckovila, medans 11 av fallen har man fått mindre än 24 timmar.

Arbetsplats	Antal brott enligt rapport	Kompenserad med ledig dag	Varav fått minst 24 timmar veckovila	Ej fått minst 24 timmars veckovila
Åshamra	11	0	5	6
Älvgården	7	0	5	2
Hemtjänst sydvästra	0	0	0	0
Brismarksgården	3	0	2	1
Hemsjukvård norr	0	0	0	0
Vattudalsskolan	0	0	0	0
Resurscentrum	2	2	0	0
Distrikt Forsgården	2	0	2	0
Transport	16	16	0	0
Ekonomi	5	0	3	2
Totalt	46	18	17	11

Åtgärd

Vi kommer att fortsätta med informationsinsatser och erbjuda punktinsatser, för att stödja cheferna i lagstiftningen.

Kontrollansvar

Kommunledningsförvaltningen

Frekvens

Sista mars, sista september samt sista december.

8. Process: Heltid som norm

Föremål för bedömning

Uppföljning av sysselsättningsgrader. Krav enligt kollektivavtal och lagen om anställningsskydd. Vi måste jobba med frågan strategiskt.

Kommentar/analys

Genomsnittlig sysselsättningsgrad:

År	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kvinnor (%)	92	92	92	92	92	92	93	93	94
Män (%)	93	93	94	94	95	95	95	95	95

Andel med heltidsanställning per förvaltning/avdelning den 31 mars:

Förvaltning/avdelning	VSF	BUF	TSF	FUF	KLF	NVF	MB
Kvinnor	71 %	89 %	84 %	90 %	96 %	58 %	100 %
Män	80 %	91 %	97 %	85 %	100 %	78 %	100 %

För att klara kompetensförsörjningen behöver fler av våra anställda arbeta heltid och arbeta längre. För att detta ska kunna bli verklighet behöver vi arbeta mer konkret med arbetsmiljön så att våra medarbetare orkar och vill arbeta längre. Kvinnor har generellt lägre sysselsättningsgrad än män förutom inom framtid- och utvecklingsförvaltningen. Inom Vård och omsorg har man under många år haft möjlighet att önska upp sig i arbetstid och kommunen har arbetat med heltidsresan. Trots detta ser vi ingen signifikant ökning av andelen heltid över tid. Vi ser att inrapporterade händelser i IA inom vård och omsorg främst handlar om ökad upplevd stress, personalbrist, tidspress samt hot och våld situationer. Forskningen beskriver att risken i kontakt nära yrken (skola, förskola, vård och omsorg) att bli utsatt för hot och våld, fysiskt och psykiskt tenderar att bli ett normaliserat inslag i arbetet. Här pågår nu en stor satsning från Arbetsmiljöverket där man kräver att alla hot och våldshändelser ska ses som allvarliga och rapporteras till Arbetsmiljöverket.

Åtgärd

Arbeta mer strategiskt med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på arbetsplatserna så att medarbetare vill och orkar arbeta mer och bli kvar längre i arbetslivet. Arbetet inriktas på att stärka chefer och medarbetares kunskap om organisatoriska förutsättningar som påverkar hälsa, arbetsbelastning och återhämtning. Det handlar bland annat att se över arbetsförhållanden och arbetstider samt minimera risk för diskriminering. Samtidigt behöver vi stärka säkerhetsklimatet på arbetsplatserna och öka säkerhetsmedvetandet bland chefer och medarbetare genom utbildning

och ett aktivt arbetsmiljöarbete på arbetsplatserna och i samverkansgrupper. Förutom insatserna på arbetsplatserna ska vi erbjuda anställningar på heltid vid rekrytering. Här pågår ett arbete med att förbättra processen och stöd vid rekrytering inom ramen för Strategi 2032

Kontrollansvar

Kommunledningsförvaltningen

Frekvens

Sista mars, sista september samt sista december.

9. Process: Sjukfrånvaro

Föremål för bedömning

Uppföljning av sjukfrånvaron per åldersgrupp och kön, för att se om det är någon skillnad och om det finns någon strategisk fråga som vi kan jobba med för att minska sjukfrånvaron.

Kommentar/analys

Redovisningen av sjukfrånvaro för första kvartalet 2026, inom parentes redovisas första kvartalet 2025.

Ålder	Kvinnor	Män
Under 29 år	8,5 % (11,5%)	6,05 % (4,52 %)
30 till 49 år	7,74 % (6,1 %)	6,41 % (7,94 %)
Över 50 år	9,81 % (8,58 %)	4,2 % (4,11 %)

Kvinnors sjukfrånvaro är högre än männens i samtliga åldersgrupper. Förändringar i gruppen under 29 år kan delvis förklaras med att gruppen är en liten andel av medarbetarna och långa sjukfrånvaroperioder hos några individer i gruppen kan ha påverkan på statistiken. Forskningen förklarar de högre sjuktalen hos kvinnor med att kvinnor arbetar i högre grad inom kontaktyrken med höga emotionella krav, hög arbetsbelastning, lägre grad av kontroll och möjlighet till återhämtning. Sjukfrånvaro bland kvinnor och män kan bidragande faktorer vara otrygga anställningar och anställningsvillkor, oro kopplat till att vara ny på arbetsmarknaden, höga prestationskrav och låg arbetslivserfarenhet samt bristande introduktion

och stöd från chef. I gruppen kvinnor över 50 år är sjukfrånvaron den högsta. Detta kan till viss del förklaras med symtom relaterat till hormonella förändringar som ger symtom som sömnbrist, hjärndimma, nedstämdhet, ökad stresskänslighet vilket i sin tur leder till bristande återhämtning och ökad sjukfrånvaro.

Åtgärd

Ett systematiskt förebyggande arbete ska bedrivas inom ramen för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, i enlighet med kommunens riktlinjer för att förebygga ohälsa och olycksfall. Arbetet ska särskilt inriktas på att stärka chefer och medarbetares kunskap om organisatoriska förutsättningar som påverkar hälsa, arbetsbelastning och återhämtning. Att arbeta systematiskt med tydlig introduktion av nya medarbetare för att skapa trygghet och goda arbetsmiljöförhållanden är en väg att minska sårbarhet för yngre och nya medarbetare och därmed minska sjukfrånvaron.

Ett förslag är att erbjuda chefer och medarbetare utbildning om klimakteriet och dess betydelse för arbetsförmåga och arbetsliv, för att öka förståelse, minska stigma och möjliggöra tidiga arbetsanpassningar.

Förebyggande arbete ska även ske genom systematisk utredning av korttidssjukfrånvaro i enlighet med kommunens riktlinjer för anpassning och arbetslivsinriktad rehabilitering. Syftet är att tidigt identifiera bakomliggande orsaker till frånvaro och vidta lämpliga organisatoriska och individuellt anpassade åtgärder för att främja närvaro och ett hållbart arbetsliv.

Kontrollansvar

Kommunledningsförvaltningen

Frekvens

Sista mars, sista september samt sista december.

Diarienummer KS.2025.509

Internkontrollplan för kommunstyrelsen 2026

Sammanfattning

Internkontroll utgör en del i det totala kvalitetsarbetet. Genom rutinmässiga kontroller ska säkerhet i system, rutiner och processer uppnås.

Kommunledningsförvaltningen, teknik- och serviceförvaltningen samt framtids- och utvecklingsförvaltningen har gått igenom aktuella processer och gjort en risk- och väsentlighetsbedömning. Uppföljning av internkontrollplanen kommer att göras till sammanträdet i maj, november och februari 2027.

Totalt har vi tagit fram 9 förslag till kontrollpunkter för internkontrollplanen 2026. Från och med konsekvens- och riskpoäng fem ska kontrollåtgärder alltid övervägas.

Risk, sannolikhetsnivåer för fel:

- **Osannolik:** risken att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig.
- **Mindre sannolik:** risken att fel ska uppstå är mycket liten.
- **Möjlig:** det finns risk för att fel ska uppstå.
- **Sannolik:** det är troligt att fel kan uppstå.
- **Mycket sannolik:** det är mycket troligt att fel kan uppstå

Konsekvens, påverkan ifall fel uppstår:

- **Försumbar:** är obetydlig för de olika berörda och kommunen.
- **Lindrig:** uppfattas som liten av såväl berörda som kommunen.
- **Kännbar:** uppfattas som besvärande för berörda och kommunen.
- **Allvarlig:** är så stor att fel helt enkelt inte bör inträffa.
- **Mycket allvarlig:** är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa.

KONSEKVENNS	Poäng					
Mycket allvarlig	4	5	6	7	8	
Allvarlig	3	4	5	6	7	
Kännbar	2	3	4	5	6	
Lindrig	1	2	3	4	5	
Försumbar	0	1	2	3	4	
	Osannolik	Mindre sannolik	Möjlig	Sannolik	Mycket sannolik	RISK

1. Process: Arbetsmiljö

- **Föremål för bedömning:** Identifierade allvarliga risker som inte åtgärdats direkt.
- **Poäng:** 5
- **Motivering:** Möjligt att det inträffar och det kan bli en allvarlig påverkan på verksamhet och enskild.
- **Kontrollmoment:** Genomgång i IA-systemet.
- **Kontrollansvar:** KLF HR.
- **Frekvens, antal gånger per år:** Sista mars, sista september samt sista december.
- **Metod:** Genomgång av IA-systemet.

2. Process: Arbetsmiljö

- **Föremål för bedömning:** Uppföljning och användning av IA-systemet för att möjliggöra sammanställningar (ej hanterade tillbud).
- **Poäng:** 7
- **Motivering:** Det är mycket sannolikt att IA-systemet inte används som avsett, allvarlig påverkan på arbetsmiljöarbetet.
- **Kontrollmoment:** Genomgång av IA-systemet.
- **Kontrollansvar:** KLF HR.
- **Frekvens, antal gånger per år:** Sista mars, sista september samt sista december.
- **Metod:** Genomgång av IA-systemet.

3. Process: Rehabilitering

- **Föremål för bedömning:** Rehabiliteringsärenden där åtgärd ej påbörjats.
- **Poäng:** 5

- **Motivering:** Sannolikt att det finns ej påbörjade rehabiliteringsärenden (främst korttidsfrånvaro) och det kan få en kännbar påverkan på verksamheten.
- **Kontrollmoment:** Genomgång av rehabiliteringssystemet Adato.
- **Kontrollansvar:** KLF HR.
- **Frekvens, antal gånger per år:** Sista mars, sista september samt sista december.
- **Metod:** Aktuellt värde vid tidpunkten.

4. Process: Informationssäkerhet

- **Föremål för bedömning:** Uppföljning av insatser för att öka kunskaper samt öka skyddet för att minska riskerna för intrång.
- **Poäng:** 8
- **Motivering:** Det är mycket sannolikt att vi kommer att drabbas av ett angrepp och det kan få mycket allvarliga konsekvenser för våra verksamheter och ekonomin.
- **Kontrollmoment:** Uppföljning av digital utbildning och informationsinsatser.
- **Kontrollansvar:** KLF och TSF.
- **Frekvens, antal gånger per år:** 2 gånger per år samt helår.
- **Metod:** Uppföljning av resultaten av den digital utbildningsinsatsningen, följa upp att alla medarbetare genomför utbildningen samt erbjuda kunskapshöjande insatser.

5. Process: Mertid och oövertid

- **Föremål för bedömning:** Uppföljning av arbetstidslagen ur ett arbetsmiljöperspektiv, max 50 timmar/kalendermånad och 200 timmar per kalenderår. Och ekonomisk konsekvens.
- **Poäng:** 7
- **Motivering:** Det är mycket sannolikt att avsteg från kollektivavtal sker och det kan få en allvarlig påverkan på verksamhet, chef eller medarbetare. Minskar möjligheten till återhämtning.
- **Kontrollmoment:** Genomgång av arbetstidsjournal i självservice.
- **Kontrollansvar:** KLF löner.
- **Frekvens, antal gånger per år:** Jan-mar, jan-sep, jan-dec.

- **Metod:** Arbetstidsrapport självservice.

6. Process: Dygnsvila

- **Föremål för bedömning:** Uppföljning av dygnsvila, samt kompensatorisk vila, i kommunala verksamheter utifrån det nya EU-direktivet.
- **Poäng:** 6
- **Motivering:** Det är sannolikt att avsteg från direktivet sker och det kan få en allvarlig påverkan på verksamhet, enskilda medarbetare eller chef. Det finns risk att medarbetare som har rätt till vila ej blir kompenserad.
- **Kontrollmoment:** Signal på brott mot dygnsvila.
- **Kontrollansvar:** KLF löner.
- **Frekvens, antal gånger per år:** Jan-mar, jan-sep, jan-dec.
- **Metod:** Kontroll av 10 olika arbetsplatser (fördelas på olika avtalsområden).

7. Process: Veckovila

- **Föremål för bedömning:** Uppföljning veckovila, samt kompensatorisk vila, i kommunala verksamheter utifrån kollektivavtal och EU-direktiv.
- **Poäng:** 5
- **Motivering:** Det är mindre sannolikt att avsteg från direktivet sker, allvarlig påverkan på verksamhet, enskild eller förtroendet för den kommunala organisationen.
- **Kontrollmoment:** Signal på brott mot veckovila.
- **Kontrollansvar:** KLF löner.
- **Frekvens, antal gånger per år:** Jan-mar, jan-sep, jan-dec.
- **Metod:** Kontroll på 10 olika områden (fördelas på olika avtalsområden).

8. Process: Heltid som norm

- **Föremål för bedömning:** Uppföljning av sysselsättningsgrader. Krav enligt kollektivavtal och lagen om anställningsskydd. Vi måste jobba med frågan strategiskt.

- **Poäng:** 6
- **Motivering:** Det är mycket sannolik att vi anställer på deltid utifrån behov och ekonomi. Detta kan få en kännbar påverkan för oss som arbetsgivare. Arbetsmiljön är central, att man orkar jobba heltid. Samt att vi är en attraktiv arbetsgivare. För den enskilde medarbetaren kan det bli en ekonomisk konsekvens.
- **Kontrollmoment:** Kontroll av antalet deltidsanställda.
- **Kontrollansvar:** KLF HR
- **Frekvens, antal gånger per år:** Jan-mar, jan-sep, jan-dec.
- **Metod:** Utdatarapport sysselsättningsgrader.

9. Process: Sjukfrånvaro

- **Föremål för bedömning:** Uppföljning av sjukfrånvaron per åldersgrupp och kön, för att se om det är någon skillnad och om det finns någon strategisk fråga som vi kan jobba med för att minska sjukfrånvaron.
- **Poäng:** 5
- **Motivering:** Det är sannolik att vi har högre sjukfrånvaro i vissa åldersgrupper och kön. Detta kan få en kännbar påverkan för oss som arbetsgivare. Arbetsmiljön är central, att man orkar jobba heltid. För den enskilde medarbetaren kan det bli en ekonomisk konsekvens med hög sjukfrånvaro.
- **Kontrollmoment:** Sjukstatistik fördelat på ålder och kön.
- **Kontrollansvar:** KLF HR
- **Frekvens, antal gånger per år:** Jan-mar, jan-sep, jan-dec.
- **Metod:** Utdatarapport sjukfrånvaro

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Carina Wiik, kommunledningsförvaltningen

den 5 maj 2026

Diarienummer KS.2026.812

§ 93 Ny förvaltningsorganisation Strömsunds kommun

Peter Jemtbring, kommundirektör, föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Förslaget till ny förvaltningsorganisation godkänns i sin helhet.
2. Kommundirektören uppdras att fördjupa utredningen gällande en sammanhållen samhällsbyggnadsförvaltning där miljö- och byggenheten ingår.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Förslaget till ny förvaltningsorganisation godkänns i sin helhet.
2. Kommundirektören uppdras att fördjupa utredningen gällande en sammanhållen samhällsbyggnadsförvaltning där miljö- och byggenheten ingår.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Befolkningen i Strömsunds kommun minskar löpande och demografin förändrats – färre barn föds och andelen äldre ökar. Det påverkar kommunens ekonomi och därmed förutsättningar till önskad utveckling, nödvändigt underhåll och investeringar. Baserat på nulägesituationen antog kommunfullmäktige den 26 februari 2025, § 6, ett anpassningsprogram, som tydligt visar behovet av att arbeta mer samlat, kostnadseffektivt och strategiskt för att möta den minskande och åldrande befolkningen. Fullmäktige har även den 25 februari 2026, § 19, antagit en ny politisk organisation, med ambitionen att möta nämnda utmaningar.

Baserat på samhällsutvecklingen, anpassningsprogrammet och den nya politiska organisationen, vilka har varit styrande parametrar i arbetet, har ett omfattande arbete med översyn av förvaltningsorganisationen pågått

den 5 maj 2026

sedan hösten 2025. Syftet med arbetet har varit att utforma en framtida effektiv, ändamålsenlig och önskvärd förvaltningsstruktur, inkluderat underliggande organisationsstruktur. Den nya organisationen presenteras i bilaga 1.

Översynen av förvaltningsorganisation

Översynen har primärt fokuserats på organisationsstrukturen under kommunstyrelsen, det vill säga teknik- och serviceförvaltningen, framtids- och utvecklingsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. Avgränsningen baseras på att de övriga förvaltningarna genomfört egna genomlysningar, eller som i närvård Frostviken fall, genomgår en egen översyn.

För att säkerställa en snabb framdrift och en objektiv analys anlätades konsultbyrån Public Partner för att genomföra översyn av förvaltningsorganisationen, se bilaga 2. Konsulternas slutrapport resulterade i att följande mål formulerats för utformning av liggande förslag gällande ny förvaltningsorganisation:

- Tydligare ledning och styrning
- Samlade kompetenser, minskat personberoende och sårbarhet
- Förbättrat centralt stöd till verksamheterna
- Ökad effektivitet

Förslaget till ny förvaltningsorganisation baserats i huvudsak på intervjuer, workshops och jämförande studier med andra kommuner. Förslaget har risk- och konsekvensbedömts, se bilaga 3, och har förhandlats i den centrala samverkansgruppen, se bilaga 4, därtill har även barnkonsekvensutredning genomförts, se bilaga 5.

Arbetet har varit omfattande och komplext. En sakfråga som återstår organisatoriskt är en sammanhållen samhällsbyggnadsförvaltning, där miljö- och byggenheten ingår. Trots att arbetsgruppen inom översynen kontaktat flertalet kommuner och jurister i ämnet så återstår utredningsarbete för att klara ut juridiska detaljer innan beslut. Av samma anledning föreslås en separat fördjupad utredning i frågan, med den fortsatta ambitionen att införa en sammanhållen samhällsbyggnadsförvaltning.

den 5 maj 2026

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Ny förvaltningsorganisation Strömsunds kommun

Bilaga 1a - Organisationsschema

Bilaga 1b - Förändringar för kommunikation

Bilaga 2 - Slutrapport från Public partner

Bilaga 3 - Sammanfattande beskrivning av pågående arbete med risk- och konsekvensanalys

Bilaga 4 - Signerat protokoll MBL-förhandling

Bilaga 5 - Barnkonsekvensanalys

Diarienummer KS.2026.812

Ny förvaltningsorganisation

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Förslaget till ny förvaltningsorganisation godkänns i sin helhet.
2. Kommundirektören uppdras att fördjupa utredningen gällande en sammanhållen samhällsbyggnadsförvaltning där miljö- och byggenheten ingår.

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag till ny förvaltningsorganisation har arbetats fram för att möta de fortsatta demografiska förändringar som kommunen står inför.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Befolkningen i Strömsunds kommun minskar löpande och demografin förändrats – färre barn föds och andelen äldre ökar. Det påverkar kommunens ekonomi och därmed förutsättningar till önskad utveckling, nödvändigt underhåll och investeringar. Baserat på nulägesituationen antog kommunfullmäktige den 26 februari 2025, § 6, ett anpassningsprogram, som tydligt visar behovet av att arbeta mer samlat, kostnadseffektivt och strategiskt för att möta den minskande och åldrande befolkningen. Fullmäktige har även den 25 februari 2026, § 19, antagit en ny politisk organisation, med ambitionen att möta nämnda utmaningar.

Baserat på samhällsutvecklingen, anpassningsprogrammet och den nya politiska organisationen, vilka har varit styrande parametrar i arbetet, har ett omfattande arbete med översyn av förvaltningsorganisationen pågått sedan hösten 2025. Syftet med arbetet har varit att utforma en framtida effektiv, ändamålsenlig och önskvärd förvaltningsstruktur, inkluderat

underliggande organisationsstruktur. Den nya organisationen presenteras i bilaga 1.

Översynen av förvaltningsorganisation

Översynen har primärt fokuserats på organisationsstrukturen under kommunstyrelsen, det vill säga teknik- och serviceförvaltningen, framtids- och utvecklingsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen.

Avgränsningen baseras på att de övriga förvaltningarna genomfört egna genomlysningar, eller som i närvård Frostviken fall, genomgår en egen översyn.

För att säkerställa en snabb framdrift och en objektiv analys anlitas konsultbyrån Public Partner för att genomföra översyn av förvaltningsorganisationen, se bilaga 2. Konsulternas slutrapport resulterade i att följande mål formulerats för utformning av liggande förslag gällande ny förvaltningsorganisation:

- Tydligare ledning och styrning
- Samlade kompetenser, minskat personberoende och sårbarhet
- Förbättrat centralt stöd till verksamheterna
- Ökad effektivitet

Förslaget till ny förvaltningsorganisation baserats i huvudsak på intervjuer, workshops och jämförande studier med andra kommuner. Förslaget har risk- och konsekvensbedömts, se bilaga 3, och har förhandlats i den centrala samverkansgruppen, se bilaga 4, därtill har även barnkonsekvensutredning genomförts, se bilaga 5.

Arbetet har varit omfattande och komplext. En sakfråga som återstår organisatoriskt är en sammanhållen samhällsbyggnadsförvaltning, där miljö- och byggenheten ingår. Trots att arbetsgruppen inom översynen kontaktat flertalet kommuner och jurister i ämnet så återstår utredningsarbete för att klara ut juridiska detaljer innan beslut. Av samma anledning föreslås en separat fördjupad utredning i frågan, med den fortsatta ambitionen att införa en sammanhållen samhällsbyggnadsförvaltning.

Beslutsunderlag

Bilaga 1a - Organisationsschema

Bilaga 1b - Förändringar för kommunikation

Bilaga 2 - Slutrapport från Public partner

Bilaga 3 - Sammanfattande beskrivning av pågående arbete med risk- och konsekvensanalys

Bilaga 4 - Signerat protokoll MBL-förhandling

Bilaga 5 - Barnkonsekvensanalys

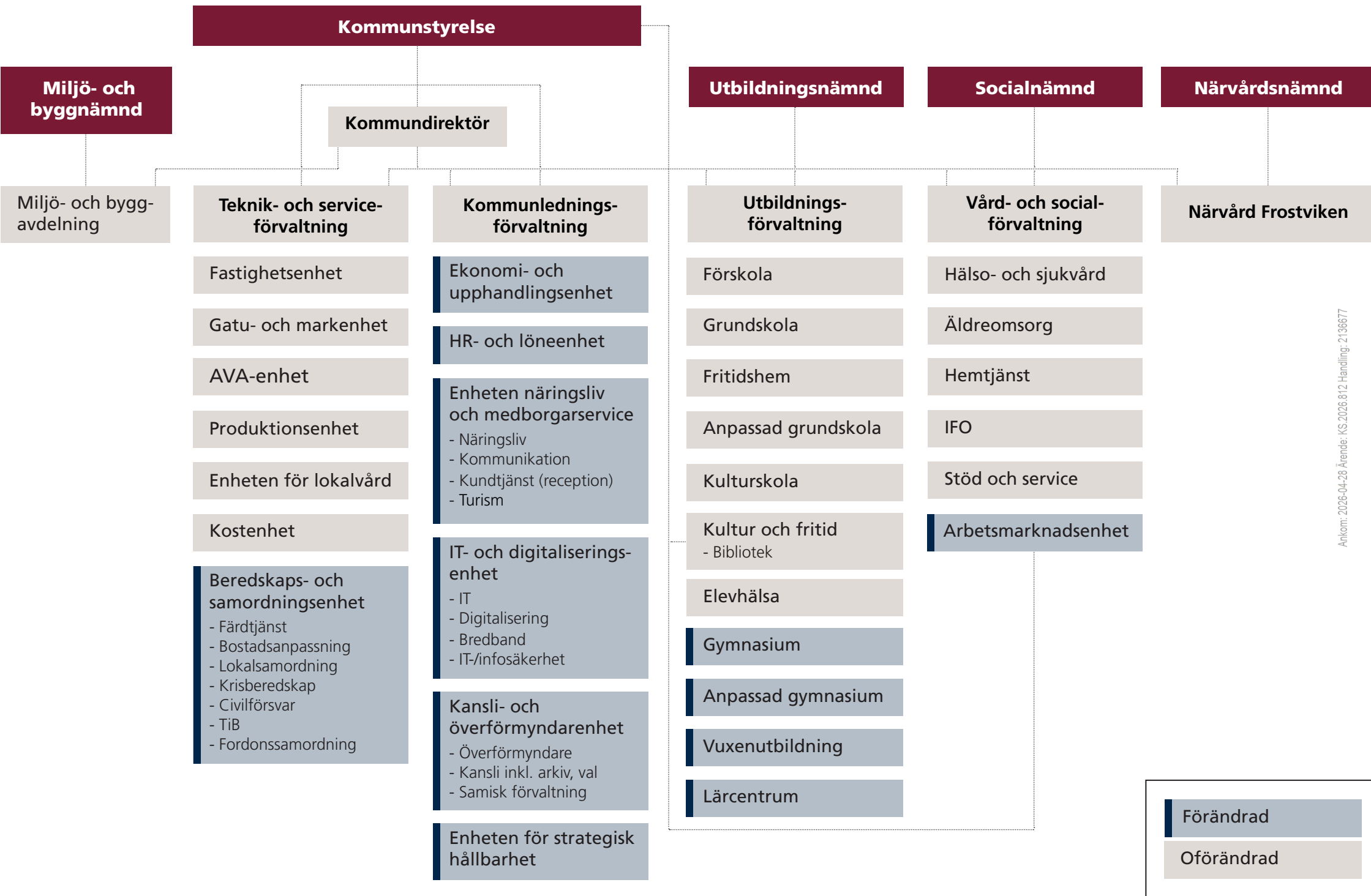
Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommundirektör, Peter Jemtbring

Beslut skickas till

Kommundirektör, Peter Jemtbring

Ny förvaltningsorganisation

Förändringar i funktioner MELLAN förvaltningar						Argument till förändring	Ansvar i sakfrågor
MoB	KLF	FUF	TSF	BKU	VSF		
		Hjalmar Strömerskolan		●		Skapar en stabilare och mer sammanhållen struktur. Hjalmar Strömerskolan tidigare placering var isolerad och bidrog till både ledningsmässig och oranisatorisk fragmentering. Den nya placeringen innebär att kommunen får en utbildningskedja som håller ihop hela vägen från förskola till gymnasium, vilket stärker kvalitet, progression och ledningsförutsättningar. Följer förslaget till politisk organisering.	Gymnasieutbildning, kommunal vuxenutbildning och Lärcentrum
	Nytt namn: Enheten för strategisk hållbarhet ●	Resurscentrum				Kommundirektörens ledningsgrupp anser att denna funktion ska förläggas i kommunledningsförvaltningen. Idag har Resurscentrum fokus på projekt inom social hållbarhet, då projekten löper under lång tid fokuseras fortsatt social hållbarhet. Kommunens hållbarhetsstrateg flyttas till enheten för att samla förmågor inom området. Med tiden kan inriktning förändras beroende på kommunens behov och uppsatta målbilder. Därtill har enheten en styrka inom projekt och projektledning som kan nyttjas i olika uppdrag, dock begränsat pga utrymme i tid.	Strategisk utveckling inom social och ekologisk hållbarhet. Integrationservice Ensamkommande barn KAA (kommunalt aktivitetsansvar) Förvaltning, implementering och utveckling av kommunens projektmodell.
		Arbetsmarknadsenheten			●	Enligt den nya politiska organiseringen så kommer socialnämnden få utökat ansvar för vissa arbetsmarknadsinsatser/sysselsättning. Nya socialtjänstlagen ställer högre krav på aktiviteter/insatser för arbetslösa. Att flytta AME till VSF är därmed logiskt och följer konsulternas förslag. Att samla våra kompetenser inom området med en gemensam styrning ökar möjligheterna till framgång i arbetet.	Arbetar för att stötta kommuninvånare som står långt från arbetsmarknaden att nå egen försörjning genom arbete eller studier

		Näringsliv och medborgar-service				<p>Frigör kapacitet och kommunen får bättre möjlighet att arbeta egeninitierat, proaktivt och utåtriktat. Skapar en tydligare bild/röst utåt. KDLG och konsulterna ser också möjlighet till synergieffekter, minskat dubbelarbete och bättre resursanvändning.</p>	<p>Näringslivsarbete Folkets hus Camping Intern/extern kommunikation Marknadsföring Varumärke Kundservice Konsumentrådgivning</p>
	 		Upphandling			<p>Ingår i enheten 'Ekonomi och upphandling'. Tydliggör att det är en central funktion som alla förvaltningar kan nyttja. Förenklar regelefterlevnad och samordningen gentemot upphandlingskontoret. Upphandlingar är ett av kommunens viktigast ekonomiska styrmedel och behöver kopplas närmare budget, prognoser och uppföljning.</p>	<p>Upphandling för TSF Upphandlingssamordning (övriga)</p>
			Inköp			<p>Ingår i enheten 'Ekonomi och upphandling'. Tydliggör att det är en central funktion som alla förvaltningar kan nyttja. Förenklar regelefterlevnad och samordningen gentemot upphandlingskontoret. Upphandlingar är ett av kommunens viktigast ekonomiska styrmedel och behöver kopplas närmare budget, prognoser och uppföljning.</p>	<p>Systemadministration och anslutning av leverantörer i Proceedo</p>
			Avtalscontroller			<p>Ingår i enheten 'Ekonomi och upphandling'. Tydliggör att det är en central funktion som alla förvaltningar kan nyttja. Förenklar regelefterlevnad och samordningen gentemot upphandlingskontoret. Upphandlingar är ett av kommunens viktigast ekonomiska styrmedel och behöver kopplas närmare budget, prognoser och uppföljning.</p>	<p>Följa upp avtal. Analysera inköpsmönster och ta fram statistik inom inköpsområdet.</p>

				Kultur och fritid	<p>Kultur och fritid' ligger kvar i utbildningsförvaltningen (UF), verksamheten ligger strategiskt nära UF:s kärnverksamhet. Skillnaden blir rapporteringen till KS. Viss ökning av mötestid för enstaka funktioner men totalt sett ändå mindre arbetsamt än att helt byta förvaltning</p>	<p>Kultur- och fritidsavdelningen ska se till att alla invånare får tillgång till ett rikt kulturliv. Det görs bl a genom Kulturveckan, stöd och stimulans till föreningar som vill skapa arrangemang och nya föreningar som vill verka inom kulturen. Vi delar ut ledar- och kulturstipendier och erbjuder gratis kulturskola. Tillsammans arbetar vi för ett kreativt och varierande kulturliv!</p>
				Bibliotek	<p>Bibliotek' ligger kvar i utbildningsförvaltningen (UF), som en del av 'Kultur och fritids' organisation, verksamheten ligger strategiskt nära UF:s kärnverksamhet. Skillnaden blir rapporteringen till KS. Viss ökning av mötestid för enstaka funktioner men totalt sett ändå mindre arbetsamt än att helt byta förvaltning</p>	<p>Erbjuder mötesplatser, mediasamlingar, studieplatser, digitala tjänster och medborgarservice. Är kommunens mötesplats för kommunikation vid händelse av kris och krig.</p>
			IT		<p>Enheten är kärnan för omställning och effektivisering. Digitalisering är avgörande för en gles kommun. Genom att göra IT/digitalisering till en sammahållen enhet, med ansvar för system, support, digital utveckling, informationssäkerhet och drift - skaps bättre förutsättningar för att kommunen ska kunna arbeta smartare och mer kostnadseffektivt för att stödja utvecklingen inom de olika verksamhetsområdena.</p>	<p>IT Support Informationssäkerhet Kommunens arbete med digitalisering (inkl. AI) Bredbandsfrågor GDPR</p>

						Kundtjänst (inklusive reception) är idag en relativt liten funktion, med ett avgränsat uppdrag. Storleken gör verksamheten sårbar vid frånvaro och begränsar möjligheterna att långsiktigt utveckla arbetssätt och digitalisering. Genom att samordna denna verksamhet med näringslivsenheten, kan sårbarheten för personalbortfall minskas.	AVAs kundtjänst Scanning av fakturor Internfakturering för delar av TSF Receptionsarbete plus intern service till anställda Inläggning av verksamhetservicebeställningar i Vitec. Växeltefoni (om vi tar hem den från Ragunda).
			Kundtjänst/ reception				
	Förändringar i funktioner INOM förvaltningar					Argument till förändring	Ansvar i sakfrågor
MoB	KLF	FUF	TSF	BKU	VSF		
			Ny enhet 'Beredskaps- och samordnings- enheten'			För att samla ett antal viktiga funktioner skapas denna nya enhet.	Färdtjänst Bostadsanpassning Civilt försvar Brottsförebyggande Krisberedskap Säkerhetsskydd Lokalsamordning Fordonsenhet Tjänsteperson i beredskap
	Ny enhet 'Kansli & överförmynda- renheten'					I denna nya enhet skapas ökade möjligheter till en robusthet inom kansliet, där personberoendet minskas. Genom att samla nämndsekreterarna i ett kansli kan kompetensöverföring främjas, samt arbetssätt, mallar och rutiner arbetas fram gemensamt och systematiskt. Kansliet får ett dagligt och närvarande ledarskap.	Kansli (inkluderat arkiv) Överförmyndare Samiska förvaltningssamordnare Post och bud
	Ny enhet 'Ekonomi & upphandling'					Ingår i enheten 'Ekonomi och upphandling'. Tydliggör att det är en central funktion som alla förvaltningar kan nyttja. Förenklar regelefterlevnad och samordningen gentemot upphandlingskontoret. Upphandlingar är ett av kommunens viktigast ekonomiska styrmedel och behöver kopplas närmare budget, prognoser och uppföljning.	Ekonomi Styrsystem (ägare) Controlling (att styrsystemet tillämpas i planering, rapportering och uppföljning av samtliga verksamheter) Upphandling

	Ny enhet 'HR & löner'					Samma person är idag lönechef, biträdande förvaltningschef, stabschef och mycket operativ i kansliarbetet. Detta är inte hållbart. Denna nya enhet bestående av HR och Lön kommer att ha en enhetschef, där personen bistår som arbetsledare för lön.	Personalfrågor Löner
	Näringslivsenheten utökas under namnet 'Näringsliv & medborgarservice'					Turism tillika besöksnäring, ses idag som en delmängd i det generella näringslivsarbetet. Av samma anledning är det naturligt att dessa verksamheter slås samman till en enhet. Näringslivsarbetet sker utåtriktat mot vårt samhälle, därav är det naturligt att även kundservice och kommunikation ingår i enheten.	Näringslivsarbete Folkets hus Camping Intern/extern kommunikation Marknadsföring Varumärke Kundservice Konsumentrådgivning
	Ny enhet 'IT & Digitalisering' (IT, Infosäksamordning)					Vi driver idag IT och digitalisering fragmenterat och utspritt i organisationen, det är av ytterst vikt att hålla samman denna del av vår utveckling. IT och digitalisering arbetar löpande koncernövergripande, därav samordnas dessa funktioner i en ny enhet som placeras centralt i kommunledningsförvaltningen.	IT Support Informationssäkerhet Kommunens arbete med digitalisering (inkl. AI) Bredbandsfrågor GDPR

Översyn av förvaltningsorganisationen i Strömsund kommun

Slutrapport 2025-12-12
Fredrik Nornvall & Roland Lexén

1	Inledning	5
2	Bakgrund	6
3	Uppdraget	6
4	Metod och underlag för översynen	7
4.1	Dokumentanalys	8
4.2	Intervjuer	8
4.3	Workshops	8
4.4	Kartläggning av nuvarande organisation	9
4.5	Analysram – Public Partners linser	9
4.6	Analysprocess	10
4.7	Avgränsningar	11
4.8	Översynens relation till den politiska organisationen	11
5	Konsulternas iakttagelser av nuläget	11
5.1	Utvecklingssituationen – yttre krav och förutsättningar som formar organisationens uppdrag	11
5.2	Strukturer – organisationens formella uppbyggnad och dess förmåga att hålla ihop helheten	13
5.3	Aktörer – hur organisationen fungerar i praktiken	17
5.4	Övergripande slutsats – en organisation som fungerar i vardagen men som saknar tillräcklig strukturell bärkraft	19
6	Utgångspunkter för framtida förvaltningsorganisation	20
6.1	Utgångspunkter från kommunens utvecklingssituation	20
6.2	Utgångspunkter från SWOT-analysen	20
6.3	Förslag: Kännetecken för en framtida organisation	21
6.4	Förslag: Organisationsgrundande principer	22
7	Organisationsalternativ	23
7.1	Process för framtagande av organisationsförslag	23
7.2	Det samlade organisationsförslaget	24
7.3	Konsekvenser av organisationsförslaget	29
7.4	Risker och beroenden	32
8	Bedömningar och rekommendation	34
9	Implementering	35

9.1	Beslutsgång och övergripande ansvar	35
9.2	Fas 1: Förankring och vidareutveckling fram till beslut (2025–mars 2026) ..	35
9.3	Fas 2: Uppbyggnad och förberedelser efter beslut (2026)	36
9.4	Fas 3: Formellt ikraftträdande den 1 januari 2027	37

Sammanfattning

Strömsunds kommun står inför en strukturell omställning som kommer att prägla verksamheten under lång tid framåt. Demografiska förändringar, ett växande kompetensförsörjningsbehov och en ekonomisk utveckling som pressar kommunens långsiktiga handlingsutrymme ställer högre krav på både styrning, prioritering och intern kapacitet. Kommunfullmäktige har genom Anpassningsprogrammet slagit fast att kommunen behöver arbeta mer samlat, effektivt och strategiskt för att säkerställa god välfärd även med minskande resurser.

Mot denna bakgrund har Public Partner genomfört en översyn av förvaltningsorganisationen under kommunstyrelsen. Översynen är ett av tre parallella utvecklingsspår – tillsammans med arbetet med ett nytt styrsystem och en politiskt förankrad prioriteringsmodell – som ska ge kommunen en sammanhållen och genomförbar struktur för ledning, uppföljning och resursanvändning. Förvaltningsorganisationen är den praktiska grunden för genomförandet: utan tydliga roller, gemensamma arbetssätt och tillräcklig kapacitet kan varken styrningen eller prioriteringsarbetet ge full effekt.

Analysen visar att dagens organisation fungerar i vardagen men saknar den strukturella bärkraft som krävs i ett långvarigt omställningsläge. Stödfunktioner är små och splittrade, flera ansvarsfördelningar är oklara och chefer arbetar ofta operativt snarare än strategiskt. Strukturen är fragmenterad och beroende av individuella lösningar, vilket försvårar helhetssyn, prioritering och gemensam utveckling.

Mot denna bakgrund föreslås en ny förvaltningsstruktur som stärker kommunens förmåga att leda, styra och genomföra. Förslaget bygger på tre huvudidéer:

1. En samlad kommunledningsförvaltning som utgör ett strategiskt nav för styrning, analys, planering, ekonomi, HR, IT/digitalisering, kommunikation och nämnsadministration. Kritiska stödfunktioner centraliseras inom förvaltningen. Syftet är att minska sårbarhet, skapa gemensamma arbetssätt och säkerställa att kommunstyrelsen har ett samlat stöd i sitt ledningsansvar. Detta innebär samtidigt att organisationen minskas med en förvaltning, framtids- och utvecklingsförvaltningen.
2. En samhällsbyggnadsförvaltning som samlar drift-, miljö-, bygg- och tekniska verksamheter i en gemensam struktur. Det minskar gränssnitt, stärker planering och investering och ger en mer robust organisation för kommunens fysiska utveckling.
3. En sammanhållen utbildningsförvaltning där även gymnasiet, vuxenutbildningen och Lärcentrum ingår, för att stärka kvalitet, ledning och progression i hela utbildningskedjan.

Strukturförändringen i sig löser inte kommunens långsiktiga utmaningar men ger en mer hållbar grund för att kunna leda och genomföra nödvändiga förändringar.

Implementeringen behöver ske stegvis och i nära samspel med arbetet med styrsystemet och prioriteringsmodellen. En stabil och förankrad övergång, tydliga roller i styrkedjan och ett aktivt ledarskap i KDLG och kommunstyrelsen är avgörande för att den nya organisationen ska få full effekt.

1 Inledning

Strömsunds kommun står inför en period av betydande omställning. Demografiska förändringar, ekonomisk press och en tilltagande utmaning i kompetensförsörjningen skapar ett läge där både styrning, prioriteringar och intern kapacitet behöver utvecklas. Kommunfullmäktige har genom Anpassningsprogrammet slagit fast att kommunen måste anpassa sina verksamheter, lokaler och arbetssätt för att långsiktigt kunna erbjuda invånare en trygg och likvärdig välfärd.

Mot denna bakgrund har kommunen initierat tre parallella utvecklingsuppdrag:

1. **en prioriteringsmodell för politiskt beslutsfattande,**
2. **ett nytt styrsystem,** och
3. **en översyn av förvaltningsorganisationen.**

Kommunen har gett Public Partner i uppdrag att stödja kommunen i dessa tre utvecklingsuppdrag. Föreliggande rapport redovisar översynen av förvaltningsorganisationen.

Uppdragen är självständiga men tätt sammanlänkade. Tillsammans ska de skapa ett mer sammanhållet, förutsägbart och genomförbart system för styrning och utveckling:

Prioriteringsmodellen stödjer politiken i svåra avvägningar. Styrsystemet tydliggör hur mål, uppdrag och resurser ska kopplas samman. Organisationsöversynen – som denna rapport behandlar – handlar om att skapa resurseffektiva organisatoriska strukturer som kan leverera på besluten och omsätta styrningen och ledning i faktisk verksamhet.

Det är i genomförandekapaciteten som organisationen blir avgörande. Ingen styrning, och inga prioriteringar, fungerar fullt ut om organisationen är otydligt byggd, saknar tillräcklig kapacitet eller har för många gränssnitt och parallella strukturer. Förvaltningsorganisationen utgör därför den praktiska grunden för att genomföra anpassningsarbetet och för att säkerställa att kommunens resurser används effektivt och strategiskt.

Syftet med denna rapport är att ge kommundirektören ett tydligt och användbart underlag för beslut i samspel med kommunstyrelsen om hur Strömsunds förvaltningsorganisation kan utvecklas och stärkas.

Rapporten beskriver dagens organisatoriska struktur, analyserar styrkor och svagheter, och presenterar ett antal genomförbara alternativ för framtidens organisation, tillsammans med bedömningar av deras påverkan på styrbarhet, ekonomi, kvalitet, arbetsmiljö och långsiktig hållbarhet.

Arbetet har genomförts parallellt med de övriga två utvecklingsuppdragen, och analysen bygger på intervjuer, workshops, dokumentstudier och en genomlysning av hur organisationen faktiskt fungerar i vardagen.

.

Målet är en organisation som är:

- enkel att förstå och leda,
- byggd för att klara ett långvarigt anpassningsarbete,
- tillräckligt i bemanning och kapacitet samt dimensionerad utifrån en minskande befolkning
- sammanhållen över hela kommunen,
- och tillräckligt flexibel för att möta nya krav och förändrade förutsättningar.

Denna rapport är ett underlag för kommunens pågående utvecklingsarbete och ska läsas som ett av tre underlag som tillsammans ska ge Strömsunds kommun både riktning, verktyg och organisatorisk förmåga för att möta framtiden för kommuninvånarnas bästa.

2 Bakgrund

Kommundirektören har gett i uppdrag att genomföra en översyn av Strömsunds kommuns förvaltningsorganisation. Syftet är att säkerställa att kommunens interna struktur är tydlig, ändamålsenlig och kapacitetsstark i relation till de uppgifter som kommunen ansvarar för.

Bakgrunden till uppdraget är att kommunens nuvarande organisation har vuxit fram under lång tid och i flera steg, ofta som svar på nya krav, förändrade behov eller organisatoriska justeringar inom enskilda verksamhetsområden. Det har lett till en struktur som i dag består av flera verksamhetsområden, olika ledningsnivåer och ett antal avdelningar och enheter som samverkar på olika sätt. Organisationsstrukturen har inte setts över sedan 1990-talet.

I takt med att kommunens förutsättningar förändras – bland annat vad gäller befolkning, ekonomi, kompetensförsörjning och geografiska förhållanden – har behovet ökat av att säkerställa att organisationen är rustad att möta kommunens uppdrag över tid. En översyn av förvaltningsorganisationen är därför nödvändig för att bedöma om strukturen fortfarande är ändamålsenlig, om ansvarsfördelningen är tydlig, och om organisationen ger tillräckliga förutsättningar för ledning, styrning och genomförande.

3 Uppdraget

I kommunens Anpassningsprogram betonas behovet av att arbeta mer samlat, långsiktigt och effektivt. Förvaltningsorganisationen är en central del av detta, eftersom dess utformning påverkar hur kommunen kan leda, samordna och genomföra sina uppdrag. Mot denna bakgrund har kommundirektören initierat en strukturerad översyn av organisationen som en del av att kommunen tar sig an slutsatserna i Anpassningsprogrammet.

Uppdraget, som genomförs av Public Partner, omfattar tre huvuddelar:

Nulägesbeskrivning

Att kartlägga och beskriva hur den nuvarande förvaltningsorganisationen är uppbyggd: ledningsstrukturer, avdelningsindelningar, rapporteringsvägar, roller och ansvar. Underlaget bygger på dokumentstudier, intervjuer och verksamhetskartläggning.

Principer och framtidsbild

Att formulera vilka principer och övergripande utgångspunkter som bör vägleda hur en ändamålsenlig och genomförbar förvaltningsorganisation kan utformas i Strömsunds kommun, i linje med kommunens samlade utvecklingsarbete.

Organisationsalternativ och motiverade förslag

Att utarbeta flera möjliga framtida organisationsstrukturer, beskriva hur dessa är uppbyggda samt ange motiven för respektive alternativ. Förslagen ska kunna ligga till grund för politiska ställningstaganden och vidare utveckling.

4 Metod och underlag för översynen

Översynen av förvaltningsorganisation har genomförts med en kombination av kvalitativa och strukturella metoder. Arbetet har följt Public Partners analysmodell för organisationsgenomlysningar och har haft som mål att ge en samlad, korrekt och praktiskt användbar bild av hur organisationen under kommunstyrelsen är uppbyggd och fungerar i vardagen.

För att kunna beskriva en organisation, inte bara som struktur på papper utan som verklig praktisk verksamhet, krävs att dokument, intervjuer, observationer och kartläggningar vägs samman.

Översynen är avgränsad till de tre förvaltningar som sorterar under kommunstyrelsen:

- Teknik- och serviceförvaltningen,
- Kommunledningsförvaltningen,
- Framtids- och utvecklingsförvaltningen.

Analys och förslag avser därmed dessa tre förvaltningars struktur, ledning, bemanning, ansvarsfördelning och gränssnitt.

Även om uppdraget formellt är avgränsat till de tre förvaltningarna under kommunstyrelsen har översynen behövt involvera andra delar av kommunen i dialogen. Skälet är inte att deras organisationer analyseras, utan att möjliga framtida organisationsstrukturer inom KS-området kan påverka gränssnitt, ansvarsfördelning och samspel mellan förvaltningarna.

Därför har det varit nödvändigt att föra samtal med verksamheter utanför avgränsningen, särskilt i frågor som rör styrning, stöd, service, samordning och strategiska funktioner. Denna involvering har handlat om att säkerställa en korrekt helhetsbild, inte om att granska andra förvaltningars interna organisation.

Som en konsekvens av dessa beroenden och kopplingar har projektets styrning justerats under arbetets gång. Styrgruppen har breddats från att omfatta kommundirektören och ekonomichefen till att inkludera hela kommundirektörens ledningsgrupp, vilket gett projektet bättre möjligheter att pröva organisatoriska alternativ i ett kommungemensamt perspektiv samt att rusta ledningsgruppen inför kommande förändringar.

4.1 Dokumentanalys

Arbetet inleddes med en omfattande dokumentgenomgång för att etablera den formella bilden av hur organisationen är uppbyggd.

Dokumentanalysen omfattade bland annat:

- organisationsscheman för varje förvaltning och avdelning
- delegationsordningar, reglementen och styrande dokument
- tidigare beslut och utredningar om organisation och ledning
- budgetdokument och verksamhetsplaner
- protokoll och ärenden som berör strukturella frågor
- strategiska dokument såsom Anpassningsprogrammet

Dokumentanalysen gav en strukturell grundförståelse som gjorde det möjligt att identifiera centrala frågeområden för vidare analys i intervjuer och workshops.

4.2 Intervjuer

Totalt genomfördes cirka 25 intervjuer med förtroendevalda, kommundirektören, förvaltningschefer, avdelningschefer och nyckelfunktioner inom strategiskt viktiga områden såsom ekonomi, HR, IT, planering, kommunikation och ärendeberedning.

Intervjuerna följde en semistrukturerad metod. Det innebär att alla intervjuade fick frågor inom samma huvudområden, men att samtalet anpassades beroende på roll och ansvar. I intervjuerna framkom information kring:

- hur ansvar och roller fungerar i praktiken
- hur ledningskedjan uppfattas (tydlighet, belastning, sårbarhet)
- hur stöd- och specialistfunktioner är organiserade
- vilka gränssnitt som fungerar väl respektive är otydliga
- hur samverkan fungerar mellan KS-förvaltningarna
- hur strategiska och operativa frågor skiljs åt i vardagen

Intervjupersonerna fick inför intervjutillfället möjlighet att förbereda sig genom att ta del av de huvudsakliga frågeställningarna.

Intervjuunderlagen har analyserats på aggregerad nivå. Fokus har legat på mönster som återkommer i flera intervjuer, inte på enskilda utsagor. En uppgift eller iakttagelse har endast inkluderats i analysen om den kunnat bekräftas av fler personer eller genom andra källor såsom dokument, workshops eller organisationskartläggning.

Alla intervjuer behandlas konfidentiellt och redovisas utan möjlighet att härleda uttalanden till enskilda personer. Detta har varit en förutsättning för att skapa en öppen och tillförlitlig bild av hur organisationen fungerar i praktiken.

4.3 Workshops

Tre workshopmoment ingår i översynen.

Workshop 1 – 27 oktober 2025

Den första workshopen samlade chefer och nyckelroller inom de tre KS-förvaltningarna. Syftet var att pröva den bild som framkom i intervjuerna, identifiera organisatoriska styrkor och svagheter, och börja formulera vilka principer som bör vägleda en framtida förvaltningsorganisation. Materialet innehöll en gemensam SWOT och strukturerade gruppdiskussioner om organiseringens utgångspunkter.

Workshop 2 – 10 november 2025

Den andra workshopen genomfördes på eftermiddagen med kommundirektörens ledningsgrupp (KDLG). Fokus låg på att diskutera organisationslogik, klargöra KDLG:s roll i projektets fortsättning och säkerställa att de strukturella behov som identifierats delas av ledningsgruppen som helhet.

Workshop 3 – 10 december 2025 (planerad)

Den tredje workshopen ska användas som en slutlig test- och förankringsyta för organisationsalternativen. Vid sammanställning av denna rapport var workshopen ännu inte genomförd.

Vi bedömer att det har varit viktiga för att pröva iakttagelser, skapa gemensamma bilder och öka förankringen inför kommande beslut.

4.4 Kartläggning av nuvarande organisation

Parallellt med intervjuer och dokumentanalys genomfördes en detaljerad kartläggning av nuvarande organisationsstruktur inom de tre KS-förvaltningarna.

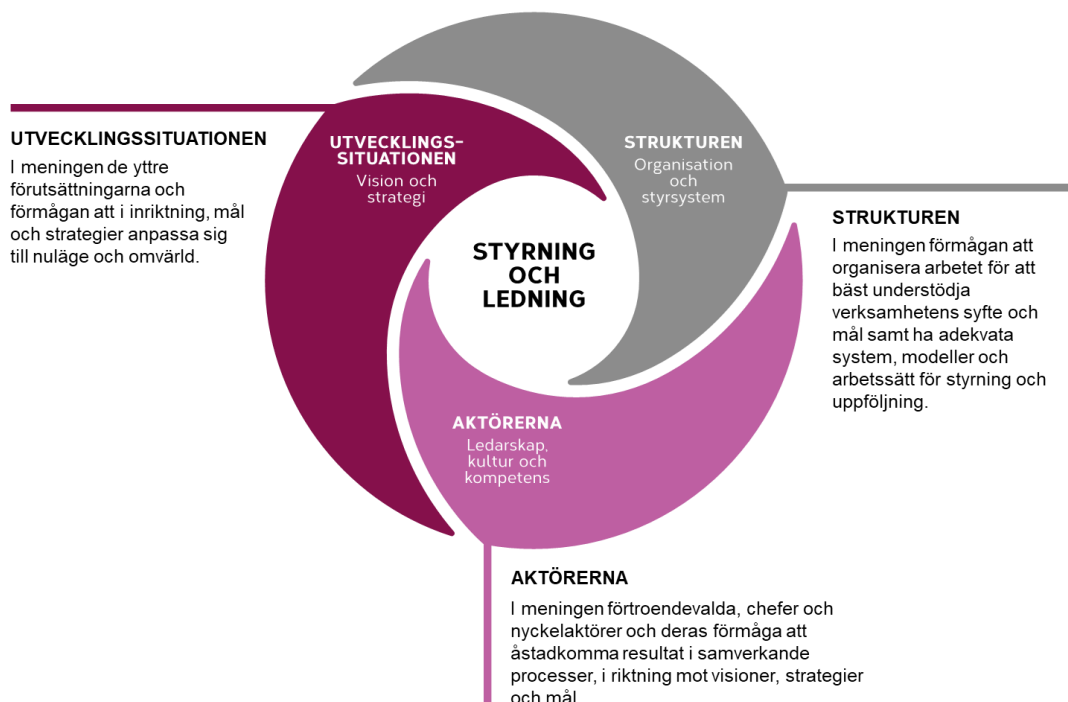
Kartläggningen omfattade:

- förvaltnings- och avdelningsindelning
- ledningsnivåer och chefsroller
- rapporteringsvägar och ansvarsområden
- placering av stöd- och specialistfunktioner
- organisatorisk omfattning (antal tjänster, funktioner, roller)
- geografisk fördelning av verksamhet
- gränssnitt mot övriga förvaltningar

Kartläggningen bidrog till den faktiska bas som behövs för jämförelser, analys och utveckling av alternativa organisationsförslag.

4.5 Analysram – Public Partners linser

Analysen har genomförts med stöd av *linserna*, Public Partners ramverk för att systematiskt strukturera organisationsanalys. Linserna säkerställer att analysen täcker både yttre förutsättningar, formell struktur och faktisk organisatorisk praktik.

Utvecklingssituationen

Belyser de yttre krav som organisationen behöver svara mot: demografi, ekonomi, geografi, kompetensförsörjning, nationella styrsignaler och omvärldsutveckling.

Strukturen

Fokuserar på den formella organisationen: ansvar, roller, avdelningar, ledningskedja, stödfunktioner och administrativa nav.

Aktörerna

Fångar hur organisationen fungerar i vardagen: ledarskap, arbetssätt, kultur, samverkan, sårbarhet och kapacitet.

Linserna användes löpande under analysfasen för att sammanfoga intervjuer, dokument och workshopresultat till en gemensam förståelse av organisationens nuläge.

4.6 Analysprocess

Analysen genomfördes i tre steg:

- 1. Nulägesbild**
En syntes av dokumentstudier, intervjuer, workshops och kartläggning.
- 2. Organisatoriska utgångspunkter**
Identifiering av vilka krav och behov en framtida KS-organisation behöver kunna hantera.
- 3. Framtagande av organisationsalternativ**
Utformning av flera möjliga modellförslag för framtida organisation, inklusive

motivering av respektive alternativ. Vid framtagandet av organisationsalternativ har osäkerheter i omvärlds- och kompetensutveckling hanterats genom att arbeta med principer och strukturer för att säkerställa att förslagen är användbara även vid förändrade förutsättningar.

4.7 Avgränsningar

Uppdraget omfattar endast den organisation som lyder under kommunstyrelsen, det vill säga Teknik- och serviceförvaltningen, Kommunledningsförvaltningen och Framtids- och utvecklingsförvaltningen. Övriga förvaltningar har inte analyserats som egna organisationer. Som nämnts har de involverats när deras gränssnitt eller beroenden haft betydelse för att förstå KS-förvaltningarnas ansvar, samspel och stödbehov.

Uppdraget omfattar inte processkartläggningar, verksamhetskvalitet i sak, individ- eller personalbedömningar eller detaljerade ekonomiska beräkningar utöver det som följer av organisatoriska konsekvenser.

4.8 Översynens relation till den politiska organisationen

Den administrativa tjänstepersonsorganisationen måste spegla och stödja den politiska organisationen. Kommunens politiska organisation för perioden 2026–2030 förväntas formellt fastställas av länsstyrelsen i februari 2026.

Det innebär att förvaltningsorganisationen inte kan beslutas slutligt innan den politiska organisationen är fastställd, eftersom nämndstruktur och reglementen sätter de grundläggande ramarna för den administrativa strukturen.

Detta har hanterats genom enstaka avstämningar med den tillsatta fullmäktigeberedningen för den politiska organisationen.

5 Konsulternas iakttagelser av nuläget

Detta kapitel sammanfattar konsulternas iakttagelser om Strömsunds kommuns förvaltningsorganisation.

Den samlade bilden är att Strömsund har en organisation som fungerar i delar, men som saknar de strukturella förutsättningar som krävs för att hålla ihop helheten, möta framtida krav och säkerställa långsiktig kapacitet.

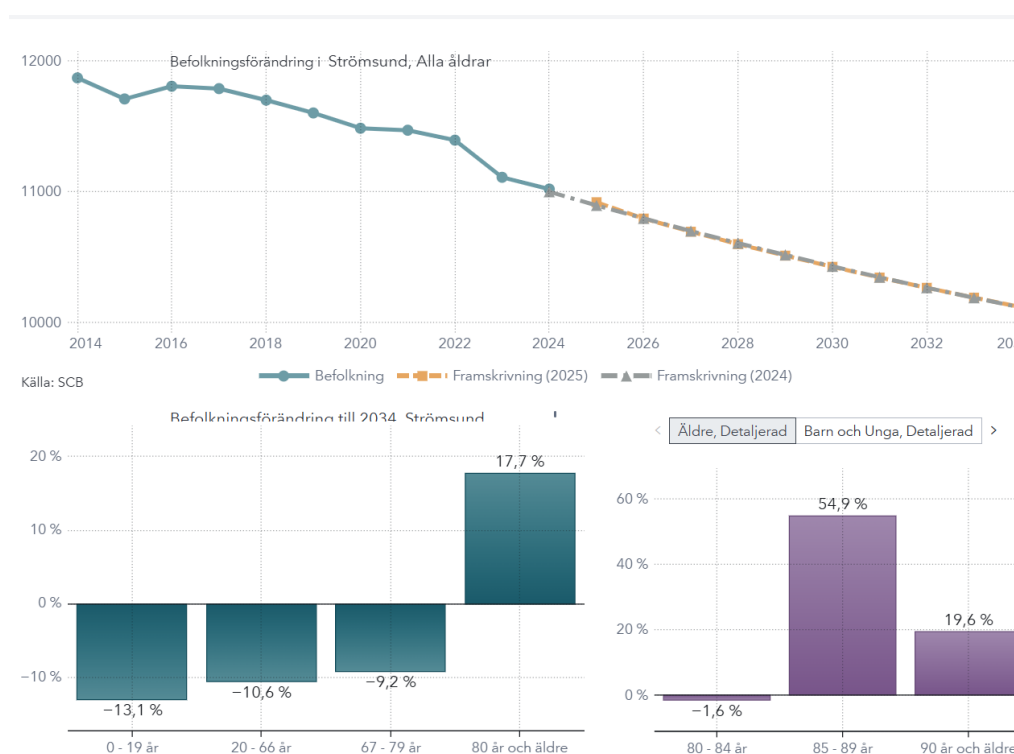
Nedan beskriver vi detta närmare.

5.1 Utvecklingssituationen – yttre krav och förutsättningar som formar organisationens uppdrag

Strömsunds kommun verkar i en utvecklingssituation som kännetecknas av fyra långsiktiga och ömsesidigt förstärkande trender. Dessa trender sätter ramarna för vad organisationen behöver klara, oavsett hur den är strukturerad.

5.1.1 Demografi och geografi skapar ett långvarigt omställningsläge

Kommunen präglas av befolkningsminskning, åldrande befolkning och stora geografiska avstånd. Detta leder till växande servicebehov inom vissa områden samtidigt som befolkningsunderlaget minskar. En överblick över nuläget och vad som kan förväntas de närmaste 10 åren framgår i nedanstående diagram.

Sammantaget visar bilden att Strömsund står inför en strukturell demografisk förändring där färre barn och färre personer i yrkesaktiv ålder ska bära kostnaden för en snabbt växande äldre befolkning. Detta påverkar alla kommunens verksamheter, från skola och stöd till kompetensförsörjning, äldreomsorg, hälso- och sjukvård och investeringar. Förändringen är långsiktig, förutsägbar och innebär att kommunen behöver anpassa organisation, resurser och arbetssätt till en ny demografisk verklighet.

5.1.2 Ekonomiska förutsättningar kräver starkare prioritering och enklare struktur

Ett minskande skatteunderlag, ökade kostnader och stort investeringsbehov gör att kommunen har begränsat ekonomiskt utrymme. Finansiering av drift fungerar på kort sikt, men strukturella kostnader skapar för lite utrymme för investeringar som är nödvändiga för att upprätthålla välfärd på sikt.

Detta innebär att organisationen måste vara resurssnål, tydlig och effektiv som möjligt. Strukturen behöver bidra till att minska onödig administration, dubbelarbete och otydligheter.

5.1.3 Kompetensförsörjning är en växande riskfaktor

Strömsund står inför betydande pensionsavgångar och svårigheter att rekrytera inom flera yrkesområden. Detta påverkar både operativ och strategisk kapacitet.

Organisationen behöver vara robust nog att klara att individer slutar, byter uppdrag eller är frånvarande under längre perioder.

5.1.4 Krav på styrning, dokumentation och samordning ökar

Lagkrav, statliga reformer och förväntningar på digitalisering och kvalitetssystem ökar kontinuerligt.

Förvaltningarna behöver därmed mer gemensamma processer och tydligare ansvar för styrkedjan.

5.1.5 Samlad iakttagelse – Utvecklingsituationen

Strömsund befinner sig i ett strukturellt omställningsläge. Organisationens behöver kunna hantera minskande resurser, ökande krav och växande kompetensutmaningar. För att möta framtida krav behöver förvaltningsorganisationen vara enklare, mer samordnad, mer kapacitetsstark och bättre rustad för att hantera omställning och prioriteringar.

5.2 Strukturer – organisationens formella uppbyggnad och dess förmåga att hålla ihop helheten

Styrkan i dagens strukturer ligger i kontinuitet och stabilitet. Svagheter är att de byggts fram stegvis utan att helheten setts över. I flera delar saknas den sammanhållande logik och kapacitet som krävs för att möta kommunens långsiktiga utvecklingsläge.

5.2.1 Organisationen är stabil – men fragmenterad

Strömsund har en förvaltningsstruktur som i flera delar fungerar väl i vardagen. Varje förvaltning har rutiner, kompetens och ansvar som är tydliga internt, och kontinuiteten i organisationen har skapat trygghet och förutsägbarhet.

Samtidigt upplevs strukturen fragmenterad. Den har utvecklats genom successiva förändringar och tillägg snarare än genom samlad översyn.

Det innebär att:

- funktioner och roller i vissa fall ligger "där de råkade hamna" eller på baserat på enskilda personer (inte funktioner)
- liknande arbetsuppgifter sköts på olika sätt i olika delar av organisationen
- förvaltningarna har delvis olika logiker, arbetssätt och styrkedjor
- större frågor saknar ett tydligt organisatoriskt hem

Detta skapar en struktur som är robust i delsystemen men svag i helheten. Det upplevs ge utmaning i ett läge där kommunen behöver prioritera, ställa om och arbeta mer samlat än tidigare.

5.2.2 Svaga strukturer för koncerngemensam styrning

Det saknas sammanhållande funktioner och arenor som säkerställer att kommunövergripande frågor leds och genomförs på ett enhetligt sätt. Styrningen är uppdelad, varierande och i hög grad beroende av att förvaltningarna själva tolkar och organiserar styrsignaler och uppdrag.

Det saknas:

- en gemensam struktur för strategi, planering, analys och uppföljning
- en tydlig styrkedja från politik till genomförande
- koordinering av styrsignaler mellan förvaltningar
- gemensamma arbetsprocesser för ärendeberedning

Detta leder till variation i hur uppdrag landar i organisationen och hur beslut omsätts i praktiken.

5.2.3 Splittrade stöd- och specialistfunktioner

Ekonomi, HR och IT är i huvudsak centraliserade. Kommunikation, utveckling, planering, kvalitet och projektstöd är däremot delvis eller helt placerade i olika delar av organisationen.

Detta innebär att:

- vissa stödprocesser fungerar väl, andra är tunna/har begränsad förmåga eller otydligt placerade
- enheter utvecklar egna arbetssätt i stället för gemensamma metoder
- det saknas samlade arbetssätt för utveckling, digitalisering, analys och uppföljning
- organisationen blir beroende av att personer själva koordinerar sig över förvaltningsgränser

I praktiken innebär detta att kommunen saknar det som i professionell styrning brukar kallas en "strategisk motor" – en funktion som driver gemensam analys, styrning, utveckling och prioritering.

Det gör att större tvärgående arbeten (lokal försörjning, digitalisering, kompetensförsörjning, utvecklingsfrågor) får svårt att få tillräckligt stöd och genomförandekraft, och därmed bristande förmåga att agera som en sammanhållen kommun.

5.2.4 Otydliga gränssnitt och oklara roller mellan förvaltningar och chefsnivåer

Det finns flera viktiga funktioner där ansvaret är delat eller där roller överlappar varandra. Detta gäller bland annat:

- verksamhetsutveckling
- kvalitetsarbete
- digitalisering
- kommunikation
- ärendeberedning
- planering och uppföljning

När ansvaret är upplevt otydligt eller spritt på flera aktörer uppstår osäkerhet kring vem som "äger" frågan, vem som driver den och vem som följer upp. Detta leder till dubbelarbete eller glapp i arbetet, beroende på fråga och förvaltning.

Otydliga gränssnitt påverkar också chefernas vardag. De hamnar ibland mellan ansvarsnivåer och får själva överbrygga brister i struktur.

5.2.5 Processer för ärendehantering och beredning saknar enhetlighet

Intervjuer visar att ärendeberedning till kommunstyrelse och nämnder sker i dag på olika sätt i olika delar av organisationen. Ärendeberedning kan ses som kommunens blodomlopp.

Det betyder att:

- underlag varierar i kvalitet och omfattning
- tidsplaner ser olika ut beroende på förvaltning
- ansvar för analys, konsekvensbedömningar och kvalitetssäkring är olika tydligt
- vissa delar av organisationen är tungt belastade, medan andra är mindre involverade

Flera chefer beskriver att "för lite gemensamma resurser används i ärendeflödet", vilket leder till att förvaltningarna får olika förutsättningar att ta fram politiska underlag.

Detta gör det svårt att upprätthålla en likvärdig och enhetlig beredningsprocess, och innebär att ärenden ofta "ägs" av individer snarare än av en tydlig funktion.

5.2.6 Digitalisering och processutveckling saknar strukturellt stöd

Digitalisering sker i dag främst som punktinsatser – antingen som reaktiva behov eller som förvaltningsegna initiativ.

Det saknas:

- en gemensam digitaliseringsstrategi
- en tydlig funktionsplacering för digital utveckling med resurser
- processledningskompetens som driver gemensamma förändringar
- kapacitet för att hålla ihop digitaliseringsprojekt
- en struktur för att säkerställa att investeringar ger effekt

Samtidigt finns en tydlig positiv utveckling under senare år. Organisationen tar steg i rätt riktning, och flera initiativ drivs med engagemang. Men från ett strukturellt perspektiv är digitaliseringen fortfarande en frånkopplad utvecklingslinje, snarare än en integrerad del av styrning och verksamhetsutveckling.

5.2.7 Ledningsgruppens roll – tydlig utveckling, men fortsatta behov

Ledningsgruppen KDLG infördes 2025 som en konsekvens av att ledningen endast träffades en gång per månad inom ramen för koncernledningsgruppen (KCL) Detta

bedömdes vara för sällan för att ledningen skulle kunna utövas sammanhållet och strategiskt. KDLG är en av flera nya arenor som tillkommit under senare tid i syfte att skapa tvärgående ledningsstruktur i organisationen. Ett annat centralt forum som tillkommit är återkommande tjänstepersonsberedningar som syftar till att öka samordningen och kvaliteten på beslutsunderlag.

KDLG har utvecklat arbetsformerna sen den tillkom. Gruppen är mer sammanhållen och arbetar tydligare som ett gemensamt team. Den har dessutom axlat rollen som styrgrupp för flera utvecklingsprojekt, vilket markerar ett tydligt kliv framåt genom ökat ansvarstagande för kommunövergripande frågor.

Trots detta har KDLG ännu inte en fullt ut definierad roll i styrkedjan. Gruppen fungerar i dag primärt som:

- ett informations- och delvis samordningsforum
- ett forum som tar gemensam ställning i vissa frågor

Men gruppen fungerar i begränsad utsträckning som ett samordnande ledningsorgan som håller ihop styrningen mellan politik och organisation.

Det saknas delvis fortfarande gemensamma beslutspunkter, tydlig prioriteringsfunktion, enhetlig uppföljning av kommunövergripande frågor och fördelning av ansvar för större systemledande frågor.

Den positiva utveckling som skett det senaste året visar tydligt att gruppen har både vilja att ta ett större gemensamt ansvar. För att KDLG fullt ut ska kunna fungera som kommunens samlade verkställande ledningsorgan krävs en tydligare och mer formaliserad funktion i styrkedjan.

I sammanhanget vill vi också uppmärksamma att det finns en koncerngemensam ledningsgrupp, KCL, vilken omnämndes inledningsvis. Den samlar förutom KDLG även VD för de kommunala bolagen.

5.2.8 Samlad iakttagelse – Strukturer

Strukturerna i Strömsunds kommun ger stabilitet, men de ger inte den styrning, kapacitet eller samordning som krävs för att möta kommunens utvecklingsläge. Dagens organisation:

- fungerar bra i delar
- saknar en tydlig helhetslogik
- bygger till stor del på individuella initiativ
- har splittrade stödstrukturer
- saknar ett sammanhållet strategiskt centrum som fungera som strategisk motor
- ställer höga krav på chefer som redan har en mycket operativ vardag

Kommunen behöver därför strukturer som i större utsträckning stödjer att kommunen arbetar som ett sammanhållet system, inte som separata delorganisationer eller sårbart beroende av enskilda personer.

5.3 Aktörer – hur organisationen fungerar i praktiken

Aktörsperspektivet belyser hur ledarskap, kultur, arbetssätt och samspel tar form i vardagen. I Strömsunds kommun framträder ett sammanhängande mönster: organisationen bärs av engagerade människor med stark vilja att bidra, men saknar de strukturer som krävs för att detta engagemang ska ge fullt genomslag i helheten. Resultatet är en organisation som fungerar väl i delar men blir sårbar när samarbetet och ledarskapet behöver bäras av mer än individuella insatser.

5.3.1 Stark lojalitet, hög arbetsmoral och lokal närhet

Chefer och medarbetare beskriver en arbetskultur som präglas av närhet, prestigelöshet och en stark vilja att lösa problem i vardagen. Denna pragmatism gör att organisationen klarar många utmaningar trots begränsade resurser. Kontaktvägarna är korta, relationerna är goda och många känner ett personligt ansvar gentemot både kommunen och kollegorna.

Flera uttrycker att "man ställer upp" och att man hjälper varandra även när uppgiften egentligen ligger utanför det egna ansvarsområdet. Detta är en tydlig styrka och en förklaring till att kommunen har kunnat leverera stabil verksamhet under lång tid.

Samtidigt bygger detta arbetssätt i hög grad på enskilda individers initiativ och relationer, inte på gemensamma strukturer eller arbetssätt. Den starka lokala närheten blir därmed både en styrka och en källa till sårbarhet: den gör organisationen flexibel i det lilla, men kan göra det svårt att hålla ihop arbete gemensamt som en sammanhållen kommun.

5.3.2 Ledarskapet är operativt och delvis inåtvänt

Chefer beskriver att en stor del av deras tid går åt till daglig operativ hantering: personalfrågor, drift, administration och löpande problemlösning. Detta gör att utrymmet för ett mer strategiskt och sammanhållet ledarskap är begränsat.

Mandat och ansvar finns, men förutsättningarna varierar mellan olika delar av organisationen, vilket bidrar till en ojämn ledningspraktik. Flera chefer uttrycker att de saknar tydliga gemensamma ramar och forum för strategisk dialog, och att strukturen inte ger tillräckligt stöd för att arbeta långsiktigt. Flera uttrycker att "man måste lösa allting själv".

Ett återkommande mönster är att vissa delar av organisationen arbetar nästan uteslutande utifrån sitt eget uppdrag, utan tydliga kopplingar till andra delar i kommunen eller till kommunen som helhet. I intervjuer beskrivs det som att "man jobbar i sin egen källare".

Detta inåtvända fokus beror sannolikt inte på ovilja, utan på att:

- det operativa trycket är högt,
- de gemensamma strukturerna är svagt formulerade, och
- det saknas tydliga incitament och förväntningar på koncerngemensamt ledarskap.

Konsekvensen blir att långt ifrån allt ledarskap naturligt riktas mot helhet, mål, styrkedja och prioritering. Detta försvårar tvärgående samordning, försvagar den organisatoriska helheten och gör att viktiga strategiska frågor riskerar att trängas undan.

5.3.3 Samverkan sker mer genom personer än genom struktur

Samarbete fungerar ofta väl när det sker mellan personer som känner varandra, tar initiativ och löser problem tillsammans. Men avsaknaden av tydliga, gemensamma arbetsätt innebär att samverkan inte är garanterad när förutsättningarna förändras eller när nyckelpersoner slutar.

Flera intervjuer pekar på att:

- gemensamma processer saknas eller ser olika ut,
- roller och ansvar inte alltid är tydliga, och
- samordningen i hög grad bygger på informella eller personliga kontaktvägar.

Det innebär att organisationens samverkansförmåga blir personberoende snarare än systematisk.

5.3.4 Kulturen är omtänksam, men försiktig och konfliktundvikande

Arbetskulturen präglas av omtanke, respekt och vilja att skapa en god arbetsmiljö. Detta skapar en trygg och lojal organisation där relationerna är starka. Samtidigt finns en tendens att undvika konflikter och svåra samtal. Vissa frågor tenderar att "rinna av" eller aldrig fullt ut hanteras, vilket gör att problem kan bli kvar längre än nödvändigt.

Detta mönster innebär att organisationen ibland föredrar att bevara harmoni och den rådande situationen framför att ta nödvändiga diskussioner om ansvar, prioriteringar och arbetsätt.

5.3.5 Förväntningar är inte alltid tydliga genom styrkedjan

Både politiker och tjänstepersoner beskriver att styrsignaler och uppdrag inte alltid är konsekventa när de färdas genom organisationen. Uppdrag kan uppfattas olika i olika förvaltningar och prioriteringar kan skifta över tid utan att detta alltid är tydligt kommunicerat.

Detta upplevs leda till:

- variation i hur beslut tolkas och verkställs,
- olika uppfattningar om vad som är viktigast,
- otydlighet i ansvar och uppföljning.

När förväntningarna är tolkningsbara i hög grad blir det svårt att säkerställa att alla arbetar i samma riktning.

5.3.6 Sårbarhet vid frånvaro och rekryteringssvårigheter

Flera strategiska och operativa funktioner bärs av en eller två personer. Detta skapar omedelbar sårbarhet vid frånvaro, rekryteringssvårigheter eller pensionsavgångar. Denna sårbarhet förstärks av att vissa arbetsmoment är knutna till individer snarare än till roller eller processer, och att dokumentation och rutiner i vissa fall är begränsade.

Detta är en direkt konsekvens av strukturella brister och kompetensförsörjningsutmaningar men också av tuffa ekonomiska förutsättningar.

5.3.7 Samlad iakttagelse – Aktörer

Aktörsperspektivet visar en organisation med starka människor men svaga strukturella förutsättningar.

Engagemanget och den lokala närheten är tydliga tillgångar, men de kan inte fullt ut kompensera för:

- otydlig ansvarsfördelning,
- operativ tyngd,
- bristande gemensamma arbetssätt,
- oklara styrsignaler,
- inåtvänt fokus i vissa delar av organisationen, samt
- sårbarhet vid frånvaro och personalomsättning.

Det innebär att organisationen riskerar att bli driftsäker i vardagen men för svag i utveckling, prioritering och förändringsledning.

För att frigöra den potential som finns behöver organisationen stärka sina strukturer och arbetssätt så att chefer och medarbetare kan arbeta mer strategiskt, mer enhetligt och mer koncerngemensamt.

5.4 Övergripande slutsats – en organisation som fungerar i vardagen men som saknar tillräcklig strukturell bärkraft

Genom linserna framträder en tydlig och sammanhängande bild av förvaltningsorganisationen. Strömsunds kommun har en vardag som i hög grad fungerar tack vare engagerade medarbetare, nära relationer och en praktiskt orienterad kultur. Det finns ett starkt driv i det lokala och en vilja att lösa problem, även under pressade förutsättningar. Denna kultur är en tydlig styrka och en viktig förklaring till att kommunen har klarat sin löpande verksamhet under lång tid.

Samtidigt visar analysen att organisationens strukturella förutsättningar inte är tillräckliga för att möta den utvecklingssituation kommunen befinner sig i. Strukturen är fragmenterad, och centrala funktioner för styrning, planering, digitalisering och utveckling är splittrade mellan olika delar av organisationen. Det gör att helheten blir svår att hålla ihop, styrkedjan försvagas och att större gemensamma frågor saknar ett tydligt organisatoriskt hem.

Ledarskapet är i hög grad operativt och präglas av lokala förutsättningar. Samverkan sker ofta genom individer i stället för genom gemensamma processer. Detta skapar personberoende, ojämnheter i arbetssätt och sårbarhet vid frånvaro eller personalförändringar. I vissa delar av organisationen är fokus starkt inåtvänt, vilket gör det svårt att arbeta konsekvent mot gemensamma mål och långsiktiga prioriteringar.

Kommunens utvecklingssituation – med demografisk press, ökande krav på styrning och stora kompetensutmaningar som vi såg inledningsvis – kräver i dag en organisation som är

mer samordnad, mer kapacitetsstark och mer koncerngemensam än den nuvarande. Detta handlar inte om att dagens organisation fungerar dåligt, utan om att den är byggd för en annan tid med större resurser, fler medarbetare och mindre behov av prioritering och omställning.

6 Utgångspunkter för framtida förvaltningsorganisation

Detta kapitel sammanfattar de utgångspunkter som ligger till grund för utvecklingen av alternativa organisationsstrukturer. Utgångspunkterna bygger på den samlade analysen, SWOT-arbetet i workshopen den 27 oktober 2025 samt de kännetecken och principer som deltagarna identifierade som bärande för en robust och framtidsorienterad förvaltningsorganisation.

Tillsammans utgör de ramar och kvalitetskriterier för de organisationsalternativ som presenteras i nästa kapitel.

6.1 Utgångspunkter från kommunens utvecklingsituation

Strömsunds kommun står inför en långsiktig omställning där demografi, ekonomi, geografi och kompetensförsörjning skapar ett varaktigt tryck på organisationens förmåga att prioritera, samordna och leverera.

Detta är strukturella villkor som inte kommer att förändras inom överskådlig tid.

Detta innebär att den framtida strukturen behöver:

- tåla minskade resurser och växande behov
- möjliggöra snabbare omställning och tydligare prioritering
- minska personberoende och operativ belastning
- ge chefer och medarbetare tydligare ramar och stöd

Organisationen måste därmed utformas för att både hantera dagens förutsättningar och skapa förutsättningar för långsiktig hållbarhet i styrning, ekonomi och kompetens.

6.2 Utgångspunkter från SWOT-analysen

SWOT-analysen vid workshopen den 27 oktober gav en samlad bild av nulägets styrkor och svagheter samt vilka hot och möjligheter som en ny struktur behöver hantera. Under workshopen deltog ca 20 personer företrädesvis från KLF, TSF och FUF. Baserat på övriga resultat från översynen finns goda skäl att anta att SWOT-analysen är giltig även för andra och för den samlade kommunorganisationen.

Nedan sammanfattas SWOT-analysen i punktform:

Styrkor som ska tas tillvara

- stark arbetsmoral, lojalitet och vilja att hjälpa varandra
- hög praktisk problemlösningsförmåga
- korta kontaktvägar och nära relationer
- stor lokal kännedom och engagemang

Svagheter som behöver åtgärdas

- fragmenterad struktur som skapar otydliga gränssnitt
- splittrade stöd- och utvecklingsfunktioner
- variation i arbetssätt och processer
- operativ tyngd och brist på strategisk kapacitet
- personberoende och sårbarhet vid frånvaro

Möjligheter som den nya organisationen bör möjliggöra

- samlad styrning och utvecklingskraft
- tydligare roller, ansvar och uppföljning
- gemensamma arbetssätt och mer enhetliga processer
- effektivare stöd och bättre kapacitetsutnyttjande
- bättre möjligheter att driva digitalisering, kvalitet och planering koncerngemensamt

Hot som organisationen behöver vara rustad för

- fortsatt svår kompetensförsörjning
- allt större krav på styrning och rapportering
- risk för ökad fragmentering och olika lokala lösningar "egen verklighet" och att man får göra som man själv vill
- ökande administration om strukturen inte hålls ihop

Sammantaget kan sägas att SWOT-analysen visar att kommunen behöver en organisation som skapar helhet, minskar sårbarhet och frigör kapacitet.

6.3 Förslag: Kännetecken för en framtida organisation

Workshopen den 27 oktober identifierades ett antal kännetecken som beskriver hur en framtida förvaltningsorganisation i Strömsund ska fungera och upplevas. Dessa kännetecken uttrycker *ambitionen* med den framtida organisationen och ligger till grund för de strukturella överväganden som följer i rapporten.

En framtida organisation ska vara:

- **Enkel** – lätt att förstå och navigera i.
- **Tillgänglig** – nära invånaren, både digitalt och fysiskt.
- **Tydlig** – samstämmiga besked och en röst.
- **Nära och personlig** – mänsklig, omtänksam och begriplig.
- **Pålitlig** – likvärdig och hållbar över tid.
- **Professionell** – kompetent, ordnad och förutsägbar.
- **Samverkande** – lyssnande, lösningsinriktad och helhetsorienterad.
- **Utvecklingsinriktad** – lärande och förbättringsdriven.
- **Styrbar** – tydliga ansvar och följbara beslut.
- **Handlingskraftig** – förmåga att fatta beslut och genomföra dem.

Dessa kännetecken kan sägas utgöra en "värdegrund" för organisationens framtida design och används som kvalitetskriterier vid framtagandet av de organisationsalternativ som följer i nästa kapitel.

I workshopen betonades *enkel, professionell* och *handlingskraftig* som de viktigaste kriterierna.

6.4 Förslag: Organisationsgrundande principer

Under processen har ett antal organisationsgrundande principer testats och förfinats. Principerna fungerar som en "designkompass" för hur en framtida förvaltningsorganisation i bör utformas för att vara hållbar, begriplig och möta kommunens nuvarande och framtida utmaningar.

De beskriver inte detaljerad struktur utan anger vilka kvaliteter som måste uppfyllas för att organisationen ska kunna möta kommunens långsiktiga förutsättningar.

Principerna uttrycker *vad organisationen ska klara* – oavsett vilka alternativ som senare prövas.

Under workshopen den 27 oktober provades ett antal principer (10). Utifrån analysen, nuläget och kommunens utvecklingssituation har vi arbetat vidare med workshopmaterialet och formulerat förslag på de principer som bör ligga till grund för framtida organisationsalternativ.

De organisationsgrundande principer som vi föreslår är:

- 1. Organisation i förhållande till nuläge, framtid och geografi/demografi**
Strukturen ska vara anpassad till Strömsunds faktiska förutsättningar: stor yta, få invånare och en åldrande befolkning.
- 2. Effektivare och mindre organisation som kostar mindre**
Organisationen ska kunna hantera minskande resurser utan att försvaga kvalitet eller rättssäkerhet.
- 3. Färre antal chefer**
Chefsorganisationen behöver vara enklare, tydligare och mer strategiskt inriktad.
- 4. Färre organisatoriska enheter**
Förvaltningar och avdelningar ska vara större och mer samlade för att minska gränssytor och sårbarhet.
- 5. Centralisering av gemensamma funktioner och resurser**
Ekonomi, HR, IT, kommunikation, upphandling och utveckling behöver i större utsträckning organiseras som gemensamma resurser.
- 6. Stärka flexibilitet, samverkan och synergier över gränser**
Strukturen ska uppmuntra helhetssyn, samarbete och gemensamt ansvar.

- 7. Frigöra resurser för proaktivitet och utvecklingskraft**
En enklare och mer sammanhållen organisation frigör tid och kapacitet för planering, analys, digitalisering och utveckling.
- 8. Tydlig styrkedja och ledningsorganisation**
Det ska vara klart vem som ansvarar för vad, och hur beslut fattas och följs upp.
- 9. Koppling till den politiska organisationen**
Den kommande politiska organisationen måste speglas i förvaltningsstrukturen för att skapa tydlighet och ansvar.
- 10. Enkel att begripa för medarbetare och invånare**
Organisationen ska vara lätt att förstå och lätt att navigera i – internt och externt.

Dessa principer utgör de kriterier som används vid framtagandet och bedömningen av organisationsalternativen i nästa kapitel.

7 Organisationsalternativ

Detta kapitel utgör rapportens mest centrala del. Här presenteras det organisationsförslag som, utifrån den samlade analysen, bedömts vara det alternativ som bäst svarar mot Strömsunds långsiktiga behov av styrning, kapacitet, helhetssyn och kostnadseffektivitet. Kapitlet består av flera delar.

Först beskrivs processen för hur olika organisatoriska logiker prövats och analyserats – från de schablonmodeller som togs fram vid workshopen den 27 oktober till konsulternas vidare bearbetning. Därefter presenteras det samlade organisationsförslaget, inklusive dess struktur, logik och motivering.

Vidare redovisas risker, konsekvenser och förutsättningar för genomförande.

7.1 Process för framtagande av organisationsförslag

Arbetet med organisationsalternativ har genomförts i flera steg och bygger på både workshopresultat och den samlade analysen. Syftet har varit att pröva olika strukturella logiker innan ett sammanhållet organisationsförslag formuleras.

Steg 1 – Schablonmodeller framtagna vid workshopen den 27 oktober

Vid workshopen utvecklades fyra schablonmodeller (A–D) tillsammans med ett tjugotal chefer och nyckelpersoner. Modellerna var avsiktligt skissartade och hade tre syften:

1. att synliggöra olika organisatoriska logiker,
2. att identifiera konsekvenser när funktioner flyttas eller samlas,
3. att skapa ett brett och gemensamt analysunderlag inför den fortsatta processen.

Modellerna var inte förslag utan **analysverktyg**. De möjliggjorde reflektioner om styrning, gränssnitt, kapacitet, sårbarhet och helhetssyn.

Steg 2 – Analys och konsulternas vidare bearbetning

Efter workshopen analyserades schablonmodellerna utifrån kommunens utvecklingssituation, SWOT-analysen, kännetecknen för en framtida organisation, de organisationsgrundande principerna, och en fördjupad nulägesanalysen av strukturer, aktörer och processer.

Analysen visade att flera av schablonmodellerna fångade viktiga perspektiv. Vi har därför vidareutvecklat denna modell till ett samlat organisationsförslag, baserat på bedömning av styrbarhet i Strömsunds sammanhang, helhetssyn och samordning, kapacitet och redundans, stödprocessernas organisering, gränssnittens kvalitet och ekonomisk och operativ genomförbarhet.

Viktigast för oss har varit att organisationsförslaget måste klara två saker samtidigt:

1. stabilisera – minska sårbarhet, skapa tydlighet, stärka stöd och styrning
2. utveckla – öka strategisk kapacitet, samordning och förmåga till omställning

Det är utifrån dessa krav som det samlade organisationsförslaget har utformats. Förslaget presenteras i nästa avsnitt.

Steg 3 – Dialog och kvalitetssäkring (ej genomfört vid tidpunkt för rapportutkastets sammanställning)

Organisationsförslaget har därefter diskuterats i kommundirektörens ledningsgrupp och med berörda chefer. Dialogen har fokuserat på tydlighet i roll- och ansvarsfördelning, konsekvenser för arbetssätt och processer, genomförbarhet och risker samt möjligheter till förenkling och kapacitetsstärkning.

Synpunkterna har använts för att finjustera och stärka förslaget.

7.2 Det samlade organisationsförslaget

Detta avsnitt beskriver det organisationsförslag som bedöms ge Strömsunds kommun bäst förutsättningar att möta sina långsiktiga strukturella villkor: minskande befolkning, ökade krav på styrning och effektivisering, geografisk spridning och svåra kompetensförsörjningsförutsättningar.

Den övergripande logiken i organisationsförslaget kan sammanfattas i tre punkter:

1. **Kommunen behöver en större och mer sammanhållen förvaltning för styrning, stöd och utveckling.**
Alla centrala stödfunktioner bör ligga i en och samma förvaltning, för att skapa likvärdighet, styrbarhet och gemensamma arbetssätt. Splittringen i dagens struktur gör att viktiga funktioner blir små, personberoende och saknar gemensam riktning.
2. **Drift- och myndighetsuppgifter inom samhällsbyggnadsområdet behöver samlas**
Teknik, fastighet, gata/park, VA, kost och lokalvård är verksamhetskritiska områden

som i dag är beroende av få personer. Att integrera miljö- och byggverksamheten skapar en helhet för planering, tillsyn och utveckling.

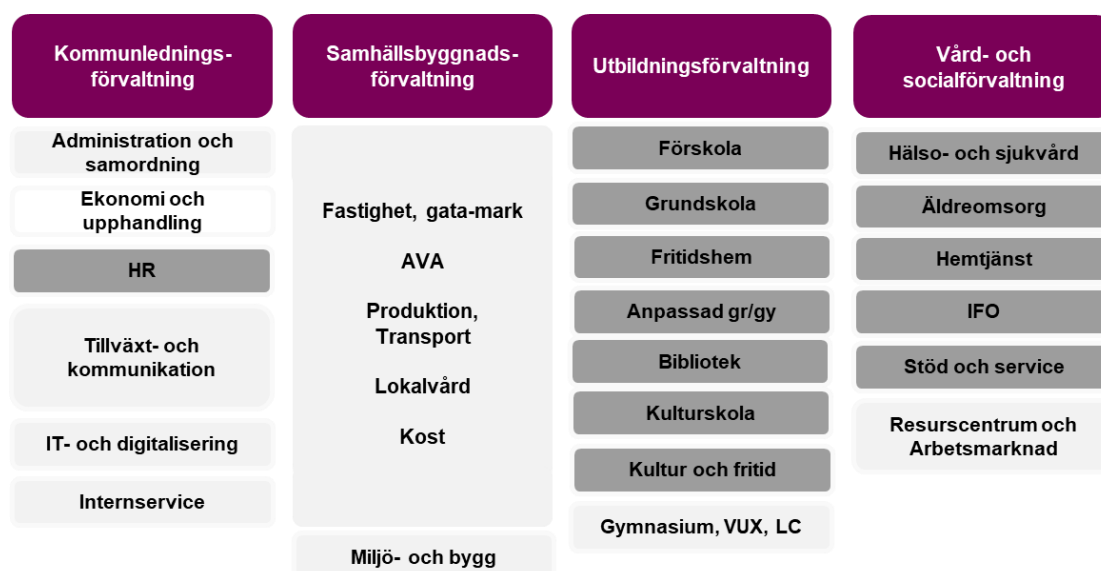
3. Utbildningskedjan behöver hållas samman och omfatta gymnasiet för att öka stabilitet, kvalitet och styrbarhet.

Det skapar kontinuitet i styrning, personalförsörjning, elevhälsa och pedagogisk utveckling.

Denna struktur minskar antalet gränssnitt, tydliggör ansvar och skapar förvaltningar med tillräcklig volym för att klara både drift och utveckling.

Nedan redovisas en översikt över förslaget:

Figur: Översikt över förändrad organisation

I det följande beskriver vi huvudfunktionerna i de delar som avser förändringar.

7.2.1 Kommunledningsförvaltningen – en samlad kärna för styrning, stöd och utveckling

Kommunledningsförvaltningen blir navet i den nya strukturen. Här samlas de funktioner som är gemensamma för hela kommunen: administration och samordning, ekonomi och upphandling, HR, tillväxt och kommunikation, IT- och digitalisering samt internservice. I dagens organisation finns dessa resurser delade mellan flera förvaltningar, ofta med små enheter och i vissa fall med en enda person som ensam bär ett helt uppdrag.

Genom att samla alla dessa funktioner i en och samma förvaltning skapas en stabilitet som saknas idag. Det blir möjligt att arbeta mer långsiktigt, mer systematiskt och mer enhetligt över hela kommunen vilket också bidrar till en minskad sårbarhet. Det blir också lättare för chefer och medarbetare att veta var stöd finns, och hur gemensamma beslut ska omsättas i praktiken.

KLF blir därmed inte en administrativ förvaltning i traditionell bemärkelse, utan ett strategiskt centrum där styrning, utveckling och intern service hålls samman. Den ska orkestrera kommunens arbete med ekonomi, kvalitet, digitalisering, kompetensförsörjning, planering, analys och utveckling – funktioner som i nuläget är för svaga eller för splittrade för att bära kommunens samlade behov.

Administration och samordningsenheten – ett professionellt stöd till politiken och styrkedjan

I den administrativa enheten samlas hela kommunens nämndsadministration, diarieföring, arkiv, dataskydd och ärendebereidning. Idag finns dessa funktioner utspridda och i vissa fall mycket små. Resultatet blir ojämlig kvalitet, stora skillnader i arbetssätt och hög sårbarhet vid sjukdom eller personalomsättning. Förslaget innebär att den nuvarande staben och det nuvarande kansliet förs samman till en enhet samtidigt som samtligt som den administrativa enheten får ansvar för samtliga nämnders nämndsadministration.

En samlad administrativ enhet innebär att kommunen får en professionell och stabil hantering av politiska processer, med tydligare rutiner och högre kvalitet på beslutsunderlag.

Funktioner inom säkerhet, krisberedskap, civilt försvar och krigsorganisation placeras inom området administration och samordning. Detta skapar en hemvist för arbetet med riskhantering, kontinuitetsplanering och intern beredskap. Placeringen ger nära koppling till förvaltningsledning och övriga strategiska stödfunktioner och gör det möjligt att samordna processer, rutiner och kontakter med kommunledningen på ett sammanhållet sätt.

Som en del av uppdraget ingår också kommunens ansvar inom det samiska förvaltningsområdet. Genom att placera samordningen här säkerställs att arbetet med samiska rättigheter, språk och delaktighet hålls samman på kommunövergripande nivå och integreras i styrning, planering och ärendebereidning.

Ekonomienheten – enhetlig styrning och bättre samordning

Ekonomienheten behöver få ett bredare och tydligare uppdrag än i dag. Enheten ska inte enbart hantera budget, bokslut och prognoser, utan också samordna hela kommunens styrsystem. Det innebär att enheten blir navet för kommunens gemensamma planering, uppföljning och analys.

Det betyder att enhetens uppdrag kan omfatta två delar:

1. Ekonomisk styrning – budgetprocess, rambeslut, internbudget, prognoser, uppföljning och årsredovisning.
2. Verksamhetsstyrning – hålla ihop årshjulet, samordna mål- och uppföljningsprocesser, ta fram konsekvensbilder som kombinerar ekonomi och verksamhet, samt stödja nämnder och ledning i styrningen.

Fördelen med detta är att kommunen stärks i att ha en styrkedja, inte två parallella system. Ekonomienheten ska därför skapa en samlad bild av ekonomi, resultat och utveckling, och ge politiken ett starkare och mer heltäckande beslutsunderlag.

För att klara det bredare uppdraget behöver ekonomienheten ha tre tydliga roller:

1. Redovisning: ansvarar för löpande redovisning, internkontroll och årsredovisning.
2. Budget och planering: driva budgetprocessen, tar fram prognoser och stödjer internbudget och planering.
3. Controllerstöd och analys (roll som behöver stärkas): arbetar nära verksamheter och ledning för att:
 - analysera resultat, ekonomi och effekter,
 - ta fram konsekvensbedömningar,
 - stödja nämnder i styrning och uppföljning,
 - säkerställa kopplingen mellan mål, resurser och resultat,
 - hålla ihop strukturen i styrsystemet.

I förhållande till att kommunen behöver stärka sin styrning så är controllerfunktionen avgörande. Kommunen behöver mer analyskapacitet för att kunna fatta väl underbyggda beslut och klara kraven på uppföljning, prioritering och helhetsstyrning. Controllerrollen är därför den del av ekonomienheten som behöver stärkas mest, både kompetensmässigt och kapacitetsmässigt.

För att ytterligare stärka kommunens samlade styrning bör även upphandlingsfunktionen placeras inom ekonomienheten. Upphandling är ett av kommunens viktigaste ekonomiska styrmedel och behöver därför kopplas närmare budget, prognoser, analyser och uppföljning.

Vi motiverar detta genom:

1. **Tydligare ekonomisk helhet.**
Upphandling påverkar kommunens kostnader och effektivitet i hög grad. När upphandling och ekonomi arbetar tillsammans skapas bättre underlag, tydligare planering och en mer samlad styrning av kommunens resurser.
2. **Bättre koppling till styrsystemet.**
Upphandlingsplaner, avtalsuppföljning och kommersiella konsekvensbedömningar behöver ingå i samma årshjul och styrprocess som budget och verksamhetsplanering. Det fungerar bäst när upphandling ligger i samma enhet som controllerstöd och analys.

I förlängningen bör funktionen bli en naturlig del av kommunens analys- och styrkapacitet och bidrar till att skapa en helhetsstyrning som är robust även vid begränsade resurser.

HR-enheten – helhetsgrepp om arbetsgivarpolitiken

Genom att samla HR och lön i en och samma enhet får kommunen en helhetslösning för sin arbetsgivarpolitik. Det innebär att chefer får en tydligare motpart, en stabilare arbetsmiljökompetens och ett mer sammanhållet stöd. Det skapar också bättre förutsättningar att arbeta med Strömsunds kommun som ett attraktivt arbetsgivarvarumärke.

IT- och digitaliseringsenheten – kärnan för omställning och effektivisering

Digitalisering är avgörande för en gles kommun som Strömsund. Genom att göra IT/digitalisering till en sammanhållen enhet – med ansvar för system, support, digital utveckling, informationssäkerhet och drift – skapas bättre förutsättningar för att kommunen

ska kunna arbeta smartare och mer kostnadseffektivt för att stödja utvecklingen inom de olika verksamhetsområdena.

Tillväxt- och kommunikationsenheten – samlad extern påverkan och utveckling

Kommunens näringslivsarbete, turismarbete och kommunikation samlas för att skapa en tydligare röst utåt. Idag är dessa funktioner små och delvis splittrade. Genom att samla dem frigörs kapacitet och kommunen får bättre möjlighet att arbeta egeninitierat, proaktivt och utåtriktat. Det ger också utrymme att minska antalet chefer inom turism- och näringslivsverksamheten samt att hålla samman och skapa bättre utväxling av kommunens kommunikationsarbete.

Internservice – stabilt och samlat stöd

Internserviceenheten ger stöd till kommunhuset och delvis den övriga organisationen – vaktmästare, telefoni, intern logistik och kundtjänst. Upphandling föreslår vi inte är en del av internservice utan en del av ekonomifunktionen (se ovan).

Internservice är i dag en relativt liten funktion med ett avgränsat uppdrag. Storleken gör verksamheten sårbar vid frånvaro och begränsar möjligheterna att långsiktigt utveckla arbetssätt, digitalisering och intern logistik.

I en framtida organisation finns utrymme att stegvis utveckla internservice i takt med att strukturen stabiliseras. Exempelvis kan det finnas skäl att överväga om ansvaret för kommunens fordonsflotta bör samlas här. En sådan förändring skulle stärka helhetssynen och skapa tydligare ansvar för kommunens samlade transportbehov.

Det kan även finnas anledning att vidare pröva om internservice ska vara en egen enhet eller om den med fördel kan integreras i en större funktion, till exempel tillväxt- och kommunikationsenheten. En sådan placering skulle kunna öka kapaciteten och stärka förutsättningarna för utveckling och minska sårbarhet.

Övergripande gäller att internservice är en funktion som bör utvecklas successivt, i takt med att kommunen bygger upp gemensamma arbetssätt och en mer samlad styrning av stödprocesser.

7.2.2 Samhällsbyggnadsförvaltningen – en samlad förvaltning för drift, myndighet och utveckling

Genom att ombilda Teknik- och serviceförvaltningen till en Samhällsbyggnadsförvaltning skapas en förvaltning som rymmer kommunens drift- och utvecklingsverksamheter. Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för fastigheter, VA, gata/park, fordon, kost och lokalvård samt miljö- och byggverksamheterna.

Motiven är flera:

- Det blir enklare att planera långsiktigt och samlat.
- Det minskar sårbarheten eftersom flera enheter idag är mycket små.
- Det skapar en logisk helhet för kommunens fysiska utveckling.
- Myndighetsutövningen hamnar nära drift och investering, vilket ger bättre helhet.

En viktig aspekt är att förvaltningschefen föreslås vara biträdande kommundirektör (kan finnas flera). Det tydliggör samhällsbyggnadens strategiska vikt och stärker kopplingen mellan verksamhet och politik.

Frågor som rör bostadsförsörjning och färdtjänst får en allt större betydelse. De omfattar betydande ekonomiska åtaganden och har samtidigt en hög sårbarhet. Exakt var dessa funktioner bör placeras i organisationen är inte en del av detta förslag. De behöver däremot ingå som prioriterade frågor i den fortsatta processen, där både ansvar, gränssnitt och organisering formas i takt med att helheten utvecklas.

7.2.3 Utbildningsförvaltningen – stabilitet och sammanhållen kedja

Utbildningsförvaltningen samlar fortsatt kommunens alla utbildningsformer och barn- och ungdomsverksamheter: förskola, grundskola, fritidshem, anpassad gr/gy, kulturskola samt kultur- och fritidsverksamheter.

Förslaget innebär att gymnasiet förs över hit från FUF.

Det skapar en stabilare och mer sammanhållen struktur. Gymnasiets tidigare placering var isolerad och bidrog till både ledningsmässig och organisatorisk fragmentering. Den nya placeringen innebär att kommunen får en utbildningskedja som håller ihop hela vägen från förskola till gymnasium, vilket stärker kvalitet, progression och ledningsförutsättningar.

7.2.4 Vård- och socialförvaltningen – helhet i etablering och självförsörjning

Resurscentrum och Arbetsmarknadsenheten slås samman. Det ger färre gränssytor och bättre förutsättningar för att arbeta samlat med etablering, sysselsättning och självförsörjning och stödja andra förvaltningar. Kommunen får en gemensam enhet som kan stödja individer med sammansatta behov på ett mer integrerat sätt.

Det innebär sannolikt att kommunens organisation kan reduceras med en chefstjänst.

7.2.5 Om beställare–utförarmodellen – en modell som bör omprövas

Under arbetet har det blivit tydligt att kommunen i praktiken arbetar enligt en beställare–utförarlogik. I en liten kommun skapar denna modell ofta fler utmaningar än nytta.

Arbetsuppgifter dubbleras, processer blir onödigt tekniska, ansvarsfördelningen blir oklar och den svaga kapaciteten försvagas ytterligare när verksamheten delas upp mellan beställare och utförare.

Det rekommenderas därför att kommunen överväger att avveckla modellen till förmån för en mer sammanhållen, gemensam lednings- och styrmodell där förvaltningar arbetar efter gemensamma principer och med korta beslutsvägar.

7.3 Konsekvenser av organisationsförslaget

Det föreslagna organisationsförslaget innebär en rad strukturella förändringar som påverkar ansvar, ledning, styrning och arbetssätt. Konsekvenserna är olika till sin karaktär: vissa följer direkt av den nya strukturen, andra är indirekta och uppstår först om organisationen

aktivt utvecklar kultur, ledarskap och gemensamma arbetssätt. Strukturförändringar skapar möjligheter men löser inte i sig kommunens största utmaningar.

7.3.1 Direkta konsekvenser av den nya strukturen

Det finns ett antal konsekvenser som följer direkt av att kommunen samlar förvaltningar, avvecklar FUF, flyttar gymnasiet, centraliserar stöd och etablerar en samhällsbyggnadsförvaltning. Dessa konsekvenser inträffar oavsett kultur, ledarskap och arbetssätt.

Färre organisatoriska gränssnitt och mer samlad hantering av centrala frågor

Samlingen av ekonomi, HR, IT, kommunikation, nämndsadministration och internservice i Kommunledningsförvaltningen skapar en mer enhetlig struktur.

Det innebär:

- att vissa frågor får tydligare ansvarspunkter,
- att dubbelarbete och parallella småfunktioner försvinner,
- att den formella styrkedjan blir kortare.

Det innebär dock inte att arbetssätten automatiskt blir gemensamma.

Större organisatoriska enheter och färre chefer

Eftersom flera små enheter slås samman blir organisationen mindre fragmenterad. Det ger ledningsstrukturen en tydligare bas, men innebär också:

- större ansvarsområden,
- bredare verksamheter per chef,
- att vissa chefer får förändrade eller förkortade chefsuppdrag.

Det är en faktisk konsekvens av att vilja minska sårbarhet och stärka ledningskedjan.

Starkare formell koppling mellan samhällsbyggnadsfrågor och kommunstyrelsen

Genom att miljö- och bygg integreras i en större förvaltning och förvaltningschefen får rollen som biträdande kommundirektör blir kopplingen mellan drift, planering, investeringar och politisk ledning tydligare och mer formaliserad.

Det skapar en annan logik för prioritering och beredning än dagens mer fragmenterade struktur.

En sammanhållen utbildningskedja

Genom att gymnasiet överförs till Utbildningsförvaltningen blir ansvarsstrukturen i skolområdet tydligare. Det minskar antalet interna beslutsvägar och förenklar verksamhetsplanering.

Det påverkar däremot inte elevresultat, personalomsättning eller skolors lokala arbetsmiljö i sig.

7.3.2 Indirekta konsekvenser – sådant som strukturen kan möjliggöra men inte garantera

Dessa effekter förutsätter aktiv styrning, gemensamma arbetssätt och en tydlig ledningsinsats.

Möjlighet till mer samordnad styrning och uppföljning

En samlad KLF gör det enklare att etablera gemensamma processer för planering, uppföljning, digitalisering och personalfrågor. För att detta ska fungera krävs dock tydliga beslut om gemensamma modeller, acceptans från förvaltningarna och att KLF har tillräcklig kapacitet.

Möjlighet till ökad digitalisering

En samlad digitaliseringsfunktion ger potential till mer systematiskt arbete. Men effekten är beroende av investeringar, digital mognad hos chefer och medarbetare, och att verksamheterna avlastas att delta i utvecklingsarbete.

Möjlighet till mer likvärdig service

Strukturen underlättar mer enhetliga arbetssätt, men likvärdighet kräver tydligt ledarskap, gemensam uppföljning och disciplin i att följa gemensamma beslut.

Möjlighet till mindre personberoende

Större enheter och tydligare gränssnitt minskar formellt personberoendet. Men i praktiken kommer kommunen fortsatt vara sårbar, eftersom flera funktioner även i en ny organisation är små och beroende av enskild kompetens.

7.3.3 Begränsningar – exempel på vad organisationen inte kan lösa

En ny organisation kan göra styrning och samordning enklare, men den förändrar inte de grundläggande strukturella villkoren för Strömsund.

Demografi och volym påverkas inte av organisation

Minskande befolkning, stora avstånd och ökande behov kvarstår.

Kompetensförsörjningsproblemen består

Att samla HR och lön löser inte att det saknas vissa yrkesgrupper, att rekryteringsbasen är liten eller att konkurrensen om arbetskraft är hård.

Ekonomi blir inte bättre genom strukturella förändringar på kort sikt, men på långsikt?

Struktur kan underlätta prioriteringar men intäkterna ökar inte och kostnadstrycket minskar inte av organisatoriska skäl.

Kultur och ledarskap förändras inte automatiskt

Det informella sättet att arbeta, som relationer, kommunikationsmönster, mod, prioritet, tempo påverkas bara marginellt av en ny organisationskarta.

Stödfunktionerna förblir små i relation till sitt uppdrag

Trots samling är KLF fortfarande en liten förvaltning med breda uppdrag och höga krav. Stödfunktioner kommer även fortsättningsvis behöva prioritera bort uppgifter, vilket kan

skapa frustration inom kärnverksamheterna. Några saker som kan minimera detta är om stödfunktionerna vikt på att till exempel utbilda nyckelpersoner i verksamheterna som kan ge lokalt stöd och avlasta KLF, prioritera de uppgifter som ger störst styrnings- och verksamhetsnytta och förenkla eller ta bort resten samt att arbeta med gemensamma mallar, rutiner och digitala lösningar som minskar manuellt arbete.

7.3.4 Samlad konsekvensbedömning

Förslaget skapar en tydligare och mer sammanhållen struktur, vilket kan underlätta styrning, samordning och prioritering. Det adresserar flera av dagens strukturella brister men löser inte de underliggande utmaningar som drivs av demografi, kompetensförsörjning och ekonomiska förutsättningar.

Organisationsförändringen bör därför ses som ett verktyg som förbättrar möjligheterna att styra, utveckla och prioritera — inte som en lösning i sig. Hur väl strukturen fungerar avgörs av ledarskap, kultur och de gemensamma arbetssätt som utvecklas efter att strukturen är beslutad.

7.4 Risker och beroenden

En organisationsförändring av detta slag innebär betydande risker. Flera av dem handlar inte om strukturen i sig, utan om genomförandet, styrningen och de förväntningar som byggs upp kring vad en organisation kan eller inte kan lösa.

Erfarenheter från andra kommuner visar att risken sällan är att strukturen blir "fel", utan att den inte används, inte leds, eller inte förankras på ett sätt som gör den verksam i praktiken.

Nedan presenteras de mest väsentliga riskerna och de beroenden som krävs för att hantera dem.

7.4.1 Risk: Kultur och arbetssätt förändras inte bara för att organisationen gör det

Strukturen kan ändras över en dag. Arbetssätt och kultur tar år att förändra.

Det finns en reell risk att den nya strukturen reproducerar samma problem som finns idag:

- stuprörstänkande
- olika tolkningar av uppdrag
- informella beslutsvägar
- fokus på lokala behov framför helhet
- undvikande av svåra frågor

För att reducera risken krävs aktivt ledningsarbete, tydlig uppföljning och kontinuerliga forum för samordning.

7.4.2 Risk: Chefer och medarbetare upplever förändringen som ytterligare belastning

I en redan pressad organisation kan en större omställning skapa oro, trötthet och minskad arbetsro särskilt om roller förändras eller uppdrag blir oklara under en period.

För att reducera risken krävs tidiga besked om roller, tydlig tidsplan, tät kommunikation och praktiskt stöd.

7.4.3 Risk: Överoptimism om ekonomiska effekter

En vanlig fallgrop i kommunal omorganisation är att tro att struktur ger direkta besparingar.

I en liten kommun är kostnaderna i hög grad volym-, lag- och kompetensdrivna. Organisationsförändringarna ger ofta indirekta effektiviseringsmöjligheter.

Om förväntningarna inte balanseras kan det skapa besvikelse eller misstro.

För att reducera risken behövs realistisk ekonomisk analys och realistiska politiska förväntningar.

7.4.4 Risk: Fortsatt kapacitetsbrist i stöd- och utvecklingsfunktioner

Även i en samlad KLF kommer funktioner som ekonomi, HR och IT fortsatt att vara små i relation till sina uppdrag.

En ny organisation förändrar inte detta faktum. Den kan endast göra uppdragen tydligare.

Vi ser också att vissa nyckelfunktioner i ledningen behöver förstärkas, vilken innebär en utmaning både ekonomiskt och rekryteringsmässigt.

För att reducera risken krävs prioritering, tydliga ramar och i vissa fall fortsatt behov av extern kompetens vid toppar.

7.4.5 Risk: Beställare–utförarmodellen kan överleva i praktiken även om den avvecklas formellt

Arbetsmetodik och tankesätt sitter ofta djupare än struktur. Även om modellen överges på sikt finns risk att beställningslogik lever kvar, ansvar förskjuts och internfakturering, remisser eller "beställningar" fortsätter informellt.

För att reducera risken behövs klara besked från politisk nivå och etablering av nya gemensamma arbetssätt.

7.4.6 Risk: Övergångsproblem kopplade till digitalisering och systemägarskap

Samlingen av IT i KLF är rätt strategiskt, men kräver omfördelning av systemägande, nya gränssnitt och förändrade arbetssätt. Om detta inte hanteras kan kommunen få störningar i verksamhetskritiska system.

För att reducera risken behövs systeminventering, tydlig digital styrmodell och god planering.

7.4.7 Risk: Omvärldsberoenden kvarstår oavsett ny struktur

De största utmaningarna för kommunen så som kompetensförsörjning, minskande befolkning, ökade behov i äldreomsorgen, skolresultat, ökade volymer inom IFO förändras inte genom en organisationsöversyn. Strukturen kan ge bättre förutsättningar att *hantera* utmaningarna, men inte lösa dem.

8 Bedömningar och rekommendation

Den samlade analysen visar att Strömsunds kommun har en organisation som fungerar i vardagen men som saknar den strukturella bärkraft som krävs för att möta kommunens långsiktiga utvecklingsläge. Strukturen är fragmenterad, stöd- och utvecklingsfunktionerna är splittrade, gränssnitten är många och flera verksamhetskritiska uppdrag bärs av få personer. Detta skapar sårbarhet och försvårar samordning, prioritering och strategisk ledning.

Mot denna bakgrund gör vi följande övergripande bedömningar:

Behov av större och mer sammanhållen struktur för styrning och stöd

Kommunen behöver en starkare kärna för planering, uppföljning, HR, IT/digitalisering, kommunikation och utveckling. En samlad KLF skapar tydligare ansvar, minskar sårbarhet och möjliggör gemensamma arbetssätt.

Behov av färre och tydligare gränssnitt

Att samla drift- och myndighetsuppgifter i en Samhällsbyggnadsförvaltning minskar antalet överlämningspunkter och skapar en logisk helhet för investeringar, drift och fysisk planering.

Sammanhållen utbildningskedja

Genom att samla gymnasiet med övriga utbildningsverksamheter skapas ett mer hållbart och samordnat ledningsuppdrag för hela skolområdet.

Ökad styrbarhet men beroende av ledarskap

Den föreslagna strukturen skapar bättre förutsättningar för styrning, samordning och prioritering. Men effekten uppstår först om KDLG utvecklar sin roll som gemensamt ledningsorgan och om gemensamma arbetssätt etableras, samt om kommunledningsförvaltningen ges bättre förutsättningar att fungera som en "strategisk motor".

Organisationen löser inte de strukturella utmaningarna

Demografi, geografi och kompetensförsörjning förändras inte av en ny organisation. Däremot kan en tydligare och mer samlad struktur ge bättre förutsättningar att hantera dessa utmaningar över tid.

Rekommendation

Vi rekommenderar att kommunen går vidare med den föreslagna organisationsstrukturen. Förslaget är genomförbart, kostnadsmedvetet och ger en mer robust grund för styrning, utveckling och långsiktig kapacitet.

Strukturförändringen bör genomföras successivt och kombineras med ett aktivt arbete med kultur, processer och ledarskap.

9 Implementering

Implementeringen av den föreslagna organisationsstrukturen behöver ske stegvis, tydligt och med god förankring.

Två övergripande yttre förutsättningar styr tidplanen:

1. Länsstyrelsen fastställer den politiska organisationen först i februari 2026, vilket innebär att beslut om den administrativa organisationen inte bör fattas före detta.
2. Kommunen befinner sig i ett läge där förändringsbehoven är akuta, samtidigt som verksamheterna måste ges stabilitet och tydliga ramar.

Mot denna bakgrund föreslår vi att implementeringen delas upp i tre faser: en förankrings- och utvecklingsfas fram till beslut, en uppbyggnadsfas under 2026 och ett formellt ikraftträdande den 1 januari 2027.

9.1 Beslutsgång och övergripande ansvar

Det är kommunstyrelsen som beslutar om kommunens övergripande administrativa organisationsstruktur. Vi uppfattar att ett sådant beslut kan fattas under våren 2026, när Länsstyrelsen har fastställt den politiska organisationen.

Beslutsgången innebär att:

- den politiska organisationen (nämnderna) utgör ramen,
- kommunstyrelsen beslutar om hur förvaltningarna ska organiseras,
- beslutet ger kommundirektören, som leder förvaltningsorganisationen utifrån sin instruktion, mandat att påbörja både förberedelser och successivt införande av ny organisation

Vi vill också lyfta att implementeringen av organisationsförändringen är nära beroende av kommunens två andra utvecklingsprojekt: styrsystemet och prioriteringsmodellen. Den nya organisationen behöver kunna bära styrsystemets krav på helhet, samordning och enhetliga arbetssätt. Samtidigt förutsätter prioriteringsmodellen att kommunen har tydliga ansvarslinjer och starkare analys- och processkapacitet. Vår bild är att projekten förstärker varandra och behöver utvecklas parallellt för att ge full effekt.

9.2 Fas 1: Förankring och vidareutveckling fram till beslut (2025–mars 2026)

Perioden fram till kommunstyrelsens beslut bör användas aktivt för att skapa samsyn och utveckla organisationsförslaget så att det blir genomförbart i praktiken.

Fokus bör ligga på att:

- förankra förslaget i hela kommunorganisationen, nämnder och nyckelpersoner,
- tydliggöra ansvar, mandat och gränssnitt i den nya strukturen,
- beskriva uppdrag och funktioner för respektive förvaltning,
- identifiera kritiska beroenden inom styrning, ekonomi, HR, IT/digitalisering och kommunikation,
- förbereda styrdokument såsom delegationsordningar och ärendeberedningsprocesser,
- utforma en förändringsplan som inkluderar plan för intern och extern kommunikation.

Detta är en fas där organisationen bygger den struktur och samsyn som krävs för att beslutet ska kunna verkställas snabbt och förutsägbart.

9.3 Fas 2: Uppbyggnad och förberedelser efter beslut (2026)

Efter att kommunstyrelsen fattat beslut går arbetet in i en uppbyggnadsfas. Syftet är att rusta organisationen så att den nya strukturen är fullt verksam vid ikraftträdandet. Detta innebär att kommunen bör:

- rekrytera eller tillsätta chefer i den nya organisationen,
- etablera förvaltningsledningar och styrformer,
- planera och genomföra personal- och arbetsledningsförändringar,
- anpassa systemägarskap, arbetssätt och processer till den nya strukturen,
- samordna stöd- och utvecklingsfunktioner för att minska sårbarhet,
- utbilda chefer och nyckelpersoner i uppdrag, ansvar och styrning,
- förbereda gränssnitt mellan samhällsbyggnad, välfärd, utbildning och centrala stödresurser.

Detta är en omfattande fas som kräver både projektledning, förändringsledningsledning och nära samverkan mellan ekonomi, HR, IT/digitalisering och övriga stödresurser.

Även om den nya organisationen formellt träder i kraft den 1 januari 2027 bör delar av struktur och arbetssätt etableras successivt under 2026. Det finns flera skäl till detta:

- kommunen har i nuläget behov av starkare samordning och ledningskraft,
- flera verksamheter är sårbara och behöver tydligare styrning och stabilitet tidigare,
- nya chefer behöver tid för att bygga kultur, rutiner och arbetssätt innan formellt ikraftträdande,
- vissa funktioner särskilt inom styrning, analys, HR, IT/digitalisering och kommunikation kan föras samman tidigt utan att formellt förändra organisationen,
- en successiv etablering minskar risken för "stora kliv" vid årsskiftet och kan skapa en mjukare övergång

Exempel på sådant som vi ser kan etableras successivt inom ramen för tjänsteorganisationens mandat är:

- gemensamma ledningsgrupper och forum,
- samlade stöd- och utvecklingsfunktioner,
- gemensamma arbetssätt för planering, uppföljning och ärendebereidning,
- justeringar av chefsuppdrag som inte kräver formellt organisationsbeslut.

Det är dock viktigt att kommunicera tydligt vad som är förberedelser och vad som är formell organisationsförändring, så att mandat, arbetsrätt och ansvar hanteras korrekt.

9.4 Fas 3: Formellt ikraftträdande den 1 januari 2027

Den nya organisationen formellt träder i kraft den 1 januari 2027. Ett årsskifte är administrativt lämpligt, ger tid för rekryteringar och förberedelser och gör det möjligt att planera budget, uppdrag och verksamhet för 2027 direkt i den nya strukturen.

Bilaga: Kommunledningsförvaltningens roll i den nya organisationen

Kommunledningsförvaltningen (KLF) är kommunens samlade stöd- och styrförvaltning. Förvaltningen ska hålla ihop helheten, stödja kommunstyrelsen i uppdraget att leda, styra och samordna kommunen och ge nämnder och verksamheter likvärdigt och professionellt stöd.

KLF:s roll kan sammanfattas i fyra punkter:

1. vara navet i styrsystemet – årshjul, uppföljning, analys och gemensam struktur
2. säkerställa rättssäkra och effektiva stödprocesser (ekonomi, HR, IT, kommunikation, upphandling, administration, internservice)
3. bidra till strategisk utveckling och anpassning i hela kommunen
4. ge kommunstyrelsen och kommunledningen underlag för prioritering, omställning och långsiktiga vägval

KLF ska inte vara en "administrativ restförvaltning", utan en kärna för styrning, stöd och utveckling.

Administration- och samordningsenheten – stöd till politiken och styrkedjan

Övergripande uppdrag

Den administrativa enheten samlar kommunens nämndsadministration och centrala kanslifunktioner. Enheten ska säkerställa att den politiska organisationen kan fatta beslut på ett rättssäkert, effektivt och väl förberett sätt.

Enheten har ansvar för:

- nämndsadministration för samtliga nämnder och kommunstyrelsen
- beredning och expediering av ärenden inklusive kallelser, protokoll och beslutsuppföljning
- diarietföring, registratur och arkivfunktionen enligt gällande lagstiftning
- stöd till förtroendevalda, inklusive introduktion, utbildning och löpande stöd i uppdraget
- samordning av dataskydd (GDPR), inklusive utbildning och rådgivning
- administration kopplad till överförmyndarnämnden
- samordning av reglementen, delegationsordningar och ärendeprocesser

Enheten hanterar inte post och bud.

Samarbetet med ekonomienheten är avgörande.

Roll i styrkedjan

Administrativa enheten är en viktig bärare av styrkedjans formella del:

- säkerställer att kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens och nämndernas beslut dokumenteras, följs upp och kan spåras
- ser till att styrdokument, reglementen och beslut är tillgängliga och tillämpade

- ger stöd i att utforma beslutsunderlag som är tydliga, juridiskt hållbara och politiskt läsbara

Enheten är därmed en nyckel för att skapa ordning, transparens och rättssäkerhet i styrningen. Juridisk kompetens är avgörande för att enheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

Ekonomienheten – styrning, analys och upphandling

Övergripande uppdrag

Ekonomienheten är navet i kommunens ekonomiska styrning och en central bärande del i det nya styrsystemet. Enheten ska både:

1. ansvara för ekonomisk styrning (budget, bokslut, prognoser, uppföljning), och
2. samordna verksamhetsstyrning (årshjul, mål- och uppföljningsprocesser, analys och konsekvensbilder).

Ekonomienheten ska skapa en samlad bild av ekonomi, resultat, risker och utveckling och ge politiken och ledningen tydliga underlag för prioriteringar.

Huvuduppgifter

- a) Ekonomisk styrning:
 - leda och samordna budgetprocessen (ramar, internbudget, uppföljning)
 - ta fram prognoser, bokslut och analyser av kommunens ekonomiska läge
 - stödja nämnder och förvaltningar i planering och uppföljning av verksamhet och ekonomi
- b) Verksamhetsstyrning:
 - hålla ihop årshjulet för planering och uppföljning
 - samordna KF:s mål, nämndernas åtaganden och verksamheternas planer
 - ta fram sammanhållna analys- och konsekvensbilder inför större beslut (ekonomi + verksamhet + risk)
 - stödja styr- och resultatdialoger med fakta och analys

Roller inom ekonomienheten

För att klara detta uppdrag behöver enheten ha tydliga roller:

1. Redovisning
 - ansvarar för löpande redovisning, bokslut, internkontroll och finansiell rapportering
2. Budget och planering
 - driver budget- och planeringsprocessen, tar fram prognoser och ger stöd till förvaltningarna i ekonomisk planering

3. Controllerstöd och analys (*roll som behöver stärkas*)
 - analyserar resultat, ekonomi, volymer och effekter
 - tar fram konsekvensbedömningar inför politiska beslut
 - stödjer nämnder och chefer i uppföljning och prioritering
 - säkerställer kopplingen mellan mål, resurser och resultat
 - håller ihop strukturen i styrsystemet och stödjer styrdialogerna

Controllerfunktionen är avgörande för att kommunen ska kunna göra väl underbyggda prioriteringar och uppfylla kraven på uppföljning och helhetssyn..

Upphandling som del av ekonomienheten

Upphandling är ett av kommunens viktigaste verktyg för ekonomisk styrning och anpassning. Genom att placera upphandlingsfunktionen inom ekonomienheten kopplas upphandling tydligt till budgetarbete, prognoser, analyser och styrsystem.

Upphandlingsfunktionen ska:

- ta fram och samordna kommunens upphandlingsplan
- genomföra upphandlingar enligt LOU på ett rättssäkert och affärsmässigt sätt
- förvalta avtalsdatabas och stödja förvaltningarna i avtalsuppföljning
- bidra med kommersiell analys och konsekvensbedömningar (kostnader, avtalsrisker, alternativa lösningar) i styr- och budgetprocessen

Målet är att upphandling inte ses som en separat teknisk process, utan som en integrerad del av kommunens styrning och analyskapacitet.

HR-enheten – arbetsgivarpolitik och kompetensförsörjning

Övergripande uppdrag

HR-enheten ansvarar för kommunens arbetsgivarpolitik och stödjer cheferna i deras arbetsgivaransvar. Enheten ska bidra till att kommunen kan rekrytera, utveckla och behålla rätt kompetens.

Huvuduppgifter:

- arbetsgivarfrågor, avtal, förhandlingar och tolkning
- rekryteringsstöd, introduktion och kompetensförsörjning
- ledarstöd, arbetsmiljöarbete och rehabilitering
- stöd i förändrings- och omställningsprocesser

HR-enheten är en viktig part i att genomföra anpassningsarbetet på ett strukturerat och hållbart sätt.

IT- och digitaliseringsenheten – digital infrastruktur och utveckling

Övergripande uppdrag

IT- och digitaliseringsenheten ska säkerställa att kommunen har en stabil och säker digital grund, samt driva den digitala utvecklingen som möjliggör effektivisering och bättre service.

Huvuduppgifter:

- drift och utveckling av IT-infrastruktur, system och användarstöd
- digitaliseringsstöd till förvaltningar och verksamheter
- stöd i införandet av digitalt planerings- och uppföljningsstöd
- arbete med informationssäkerhet och dataskydd

Enheten är en nyckel för att realisera digitalisering som norm i styrsystemet och i kommunens prioriteringsprinciper.

Tillväxt- och kommunikationsenheten – extern påverkan och platsutveckling

Övergripande uppdrag

Tillväxt- och kommunikationsenheten samlar kommunens arbete med näringsliv, arbetsmarknad, platsutveckling och övergripande kommunikation.

Kommunikation:

- ansvarar för kommunövergripande kommunikation, webb, press och varumärke
- stödjer nämnder och förvaltningar i kommunikation kring förändring, beslut och dialoger
- säkerställer att kommunens kommunikation är samordnad, tillgänglig och begriplig
- förvalta och utveckla varumärket Strömsund

Tillväxt:

- ansvarar för näringslivsarbete, turism och lokal/regional utveckling
- samordnar kontakter med företag, organisationer och andra offentliga aktörer
- tar fram analyser och strategier för kommunens långsiktiga utveckling

Enheten bidrar till att koppla samman styrsystemet med kommunens långsiktiga utveckling och omvärld.

Internservice – stöd som frigör tid för kärnverksamhet

Övergripande uppdrag

Internservice ska leverera stöd som gör att verksamheterna kan fokusera på sitt kärnuppdrag. Uppdraget kan omfatta t.ex. lokalvård, kost, transporter, vaktmästeri och liknande servicefunktioner.

Huvuduppgifter:

- säkerställa kostnadseffektiv och kvalitetssäkrad service till förvaltningar och enheter
- arbeta standardiserat och likvärdigt över kommunen
- samverka med samhällsbyggnadsförvaltningen kring lokaler och drift när det behövs

Internservice är en viktig del av kommunens grundläggande funktionsförmåga, även om rollen ofta ligger i bakgrunden.

Samhällsbyggnadsförvaltningen – övergripande beskrivning

Samhällsbyggnadsförvaltningen är kommunens samlade motor för den byggda miljön, infrastrukturen och de tekniska och miljömässiga funktioner som behövs för att vardagen ska fungera för invånare, företag och verksamheter. Förvaltningen förenar både strategiska, myndighetsutövande och operativa uppdrag och är därför en av kommunens mest komplexa och samhällskritiska organisationer.

Förvaltningen ansvarar för att kommunen har:

- fungerande fastigheter och lokaler som möjliggör skola, omsorg, administration och fritid,
- vägar, gator, mark och offentlig miljö som är trygg, framkomlig och välskött,
- transporter och fordonslösningar som stödjer verksamheterna effektivt,
- lokalvård och måltidsleveranser som håller hög kvalitet och främjar god arbetsmiljö och välfärd,
- miljö- och byggtillsyn som säkrar lagkrav, trygghet, hälsa och hållbar utveckling,
- VA-hantering och återvinning som fungerar dygnet runt och bidrar till miljömålen.

SBF arbetar både långsiktigt och vardagsnära. Långsiktigt genom planering, investeringar, lokalförsörjning, underhållsplaner och miljömål. Vardagsnära genom att se till att vatten rinner, vägar plogas, avfall hämtas, lokaler hålls i gott skick och att måltider når elever och omsorgstagare.

Diarienummer KS.2026.812

Sammanfattande beskrivning av pågående arbete med risk- och konsekvensanalys

Som en del av arbetet med att ta fram förslag till ny organisation har en risk- och konsekvensanalys genomförts. Samtliga chefer som berörs av förändringarna har ansvarat för att genomföra riskanalysen tillsammans med sina medarbetare och, i förekommande fall, skyddsombud. I arbetet har även ingått att ta fram förslag på åtgärder för att minska identifierade risker och konsekvenser.

HR-enheten har varit ett stöd i processen och risk- och konsekvensanalysen har presenterats för central samverkansgrupp.

De mest framträdande riskerna handlar främst om oro och osäkerhet inför förändringen, risk för ökad arbetsbelastning under omställningen, otydlighet i uppdrag, ansvarsfördelning och ekonomiska förutsättningar samt frågor kopplade till ledning och mandat. Det har även lyfts risker kopplade till sårbarhet inom vissa funktioner och behov av tydlighet kring hur arbetsuppgifter ska fördelas i den nya organisationen.

Att risker identifieras i samband med en organisationsförändring är naturligt och en viktig del av ett systematiskt förändringsarbete. Syftet med risk- och konsekvensanalysen är att synliggöra riskerna tidigt, så att de kan hanteras genom planerade och uppföljningsbara åtgärder.

Arbetet med att genomföra åtgärder för att minska risker och konsekvenser av organisationsförändringen fortsätter efter beslut och fram till och med implementeringen av den nya organisationen.

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Ingela Sonidsson

Ärende	Förhandling enligt MBL § 11 organisationsförändring Strömsunds kommun
Parter	Strömsunds Kommun Akademikerförbundet SSR Vision Sveriges lärare Naturvetarna Sveriges skolledare Kommunal Arbetsterapeuterna (ej närvarande) Fysioterapeuterna (ej närvarande) Vårdförbundet (ej närvarande) Ledarna (ej närvarande) Akavia (ej närvarande) Sveriges ingenjörer (ej närvarande) DIK (ej närvarande) SRAT (ej närvarande)
Närvarande	Peter Jemtbring, Kommundirektör Ingela Sonidsson, HR-chef Susanne Hansson, kommunalråd Frida Book, HR-specialist Pär-Eric Hemmingsson, processledare Carina Esbjörnsson, processledare Anette Bergqvist, HR-konsult Richard Persson, förvaltningschef Teknik- och serviceförvaltningen Sandra Henriksson, Miljö- och byggchef Elisabeth Lindholm, chef Resurscentrum Lena Gjersvold, Kommunal Susanne Åslund, Kommunal Emelie Matsdotter, Akademikerförbundet SSR Jenniffer Bennoit, Akademikerförbundet SSR Maja Gahlin, Vision Fabian Neugirg, Vision Lina Gahlin, Sveriges lärare Marlene Säll, Naturvetarna Linda Ellebrink-Engvall, Sveriges skolledare
Datum	2026-04-21

§ 1

Arbetsgivararen kallar till förhandling enligt MBL § 11 med anledning av organisationsförändring för Strömsunds kommun.

§ 2

En organisationsförändring föreslås för hela organisationen. Peter Jemtbring redogör för bakgrunden till förslaget samt beskriver processen för hur förslaget till ny organisation har tagits fram. Miljö- och byggavdelningen kommer i nuläget inte att inordnas i samhällsbyggnadsförvaltningen. Frågan kommer dock att föreslås utredas vidare med tydligt syfte att en sammanslagning ska genomföras vid ett senare tillfälle. Nämnd utredning utgör en av beslutspunkterna då organisationen kommer att behandlas av kommunfullmäktige under juni månad 2026.

Ingela Sonidsson redogör för genomförda riskbedömningar. Elisabeth Lindholm presenterar genomförd barnkonsekvensanalys. Sandra Henriksson redogör för genomförd utredning avseende jävsrisker för miljö- och byggavdelningen.

§ 3

Vision lyfter att medlemmarnas reaktioner kring miljö- och byggavdelningen bottnar i oro för oberoende och förtroende i myndighetsutövningen, snarare än förändringsovilja. Vision ser positivt på att processen ges mer tid och avser att uppmana sina medlemmar till ett konstruktivt deltagande.

De fackliga organisationerna betonar vikten av att medarbetarperspektivet tas tillvara i det fortsatta arbetet med riskbedömningar.

Vision påtalar att förhandlingen avser organisationsförändring och att eventuella omplaceringar eller övertalighet till följd av förändrade tjänster hanteras i separata förhandlingar.

§ 4

Ingen av de fackliga organisationerna har något att erinra mot arbetsgivarens förslag till organisationsförändring. Förslaget kommer därmed att tas vidare för beslut i kommunfullmäktige.

§ 5

Parterna är överens om att arbetsgivaren fullgjort sin överläggningskyldighet och avslutar överläggningen i enighet.

För Strömsunds Kommun

Peter Jemtbring

För Kommunal

Lena Gjersvold

För Vision

Maja Gahlin

För Naturvetarna

Marlene Säll

För Akademikerförbundet SSR

Jennifer Bennoit

För Sveriges lärare

Lina Gahlin

För Sveriges skolledare

Linda Ellebrink Engvall

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
PETER JEMTBRING	b1db52fb6e73b607047c7 18226c6f7edcee92efe	23.04.2026 11:14:27 CET	Mobilt BankID SE

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
MAJA GAHLIN	29f590b577d985ff357cb6 12b3ff0953e13eee97	23.04.2026 11:18:33 CET	Mobilt BankID SE

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
Linda Marie Ellebrink Engvall	a22a3fc2f4b8a4679be0a a68967dec4ac2f50b51	23.04.2026 11:34:09 CET	Mobilt BankID SE

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
Sandra Marlene Säll	6a72171d8798091d5d9e9 55214ab2fbd76ab13ff	23.04.2026 13:32:26 CET	Mobilt BankID SE

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
LINA GAHLIN	26d400569816ec4e21aca 79d0c85a1f1d0c2a926	23.04.2026 15:11:53 CET	Mobilt BankID SE

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
JENNIFFER BENNOIT	7ef402ac099ab044d389 6397a659b15bba18e81f	24.04.2026 08:03:37 CET	Mobilt BankID SE

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
----------------	------------	------	---------------

- This is a PDF document digitally signed by IN Groupe's E-Signing service.
- The document's integrity is protected by signing and sealing the contents with a certificate issued to IN Groupe by a third party. Validating the signature confirms that the contents have not been modified since the time of signing.
- For more information about document formats, see <https://doc.ingroupe.com/developer>

Barnkonsekvensanalys

Organisationsförändring i Strömsunds kommun

Elisabeth Lindholm
Resurscentrum
Framtids- och utvecklingsförvaltningen

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Vad är en barnkonsekvensanalys	2
Syftet med barnkonsekvensanalysen	3
Metod	3
Barnkonventionen	4
Artikel 2 – Alla barns lika värde och rättigheter	4
Artikel 3 – Barnets bästa	4
Artikel 6 – Rätt till liv och utveckling	4
Artikel 12 – Rätt att komma till tals	4
Artikel 28 och 29 – Rätt till utbildning	5
Artikel 31 – Rätt till lek, vila och fritid	5
Beskrivning av förändringen	5
Vilka barn berörs	5
Analys – hur barn och unga kan påverkas	6
Hur organisationsförändringen kan påverka barn och unga	6
Barns delaktighet	7
Tillgång till kultur och fritidsverksamhet	7
Integration och delaktighet	8
Glesbygdsperspektiv	8
Risker och konsekvenser	9
Det som redan bidrar till ett sammanhållet arbete	9
Åtgärder	11
Samlad bedömning ur ett barnperspektiv	11
Uppföljning	12

Sammanfattning

Den föreslagna organisationsförändringen innebär att verksamheter som berör barn och unga organisatoriskt fortsatt placeras i olika förvaltningar. Dock samlas utbildningsdelen i samma förvaltning under en utbildningsnämnd. Den här analysen belyser hur förändringen kan påverka samverkan mellan verksamheter, tillgång till stödinsatser samt barns och ungas möjligheter till utveckling och delaktighet.

Analysen utgår från barnkonventionen och de artiklar som särskilt berör barns rätt till utveckling, utbildning och delaktighet.

Organisationsförändringen innebär i sig ingen förändring av verksamheternas uppdrag gentemot barn och unga. Däremot kan den påverka hur samverkan mellan olika verksamheter organiseras.

I Strömsunds kommun finns redan etablerade arbetssätt för samverkan kring unga.

Den samlade bedömningen är att organisationsförändringen kan genomföras utan negativa konsekvenser för barn och unga, förutsatt att samverkan mellan berörda verksamheter fortsatt prioriteras och utvecklas.

Vad är en barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys är ett arbetssätt för att säkerställa att barns rättigheter och behov beaktas i beslutsprocesser.

Syftet är att synliggöra hur ett beslut eller en förändring kan påverka barn och unga, både direkt och indirekt. Analysen ska bidra till att beslutsfattare kan bedöma om ett beslut är förenligt med barnkonventionen och principen om barnets bästa.

I en barnkonsekvensanalys identifieras vilka barn som kan beröras, hur de kan påverkas och vilka risker eller konsekvenser som kan uppstå. Analysen ska också visa vilka faktorer som kan bidra till att minska eventuella negativa konsekvenser.

Barnkonsekvensanalysen utgör därmed ett stöd i kommunens beslutsprocesser och bidrar till att barns perspektiv tas tillvara i utvecklingen av verksamheten.

Syftet med barnkonsekvensanalysen

Syftet med denna barnkonsekvensanalys är att belysa hur den föreslagna organisationsförändringen i Strömsunds kommun kan påverka barn och unga.

Analysen ska synliggöra vilka delar av kommunens verksamheter som berör barn och unga, hur förändringen kan påverka samverkan mellan verksamheter samt vilka risker och konsekvenser som kan uppstå.

Den ska också bidra till att säkerställa att beslutet om organisationsförändringen är förenligt med barnkonventionens intentioner och att principen om barnets bästa beaktas i beslutsprocessen.

Metod

Barnkonsekvensanalysen har genomförts genom en genomgång av den föreslagna organisationsförändringen och hur den kan påverka verksamheter som berör barn och unga.

Analysen utgår från barnkonventionens grundprinciper samt från de arbetssätt för barnkonsekvensanalyser som rekommenderas av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

I analysen har särskilt fokus lagts på hur förändringen kan påverka samverkan mellan verksamheter, tillgång till stödinsatser samt barns möjligheter till utbildning, delaktighet och fritid. Särskild hänsyn har tagits till barn och unga som har behov av stöd från flera verksamheter, där samordning är avgörande.

Bedömningen har gjorts utifrån befintliga verksamheter och arbetssätt i kommunen, exempelvis samverkansstrukturer kring unga, integrationsarbete samt utvecklingsinsatser inom utbildning och arbetsmarknad. Erfarenheter från tidigare arbete och genomförda barnkonsekvensanalyser har också vägts in.

Eftersom organisationsförändringen främst gäller kommunens interna organisation och inte innebär någon direkt förändring av de verksamheter som barn och unga möter i sin vardag har ingen särskild dialog med barn och unga genomförts inom ramen för denna analys.

Barn och ungas perspektiv har i stället beaktats genom den kunskap och de erfarenheter som finns inom kommunens verksamheter, samt genom de former för delaktighet som finns i exempelvis skolan och kultur- och fritidsverksamheten. Det gäller även erfarenheter från samverkan mellan skola och andra verksamheter som möter barn och unga i vardagen.

Vid förändringar som mer direkt påverkar barn och ungas vardag eller tillgång till verksamheter kan dialog med barn och unga genomföras som en del av beslutsunderlaget. I det fortsatta arbetet kan dialog med barn och unga även vara en del i uppföljningen av organisationsförändringen.

Barnkonventionen

Sedan den 1 januari 2020 är FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) svensk lag. Det innebär att kommuner ska beakta barns rättigheter i alla beslut och förändringar som direkt eller indirekt berör barn och unga.

Barnkonventionens grundläggande intention är att säkerställa att barnets bästa beaktas i alla åtgärder som rör barn. I kommunal verksamhet innebär detta att beslut om organisation, styrning och verksamheter behöver analyseras utifrån hur de kan påverka barns rättigheter och förutsättningar för utveckling, trygghet och delaktighet.

En organisationsförändring kan indirekt påverka barn genom hur ansvar, samverkan och resurser organiseras i verksamheter som arbetar med barn och unga.

I denna analys bedöms särskilt följande artiklar vara relevanta.

Artikel 2 – Alla barns lika värde och rättigheter

Alla barn ska ha samma rättigheter och ska skyddas mot diskriminering.

Artikel 3 – Barnets bästa

Vid alla beslut som rör barn ska barnets bästa beaktas i första hand.

Artikel 6 – Rätt till liv och utveckling

Barn har rätt till bästa möjliga förutsättningar för utveckling.

Artikel 12 – Rätt att komma till tals

Barn har rätt att uttrycka sina åsikter i frågor som berör dem.

Artikel 28 och 29 – Rätt till utbildning

Barn har rätt till utbildning och möjlighet att utvecklas genom utbildningen.

Artikel 31 – Rätt till lek, vila och fritid

Barn har rätt till kultur, fritid och rekreation.

Beskrivning av förändringen

Den föreslagna organisationsförändringen innebär att nuvarande struktur förändras genom att framtids- och utvecklingsförvaltningen upphör och att dess verksamheter fördelas mellan flera olika förvaltningar.

Gymnasieskolan och kulturskolan föreslås organisatoriskt placeras inom utbildningsförvaltningen. Vissa arbetsmarknadsinsatser genom arbetsmarknadsenheten flyttas till vård- och socialförvaltningen. Resurscentrum, som i organisationsskissen benämns strategiska hållbarhetsenheten, placeras inom kommunledningsförvaltningen tillsammans med andra stöd- och utvecklingsfunktioner.

Samtidigt samlas flera stödfunktioner inom kommunledningsförvaltningen, vilket innebär att denna förvaltning får en mer central roll i kommunens strategiska arbete och samordning.

Förändringen innebär därmed att verksamheter som tidigare varit samlade inom samma förvaltning organisatoriskt delas upp mellan olika delar av organisationen.

Den föreslagna organisationsförändringen innebär i första hand en förändrad organisatorisk placering av verksamheter inom kommunens förvaltningar. Förändringen innebär inte i sig någon förändring av verksamheternas uppdrag eller målgrupper.

De verksamheter som arbetar med barn och unga förväntas därmed fortsatt bedriva sitt arbete utifrån samma uppdrag och ansvar som tidigare, men inom en ny organisatorisk struktur.

Vilka barn berörs

Organisationsförändringen berör barn och unga indirekt genom hur kommunens verksamheter organiseras och samverkar.

Barn och unga berörs särskilt genom verksamheter som:

- gymnasieskola och vuxenutbildning
- kulturskola
- kultur- och fritidsverksamhet
- samverkan kring unga i övergången mellan studier och arbete
- integrationsarbete och etableringsinsatser

Även barn i familjer som omfattas av integrationsinsatser eller andra sociala stödinsatser kan indirekt påverkas av hur verksamheter organiseras och samverkar.

Analys – hur barn och unga kan påverkas

Hur organisationsförändringen kan påverka barn och unga

Den föreslagna organisationsförändringen innebär att flera verksamheter som arbetar med frågor som berör barn och unga organisatoriskt placeras i olika förvaltningar. Förändringen gäller i första hand hur verksamheter organiseras och styrs och innebär inte i sig någon förändring av verksamheternas uppdrag eller målgrupper.

En del av organisationsförändringen innebär att gymnasieskolan organiseras tillsammans med grundskolan. Det kan bidra till en ökad helhet i utbildningskedjan och skapa bättre förutsättningar för samarbete kring elevernas övergång mellan skolformerna. Det kan också underlätta arbetet med att tidigt identifiera behov av stöd och skapa mer sammanhängande insatser för elever som behöver det.

Samtidigt kan organisatoriska förändringar påverka hur samverkan mellan verksamheter fungerar i praktiken. För barn och unga kan det ha betydelse hur olika verksamheter samordnar sina insatser, särskilt i situationer där flera aktörer behöver samarbeta kring samma individ.

I Strömsunds kommun finns sedan tidigare ett utvecklat arbete kring samverkan i frågor som rör barn och unga. Det gäller bland annat arbetet inom Unga till arbete, erfarenheterna från utvecklingsarbetet Samverkan för unga till arbete samt projektet CLARA. Dessa arbetssätt bygger på att olika verksamheter samarbetar för att skapa bättre förutsättningar för unga att fullfölja studier och etablera sig i arbetslivet.

Den typen av samverkan är viktig även i den nya organisationen. När ansvar och verksamheter fördelas mellan olika förvaltningar kan det ställa större krav på tydliga former för samarbete och samordning.

Barn och unga påverkas inte på samma sätt av organisatoriska förändringar. Särskilt gäller det barn som behöver stöd från flera verksamheter, barn i social utsatthet eller barn som är beroende av stabila kontakter. Det kan till exempel handla om situationer där ett barn eller en ung person behöver stöd både från skola, socialtjänst och från andra verksamheter. Då blir det extra viktigt att samverkan fungerar.

Barns delaktighet

Enligt artikel 12 i barnkonventionen har barn rätt att uttrycka sina åsikter i frågor som berör dem och att dessa åsikter ska beaktas i beslutsprocesser.

I denna analys har barns perspektiv beaktats genom den kunskap och de erfarenheter som finns i berörda verksamheter, samt genom tidigare arbete och genomförda barnkonsekvensanalyser.

Underlaget bygger främst på erfarenheter från verksamheter som möter barn och unga i vardagen, såsom resurscentrum, skola samt kultur- och fritidsverksamhet, där det finns god kunskap om barns behov, förutsättningar och hur olika förändringar kan påverka dem.

Eftersom organisationsförändringen i första hand rör den interna organisationen och inte innebär några direkta förändringar i de verksamheter som barn och unga möter i sin vardag har ingen särskild dialog med barn och unga genomförts inom ramen för denna analys.

Samtidigt är det viktigt att barns och ungas perspektiv fortsatt tas tillvara i det fortsatta arbetet. I samband med genomförande och uppföljning av organisationsförändringen kan dialog med barn och unga vara en del, särskilt i de delar där förändringen kan påverka deras vardag, tillgång till stöd eller upplevelse av trygghet och kontinuitet.

Tillgång till kultur och fritidsverksamhet

Kultur och fritid spelar en viktig roll för barns och ungas möjligheter till delaktighet, gemenskap och personlig utveckling. Föreningsliv, kulturskola

och andra fritidsverksamheter skapar mötesplatser där barn och unga kan utveckla intressen och känna tillhörighet.

Hur dessa verksamheter organiseras kan ha betydelse för hur de samverkar med exempelvis skolan, föreningslivet och andra aktörer som möter barn och unga i deras vardag.

Det är därför viktigt att organisationsförändringen inte försämrar möjligheterna till samarbete mellan dessa verksamheter.

Integration och delaktighet

Arbetet med integration och etablering berör också barn och unga, både direkt och genom deras familjer.

Integrationservice som ligger under resurscentrum (i förslaget kallat strategiska hållbarhetsenheten), har en viktig roll i kommunens arbete med etablering och integration. Verksamheten möter nyanlända invånare och samverkar med flera andra aktörer i frågor som rör etablering, samhällsinformation och delaktighet.

Arbetet berör ofta även barn och unga, både direkt och genom deras familjer. Genom samverkan mellan olika verksamheter kan kommunen bidra till att skapa goda förutsättningar för barn och unga i familjer som är nya i kommunen.

I kommunen finns en etablerad samverkansgrupp för integrationsfrågor där olika verksamheter och aktörer möts för att samordna arbetet kring integration och etablering. Den strukturen kan bidra till att underlätta samverkan även i den nya organisationen och därigenom motverka eventuella negativa effekter av organisationsförändringen.

Genom ett fortsatt gemensamt arbete i dessa frågor kan kommunen bidra till att stärka barns och ungas möjligheter till delaktighet och inkludering i samhället.

Glesbygdsperspektiv

Strömsunds kommun är geografiskt stor och består av flera mindre orter med långa avstånd mellan olika delar av kommunen.

I en sådan kommun blir samverkan mellan verksamheter särskilt viktig för att säkerställa att barn och unga i hela kommunen har likvärdiga möjligheter till stöd, utbildning och fritidsaktiviteter.

Organisationsförändringar som påverkar hur verksamheter samarbetar kan därför få särskild betydelse i ett glesbygdsperspektiv. Det är viktigt att arbetssätt och samverkansformer fungerar så att barn och unga i hela kommunen fortsatt kan ta del av det som kommunens verksamheter erbjuder.

Risker och konsekvenser

När verksamheter som arbetar med barn och unga organisatoriskt placeras i olika delar av den kommunala organisationen kan samordningen mellan dem påverkas. Det gäller exempelvis samverkan mellan gymnasieskolan, arbetsmarknadsenheten, socialtjänsten, resurscentrum samt kultur- och fritidsverksamheten.

För barn och unga som har behov av stöd från flera verksamheter kan det innebära att fler aktörer behöver samverka kring samma individ, vilket ställer krav på tydliga arbetssätt och ansvarsfördelning.

Det finns en risk för otydlighet kring kontaktvägar, både för barn och unga och för vårdnadshavare, särskilt i en omställningsperiod när arbetssätt och kontaktvägar förändras. När flera verksamheter berörs kan det bli mindre tydligt vem man ska vända sig till och hur stödet är organiserat. För vissa barn och unga, särskilt de som är beroende av kontinuitet och trygga relationer, kan det påverka känslan av trygghet och sammanhang.

Följande risker kan identifieras i samband med organisationsförändringen:

- otydlighet i ansvarsfördelning mellan olika verksamheter
- brister i samordning mellan berörda enheter
- otydliga kontaktvägar för barn, unga och vårdnadshavare
- ökad sårbarhet i övergångar mellan olika verksamheter

Samtidigt innebär organisationsförändringen ingen direkt förändring av verksamheternas uppdrag gentemot barn och unga. Med tydliga arbetssätt och ett fortsatt fokus på samverkan finns goda förutsättningar att hantera och minska dessa risker.

Det som redan bidrar till ett sammanhållet arbete

I Strömsunds kommun finns sedan tidigare flera etablerade samverkansformer som bidrar till ett sammanhållet arbete kring barn och unga. Det handlar både om strukturer som är direkt inriktade på barn och unga och om arbetssätt där flera verksamheter tillsammans möter behov som inte ryms inom en enskild verksamhets ansvar. Kommunen har därmed redan erfarenhet av att arbeta tvärsektorielt i frågor som rör barns utveckling, trygghet, skolgång, fritid och etablering.

Det gäller bland annat arbetet inom Unga till arbete, där fokus ligger på förebyggande insatser, mentorskap och stöd till unga i övergången mellan studier och arbete. Erfarenheterna från Samverkan för unga till arbete visar också att kommunen redan utvecklar former för samarbete mellan skola, socialtjänst, arbetsmarknadsverksamhet och andra aktörer kring unga med sammansatta behov. Inom utbildningsverksamheten finns dessutom projekt CLARA, som stärker arbetet med skolnärvaro, elevhälsa och elevers möjligheter att fullfölja sin utbildning.

Utöver detta finns SSPF-samverkan, där skola, socialtjänst, polis och fritid samverkar kring ungdomar som visar normbrytande beteende. Socialtjänsten samverkar med skolan och förskolan både på strategisk och operativ nivå samt med barn- och ungdomspsykiatri. Det visar att kommunen redan har upparbetade former för samordning i frågor där flera verksamheter behöver arbeta tillsammans.

Även elevhälsan är en viktig del av det sammanhållna arbetet kring barn och unga. Kommunens skolor har ett elevhälsoteam som arbetar för att främja hälsa och skapa förutsättningar för lärande, och den centrala elevhälsan omfattar bland annat medicinsk, psykologisk, social och specialpedagogisk kompetens. Det här är i sig en samverkansstruktur som bidrar till att barns behov fångas upp tidigt och att stöd kan ges i rätt tid.

Kommunen har också etablerad samverkan inom integrationsområdet. Samverkansgruppen för integrationsfrågor är ett exempel på en struktur där olika verksamheter och aktörer möts för att samordna arbetet kring integration och etablering. Det är betydelsefullt också ur ett barnperspektiv, eftersom barn och unga ofta påverkas direkt eller indirekt av hur väl kommunen lyckas samordna stöd till familjer i etablering.

Samarbetet mellan gymnasieskolan och näringslivet är också en del av detta sammanhållna arbete. I kommunens näringspolitiska program lyfts att samarbetet med näringslivet ska vara framträdande inom den lokala gymnasieskolan för att stärka utbildningens koppling till arbetslivet. Den samverkan är viktig för att skapa bättre vägar vidare för unga efter skolan och för att stärka deras etablering i arbete eller vidare studier.

Sammantaget visar dessa exempel att Strömsunds kommun redan har flera fungerande samverkansformer som bidrar till ett sammanhållet arbete kring barn och unga. Det innebär att omorganisationen inte sker i ett tomrum. Tvärtom finns det redan strukturer, arbetsätt och erfarenheter som kan bära arbetet vidare och minska risken för att barn och unga påverkas negativt av förändringen. I en geografiskt stor kommun som Strömsund blir det särskilt viktigt att bygga vidare på just sådana former för samverkan.

Åtgärder

För att minska de identifierade riskerna är det viktigt att säkerställa fungerande samverkan mellan berörda verksamheter. Det handlar om tydliga strukturer för samarbete, klargjord ansvarsfördelning samt gemensamma arbetsätt kring barn och unga som har behov av stöd från flera verksamheter.

Det är också viktigt att kontaktvägar är tydliga för barn, unga och vårdnadshavare, särskilt i en omställningsperiod.

I det fortsatta arbetet behöver förändringen följas upp, bland annat utifrån hur samverkan fungerar i praktiken och hur barn och unga upplever tillgången till stöd och kontinuitet.

Samlad bedömning ur ett barnperspektiv

Organisationsförändringen innebär i sig ingen direkt förändring av verksamheternas uppdrag gentemot barn och unga.

Eftersom flera insatser som riktar sig till barn och unga bygger på samverkan mellan olika verksamheter är det dock viktigt att säkerställa att dessa arbetsätt fortsatt kan fungera i den nya organisationen.

I en geografiskt stor kommun som Strömsund, med flera mindre orter och långa avstånd, är samverkan mellan verksamheter särskilt viktig för att säkerställa likvärdiga möjligheter för barn och unga i hela kommunen.

Den samlade bedömningen är att organisationsförändringen kan genomföras utan negativa konsekvenser för barn och unga, förutsatt att samverkan mellan berörda verksamheter fortsatt säkerställs, följs upp och utvecklas. Kommunen ska fortsätta göra det som är bra, ger effekt och bidrar till barnets bästa. Barnperspektivet beaktas i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Beslutet bedöms därmed vara förenligt med barnkonventionens intentioner och principen om barnets bästa enligt artikel 3.

För att säkerställa att organisationsförändringen även framöver är förenlig med barnkonventionens intentioner behöver effekterna av förändringen följas upp.

Uppföljning

För att säkerställa att organisationsförändringen inte får negativa konsekvenser för barn och unga är det viktigt att följa upp hur förändringen påverkar samverkan och arbetet i verksamheter som berör barn och unga.

Uppföljningen kan exempelvis ske genom att kommunen följer utvecklingen inom områden som:

Samverkan kring unga

Följa hur samverkan mellan skola, socialtjänst och arbetsmarknadsinsatser fungerar i praktiken.

Elevers närvaro och fullföljda studier

Följa utvecklingen av elevers närvaro och genomströmning i utbildning.

Tillgång till kultur- och fritidsverksamhet

Följa barns och ungas möjligheter att delta i kultur- och fritidsverksamhet i hela kommunen.

Genom sådan uppföljning kan kommunen säkerställa att organisationsförändringen fortsatt är förenlig med barnkonventionens intentioner och att barnets bästa beaktas i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Diarienummer KS.2026.877

Nytt styrsystem för Strömsunds kommun

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Förslaget till nytt styrsystem godkänns.
2. Kommundirektören får i uppdrag att implementera det nya styrsystemet.

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag på nytt styrsystem för Strömsund kommun är framtaget utifrån syftet att införa en tydligare styrning, ledning, rapportering och uppföljning i organisationen som helhet.

Det nya styrsystemet har utformats i samarbete mellan presidierna i kommunstyrelsen, kommunfullmäktige, socialnämnden och barn-, kultur- och utbildningsnämnden. Arbetet har letts av konsulter från konsultbolaget Public Partner.

Beskrivning av ärendet

Strömsund kommun består idag av fem förvaltningar och tre avdelningar, här arbetar cirka 80 chefer i förvaltningsorganisationen. Totalt arbetar 1250 medarbetare inom tjänsteorganisationen.

Kommunen styrs idag i huvudsak genom budget, mål och uppdrag från fullmäktige, som i nästa steg konkretiseras ytterligare i respektive nämnd.

I boksluten rapporterar tjänsteorganisationen ekonomi, uppdrag och måluppfyllelse tillbaka till politiken, dessa rapporter får ha påvisat sig ha brister i spårbarhet gällande måluppfyllelse, där analyser med mera kan vidareutvecklas.

Målstrukturen och styrningen från kommunfullmäktige – till nämnd – till tjänsteorganisation, har därför genomlysts med hjälp av konsultbolaget Public Partner. Ett förslag på nytt styrsystem är nu framtaget utifrån syftet att införa en tydligare styrning, ledning, rapportering och uppföljning i organisationen som helhet.

Beslutsunderlag

Rapport Public Partner Styrsystem - Slutrapport 2025-12-12

Bilaga Slutrapport styrsystem - Fiktiva målexempel

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Peter Jemtbring

Beslut skickas till

Kommundirektör, Peter Jemtbring

Kommunledningsförvaltningen, Niclas Liljefjäll

Kommunledningsförvaltningen, Veronica Hjorter-Stenklyft

Utformning av nytt styrsystem i Strömsunds kommun

Slutrapport 2025-12-12

Fredrik Nornvall & Roland Lexén

Sammanfattning	3
1 Inledning	4
2 Uppdraget	5
3 Metod och källor	5
3.1 Projektstyrning och organisation.....	5
3.2 Datainsamling och underlag	6
3.3 Workshops och dialogprocess.....	6
3.4 Stödmaterial/mallar (under arbete).....	6
3.5 Analysmetod	7
3.6 Avgränsningar.....	7
4 Konsulternas iakttagelser av styrningen – det som fungerar och det som behöver stärkas	7
4.1 Det som fungerar i dagens styrning.....	7
4.2 Det som behöver stärkas i styrningen	8
4.3 Samlad slutsats.....	11
5 Förslag: Styrsystem i Strömsund	12
5.1 Principiella utgångspunkter för Strömsunds styrsystem.....	12
5.2 Styrmodellens delar	13
5.3 Styrkedjan och rollerna	14
5.4 Målstruktur och kriterier för mål	17
5.5 Uppföljning med fokus på analys och lärande.....	21
5.6 Dialogformer – styrning genom gemensamma samtal om rätt saker.....	23
5.7 Årshjul – planerings- och uppföljningscykeln.....	27
6 Implementering av styrsystemet	31
7 Förslag på övergripande tidsplan	33
8 Nästa steg	33

Sammanfattning

Strömsunds kommun befinner sig i ett läge som kräver tydligare, mer sammanhållen och mer långsiktig styrning. Demografiska förändringar, minskande skattebas, ökade krav på välfärden och ett geografiskt komplext läge gör att kommunen behöver stärka sin förmåga att prioritera, leda och följa upp verksamheten. Anpassningsprogrammet beskriver detta utvecklingsläge tydligt: kommunen måste anpassa sina arbetssätt, resurser och strukturer till dagens och morgondagens förutsättningar.

Mot denna bakgrund har Public Partner, på uppdrag av Strömsunds kommun, tagit fram ett förslag till ett nytt styrsystem. Uppdraget är en av tre centrala delar i kommunens förändringsarbete: organisationsöversynen, prioriteringsmodellen och utvecklingen av ett nytt styrsystem.

Det föreslagna styrsystemet syftar till att skapa en sammanhållen styrkedja från kommunfullmäktiges mål till verksamheternas resultat. Systemet är utformat för att vara proportionerligt, praktiskt och anpassat till en liten kommun med begränsad kapacitet.

Styrkedjan renodlas så att kommunfullmäktige beslutar om ett mindre antal inriktnings- och resultatmål, medan nämnderna arbetar med åtaganden som beskriver vad de ska göra för att bidra till måluppfyllelse. Indikatorer beslutas av KF och följs upp årligen, medan verksamhetsnära nyckeltal används av nämnder och förvaltningar. Uppföljningen byggs på en gemensam analysmodell som svarar på fyra frågor: Vad blev utfallet? Varför? Vad betyder det? Vad gör vi nu? Kommunstyrelsen ansvarar för helhetsanalysen och uppsiktsplikten.

Dialogerna i styrsystemet samlas i fem arenor: politisk strategisk–prioriteringsdialog, styrdialoger mellan KS och nämnder, resultatdialoger mellan nämnd och förvaltning, ledningsdialoger inom tjänsteorganisationen samt tvärgående temadialoger. Dessa arenor skapar samsyn, spårbarhet och bättre förutsättningar för gemensamma prioriteringar.

Årshjulet ger kommunen en gemensam rytm för mål, uppdrag, planering och uppföljning. Strömsund arbetar redan med en tidigarelagd strategisk process, där analys och prioritering påbörjas under hösten och där KF fastställer budgetramar i juni. Det innebär att kommunen arbetar med dubbel horisont: både internbudget för nästa år och strategiskt arbete för året därpå. Modellen skapar bättre förankring och framförhållning, men innebär också praktiska utmaningar kopplade till sena skatteprognoser, ett smalt planeringsfönster efter rambeslutet och kapacitetskrav när flera processer löper parallellt.

Implementeringen av styrsystemet behöver ske stegvis och samordnat med organisationsförändringen, prioriteringsmodellen och införandet av ett digitalt planerings- och uppföljningssystem. Delar kan genomföras direkt, såsom tydliggörande av roller, målprinciper och dialogarenor. Andra delar kräver samspel med kommande systemstöd, exempelvis indikatorhantering och arbetsflöden. En övergripande tidsplan föreslås med start våren 2026 och fullt införande från 2027.

Sammanfattningsvis bedömer vi att det föreslagna styrsystemet ger Strömsunds kommun en stabil och användbar modell för att styra genom en tid av strukturell förändring.

1 Inledning

Strömsunds kommun befinner sig i en långsiktig strukturell omställning. Demografiska förändringar, minskande skattebas, stora geografiska avstånd och ökande krav på välfärden gör att kommunen behöver styra mer samlat, mer förutsägbart och mer långsiktigt än tidigare. Detta utvecklingsläge beskrivs tydligt i kommunens *Anpassningsprogram*, som slår fast att kommunen behöver anpassa sina arbetssätt, resurser och organisation till dagens och morgondagens förutsättningar – inte till historiska volymer.

Mot denna bakgrund har Strömsunds kommun, genom ekonomichefen som beställare, gett Public Partner i uppdrag att utveckla ett förslag till ett nytt styrsystem. Uppdraget utgör en av tre sammanhängande delar i kommunens förändringsarbete:

1. **översyn av förvaltningsorganisationen,**
2. **framtagande av en prioriteringsmodell för politiken, och**
3. **utveckling av ett nytt styrsystem.**

Styrsystemet är den del som ska binda samman helheten. Det ska skapa en tydligare logik för hur kommunens mål formuleras, hur uppdrag ges och följs upp, hur resurser prioriteras och hur ansvar utkrävs — på ett sätt som är anpassat till Strömsunds storlek, kapacitet och utvecklingsläge. Ambitionen är inte att ta fram fler planer eller mer administration, utan att skapa *färre, tydligare och mer verkningsfulla styrsignaler*.

I nuläget finns flera planer, processer och uppföljningskrav som fungerar var för sig, men som inte fullt ut bildar en sammanhållen styrkedja. Roller och arbetssätt skiljer sig mellan förvaltningar, och den kommunövergripande styrningen saknar en gemensam metod som säkrar att mål, uppdrag och resurser hänger ihop. Resultatet blir en styrning som rymmer mycket engagemang men som inte alltid är enhetlig eller lätt att följa.

Det föreslagna styrsystemet ska därför bidra till att:

- etablera en konsekvent styrkedja från KF:s mål → KS:s uppdrag → genomförande → uppföljning → analys,
- tydliggöra roller och ansvar för politik, ledning och verksamhet,
- skapa en planerings- och uppföljningsprocess som är enkel och realistisk,
- stärka ramverket för analys och beredning av ärenden,
- och underlätta politiska prioriteringar i en tid då resurserna inte räcker till allt (koppling till prioriteringsmodellen)

Vi ser det som att styrsystemet knyter an till de två övriga uppdragen.

Organisationsöversynen säkerställer att kommunen har en struktur som klarar att bära styrningen, och prioriteringsmodellen ger politiken en gemensam logik för svåra beslut. Styrsystemet väver ihop dessa delar och skapar den struktur som gör det möjligt att styra mer enhetligt, transparent och långsiktigt.

Syftet är inte att skapa ett perfekt system, utan ett *tillräckligt tydligt, proportionerligt och praktiskt styrsystem* som fungerar i Strömsunds vardag, med kommunens faktiska kapacitet och utvecklingsläge som utgångspunkt.

2 Uppdraget

Strömsunds kommun genomför under 2025–2026 ett omfattande förändringsarbete för att stärka sin långsiktiga förmåga att styra, prioritera och organisera kommunens verksamhet. I kommunens *Anpassningsprogram* beskrivs behovet av att modernisera styrningen, tydliggöra ansvar och skapa mer enhetliga arbetsätt som kan bära kommunen genom en tid av minskade resurser och ökade krav.

Syftet med styrsystemsoppdraget är att ta fram ett förslag till en enkel, sammanhållen och praktiskt användbar styrmodell som tydliggör roller, ansvar och processer, från målformulering till analys och uppföljning. Styrsystemet ska inte ersätta den politiska målprocessen, utan bidra till att den fungerar mer enhetligt och förutsägbart.

Parallellt med detta uppdrag överväger kommunen även att införa ett digitalt systemstöd för planering och uppföljning. Det ligger utanför denna rapports direkta avgränsning, men påverkar förutsättningarna genom att ett digitalt stöd kan underlätta standardisering, öka transparensen och minska administrationen. Det är därför viktigt att den modell som tas fram är tillräckligt enkel och strukturerad för att kunna implementeras digitalt på sikt.

Uppdraget har genomförts i nära dialog med berörda politiska företrädare, kommundirektörens ledningsgrupp och nyckelpersoner i förvaltningen. Resultatet ska användas som underlag för fortsatt arbete för att utveckla kommunens planering, uppföljning och prioriteringsprocesser.

3 Metod och källor

Arbetet med att utveckla ett förslag till ett nytt styrsystem för Strömsunds kommun har genomförts enligt kommunens projektmodell och med en metodik anpassad till kommunens storlek, kapacitet och utvecklingsläge.

3.1 Projektstyrning och organisation

Uppdraget beställdes av ekonomichefen och inleddes med en styrgrupp bestående av ekonomichefen och kommundirektören. I takt med att arbetet utvecklades och styrsystemets koppling till kommunens övergripande ledning blev tydlig, utökades styrgruppen till att omfatta kommundirektörens ledningsgrupp (KDLG).

Denna förändring var viktig av två skäl:

1. Styrsystemet berör alla förvaltningar och behöver ägas av kommunens samlade ledning.
2. Styrkedjan – från politik till genomförande – kan inte utvecklas utan aktiv medverkan från dem som leder den i vardagen.

Public Partner har ansvarat för analys, processledning och framtagande av förslag, i nära samarbete med ekonomifunktionen och styrgruppen.

3.2 Datainsamling och underlag

Arbetet har baserats på en kombination av kvalitativa och dokumentbaserade underlag:

- Intervjuer med politiska företrädare, förvaltningschefer och nyckelpersoner för att fånga mönster i hur styrning fungerar i praktiken.
- Genomgång av styrdokument såsom mål, planer, budgetprocesser, uppföljningsrapporter, delegationsordningar och rutiner för ärendeberedning.
- Analys av planerings- och uppföljningsprocesser i både nämnder och förvaltningar.
- Underlag från de parallella uppdragen om förvaltningsorganisationen och prioriteringsmodellen.
- Material kopplat till Anpassningsprogrammet, där kommunens utvecklingsläge och behov av styrning beskrivs.

Intervjuerna har anonymiserats och resultatet har sammanställts tematiskt för att identifiera återkommande mönster i uppdragstyngd, styrning, roller och processer.

3.3 Workshops och dialogprocess

Utöver intervjuer och dokumentanalys har arbetet omfattat:

- Workshop den 1 oktober med ekonomi- och stabsfunktioner där vi prövade iakttagelser, bar in exempel från andra kommuner, diskuterade kännetecken och principer och testade bärande element
- riktade dialoger med centrala funktioner (ekonomi, kommunikation, HR, utveckling och IT),
- avstämningar med ekonomichefen och kommundirektören i nyckelskeden av processen.

Syftet har varit att i processen pröva om förslag är praktiskt genomförbara, inte att nå konsensus. Resultaten har använts för att justera struktur, omfattning och detaljeringsgrad i styrmodellen.

3.4 Stödmaterial/mallar (under arbete)

Som en del av uppdraget har Public Partner tagit fram grundläggande mallar och rutiner som stöd för det föreslagna styrsystemet. Syftet har varit att konkretisera hur modellen kan användas i vardagen och att skapa en gemensam utgångspunkt för fortsatt utveckling. Dessa mallar är inte slutliga styrdokument, utan prototyper som visar hur modellen kan fungera när den omsätts i praktiken. De ska ses som ett stöd för fortsatt utveckling och för det implementeringsarbete som behöver göras när kommunen tagit ställning till styrsystemet.

3.5 Analysmetod

Analysen har genomförts enligt Public Partners arbetsmodell och har fokuserat på:

- styrkedjans funktion och tydlighet,
- roller och ansvar mellan politisk nivå, strategisk ledning och verksamhet,
- kopplingen mellan mål, uppdrag, resurser och uppföljning,
- struktur och logik i kommunens planeringscykler,
- styrningens stabilitet över tid,
- och förutsättningar för digitalt systemstöd.

Analysen har tagit avstamp i vad som är realistiskt att genomföra i en liten kommun med begränsad central kapacitet och brett ansvar.

3.6 Avgränsningar

Uppdraget omfattar framtagande av ett förslag till styrsystem, inte införande av digitalt systemstöd (även om modellens logik möjliggör digitalisering), framtagande av alla dokument som systemet kräver, detaljerade processbeskrivningar på verksamhetsnivå. Dessa delar kan bli nästa steg när styrsystemet är beslutat.

4 Konsulternas iakttagelser av styrningen – det som fungerar och det som behöver stärkas

Intervjuer, dokumentanalys och workshops visar att Strömsunds kommun har flera välfungerande delar i sin styrning. Samtidigt visar analysen att styrningen som helhet inte är tillräckligt sammanhållen för att möta kommunens nuvarande utvecklingsläge. Styr signaler finns, men de är inte organiserade i en gemensam struktur som gör att mål, uppdrag, resurser och uppföljning hänger ihop.

I detta kapitel presenteras iakttagelserna uppdelade i två delar: sådant som fungerar väl och sådant som behöver stärkas.

4.1 Det som fungerar i dagens styrning

4.1.1 *Det finns politiska mål och styrdokument som anger riktning*

Kommunen har en etablerad struktur för att formulera politiska mål på fullmäktige- och styrelsenivå. *Mål och Budget* utgör ett övergripande ramverk, och det senaste året har KF och KS arbetat med en gemensam modell för mål- och budgetstyrning.

Anpassningsprogrammet är tänkt att fungera som ett centralt styrdokument som uttrycker målbild, prioriteringar och den utvecklingslogik som kommunen behöver förhålla sig till.

4.1.2 Det finns formella processer för uppföljning och politisk beredning

Styrningen i Strömsunds kommun följer den klassiska kommunala styrkedjan: kommunfullmäktige fastställer övergripande mål, kommunstyrelsen leder och samordnar och nämnder och styrelser ansvarar för genomförandet inom sina områden. Denna struktur är väl känd och uppfattas i grunden som legitim och begriplig.

Det finns etablerade rutiner för uppföljning, särskilt kopplat till ekonomin. I årsredovisningen 2024 följs exempelvis ekonomiska mål upp på ett systematiskt sätt, och kommunen kan redovisa i vilken utsträckning de ekonomiska målen nåtts. Det finns också formella forum för rapportering och återkoppling, främst via delårsrapporter och årsredovisning.

Även om uppföljningen inte är enhetlig mellan alla verksamheter utgör dessa rutiner en viktig bas att bygga vidare på. Kommunen har redan en vana att arbeta med uppföljning, vilket underlättar när styrningen ska utvecklas och standardiseras.

4.1.3 Engagemang och efterfrågan hos politiker och tjänstepersoner

I både intervjuer och workshop framkommer ett tydligt engagemang för att utveckla styrningen. Politiker uttrycker en vilja att få bättre analysunderlag och verktyg för att kunna styra strategiskt och att komma bort från ad hoc-beslut. Tjänstepersoner uttrycker ett behov av tydligare mål, bättre prioriteringslogik och mer stöd i hur styrningen ska omsättas i vardagens ledarskap.

Det finns också en vilja att lära. Under arbetet har flera efterfrågat både utbildning i målstyrning för politiken och gemensamma genomgångar av måltyper, indikatorer och uppföljningsmetoder. Många har framhållit värdet av en gemensam "mål- och budgetdag" med politiken, som ett konkret sätt att stärka styrningen.

Detta engagemang är en central styrka. Ett styrsystem kan bara fungera om det finns en vilja att använda det.

4.1.4 Nämnder och förvaltningar har viss flexibilitet att anpassa arbetssätt till sina förutsättningar

Varje nämnd och förvaltning formulerar i dag strategier och arbetssätt utifrån sina mål och behov. Denna flexibilitet har upplevts som en styrka i en kommun med stora avstånd, varierande verksamhetsförutsättningar och begränsat centralt stöd.

4.2 Det som behöver stärkas i styrningen

Trots styrkorna visar analysen att dagens styrning inte är tillräckligt sammanhållen eller tydlig för att fullt ut stödja kommunens anpassningsarbete. Bristerna är framför allt av strukturell karaktär: de handlar om hur mål formuleras, hur ansvar fördelas, hur uppföljning bedrivs och vilket stöd som finns för analys.

4.2.1 *Avsaknad av ett sammanhållet styrsystem*

Den mest övergripande iakttagelsen är att det saknas en gemensam styrmodell för hela kommunen. Det finns mål, dokument och processer, men de binds inte samman i en tydlig struktur.

Konkret innebär detta att:

- kopplingen mellan fullmäktiges mål och verksamheternas arbete inte alltid är tydlig,
- nämnder och förvaltningar tar fram egna mål och styrdokument som inte alltid relaterar till KF:s prioriterade mål,
- och det saknas ett enhetligt språk och en gemensam logik för hur mål, uppdrag, resurser och uppföljning ska hänga ihop.

I vårt material beskrivs detta som avsaknad av en "röd tråd". Styrningen fungerar i delar, men inte som en helhet. Det blir upp till varje del av organisationen att tolka vad som faktiskt gäller, vilket ökar risken för olika prioriteringar och olika arbetssätt.

4.2.2 *Otydlig och överlastad målstruktur*

Analysen av kommunens mål visar att kommunfullmäktige i dag har ett stort antal prioriterade mål – 24 stycken fördelade på ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet – och att kommunstyrelsen dessutom har egna mål. Därtill kommer nämndmål, verksamhetsmål och olika process- och aktivitetsmål på förvaltningsnivå.

Målen har olika karaktär: vissa är visions- eller normativt formulerade, andra är effektmål, en del är resultatmål och flera är mer av karaktären aktivitet eller process. Det finns ingen gemensam struktur eller tydliga definitioner för de olika måltyperna, vilket gör det svårt att:

- se vilka mål som är övergripande (KF-målen i form av inriktningsmål och prioriterade mål)
- se vilka som är mätbara resultatmål,
- och veta hur uppföljningen ska utformas.

Konsekvensen blir att:

- styrningen upplevs som spretig och överlastad,
- det är svårt att prioritera mellan mål,
- och många mål följs inte upp på ett sätt som leder till analys och åtgärd.

Detta bekräftas också i intervjuerna, där flera chefer uttrycker att "målen inte upplevs spela någon roll" eller att samma mål återkommer år efter år utan att leda till tydlig styrning eller förändring.

4.2.3 *Otydliga roller och ansvar i styrkedjan*

En återkommande iakttagelse är att roller och ansvar inte är tillräckligt tydliga i styrkedjan. Det gäller både vertikalt – mellan KF, KS, nämnder, förvaltningar och enheter – och horisontellt – mellan olika förvaltningar och stödfunktioner.

Exempel på konsekvenser:

- Det är inte alltid klart vilken nivå som ska formulera mål, och vilken nivå som ska översätta dem till åtaganden och aktiviteter.
- I vissa frågor, till exempel kompetensförsörjning, bedrivs arbete i flera delar av organisationen utan en tydlig gemensam strategi eller ansvarsfördelning.
- Ansvar blir ibland personbundet, snarare än kopplat till funktion eller roll, vilket gör styrningen sårbar vid personalförändringar.

I intervjumaterialet uttrycks också en önskan från chefer om tydligare styrning: "Jag vill ha styrning!" – inte i meningen detaljkontroll, utan i form av klara förväntningar, prioriteringar och ramar.

4.2.4 *Styrningen upplevs som svår att överblicka i vardagen*

För många chefer och medarbetare framstår dagens styrning som svår att förstå och omsätta i vardagen. Det finns många dokument – mål- och budgetdokument, anpassningsprogram, nämndplaner, verksamhetsplaner och rutiner – men de uppfattas inte som en sammanhållen kedja.

Några citat från chefer illustrerar detta:

- "Styrsystemet är ett mörker för mig."
- "KF:s mål är fritt val för nämnder och styrelser."
- "Är det någon som läser det vi skriver?"

Dessa uttryck pekar på två problem:

1. **Styrningen är inte tillräckligt synlig och begriplig** – det är oklart vilka mål som faktiskt gäller, hur de bryts ned och hur de följs upp.
2. **Återkopplingen är svag** – det är inte tydligt hur uppföljning och rapporter används för att styra om, lära och förbättra.

4.2.5 *Svag koppling mellan mål, resurser och prioriteringar*

I en kommun i anpassning är kopplingen mellan mål, resurser och prioriteringar central. Analysen visar att denna koppling i dag är svag.

Exempel:

- Politiska mål är inte alltid tydligt kopplade till budgetbeslut eller till resursfördelningen mellan verksamheter.
- Prioriteringar sker ofta inom förvaltningsvisa ramar, snarare än utifrån en kommunövergripande logik.
- Det saknas en tydlig metod för hur kommunen ska väga lagstadgade, frivilliga och strategiska verksamheter mot varandra när resurserna inte räcker till allt (vilket hanteras i den parallella prioriteringsmodellen).

Detta gör det svårt att omsätta politiska ambitioner i praktisk styrning och ger också en svagare grund för att kommunicera svåra beslut till medborgarna.

4.2.6 Fragmenterad uppföljning och avsaknad av digitalt systemstöd

Uppföljningen av mål och uppdrag varierar i form, frekvens och innehåll mellan olika delar av organisationen. Vissa mål följs upp med tydliga indikatorer, andra endast med textkommentarer och flera mål får ingen egentlig uppföljning alls.

Det saknas också ett gemensamt digitalt systemstöd för mål- och uppföljningsstyrning. Mycket av uppföljningen hanteras i dag manuellt, i olika dokument och system. Det innebär att:

- rapporteringen blir administrativt tung,
- risken för dubbelarbete ökar,
- möjligheterna till samlad analys på kommunnivå begränsas,
- och det blir svårt för politiken att få en överblick över hur kommunen som helhet utvecklas.

I jämförelsestudier av andra kommuners styrsystem framgår att de kommuner som kommit längre i sin styrning ofta har kombinerat en tydlig styrmodell med ett digitalt systemstöd som standardiserar arbetssätt, indikatorer och rapportering.

För Strömsund innebär detta att ett framtida styrsystem behöver utformas så att det kan stödjas digitalt, även om själva valet av IT-system ligger utanför detta uppdrag.

4.2.6 Risk för minskad legitimitet om styrningen inte tydliggörs

När målen är många och otydliga, uppföljningen varierar och rollerna inte är klargjorda, finns en risk att styrningen uppfattas som en administrativ skrivbordsprodukt snarare än ett praktiskt stöd för styrning och ledning.

4.3 Samlad slutsats

Sammanfattningsvis visar iakttagelserna att Strömsunds kommun har:

- en formell styrkedja,
- politiskt beslutade mål,
- ett anpassningsprogram som uttrycker behovet av förändring,
- etablerade uppföljningsrutiner, särskilt inom ekonomi,
- och ett stort engagemang hos både politiker och tjänstepersoner.

Samtidigt saknas en sammanhållen styrmodell som:

- renodlar målstrukturen,
- tydliggör roller och ansvar i styrkedjan,
- kopplar mål till resurser och prioriteringar,
- ger en enhetlig logik för planering och uppföljning,
- och kan stödjas av ett digitalt system på sikt.

Styrningen fungerar i dag i delar, men inte som en helhet som fullt ut bär det anpassningsarbete som kommunen står inför. Det är denna helhet styrkedjan, målstrukturen, rollerna och uppföljningen som det föreslagna styrsystemet syftar till att stärka.

5 Förslag: Styrsystem i Strömsund

Detta kapitel beskriver det föreslagna styrsystemet för Strömsunds kommun. Förslaget bygger på kommunens behov av en enklare, tydligare och mer sammanhållen styrning i ett läge präglad av demografisk omställning, minskande skattebas och ökade krav på långsiktiga prioriteringar.

Förslaget har utvecklats utifrån intervjuer, dokumentanalys, workshop samt parallella uppdrag om prioriteringsmodell och organisationsöversyn.

Beskrivningen av styrsystemet innehåller följande delar:

- Principiella utgångspunkter
- Styrkedjan och dess roller
- Målstruktur och kriterier för mål
- Uppföljning
- Dialogformer
- Årshjul med planering och uppföljning

Med "kommunens styrsystem" avses en modell som omfattar hela kommunkoncernen, det vill säga kommunens nämnder, förvaltningar men även de kommunala bolagens styrelser och verksamheter i den utsträckning det är förenligt med bolagsordningar, ägardirektiv och gällande lagstiftning.

Vi vill uppmärksamma nämnderna verkar i ett system som formas både av kommunens egna mål och av statliga krav. Den statliga styrningen tar sig uttryck genom lagkrav, nationella mål, tillsyn och riktade uppdrag, och påverkar nämndernas handlingsutrymme. När mål har sitt ursprung i statliga beslut ansvarar nämnderna även för att fatta beslut om dessa inom sina uppdrag, så att verksamheten genomförs i linje med nationella ambitioner.

5.1 Principiella utgångspunkter för Strömsunds styrsystem

Nedanstående utgångspunkter sammanfattar de krav och förväntningar som Strömsunds utvecklingsläge ställer på styrsystemet. De bygger på workshops, intervjuer och analys av nuläget. De är vägledande för styrsystemets konstruktion och ska vara stabila över tid. De kan ses som ledstjärnor när det gäller styrningen i Strömsund.

5.1.1 Helhet före del

Styrsystemet ska hålla ihop kommunen genom en gemensam logik från KF:s mål till vardagens verksamhet. All planering, uppföljning, analys och rapportering ska ske enligt samma grundstruktur för att minska stuprör och skapa helhet.

5.1.2 Tydliga roller: politiken styr, förvaltningen leder och genomför

KF beslutar om mål och ramar, KS samordnar och följer upp, nämnder ansvarar för genomförandet och förvaltningarna organiserar arbetet. En tydlig ansvarsfördelning minskar personberoende och skapar stabilitet.

En "gyllene zon" ska samtidigt ge utrymme för dialog och samsyn mellan politik och tjänstepersoner i analys och prioriteringar.

5.1.3 Få och tydliga mål med spårbarhet

KF ska besluta om ett begränsat antal mål formulerade enligt en gemensam metod, med indikatorer och tydliga målnivåer. Förslaget är att nämnderna inte ska ta fram egna mål utan föreslås istället arbeta med åtaganden för måluppfyllelse.

5.1.4 Enhetliga arbetssätt

Planering och uppföljning ska ske enligt en gemensam årscykel, samma mallar och samma steg i hela kommunen. Det gör styrningen likvärdig och minskar administration, dubbelarbete och lokala varianter.

5.1.5 Uppföljning med analys och lärande

Uppföljningen ska vara analytisk och framåtblickande. Alla uppföljningar ska svara på:

1. Vad visar resultatet?
2. Varför blev det så?
3. Vad betyder det? På kort sikt? På lång sikt?
4. Vad gör vi nu? Vilka förändringar/anpassningar behöver göras?

Fokus ska ligga på styrdialoger, inte på produktion av omfattande skriftliga rapporter.

5.1.6 Proportionalitet: så enkelt som möjligt

Styrsystemet ska vara enkelt att använda och anpassat till kommunens kapacitet. Det ska minska administration, inte öka den, och vara möjligt att digitalisera på sikt. Det är bland annat därför vi föreslår att endast KF sätter mål.

5.1.7 Robusthet och transparens: styrningen ska tåla förändring

Modellen ska fungera oavsett politisk majoritet och organisatoriska förändringar. Den ska vara transparent för invånare och medarbetare och ge tydlig insyn i hur mål sätts, följs upp och hur resurser används.

5.2 Styrmodellens delar

Det föreslagna styrsystemet består av ett antal delar som tillsammans skapar en tydlig och sammanhållen struktur för hur kommunen styr, planerar, följer upp och analyserar.

- 1. Styrkedjan**
KF anger *vad* kommunen ska uppnå, KS håller samman helheten och ger genomförandeuppdrag, nämnderna ansvarar för måluppfyllelse och förvaltningarna för *hur* arbetet genomförs. Detta skapar spårbarhet och minskar spretighet.
- 2. Målstruktur**
KF:s mål är kommunens övergripande styrsignaler och följs av indikatorer som mäter resultat minst en gång per år. Nämnder arbetar med åtaganden, medan verksamheterna använder nyckeltal som stöd i vardagsstyrningen.
- 3. Uppföljning**
Uppföljningen bygger på enhetliga principer och samma analysmodell på alla nivåer. Fokus ligger på vad utfallet blev, varför, och vad som behöver göras framåt. KS ansvarar för den samlade helhetsanalysen.
- 4. Dialogarenor**
Fem arenor skapar en strukturerad och återkommande dialog: politisk strategisk–prioriteringsdialog, KS styrdialoger, nämndernas resultatdialoger, ledningsdialoger i tjänsteorganisationen samt tvärgående temadialoger. Dessa håller ihop styrningen och minskar personberoende.
- 5. Planerings- och uppföljningscykel (årshjulet)**
Årshjulet ger kommunen en gemensam rytm för mål, uppdrag, planering och uppföljning. Det handlar mindre om exakta datum och mer om en samlad struktur där varje steg hänger ihop.

Styrsystemets delar beskrivs nedan.

5.3 Styrkedjan och rollerna

En väl fungerande styrkedja är grunden i ett sammanhållet styrsystem. Rollen för varje nivå i organisationen måste vara tydlig, stabil och gemensam, så att mål, uppdrag, resurser och uppföljning hänger ihop från kommunfullmäktige till vardagens verksamhet.

Detta avsnitt beskriver den föreslagna styrkedjan för Strömsunds kommun, inklusive roller, ansvar och relationer mellan nivåerna. Förslaget bygger på kommunallagen och nulägesanalysen samt tar hänsyn till exempel från andra kommuner.

Den föreslagna styrkedjan utgår från en enkel men avgörande princip: Besluten ska tas på rätt nivå, av rätt aktör, med rätt underlag.

Det innebär att politiken anger vad som ska uppnås och skapar ramarna, medan förvaltningen ansvarar för hur arbetet bedrivs. Genom att hålla nivåernas beslut isär skapas både tydlighet och ansvarstagande.

Strukturen kan sammanfattas i fem led:

1. KF anger *vad* som ska uppnås
– inriktningsmål, resultatmål, ekonomiska ramar och prioriteringar.

2. KS samordnar helheten och leder styrningen
– håller ihop analys och uppföljning.
3. Nämnderna ansvarar för *vad som ska göras* inom sitt uppdrag
– formulerar åtaganden, fördelar resurser och följer upp resultat.
4. Förvaltningarna ansvarar för *hur arbetet ska genomföras*
– planerar, organiserar och förbättrar verksamhetens metoder och arbetssätt.
5. Chefer och medarbetare genomför och förbättrar verksamheten
– bidrar med data, analys, erfarenhet och kontinuerlig utveckling.

5.3.1 Kommunfullmäktige (KF) – sätter riktningen och äger målen

KF har det yttersta demokratiska ansvaret för kommunens styrning. Enligt 5 kap. 1 § KL ansvarar fullmäktige för kommunens mål, budget, riktlinjer för verksamheten och uppföljning. Fullmäktige ska också besluta om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (11 kap. 1–3 §§ KL).

I styrsystemet innebär detta att KF:

- beslutar om samtliga mål på strategisk nivå,
- beslutar om indikatorer,
- fastställer ramar för ekonomi och verksamhet,
- följer upp och bedömer om god ekonomisk hushållning uppnås.

KF:s ansvar är att ange *vad* kommunen ska uppnå — inte att besluta om metoder, aktiviteter eller interna processer.

Detta kräver tydliga, begripliga och begränsade mål som både politik och förvaltning kan bära.

KF:s uppgift i styrkedjan är därför att tillhandahålla:

- riktning,
- förutsägbarhet,
- tydliga uppdrag,
- och ett stabilt ramverk för prioriteringar.

5.3.2 Kommunstyrelsen (KS) – leder, samordnar och följer upp

KS har enligt kommunallagen och reglementet ansvar för att leda och samordna kommunens samlade utveckling.

KS har enligt 6 kap. 1 och 6 §§ KL ansvar för att:

- leda och samordna styrningen av kommunens verksamheter och bolag,
- ha uppsikt över nämnder, verksamheter och bolag,
- säkerställa att mål uppfylls och att resurser används effektivt.

Styrsystemet ger KS ett verktyg att utöva denna uppsiktsplikt genom:

- gemensam årscykel, (se nedan)
- samlad helhetsanalys två gånger per år, (se nedan)
- styrdialoger med nämnder och bolagsstyrelser. (se nedan)

5.3.3 Nämnderna – ansvarar för måluppfyllelse och resultat

I det föreslagna styrsystemet får nämnderna en mer renodlad roll som resultatbärare. Nämnderna ansvarar enligt KL för genomförande, uppföljning och resultat inom sina områden. Bolagsstyrelser ansvarar enligt ABL och bolagsordningar för verksamheten i bolagen.

I styrsystemet innebär det att nämnder och bolagsstyrelser:

- formulerar åtaganden utifrån KF:s mål,
- fördelar resurser och leder verksamheten,
- följer upp och analyserar resultat,
- rapporterar till KS enligt gemensam struktur.

Nämndernas uppgift är att säkerställa att kommunfullmäktiges mål får genomslag i verksamheterna – inte att formulera egna mål eller parallella styrsignaler.

Nämnderna tar inte fram egna mål. Deras uppdrag är att leverera på KF:s mål och de genomförandeuppdrag som KS ger.

Denna struktur minskar spretighet, minskar dubbla mål och skapar en tydligare och mer spårbar styrkedja från KF:s mål till verksamhetens resultat.

Ändringen innebär också ett visst skifte i politisk rollfördelning. I många kommuner har nämndmål under lång tid fungerat som ett sätt för nämnderna att uttrycka sin egen politiska vilja. Att ta bort nämndmål kan därför uppfattas som en förändring med viss politisk prestige. I det föreslagna styrsystemet handlar detta dock inte om att minska nämndernas inflytande, utan om att tydliggöra ansvar och stärka styrbarheten i hela kommunen. Genom att KF beslutar om vad som ska uppnås och nämnderna fokuserar på måluppfyllelse och resultat skapas en mer sammanhållen styrning, där nämnderna får större möjligheter att arbeta med kvalitet, prioriteringar och genomförande.

5.3.4 Förvaltningarna – planerar, organiserar och genomför

Förvaltningarna ansvarar för att omsätta nämndernas åtaganden i faktisk verksamhet. Det innebär att förvaltningarna:

- tar fram verksamhetsplaner,
- planerar och organiserar arbetet,
- utvecklar professionella arbetssätt,
- följer upp resultat enligt gemensam metod,
- analyserar avvikelser och föreslår åtgärder,
- säkerställer kvalitet, arbetsmiljö och kompetensförsörjning,
- bidrar med beslutsunderlag av hög kvalitet.

Förvaltningarna ska inte skapa egna målstrukturer, styrmodeller eller system, utan arbeta inom ramen för kommunens gemensamma styrsystem.

5.3.5 *Chefer och medarbetare – levererar, följer upp och förbättrar*

På enhets- och verksamhetsnivå bärs styrkedjan av chefer och medarbetare.

De ansvarar för:

- att genomföra uppdrag enligt plan,
- att följa rutiner, indikatorer och nyckeltal,
- att bidra med data och erfarenhet till uppföljning,
- att initiera förbättringar och utveckling.

Det är här styrkedjan möter verksamhetens faktiska resultat, i klassrummet eller under ett hemtjänstbesök hos någon av Strömsundsborna.

5.3.6 *Roller – sammanfattning i den gemensamma modellen*

Nedan sammanfattas beskrivningen av de olika rollerna i styrkedjan.

Tabell: sammanfattning av roller

Nivå	Huvudansvar	Bidrar med	Får inte göra
KF	Beslutar om mål och resurser	Prioritering, inriktning, mål	Detaljstyra verksamheten eller besluta om aktiviteter
KS	Samordnar, leder och följer upp	Styrning och ledning, analys, samordning	Formulera egna mål
Nämnder	Genomföra och tar ansvar för att målen nås, inom ramen för sitt område	Planering, resursanvändning, analys, åtgärder	Formulera egna mål, skapa parallella strukturer
Förvaltning	Organiserar och driver verksamheten	Verksamhetsplaner, analyser, åtgärder	Omformulera politiska mål, skapa parallella strukturer
Medarbetare	Levererar och förbättrar	Data, erfarenhet och kunskap, förbättringsförslag	Skapa

5.4 Målstruktur och kriterier för mål

Det föreslagna styrsystemet renodlar och förtydligar målstrukturen så att kommunen kan styra mer samlat, långsiktigt och resultatbaserat.

Målstrukturen föreslås byggas upp av tre nivåer:

1. **Inriktningsmål (KF)** – långsiktig politisk inriktning
2. **Resultatmål (KF)** – mätbara mål med indikatorer
3. **Åtaganden (nämnder)** – nämndernas uppdrag för att bidra till måluppfyllelse

Till strukturen hör två typer av mått:

- **Indikatorer**, som knyts till resultatmålen och beslutas av kommunfullmäktige
- **Nyckeltal**, som används av nämnder och förvaltningar i den operativa styrningen

Denna uppdelning är central för att skapa både styrbarhet och praktisk användbarhet.

5.4.1 *Principer för målstrukturen*

Målstrukturen bygger på följande principer:

- **Få och tydliga mål:** Kommunfullmäktige ska besluta ett begränsat antal mål som kommunen som helhet ska nå. Ett mindre antal mål ökar styrbarhet, fokus och politisk tydlighet.
- **Enhetlig metod för alla mål:** alla mål ska formuleras, följas upp och analyseras enligt en gemensam metod. Detta minskar variationer och underlättar jämförelser över tid.
- **KF beslutar om mål – nämnder beslutar om åtaganden:** Nämnder tar inte fram egna mål, utan formulerar åtaganden som beskriver vad nämnden ska göra för att bidra till resultatmålen.
- **Indikatorer är strategiska – nyckeltal är operativa**
Indikatorer beslutas av KF och beskriver kommunens övergripande måluppfyllelse. Nyckeltal används av nämnder och förvaltningar och kan ändras utifrån behov.
- **Årlig uppföljning av resultatmål**
Resultatmål ska följas upp **minst en gång per år**, i årsredovisningen. Detta är proportionerligt för kommunens storlek och kapacitet.

5.4.2 *Målstrukturens tre nivåer*

Inriktningsmål (KF)

Inriktningsmål uttrycker kommunens långsiktiga ambitioner och strategiska riktning. De är viljeinriktade, kvalitativa och utgör ramverket för resultatmålen.

Kännetecken:

- få (5–7),
- långsiktiga över mandatperioden,
- beskriver en önskad framtida position för kommunen,
- inte mätbara.

Inriktningsmål fungerar som politisk kompass och ska vara stabila över tid

Resultatmål (KF)

Resultatmål konkretiserar vad kommunen ska uppnå inom mandatperioden. De är styrande för KS, nämnder och förvaltningar och följs upp i årsredovisningen. Totalt 5-6 resultatmål är lämpligt.

Resultatmål ska:

- vara mätbara,
- ha minst en indikator som ägs av KF,
- ha tydlig baslinje och målnivå,
- vara möjliga för kommunen att påverka,
- följas upp minst en gång per år.

Resultatmålen är navet i den politiska styrningen.

Åtaganden för måluppfyllelse (nämnder)

Åtaganden beskriver vad respektive nämnd ska ansvara för under året för att bidra till resultatmålen. Åtaganden är en viktig länk mellan politiska mål och verksamhetens genomförande.

Åtaganden ska:

- vara konkreta och möjliga att genomföra,
- utgöra beslutsunderlag för förvaltningarnas planering,
- vara begripliga för nämnd, förvaltning och verksamhet,
- inte vara aktivitetslistor men ändå tillräckligt preciserade för att följas upp.

Åtaganden följs upp i nämndernas ordinarie uppföljning.

Aktiviteter i verksamhetsplan är förvaltningens uppgift

Utifrån nämndens planering för måluppfyllnad i åtaganden är det förvaltningens arbete att identifiera, planera, genomföra och följa upp aktiviteter. Aktiviteter (det vill säga konkreta genomförandeinsatser) ingår i verksamhetsplanerna som förvaltningen tar fram utifrån nämndens uppdrag och åtaganden.

Det är alltså förvaltningen som konkretiserar *hur* verksamheten ska bedrivas, genom aktiviteter, arbetsmetoder och prioriteringar.

5.4.3 Indikatorer och nyckeltal

Vi föreslår en tydlig distinktion mellan indikatorer och nyckeltal. Vi menar att det är avgörande för att skapa en spårbar och proportionerlig styrning.

Indikatorer – kopplade till resultatmål och beslutade av KF

Indikatorer är strategiska och visar om kommunen utvecklas i linje med resultatmålen.

Kännetecken:

- är del av målstrukturen,
- beslutas av KF,
- är få och stabila över tid,
- följs upp minst en gång per år,
- är gemensamma för hela kommunen.

Indikatorer ska ge politiken en samlad bild av effekter och resultat.

Exempel:

- Andel invånare som upplever trygghet
- Kostnad per vårdtagare (Kolada)
- Andel elever med behörighet till gymnasiet

Nyckeltal – verksamhetsnära och styrande för nämnder och förvaltningar

Nyckeltal är operativa mått som används i den interna styrningen för att förstå prestation, kvalitet och resurser.

Kännetecken:

- beslutas av nämnder och/eller förvaltningar,
- är flexibla och kan ändras över tid,
- stödjer åtaganden och verksamhetsplaner,
- är en viktig del av analysarbetet,
- ingår inte i den politiska målstrukturen.

Nyckeltal bidrar till verksamhetsnära förbättringsarbete men används inte som politiska styrmått.

Exempel:

- Sjukfrånvaro per enhet
- Personalkontinuitet i hemtjänsten
- Handläggningstider i bygglov
- Elevfrånvaro per skola

5.4.4 Kriterier för välformulerade resultatmål

Alla resultatmål ska uppfylla följande kriterier:

1. **Relevans** – bidrar till kommunens utvecklingsläge och anpassningsarbete.
2. **Påverkbarhet** – kommunen ska kunna påverka utfallet inom mandatperioden.
3. **Tydlighet** – ska vara lätt att förstå och tolka.
4. **Mätbarhet** – indikator måste finnas.
5. **Uppföljningsbarhet** – kan följas upp årligen.
6. **Spårbarhet** – kopplad till uppdrag och åtaganden.
7. **Begriplighet** – möjlig att kommunicera till invånare och medarbetare.
8. **Proportionerlighet** – antalet mål måste vara hanterbart för en liten kommun.

5.4.5 Sammanfattning: beskrivning av mål och indikatorer

I tabellen nedan ger vi en översikt över mål och indikatorer.

Nivå/måltyp	Syfte	Beslutas av	Tids horisont	Uppföljning	Får ändras av	Karaktär/exempel
Inriktningsmål (Strategisk nivå)	Anger den långsiktiga riktningen och önskad utveckling för invånare, samhälle och ekonomi.	KF	4–8 år	Årligen (årsbokslut, delår)	Endast KF	Övergripande, långsiktiga, få till antalet. Ex: Attraktivitet, demografisk anpassning, god ekonomisk hushållning.
Resultatmål (Politisk styrning)	Konkretiserar vad som ska uppnås under perioden för att nå inriktningsmålen.	KF	1–3 år	Årligen/tertiarvis	KF vid budget/ändringsbudget	Mätbara, skarpa resultatkrav. Kopplas direkt till indikatorer.
Indikatorer (Mäts av hela kommunen)	Mäter om kommunen når resultatmålen.	KF	3–4 år	Årligen / tertialvis	Endast KF	Stabilt över tid, begränsat antal, jämförbara. Ex: kostnad/brukare, NKI, bemanning, volym
Åtaganden (Nämnder och bolagsstyrelser)	Beskriver vad nämnden/bolagsstyrelsen ska göra för att bidra till KF:s mål. Nämndsplan/motsvarande	Nämnd / Bolagsstyrelse	1 år	2 ggr/år	Respekt. nämnd/ Bolagsstyrelse	Handlingsinriktade, tydliga, inte mål i sig. Ex: "Genomföra X", "Införa Y".
Aktiviteter	Beskriver förvaltningens hur för att ta sig an åtaganden för måluppfyllnad. Verksamhetsplan	Förvalt.	1 år	2 ggr/år	Förvalt.	Planering för att leda och fördela arbetet inom ramen för tjänstemannauppdraget.
Nyckeltal (Operativ nivå)	Följer upp verksamheternas kapacitet, kvalitet och produktion.	Förvaltning / Bolag	Löpande	Månad/kvartal	Verksamheten	Operativa mått. Används i analys och tidiga varningssignaler. Ex: bemanningstimmar, kötid, kostnad per enhet.

5.5 Uppföljning med fokus på analys och lärande

Uppföljningen är en av de bärande delarna i styrsystemet och avgör hur väl kommunen kan styra, prioritera och förbättra sin verksamhet.

I Strömsund har uppföljningen hittills varierat mellan förvaltningar och nämnder, och fokus har ofta legat på rapportering snarare än analys.

Vi ser att uppföljningen behöver bli mer likvärdig, mer användbar och mer kopplad till beslut.

5.5.1 Gemensamma principer för uppföljning

Uppföljningen bygger på nio principer som ska gälla på alla nivåer:

1. Gemensamma indikatorer på KF-nivå

Kommunfullmäktiges resultatmål följs upp med indikatorer som beslutas av KF. Indikatorerna utgör den politiskt ägda måttstocken för vad som ska uppnås. De följs upp minst en gång per år och ligger till grund för den samlade årsanalysen.

2. Nyckeltal som stöd för verksamhetsstyrning

Nämnder, förvaltningar och enheter använder kompletterande nyckeltal som är närmare verksamheten och stödjer löpande ledning och förbättring, om de så önskar. Nyckeltalen är stödfunktion och kan variera efter verksamhetens behov.

3. Samma logik på alla nivåer

Varje uppföljning ska svara på fyra frågor, oavsett nivå:

1. Vad skulle vi uppnå?
2. Vad blev utfallet?
3. Varför blev det så?
4. Vad gör vi nu?

Detta skapar en enhetlig metod för analys och bedömning i hela organisationen.

4. Gemensam bedömning och samlad analys

Uppföljningen ska mynna ut i en **samlad analys** av kommunens läge, inte enbart sektorsvisa eller förvaltningsvisa delrapporter. Kommunstyrelsen sammanställer helheten och säkerställer att resultat analyseras i dialog med nämnder och förvaltningar.

5. Fokus på lärande och förbättring

Förhållningssättet bör vara att uppföljning är ett verktyg för utveckling, inte kontroll. Siffror är en utgångspunkt för samtal, inte en slutpunkt. Analys och reflektion ska leda till åtgärder, prioriteringar och justeringar av arbetssätt. Om analysen inte leder till några förändringar så har uppföljningen saknat mening.

6. Dialog före dokument

Skriftlig rapportering ska vara **kort och koncis**. Den verkliga uppföljningen sker i dialoger: styrdialoger, resultatdialoger, ledningsdialoger och tvärgående temadialoger (se nedan). Samtalen skapar förståelse och möjliggör helhetsbedömningar som dokument aldrig kan bära ensamma.

7. Uppföljning som integrerar intern kontroll och riskhantering

Uppföljningen omfattar även kommunens arbete med risker och intern kontroll. Varje nämnd ska i sina ordinarie uppföljningar redovisa:

- vilka risker som identifierats,
- hur de hanterats,
- och vilka åtgärder som krävs framåt.

Detta gör att intern kontroll inte ligger vid sidan av styrsystemet, utan är en integrerad del av analys och lärande.

8. Uppföljning på fem nivåer

För att skapa tydlighet i roller och ansvar sker uppföljningen på fem nivåer i styrkedjan:

- **KF – politisk måluppföljning**
KF följer upp resultatmål och indikatorer årligen genom årsredovisningen och tar ställning till den samlade analysen från KS.
- **KS – helhetsanalys och uppsiktsplikt**
KS ansvarar för den samlade bedömningen av kommunens resultat, analyserar nämndernas rapporter och säkerställer att helheten håller ihop. Detta är en central del av KS uppsiktsplikt enligt kommunallagen.
- **Nämnder – måluppfyllelse inom sitt ansvarsområde**
Nämnderna följer upp åtaganden, kvalitet, ekonomi och risker, och levererar bedömningar enligt den gemensamma metoden.
- **Förvaltningar – analys och genomförande**
Förvaltningarna ansvarar för att ta fram analyser, förklaringar, konsekvenser och åtgärdsförslag. Uppföljningen ska vara förankrad i verksamhetens vardag och i professionens bedömningar.
- **Chefer och medarbetare – vardagens uppföljning**
På enhetsnivå sker uppföljning i form av dialog, arbetsplatsträffar, teammöten och vardagsnära nyckeltal. Detta är där styrkedjan möter praktiken.

9. Gemensam bedömningsskala

För att skapa transparens och likvärdighet används en gemensam bedömningsskala för måluppfyllelse (grön – gul – röd, eller liknande). Bedömningen ska alltid motiveras utifrån indikatorer, nyckeltal och analys.

Att Strömsund har tankar om att stödja styrsystemet med ett digitalt verktyg kommer att påverka. Det nya styrsystemet är utformat för att kunna användas tillsammans med ett digitalt planerings- och uppföljningssystem, exempelvis Hypergene eller Stratsys. Ett sådant system kan stärka enhetlighet, spårbarhet och transparens, men ersätter inte själva styrlogiken. När systemstödet upphandlas och implementeras behöver styrsystemet och systemets funktioner samspela, så att arbetssätt och struktur anpassas.

5.6 Dialogformer – styrning genom gemensamma samtal om rätt saker

En central del i det föreslagna styrsystemet är en förstärkt och mer strukturerad dialog mellan politik och tjänsteorganisation.

För Strömsunds kommun är detta särskilt viktigt. Våra intervjuer och workshop visar att kommunen präglas av stort engagemang men att dialogerna ofta sker ad hoc, med varierande spårbarhet och ibland otydlig koppling till mål, resultat och helhet.

Det nya styrsystemet bygger därför på tydliga och återkommande arenor för dialog. Det handlar kanske inte om fler möten utan om rätt möten och möten med rätt innehåll. Vi vill också betona att effektiv styrning förutsätter ett ömsesidigt samspel mellan politiken och förvaltningen:

- Politiken behöver professionens analysstöd för att formulera mål, värdera konsekvenser och prioritera.
- Förvaltningen behöver politisk tydlighet om riktning, prioriteringar och önskad effekt för att kunna leda och organisera arbetet.

När någon av nivåerna arbetar för ensidigt, politiken utan analysstöd, eller förvaltningen utan politisk riktning, tappar styrningen ofta sin träffsäkerhet. Därför behöver dialogerna i någon mening fungera som kvittenser: moment där båda parter bekräftar att de förstått varandra och att mål och uppdrag är tydligt formulerade och förstådda.

5.6.1 Fem arenor för styrningsdialog i Strömsund

Styrningsdialogerna utgör de konkreta mötesplatser där mål, uppdrag, resultat och prioriteringar hanteras gemensamt (på olika nivåer).

För Strömsunds kommun som har begränsad kapacitet och behov av tätare samspel är det viktigt att dessa arenor är få och väl definierade. Vi föreslår följande fem arenor:

Tabell: förslag på arenor för styrningsdialoger

Arena	Syfte	Innehåll	Frekvens	Ansvar
Strategisk budget- och framtidsdag	Säkerställa gemensam politisk riktning och tidig samsyn om mål, prioriteringar och ekonomiska ramar. Koppla samman anpassningsprogrammet med budget och mål.	- Utvecklingsläge och omvärld - Strategiska vägval och målkonflikter - Alternativ och konsekvensbedömning - Prioriteringsmodellens användning	1 ggr/år	KSO/KD
Nämnddialoger (KS-nämnder)	Hålla samman helhetsstyrningen och utöva uppsiktsplikt. Säkerställa att nämnderna arbetar mot samma mål och prioriteringar.	- Måluppfyllelse, kvalitet och ekonomi - Avvikelser och konsekvenser - Behov av stöd och samordning - Gemensamma bedömningar framåt	1 ggr/år	KSO + nämndsordföranden
Resultatdialoger (nämnd-förvaltning)	Skapa samsyn mellan politik och profession kring uppdrag, resultat och behov av åtgärder.	- Analys, prognoser och resurser - Risker och strukturella utmaningar - Förväntningar och uppdrag - Åtgärder och förbättringsförslag	2 ggr/år	Ordföranden
Ledningsdialog (KDLG-förvaltningsledning)	Samordna genomförandet inom tjänsteorganisationen och stärka gemensamma arbetssätt.	- Ekonomi och prognoser - Analys och uppföljning - Digitalisering och utveckling - Kvalitet och riskhantering	2 ggr/år	Kommundirektör
Tvärgående temadialoger	Hantera frågor som går över nämnd- och förvaltningsgränser och kräver samlad analys.	Exempel: - Kompetensförsörjning - Digitalisering och automation - Lokalförsörjning och geografisk närvaro - Social oro och trygghetsfrågor	Vid behov	Kommundirektör

Arenorna beskrivs närmare nedan.

Politisk strategisk-prioriteringsdialog (KF-KS-nämnder) – budget- och framtidsdagar

Detta är kommunens övergripande arena för politisk styrning. Det är ett sammanhållet forum där:

- utvecklingsläge, omvärld och kommunens strukturella utmaningar diskuteras,
- KF:s mål, prioriteringar och ekonomiska ramar förankras,
- KS prövar alternativ och konsekvenser tillsammans med nämnderna,
- målkonflikter och strategiska vägval hanteras tidigt i processen,
- prioriteringsmodellen används för att synliggöra effekter och avvägningar.

Arena syftar till att säkerställa att hela den politiska styrkedjan arbetar utifrån samma riktning, och att budget och mål hänger ihop med anpassningsprogrammet. Genom denna samlade dialog minskar risken för olika tolkningar och parallella politiska spår.

En budget- och framtidsdag genomförs förslagsvis 1 ggr/år.

Styrdialoger mellan KS och nämnderna

Den centrala arenan för helhetsstyrning. Här följer KS upp nämndernas resultat, analyser, risker och prioriteringar, och säkerställer att nämnderna arbetar mot samma målbild.

Dialogen har en tydlig analysförankring och fokuserar på:

- måluppfyllelse, kvalitet och ekonomi,
- avvikelser och konsekvenser,
- behov av stöd, samordning eller förtydliganden,
- gemensamma bedömningar framåt.

Det är också ett sätt för KS att utöva sin uppsiktsplikt i enlighet med KL och reglementet.

Nämnddialoger genomförs förslagsvis en 1/ggr år.

Resultatdialoger mellan nämnd och förvaltning

En operativ arena där förvaltningen presenterar analys, prognoser, resurser, risker och förbättringsförslag. Nämnden ger tydlig politisk riktning, fattar beslut och prioriterar inom sitt verksamhetsområde.

Dialogen ska skapa:

- samsyn om mål och uppdrag,
- tydliga förväntningar,
- kvittens på förståelse mellan politik och profession,
- och en gemensam bild av resultat och behov av åtgärder.

Ledningsdialoger genomförs förslagsvis en 2/ggr år.

Ledningsdialoger inom tjänsteorganisationen (KDLG-förvaltningsledningar)

En arena för att hålla ihop genomförandet på tjänstemannasidan.

Här samordnas:

- ekonomi och prognoser,
- analys och uppföljning,
- digitalisering och utveckling,
- kvalitetsarbete och riskhantering.

Syftet är att säkerställa att förvaltningarna arbetar på ett enhetligt sätt och har gemensamma metoder och förutsättningar.

Ledningsdialoger genomförs förslagsvis en 1/ggr år.

Tvärgående temadialoger, vid behov

Tvärgående dialoger är flexibla arenor som aktiveras när kommunen behöver hantera frågor som går över förvaltnings- och nämndgränser. Strömsunds utvecklingsläge med minskande befolkning, stor geografi, begränsad kapacitet och flera strukturella utmaningar gör den här typen av dialoger särskilt viktiga menar vi. Många av de svåraste frågorna kan helt enkelt inte lösas inom en enskild nämnd eller förvaltning.

Tvärgående dialoger ska därför samlas vid behov, med rätt politiska och tjänstemannamässiga aktörer, för att skapa en gemensam nulägesbild, förstå konsekvenser och komma överens om en samordnad väg framåt.

Exempel på frågor som kräver tvärgående dialog i Strömsund:

- Kompetensförsörjning och rekrytering, särskilt inom skola, vård och socialtjänst – där utbildning, HR, ekonomi och verksamhetsledning måste samverka.
- Digitalisering och automatisering, där effekterna berör alla förvaltningar och kräver samspel mellan IT, ekonomi, HR och verksamheterna.
- Lokalförsörjning och geografisk närvaro – exempelvis skolstruktur, lokalöversyn, hemtjänstens geografiska förutsättningar, fastighetsrelaterade kostnader och investeringsbehov.

5.6.2 Sammanfattning avseende dialogformerna

För en kommun med begränsad kapacitet och stora strukturella utmaningar är det särskilt viktigt att styrningen bygger på dialog, samsyn och gemensamma metoder. Vår bedömning är att ett systematiskt användande av arenor för dialog kommer att vara viktigt för Strömsund framöver, inte minst eftersom de stärker samspelet mellan politik och förvaltning.

5.7 Årshjul – planerings- och uppföljningscykeln

Strömsunds kommun håller just nu på att se över sin planerings- och uppföljningscykel, och det är därför viktigt att det föreslagna styrsystemet inte låser fast kommunen vid en viss modell.

Ett fungerande årshjul behöver skapa tydlighet i när mål sätts, när uppdrag ges, när planering sker och hur uppföljning och analys tas tillvara. Det handlar mindre om exakta datum och mer om att kommunen arbetar i samma takt och utifrån samma förväntningar. I praktiken innebär det att politiken, förvaltningarna och verksamheterna behöver ha en gemensam förståelse för *när* viktiga aktiviteter sker, *vad* som förväntas och *hur* de kopplar till den större styrkedjan.

Normalt sett tar det 2-3 år att etablera en rytm som är känd och förutsägbar i en kommun.

I den fortsatta utvecklingen av årshjulet ser vi tre viktiga utgångspunkter:

- att budgetprocessen, målarbetet och uppföljningen hänger tydligare ihop,
- att nämnder och förvaltningar får tillräcklig tid att planera utifrån mål och uppdrag,
- och att uppföljningen sker vid tidpunkter som ger verklig möjlighet att justera och förbättra.

Årshjulet behöver också vara tillräckligt flexibelt för att rymma tvärgående frågor, akuta lägen och oförutsedda behov av dialog. En gemensam struktur får inte leda till att viktiga frågor "väntar på sin tur", utan snarare ge kommunen en stabil grund som fungerar oavsett politiskt klimat, ekonomiskt läge eller organisatoriska förändringar.

I Strömsunds pågående utvecklingsarbete planeras för att tidigarelägga analys- och prioriteringsarbete så att kommunen redan arbetar med tidig strategisk styrning under hösten och fastställer budgetramar i KF i juni. Det är en hög ambition som ställer krav på att ställa krav på underlag, process och förhållningssätt både inom tjänstepersonsorganisationen och politiken. Vi uppfattar att rytmen bygger på två

fundament:

1. Tidigarelagd strategisk process – analys, omvärldsbedömning och inriktning sker redan under föregående höst.
2. Dubbel horisont – kommunen arbetar parallellt med
 - *nästa års drift och internbudget*, och
 - *strategisk inriktning och prioriteringar för året därefter* (t.ex. budget 2028 under hösten 2026).

Vår bild är att syftet är att skapa förutsägbarhet, bättre analys och mer genomtänkta prioriteringar i en tid när kommunen behöver styra tydligare och mer långsiktigt.

5.7.1 *Årshjulet i översikt per månad*

Nedan redovisas de huvudsakliga aktiviteterna per månad.

September–december (föregående år): Analys, strategisk riktning och framtidssamtal

1. Analys av föregående år påbörjas redan i september, för att ge tidiga underlag för politisk dialog.
2. KS sammanställer en preliminär årsanalys, inklusive ekonomi, kvalitet, resultat och risk.
3. Strategisk–prioriteringsdialog mellan KF–KS–nämnder genomförs under hösten.
4. Omvärldsanalys, strukturella utmaningar och demografiska trender diskuteras.
5. Politiska vägval och preliminära inriktningar inför kommande budgetperiod formuleras.
6. Kickoff för arbetet med nästkommande års budget (t.ex. budget 2028) sker i november, med dialoger och workshops om både drift och investeringar.

Tanken är att politiken och förvaltningen går in i det nya året med gemensam grundsyn och förberedda prioriteringar.

Januari–mars: Fördjupad analys, lärande och utveckling av åtgärder

1. Den årliga analysen färdigställs och fördjupas.
2. KS tar fram en samlad helhetsanalys av måluppfyllelse, kvalitet, ekonomi och strukturella risker.
3. KF behandlar helhetsanalysen och ger eventuella inriktningar för fortsatt arbete.
4. Nämnder och förvaltningar utvecklar förbättringsåtgärder och prioriteringar baserat på analysen.

Tanken är att kommunen får ett gemensamt lärande som kopplas direkt till kommande styrning och resursprioritering.

April–maj: Strategisk förberedelse och tidiga politiska signaler

1. Fördjupade diskussioner om prioriteringar och målstruktur.
2. Tilläggsanalys inför kommande rambeslut: ekonomi, volymer, demografi.
3. Eventuella temadialoger genomförs för tvärgående frågor (t.ex. digitalisering, lokalförsörjning, kompetensförsörjning).
4. KS fortsätter processen att förbereda rambeslutet i juni.

Intentionen är att kommunen går mot rambeslutet med tydliga alternativ och konsekvensbedömningar.

Juni: KF fastställer budgetramar

1. KF fattar beslut om ekonomiska ramar för nämnderna.
2. Ramfördelningen bygger på den strategiska dialogen från hösten samt analys och förberedelser under våren.
3. Efter rambeslutet påbörjas förvaltningarnas internbudgetarbete.

Ramarna fastställs tidigt och möjliggör stabil planering under resten av året.

Juli–augusti: Förberedelser och analysarbete (lugnare period)

1. Förvaltningar och nämnder bearbetar konsekvenser av ramfördelningen.
2. Underlag tas fram inför internbudget och planeringsdialoger.
3. Prognoser och långsiktiga analyser uppdateras.

Vissa förberedelser kan göras även om det är semesterperiod för många.

September–oktober: Internbudget, genomförandeuppdrag och nästa års strategiarbete

1. Förvaltningar tar fram internbudgetar utifrån KF:s ramar.
2. Nämnderna arbetar med åtaganden och resursfördelning.
3. Dialoger inför nästa års strategiska budgetarbete inleds parallellt (t.ex. arbete med budget 2028).
4. Tvärgående temadialoger genomförs vid behov.
5. KS bereder förslag till genomförandeuppdrag.

Det betyder att kommunen arbetar parallellt med detaljerad genomförandeplanering och kommande års långsiktiga prioriteringar.

November–december: Beslut om mål, uppdrag och planer

1. KF beslutar om mål och budget för kommande år.
2. KS fastställer genomförandeuppdrag.
3. Nämnder beslutar om nämndsplaner.
4. Förvaltningarna tar fram verksamhetsplaner.
5. Strategisk planering för budgeten två år framåt (t.ex. budget 2028) fortsätter genom dialoger och workshops.

Besluten betyder att kommunen har skapat sig en strategisk horisont längre fram.

Löpande under året sker resultatdialoger mellan nämnd och förvaltning, nämndsdialoger mellan KS och nämnderna, tvärgående temadialoger samt operativ uppföljning i förvaltningar och enheter.

5.7.2 Utmaningar och möjligheter med årshjulet

Det utvecklingsarbete som Strömsund har gjort när det gäller budget- och uppföljningsprocessen innebär stora möjligheter, men också några utmaningar som vi vill uppmärksamma.

De möjligheter som vi ser är:

- 1. Tydligare och mer förutsägbar styrning**
Ett gemensamt årshjul skapar en återkommande rytm för mål, uppdrag och uppföljning. Det ger både politiken och tjänsteorganisationen bättre framförhållning och minskar risken för ad hoc-styrning.
- 2. Starkare koppling mellan analys, mål och budget**
Genom att analysera resultat redan från september föregående år får politiken ett bättre underlag för att fatta riktiga beslut.
- 3. Tidigare och bättre förankrade politiska vägval**
Den strategiska dialogen på hösten gör det möjligt att lyfta fram de stora frågorna tidigt: demografi, kompetensförsörjning, lokaler, kvalitet och ekonomi.
- 4. Frigjord kapacitet genom tydliga roller och en gemensam struktur**
När förvaltningar och nämnder arbetar i samma cykel, med samma förväntningar och samma metod, minskar dubbelarbete och personberoende. Det frigör sannolikt tid för analys och förbättring i stället för administration.
- 5. Bättre helhetsstyrning i en relativt liten kommun**
Årshjulet underlättar att lyfta blicken från enskilda verksamheter till kommunens samlade utveckling i enlighet med anpassningsprogrammet. Det skapar förutsättningar för en gemensam riktning och stärker förmågan att prioritera mellan verksamhetsområden.

Samtidigt ser vi ett antal utmaningar som vill vi uppmärksamma:

- 1. SKR:s skatteprognoser kommer senare än flera avgörande beslut**
SKR:s skatteprognoser kommer fem gånger om året: februari, april, augusti månadsskiftet september/oktober samt december. Det innebär en risk för budgetjusteringar, behov av reservramar eller omtag när mer träffsäkra prognoser publiceras.
- 2. Dubbel kalender (nästa år och året därpå) kräver mer kapacitet och tydliga processer**
Det kan skapa flaskhalsar under hösten när både internbudget och strategisk planering ska genomföras parallellt.
- 3. Nämndernas och förvaltningarnas tidsfönster är smalt efter rambeslutet i juni**
Det ökar risken för kvalitetsbrister och begränsar möjligheten till tillräcklig dialog och förankring i planeringsarbetet.

Vi menar att dessa punkter behöver hanteras i den fortsatta utvecklingsprocessen så att eventuella justeringar kan göras aktivt och medvetet.

6 Implementering av styrsystemet

Införandet av det nya styrsystemet behöver ske stegvis och samordnat med både organisationsförändringen, prioriteringsmodellen och det digitala systemstöd som kommunen upphandlar. Syftet bör inte vara att lansera ett "stort paket" vid ett tillfälle, utan att successivt bygga upp arbetssätt, struktur och vana på ett sätt som passar Strömsund.

Styrsystemet kan i huvudsak införas i två spår:

1. sådant som kan genomföras oberoende av digitalt systemstöd,
2. sådant som behöver utvecklas i nära samspel med det digitala verktyget.

6.1.1 Delar som kan genomföras innan digitalt systemstöd

Flera av styrsystemets viktigaste delar kan etableras redan innan ett nytt digitalt system är på plats:

- Styrkedjan och rollerna – tydliggöra ansvarsfördelningen KF–KS–nämnd–förvaltning och beskriva vad som förväntas av respektive nivå.
- Principer och målstruktur – besluta om grundläggande målprinciper, antal KF-mål, skillnaden mellan mål, indikatorer och nyckeltal.
- Dialogarenor – komma överens om vilka politiska och tjänstemannaleda dialoger som ska finnas (t.ex. styrdialoger, resultatdialoger, tvärgående temadialoger) och vilket innehåll de ska ha.
- Gemensam uppföljningslogik – enas om de grundläggande frågorna för analys (vad blev, varför, vad betyder det, vad gör vi nu) och om en enkel bedömningskala för måluppfyllelse.
- Stödmaterial och arbetssätt – ta fram enkla mallar, exempel och rutiner som kan användas oavsett systemstöd.

Detta arbete kan starta direkt och ger kommunen möjlighet att "träna" den nya logiken.

6.1.2 Delar som är beroende av, eller starkt påverkade av, digitalt systemstöd

Andra delar av styrsystemet behöver utvecklas i nära samspel med det digitala systemet (t.ex. Hypergene, Stratsys eller motsvarande), eftersom systemets struktur och funktioner sätter praktiska ramar för hur arbetet kan bedrivas:

- **Detaljerad årscykel och arbetsflöden** – när mål matas in, uppföljningar genomförs, rapporter tas fram och beslut bereds kommer att behöva anpassas till systemets logik.
- **Indikatorhantering och datamodell** – hur indikatorer lagras, uppdateras, rapporteras och visualiseras styrs till stor del av systemet.
- **Rapport- och vystruktur** – hur KF, KS, nämnder och förvaltningar ser sina mål, indikatorer, åtaganden och analyser kommer att formas i samspel mellan styrmodellen och systemets rapportfunktioner.

- **Integrationer och dataflöden** – kopplingar till ekonomi, personal, verksamhetssystem och kvalitetsdata påverkar hur ofta och på vilket sätt analys kan göras.
- **Självservice och transparens** – möjligheten för chefer, verksamheter och politiken att själva ta fram lägesbilder och jämförelser beror i hög grad på hur systemet konfigureras.

Här behöver kommunen undvika att först "rita en perfekt modell på papper" och sedan försöka pressa in den i ett system. Inte heller bör kommunen låta systemlogiken ersätta den styrning man är överens om. Implementeringen bör istället bygga på ett medvetet samspel där styrsystemet anger vilka funktioner som behövs och systemet hjälper till att göra dem praktiskt användbara.

7 Förslag på övergripande tidsplan

Nedan redovisar vi förslag på en övergripande tidsplan som tar hänsyn till att 2026 är ett valår och att det behöver ske samordning med den politiska organisationen och förvaltningsorganisationen samt eventuella justeringar av förvaltningsorganisationen.

Tabell: Översiktlig tidplan för implementering av styrsystem

Period	Innehåll	Beslut/ägarskap
Jan–mars 2026 <i>Start och ramverk</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion i KF, KS, nämnder och KDLG • Förankring av styrkedja, roller och dialogarenor • Framtagning av principer och definitioner (mål, indikator, nyckeltal) • Test av uppföljningslogik i mindre skala • Fortsatt dialog om kravbild för digitalt systemstöd 	KS kan fatta inriktningsbeslut om att införa styrsystemet.
April–juni 2026 <i>Beslut och metodarbete</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforma och färdigställa styrsystemets struktur (målstruktur, dialogarenor, roller, uppföljningsmodell) • Beskriva årscykelns grundlogik (ej datumnivå) • Utforma mallar och arbetssätt • Samordning med organisation och prioriteringsmodell • Upphandling/konfiguration av digitalt systemstöd 	KF/KS kan fatta beslut om själva styrsystemet (struktur, arbetssätt, principer). <i>Obs: KF-mål beslutas först inför 2027.</i>
Juli–sept 2026 <i>Konsolidering och testning</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Test av styrdialoger och resultatdialoger i pilotform • Test av mallar och uppföljningsmetodik i utvalda verksamheter • Justeringar baserat på testresultat • Fördjupad konfiguration av digitalt systemstöd • Förberedelse av utbildningar 	Tjänstemannadrivet. Inga större politiska beslut behövs.
Okt–dec 2026 <i>Förberedelse inför nytt mandat</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Färdigställd struktur för styrsystemet (utan målbeslut) • Digitalt systemstöd klart i första versionen • Dokumentation av årscykel, roller och processer • Introduktionsmaterial för kommande politisk organisation • Samordning med organisationsförändringen inför 2027 	KS kan besluta om uppdrag till kommundirektören om styrsystemet.
Jan-feb 2027 <i>Ny politisk organisation tillträder</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion i styrsystemet • Dialog om prioriteringar, indikatorer och mål • Förberedelse för första beslutsserie 	KF beslutar om mål och indikatorer enligt den nya modellen.
Mars–dec 2027 <i>Införande i skarpt läge</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Årscykeln används fullt ut • Styrdialoger och resultatdialoger genomförs • Första verksamhetsplaneringen i ny modell • Uppföljning och analys enligt gemensam logik • Justeringar utifrån utvärdering 	KS och nämnder fattar löpande beslut enligt ny struktur.

Tidsplanen kan behöva justeras beroende på omständigheter och utveckling i organisationen med mera.

8 Nästa steg

Nedan sammanfattar vi vår bild av de viktigaste nästa stegen för att implementera styrmodellen:

Politiska beslut och ställningstaganden

1. Ge inriktning att styrsystemet ska införas – förslagsvis under våren 2026, när den politiska organisationen är fastställd.
2. Fastställa principer, målstruktur och dialogarenor som grund för kommande planering.
3. Uppdra åt kommundirektören att samordna införandet tillsammans med arbetet med organisationen och prioriteringsmodellen.

Praktiska aktiviteter att starta direkt

1. Förankra styrkedjan och rollerna i KS, nämnder och KDLG så att arbetet får en gemensam grund.
2. Testa arbetssätt, mallar och uppföljningslogik inom ett eller två utvalda områden som förberedelse inför digitalt systemstöd.
3. Säkerställa dialog med kommande leverantör av det digitala systemet, så att styrmodellens logik byggs in i systemet från början och inte behöver anpassas i efterhand.

Fiktiva exempel – styrsystem
Bilaga till slutrapport Styrsystem
2025-12-12

FIKTIVT EXEMPEL – TRYGG SKOLVÄG

För att illustrera hur Strömsunds styrssystem fungerar i praktiken används här ett fiktivt, med exemplet: "Trygg skolväg".

Tanken med exemplet är att visa:

- hur ett mål i kommunfullmäktige får genomslag i nämnderna,
- hur nämndernas åtaganden skiljer sig från förvaltningarnas aktiviteter,
- hur kommunstyrelsen har en samordnande roll i uppföljning och beredning,
- hur uppföljning och analys genomförs enligt den gemensamma analysmodellen.

Kommunfullmäktige: inriktningsmål, resultatmål och indikator

Kommunfullmäktige beslutar om ett begränsat antal inriktnings- och resultatmål. I detta exempel fokuserar vi på ett målområde: trygghet för barn och unga.

Inriktningsmål (KF): "Barn och unga ska uppleva ökad trygghet i sin vardag."

Detta inriktningsmål gäller hela kommunen och ska genomsyra flera nämnders verksamhet.

Resultatmål (KF): "Tryggheten på skolvägar ska öka i hela kommunen till år 2028."

Resultatmålet preciserar inriktningen inom ett mer avgränsat område – skolvägen – där kommunen har god möjlighet att påverka.

Indikator beslutad av KF

KF beslutar om en indikator som följs upp årligen på kommunövergripande nivå:

Indikator	Definition	Baslinje	Målvärde 2028
Elevers upplevda trygghet på skolväg	Andel elever (åk 4–9) som svarar att de känner sig trygga på väg till och från skolan	72 %	85 %

Indikatorn följs upp i årsredovisning och används som en del av kommunens samlade bedömning av måluppfyllelse.

Kommunstyrelsens roll: samordning, uppföljning och beredning

I styrsystemet har kommunstyrelsen (KS) en samordnande och uppföljande roll, inte minst kopplat till helhetsanalys och beredning till KF.

I detta exempel ger KS inget särskilt eget uppdrag till nämnderna – nämnderna styrs direkt av KF:s mål. KS roll är i stället att:

- säkerställa att berörda nämnder arbetar i riktning mot KF:s mål,
- hålla styrdialoger med nämnderna om resultat och analys,
- sammanställa en kommunövergripande analys av skolvägstryggheten,
- bereda underlag till KF inför beslut om prioriteringar och resurser.

KS blir därmed den nivå som binder ihop nämndernas arbete och ger KF en samlad bild.

Nämndernas åtaganden – strategiskt resultatansvar

Nämndernas uppdrag är att omsätta KF:s mål till åtaganden, det vill säga vad nämnden ansvarar för att åstadkomma. Åtaganden ska:

- ligga på strategisk nivå,
- beskriva resultat och funktion,
- inte detaljstyra hur förvaltningen ska arbeta.

Här illustreras tre nämnder.

Barn-, kultur- och utbildningsnämnden (BKU)

BKU ansvarar bland annat för förskola, grundskola, gymnasieskola och fritidsverksamhet för barn och unga.

Åtagande BKU

BKU ska säkerställa att elevernas upplevda trygghet på skolvägar följs upp, analyseras och rapporteras årligen.

Detta innebär att BKU tar ansvar för:

- att skolornas elever får komma till tals,
- att tryggheten på skolväg blir föremål för systematisk uppföljning,
- att resultaten förs vidare till andra berörda nämnder och till KS.

Nämndnivåns nyckeltal (exempel)

- Andel skolor som lämnat årlig rapport om skolvägstrygghet (%).
- Antal identifierade riskmiljöer som rapporterats vidare till Kommunstyrelsen (st).

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar för gator, vägar, belysning med mera.

Åtagande Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska säkerställa att rapporterade riskmiljöer på skolvägar bereds, prioriteras och åtgärdas inom nämndens budgetramar.

Detta innebär:

- att det finns en process för beredning och prioritering,
- att åtgärder faktiskt genomförs i den takt ekonomin medger,
- att nämnden har uppsikt över hur långt man når varje år.

Nämndnivåns nyckeltal (exempel)

- Andel inkomna riskpunkter som bereds inom tre månader (%).
- Andel prioriterade riskpunkter som åtgärdas under planeringsperioden (%).

Vård- och socialnämnden

Socialnämnden ansvarar bland annat för individ- och familjeomsorg, förebyggande socialt arbete och missbruksvård.

Åtagande Vård- och socialnämnden

Vård- och socialnämnden ska ta fram sociala lägesbilder som stödjer kommunens trygghetsarbete kring barns skolvägar.

Det innebär att nämnden:

- bidrar med kunskap om sociala riskfaktorer och utsatthet,
- samverkar med skola, polis och andra aktörer,
- föreslår och initierar förebyggande insatser där det behövs.

Nämndnivåns nyckeltal (exempel)

- Antal sociala lägesbilder kopplade till barns trygghet på skolvägar (st/år).
- Antal förebyggande insatser som initierats utifrån lägesbilder (st/år).

Förvaltningarnas ansvar: aktiviteter och verksamhetsnära nyckeltal

Förvaltningarnas uppdrag är att genomföra nämndernas åtaganden. De:

- planerar konkreta aktiviteter,
- tar fram verksamhetsnära nyckeltal,
- följer upp arbetet löpande och rapporterar till nämnd.

Nedan visas exempel på hur detta kan konkretiseras.

BKU-förvaltningen

Exempel på aktiviteter

1. **Trygghetsvandringar**
 - Genomföra minst en trygghetsvandring per läsår på varje grundskola, där elever, personal och ibland vårdnadshavare deltar.

2. **Elevdialoger**
 - Genomföra strukturerade samtal eller enkäter med elever om upplevd trygghet på skolväg (exempelvis i åk 4–9).
3. **Dokumentation och rapportering**
 - Samla alla identifierade riskpunkter i ett gemensamt dokumentationssystem.
 - Rapportera riskpunkter vidare till Teknik- och serviceförvaltningen inom tio arbetsdagar.
4. **Samverkan med elevhälsa**
 - Elevhälsan analyserar samband mellan otrygg skolväg, frånvaro och skolresultat.
5. **Information till vårdnadshavare**
 - Informera vårdnadshavare om trygga färdvägar, pågående åtgärder och hur de kan bidra.

Verksamhetsnära nyckeltal (exempel)

- Antal genomförda trygghetsvandringar per år i förhållande till antal skolor (st/andel).
- Antal identifierade riskpunkter per år (st).
- Andel elevgrupper (t.ex. åk 4–9) som deltagit i trygghetsdialog eller enkät (%).
- Tidsåtgång från identifierad riskpunkt till rapportering vidare (medeltal dagar).

Teknik- och serviceförvaltningen

Exempel på aktiviteter

1. **Teknisk riskanalys**
 - Bedöma varje inkommande riskpunkt utifrån trafiksäkerhet, siktförhållanden, belysning, trafikmängd med mera.
2. **Prioriteringslista**
 - Ta fram en prioriteringslista över vilka punkter som ska åtgärdas när, utifrån nytta, kostnad och barns behov.
3. **Genomförande av åtgärder**
 - Installera eller förstärka belysning vid övergångsställen och gångvägar.
 - Anlägga farthinder eller smalna av körbanor vid utsatta passager.
 - Röja sly och förbättra siktlinjer.
 - Förbättra vägmarkeringar och skyltning.
4. **Vinterväghållning**
 - Säkerställa snöröjning och halkbekämpning på utpekade skolvägar i tid.
5. **Uppdatering av skolvägskarta**
 - Dokumentera skolvägar i kommunens GIS-system och uppdatera kartor årligen.

Verksamhetsnära nyckeltal (exempel)

- Antal åtgärdade riskpunkter per år (st).
- Genomsnittlig åtgärdsstid från beslutad åtgärd till genomförande (dagar).
- Andel skolvägssträckor som uppfyller kommunens krav för belysning (%).
- Antal felanmälningar som rör skolvägar (före/efter åtgärder).

Vård- och socialförvaltningen

Exempel på aktiviteter

- 1. Social lägesbild**
 - Ta fram en social lägesbild för områden där skola eller vårdnadshavare signalerar otrygghet.
 - Analysera förekomst av exempelvis skadegörelse, hot, konflikter, missbruk eller kriminalitet.
- 2. Förebyggande insatser**
 - Planera och genomföra riktade insatser, till exempel närvaro av fältare, trygghetsinsatser i samverkan med civilsamhälle, gruppverksamheter för unga.
- 3. Samverkan med polis**
 - Gemensamma möten med polis kring särskilt utsatta platser eller tider (t.ex. sena kvällar vid vissa skolvägar).
- 4. Föräldradyaloger**
 - Genomföra informations- och dialogträffar med vårdnadshavare i områden där otrygghet är hög.
- 5. Samverkan med BKU-förvaltningen**
 - Stödja skolor i arbetet med elever som känner stark oro inför skolvägen.

Verksamhetsnära nyckeltal (exempel)

- Antal sociala lägesbilder med koppling till skolväg per år (st).
- Antal förebyggande insatser som genomförts utifrån lägesbilder (st).
- Antal samverkansmöten med polis kring barns trygghet (st).
- Antal föräldradyaloger genomförda (st).

Dialogarenor kopplade till exemplet

I styrsystemet lägger vi vikt på styrning genom återkommande dialoger på olika nivåer.

I "Trygg skolväg" kan det konkretiseras så här:

Politisk strategisk dialog (KF)

- KF diskuterar utvecklingen av barns trygghet i kommunen, inklusive skolväg.
- Indikatorn för skolvägstrygghet ingår som en del i KF:s samlade bedömning av måluppfyllelse.

Styrdialoger (KS-nämnder)

- KS för styrdialoger med BKU, Kommunstyrelsen och Socialnämnden.
- Fokus är på:
 - hur nämndernas åtaganden bidrar till KF:s mål,
 - hur långt man nått,
 - vilka hinder och utvecklingsbehov som finns.

Resultatdialoger (nämnd-förvaltning)

- Varje nämnd har resultatdialog med sin förvaltning.
- Förvaltningen redovisar sina verksamhetsnära nyckeltal och analys.
- Nämnden diskuterar eventuella justeringar av åtaganden eller prioriteringar.

Ledningsdialoger inom förvaltning

- Förvaltningsledning följer upp nyckeltal med rektorer, enhetschefer, arbetsledare.
- Konkreta beslut fattas om genomförande, omfördelning av resurser och arbetssätt.

Tvärgående temadialog: Trygg skolväg

- En återkommande temadialog där BKU-förvaltningen, teknisk förvaltning, socialförvaltning, polis och andra relevanta aktörer deltar.
- Syftet är att:
 - dela lägesbilder,
 - samordna insatser,
 - prioritera gemensamma åtgärder.

Årshjul – hur “Trygg skolväg” vävs in under året

Exemplet nedan anknyter till principerna för kommunens planerings- och uppföljningscykel.

Vår

- KF beslutar om mål och indikatorer i budget/plan.
- Nämnderna ser över sina åtaganden och säkerställer koppling till KF:s mål.
- Förvaltningarna påbörjar planering av aktiviteter för kommande läsår.

Sommar – tidig höst

- BKU-förvaltningen planerar trygghetsvandringar och elevdialoger.
- Teknik- och serviceförvaltningen planerar och upphandlar eventuella åtgärder.

Höst

- Trygghetsvandringar genomförs.
- Riskpunkter rapporteras till Teknik- och serviceförvaltningen.
- Vård- och socialförvaltningen genomför vid behov sociala lägesbilder.

Sen höst – vinter

- Förvaltningarna sammanställer nyckeltal och analys.
- Resultatdialoger mellan nämnder och förvaltningar hålls.
- KS sammanställer en kommunövergripande analys inför årsredovisningen.

Vår (nästa år)

- KF tar ställning till årsredovisning och måluppfyllelse.
- Utifrån analys kan KF och nämnder besluta om justeringar av mål, åtaganden eller resursfördelning.

Exempel på uppföljning enligt analysmodellen

I årsredovisningen sammanställs uppföljningen av målområdet "Trygg skolväg". Kommunen använder den gemensamma analysmodellen med fyra frågor: **Vad blev utfallet? Varför? Vad betyder det? Vad gör vi nu?**

Vad blev utfallet?

- Indikatorn "Elevs upplevda trygghet på skolväg" har ökat från 72 % till 78 %.
- BKU rapporterar att 11 av 11 skolor genomfört trygghetsvandringar och elevdialoger.
- Kommunstyrelsen redovisar att 12 av 18 riskpunkter åtgärdats.
- Socialnämnden har tagit fram två sociala lägesbilder och initierat tre förebyggande insatser.

Varför blev det så?

- Förbättrad belysning och trafiksäkerhetsåtgärder har haft tydlig positiv effekt runt flera skolor.
- Entreprenadproblem har försenat vissa åtgärder, vilket gör att sex riskpunkter kvarstår.
- Social otrygghet kopplad till mopedkörning och samlingsplatser kvarstår i två områden.

Vad betyder det?

- Kommunen är på väg mot målvärdet 2028, men takten behöver hållas uppe.
- Tekniska åtgärder behöver planeras med större framförhållning.
- Sociala riskfaktorer kräver fortsatt fokus på förebyggande arbete.

Vad gör vi nu?

- Kommunstyrelsen prioriterar kvarvarande riskpunkter i kommande investeringsplan.
- BKU och Socialnämnden planerar ett gemensamt pilotprojekt med "vandrande skolbuss" och riktade insatser i två områden.
- KS föreslår att indikatorn för skolvägstrygghet fortsatt är prioriterad i kommande planperiod.

FIKTIVT EXEMPEL: ÖVERSÄTTNING AV BUDGETEN TILL NY STYRMODELL

Detta exempel visar hur Strömsunds budget 2026–2027 översätts till den nya styrmodellen steg för steg.

Kommunfullmäktiges inriktnings- och resultatmål

KF har fem långsiktiga **inriktningsmål** och ett fåtal **resultatmål** per målområde. Indikatorerna är kommunens gemensamma styrsignaler.

Inriktningsmål 1 – Hållbar ekonomi som möjliggör god välfärd

Resultatmål 1A – Kommunens resultat ska vara minst 15 mnkr per år.

KF-indikatorer:

- Årets resultat (mnkr) – *Årsredovisning*
- Nettokostnadsandel – *SCB*
- Soliditet – *Årsredovisning*

Inriktningsmål 2 – Trygga, delaktiga och friska invånare

Resultatmål 2A – Tryggheten ska öka.

KF-indikatorer:

- Trygghetsindex – *SCB medborgarundersökning*
- Anmälda brott i offentlig miljö – *Brå*
- Otrygghet i boendemiljö – *SCB*

Resultatmål 2B – Psykisk ohälsa ska minska.

KF-indikatorer:

- Psykisk ohälsa (andel) – *Folkhälsomyndigheten*
- Ensamhet bland äldre – *Socialstyrelsen*

Resultatmål 2C – Delaktigheten ska öka.

KF-indikatorer:

- Delaktighetsindex – *SCB*
- Unga som upplever inflytande – *LUPP/ungdomsundersökning*

Inriktningsmål 3 – Goda uppväxtvillkor för barn och unga

Resultatmål 3A – Kunskapsresultaten ska förbättras.

KF-indikatorer:

- Meritvärde åk 9 – *Skolverket*
- Andel elever som når kunskapskraven – *Skolverket*

Resultatmål 3B – Fler barn och unga deltar i kultur och fritid.

KF-indikatorer:

- Andel barn i organiserad fritid – *Kommunens statistik*

Resultatmål 3C – Unga etablerar sig bättre i arbete eller studier.

KF-indikatorer:

- Ungdomsarbetslöshet – *Arbetsförmedlingen*
- Etableringsgrad efter gymnasiet – *SCB RAMS*

Inriktningsmål 4 – En attraktiv kommun att bo och verka i

Resultatmål 4A – Företagsklimatet ska förbättras.

KF-indikatorer:

- NKI Företag – *SKR*
- Handläggningstider – *Myndighetsnämnden*

Resultatmål 4B – Befolkningsutvecklingen ska bromsas

KF-indikatorer:

- Befolkningsförändring – *SCB*
- Nettoinflyttning – *SCB*

Resultatmål 4C – Kommunen ska stärka sin attraktionskraft som arbetsgivare.

KF-indikatorer:

- Medarbetarindex – *HME-mätning*
- Sjukfrånvaro – *HR-system*

Inriktningsmål 5 – Minskad klimatpåverkan och hållbar omställning

Resultatmål 5A – Klimatpåverkan ska minska.

KF-indikatorer:

- CO₂e-utsläpp – *Klimatbokslut/Energisystem*
- Energiförbrukning/m² – *Fastighetssystem*

Resultatmål 5B – Resurser ska användas mer cirkulärt.

KF-indikatorer:

- Matsvinn – *Måltidsverksamheten*
- Andel återbrukat material – *Inköp/Lokaler*

Nämndernas åtaganden och nämndernas egna nyckeltal

Nyckeltal på nämndnivå är frivilliga, men rekommenderade.
De ska ge nämnden tidig signalering, men de är inte KF:s indikatorer.

Barn-, kultur- och utbildningsnämnden (BKU)

Åtaganden:

- Höja kunskapsresultaten genom systematiska kvalitetsarbeten.
- Stärka elevhälsans förebyggande arbete.
- Öka barns och ungas delaktighet och inflytande.
- Öka deltagandet i kultur- och fritidsverksamhet.
- Bidra till ungas etablering i arbetsliv och studier.

Nämndens egna nyckeltal (exempel)

Utbildning:

- Andel elever med >90 % närvaro – *Skola24*
- Antal elever i behov av särskilt stöd som får insats inom 4 veckor – *EHT-rapportering*

Delaktighet:

- Antal skolor med etablerade elevråd – *BKU rapportering*
- Andel elever som upplever att de kan påverka skolmiljön – *lokal skolenkät*

Kultur och fritid:

- Deltagartillfällen i kulturskolan – *Kulturskolan*
- Deltagande i föreningsaktiviteter i glesbygd – *Föreningsregister*

Etablering:

- Antal elever i årskurs 9 som deltar i praktik/arbetslivsorientering – *Skolstatistik*

Vård- och socialnämnden

Åtaganden:

- Minska psykisk ohälsa och ensamhet.
- Minska våld i nära relationer och hedersrelaterat våld.
- Stärka insatser för etablering i arbete och studier.
- Genomföra sociala lägesbilder och förebyggande arbete.

Nämndens egna nyckeltal

Psykisk hälsa:

- Antal personer som får tidiga psykosociala stödinsatser – *Socialtjänstens system*
- Tiden från första kontakt till erbjuden insats – *SoL-journal*

Ensamhet:

- Antal deltagare i sociala mötesplatser – *Äldreomsorgens statistik*
- Andel äldre som uppger ensamhet – *brukarundersökning*

Våld i nära relation:

- Antal orosanmälningar kopplade till våld – *Socialtjänsten*
- Antal genomförda riskbedömningar (FREDA) – *Kvalitetsuppföljning*

Etablering:

- Andel personer som lämnar försörjningsstöd för arbete/studier – *Ekonomiskt biståndsregister*
- Genomsnittlig tid i försörjningsstöd – *Socialtjänstens system*

Kommunstyrelsen

Åtaganden:

- Genomföra klimat- och energiarbete i kommunens fastigheter.
- Skapa trygga och attraktiva offentliga miljöer.
- Minska matsvinn och öka återbruk.
- Utveckla infrastrukturen för ett attraktivt och fungerande samhälle.

Nämndens egna nyckeltal

Trygghet & miljö:

- Åtgärdsstid för felanmälningar – *Ärendesystem*
- Antal trygghetsskapande åtgärder genomförda – *Trygghetslogg*

Energi & klimat:

- Andel byggnader med energiklass C eller bättre – *Energideklarationer*
- Antal genomförda energieffektiviseringsprojekt – *Fastighetsförvaltning*

Cirkularitet:

- Andel återbrukat material i renoveringsprojekt – *Inköpssystem*
- Matsvinn per portion (gram) – *Kökens mätningar*

den 5 maj 2026

Diarienummer KS.2026.183

§ 95 Revidering av ägardirektiv för Strömsunds hyresbostäder AB - 2026

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslut.

1. Anta reviderat ägardirektiv för Strömsunds Hyresbostäder AB.
2. Upphäva tidigare ägardirektiv beslutat den 21 februari 2019.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslut.

1. Anta reviderat ägardirektiv för Strömsunds Hyresbostäder AB.
2. Upphäva tidigare ägardirektiv beslutat den 21 februari 2019.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

En översyn av Strömsunds hyresbostäders ägardirektiv har genomförts i syfte att aktualisera och förtydliga styrningen av bolaget, samt att förtydliga bolagets mål gällande miljö- och klimatarbete utifrån kommunfullmäktiges prioriterade mål 2026. Den senaste revideringen beslutades i februari 2019. Med anledning av att förändringarna är relativt omfattande har ett nytt ägardirektiv upprättats i sin helhet, i stället för att ändringar har markerats genom strykningar och tillägg i tidigare version.

Revideringen innebär främst en omstrukturering och förtydligande av tidigare innehåll samt en anpassning till Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) exempelmall för kommunägda bolag. Vissa delar har utgått och vissa skrivningar har omarbetats språkligt, men huvuddelen av sakinnehållet återfinns i den nya strukturen.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Revidering av ägardirektiv för Strömsunds hyresbostäder AB

den 5 maj 2026

Revidering av ägardirektiv för Strömsunds hyresbostäder AB - 2026

Revidering av ägardirektiv för Strömsunds hyresbostäder AB - antagen 2019

Diarienummer KS.2026.183

Revidering av ägardirektiv för Strömsunds hyresbostäder AB

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslut.

1. Anta reviderat ägardirektiv för Strömsunds Hyresbostäder AB.
2. Upphäva tidigare ägardirektiv beslutat den 21 februari 2019.

Sammanfattning av ärendet

En översyn av Strömsunds hyresbostäders ägardirektiv har genomförts i syfte att aktualisera och förtydliga styrningen av bolaget, samt att förtydliga bolagets mål gällande miljö- och klimatarbete utifrån kommunfullmäktiges prioriterade mål 2026. Den senaste revideringen beslutades i februari 2019. Med anledning av att förändringarna är relativt omfattande har ett nytt ägardirektiv upprättats i sin helhet, i stället för att ändringar har markerats genom strykningar och tillägg i tidigare version.

Revideringen innebär främst en omstrukturering och förtydligande av tidigare innehåll samt en anpassning till Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) exempelmall för kommunägda bolag. Vissa delar har utgått och vissa skrivningar har omarbetats språkligt, men huvuddelen av sakinnehållet återfinns i den nya strukturen.

Beskrivning av ärendet

Nedan redovisas de förändringar som har gjorts i förhållande till tidigare ägardirektiv. Redovisningen syftar till att tydliggöra hur innehållet har omstrukturerats, vilka delar som har utgått samt vilka nya avsnitt som har tillkommit.

Nya rubriker

Följande rubriker är nya i förslaget. De har delvis sin grund i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) exempelmall för kommunägda bolag, vilken används av flera allmännyttiga bostadsbolag:

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen
2. Kommunens direktivrätt
3. Kommunens ledningsfunktion
4. Klimat- och miljömål (rubrik 10)

Dessa avsnitt syftar till att tydligare beskriva bolagets ställning i kommunkoncernen samt kommunens styrning och uppsiktsansvar.

Omstrukturering och omplacering av tidigare innehåll

Syfte och ändamål

Texten under rubriken "1. Syfte och ändamål" i tidigare direktiv har disponerats om enligt följande:

- Första stycket återfinns, delvis omskrivet, i första stycket under "Verksamhetens inriktning".
- Andra stycket har utgått.
- Tredje stycket återfinns, delvis omskrivet, i andra stycket under "5. Verksamhetens inriktning".
- Fjärde stycket återfinns under "3. Kommunens ledningsfunktion", första stycket.
- Femte stycket återfinns under "1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen".

Verksamhetskrav

- Punkterna under "3. Verksamhetskrav" samt första stycket under "4. Särskilda verksamhetskrav" i tidigare direktiv återfinns under "6. Verksamhetskrav" i förslaget.
- Andra stycket under "4. Särskilda verksamhetskrav" återfinns i första stycket under "3. Kommunens ledningsfunktion".

Informationskrav och redovisning

- Avsnittet "Ekonomisk redovisning" under "5. Informationskrav" i tidigare direktiv återfinns under den nya rubriken "8. Ekonomisk redovisning".
- Ett stycke har lagts till under ekonomisk redovisning med ett förtydligande om att bolaget ansvarar för sin ekonomiska verksamhet, samt ett krav på samråd med kommunens ekonomichef gällande den finansiella verksamheten.
- Avsnittet "Övrig information" under "5. Informationskrav" återfinns under "7. Informationskrav".

Ekonomiska mål

- Punkterna under "6. Ekonomiska mål" i tidigare direktiv återfinns, delvis omskrivna, under "9. Ekonomiska mål" i förslaget.
- Punkten om borgensavgift har skrivits om både utifrån regler om beräkning av avgiften och de minimisregler.

Beslutsunderlag

Ägardirektiv för Strömsunds hyresbostäder AB - (Förslag till revidering)

Ägardirektiv för Strömsunds hyresbostäder AB, antagen 2019

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Niclas Liljefjäll

Beslut skickas till

Strömsunds hyresbostäder AB

Ägardirektiv för Strömsunds Hyresbostäder AB

Ägardirektiv för Strömsunds Hyresbostäder AB, nedan kallat bolaget, antaget av kommunfullmäktige i Strömsunds kommun.

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget är en del av kommunens verksamhet och en resurs inom den kommunala koncernen. Ägardirektivet ska fastställas av bolagsstämman och anger kommunens mål, krav samt förväntningar på bolaget och är ett komplement till bolagsordningen.

Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och annan författning genom:

- Bolagsordning
- ägardirektiv
- avtal mellan kommunen och bolaget
- tillämpliga delar av kommunens styrande dokument.

2. Kommunens direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa av kommunfullmäktige utfärdade ägardirektiv såvida dessa inte strider mot bolagsordningen eller mot tvingande bestämmelser i lag som till exempel aktiebolagslagen, annan författning eller kommer i konflikt med bolagets intressen.

3. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av kommunfullmäktige utfärdade direktiv. Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning, innan sådana beslut i verksamheten fattas, som är av principiell beskaffenhet eller, på annat sätt, av större vikt.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den

närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse.

Kommunstyrelsen har att fatta årliga beslut om huruvida verksamheten varit förenlig med fastställt kommunalt ändamål samt utförts inom ramen för de kommunala befogenheter som gäller för verksamheten.

Kommunstyrelsens granskningsrätt och bolagets informationsskyldighet innefattar inte handling eller förhållande som omfattas av sekretess enligt lag.

4. Ändamål

Tillgången till bostad är en grundläggande välfärdsfråga och av väsentlig betydelse för samhällsutveckling och social trygghet. Kommunen ska planera bostadsförsörjningen i syfte att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder samt främja att ändamålsenliga åtgärder genomförs.

Bolaget ska, i egenskap av kommunens allmännyttiga verktyg, bidra till att främja den långsiktiga bostadsförsörjningen i kommunen. Bolaget har i detta uppdrag en central roll som resurs för hållbar samhällsutveckling genom att kombinera affärsmässig verksamhet med socialt, ekologiskt och ekonomiskt ansvar.

5. Verksamhetens inriktning

Med utgångspunkt i bolagsordningen samt kommunens bostadsförsörjningsplan ska bolaget aktivt, affärsmässigt, i allmännyttigt syfte och i huvudsak, agera på bostadsmarknaden genom att äga, förvalta, utveckla, bebygga, förvärva och avyttra fastigheter.

Bolaget ska verka för goda förutsättningar att möta variationer när det gäller olika boendebehov genom att tillhandahålla bostäder av varierande standard med god kvalitet. Beaktat bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter ska bolaget framstå som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden.

Bolaget ska bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer vilket innebär att bolaget ska utgå från vad som långsiktigt är bäst för bolaget utifrån de begränsningar och förutsättningar som ligger i att vara en långsiktig och seriös fastighetsägare på hyresmarknaden. Därför har bolagets styrelse kommunens bemyndigande att besluta i frågor som rör anpassningsåtgärder av fastighetsbeståndet samt erforderliga investeringar. Bolaget kan, på grundval av affärsmässiga principer, i vissa fall producera annat än bostäder efter godkännande från kommunfullmäktige i varje aktuellt och enskilt fall.

6. Verksamhetskrav

Bolaget ska:

- tillhandahålla goda bostäder till konkurrenskraftiga hyror i välskötta byggnader och bostadsområden
- förvalta sitt bestånd effektivt och utveckla förvaltningsformer där hyresgästerna är delaktiga och tar aktivt ansvar för sin boendemiljö
- i syfte att attrahera olika hyresgäster, anpassa boendebudet efter den variation av efterfrågan och behov som förekommer på bostadsmarknaden i kommunen
- verka för att bostadsbeståndet och dess bostadsområden bidrar till en hållbar samhällsutveckling med fokus på en helhet av ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter
- samverka inom kommunkoncernen i syfte att uppnå samordningsvinster
- tillhandahålla en rimlig del av socialnämndens behov av bostäder för särskilt utsatta grupper samt verka för att personer, med bostadssociala kontrakt via individ- och familjeomsorgen, ska få möjlighet att få egna förstahandskontrakt när de uppfyller kraven för det
- ingå i kommunens koncern- och krisledningsorganisation.

7. Informationskrav

Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige har rätt att under året kalla bolagets ledning för delgivning om bolagets verksamheter och ekonomi.

Bolaget ska redovisa aktuellt läge inom verksamheten samt viktigare frågor två gånger per år till kommunstyrelsen.

8. Ekonomisk redovisning

Bolaget ska följa kommunstyrelsens utfärdade tidplaner som gäller för kommunens övriga verksamheter vad gäller ekonomisk rapportering som budget, bokslut och delårsrapportering.

Bolaget ansvarar själv för sin ekonomiska verksamhet enligt aktiebolagslagen. I frågor som berör bolagets finansiella verksamhet ska bolaget alltid samråda med kommunens ekonomichef innan beslut fattas.

9. Ekonomiska mål

Bolaget ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det innebär att bolaget ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på avkastning och betryggande säkerhet uppnås. Verksamheten ska utformas på ett ändamålsenligt sätt i syfte att uppnå hög effektivitet.

Bolaget ska:

- bedriva verksamheten i enlighet med affärsmässiga villkor samt sträva efter en ekonomisk utveckling som ger förutsättningar för ekonomisk stabilitet,
- under femåriga beräkningsperioder generera en avkastning om minst två procent av totalt kapital per år,
- ha en soliditet om lägst trettio procent,
- om särskild utredning visar det, betala borgensavgift till kommunen. Beslut om detta ska regleras i särskild beslut av kommunfullmäktige, senast under november månad,
- samverka inom kommunkoncernen för att, inom denna, åstadkomma synergieffekter och effektivitetsvinster,

-
- återbetala det villkorade aktieägartillskottet i den mån bolagsstyrelsen anser att likviditeten tillåter detta,
 - varje år fastställa en ekonomisk och verksamhetsmässig flerårsplan för de närmaste räkenskapsåren.

10. Klimat- och miljömål

- Bolaget ska förhålla sig till kommunens energi- och klimatstrategi genom egna målsättningar för;
 - fossilbränslefria transporter och arbetsmaskiner till år 2030,
 - förnybar energi och energieffektivisering, och
 - hållbar konsumtion.
- Bolaget ska ställa klimat- och miljökrav för de produkter och tjänster där en miljöpåverkan anses väsentlig utifrån kommunens energi- och klimatstrategi. Kraven kan ske via en medlemsorganisation med löftet om att hållbarhetskrav ställs.
- Bolaget ska identifiera prioriterade åtgärder i förhållande till den kommunala koncernens klimatanpassningsplan.
- Bolaget redovisar klimat- och miljömål i enlighet med övrig verksamhetsuppföljning.

Ägardirektiv för Strömsunds Hyresbostäder AB

Ägardirektiv för Strömsunds Hyresbostäder AB, nedan kallat bolaget, antaget av kommunfullmäktige i Strömsunds kommun, nedan kallad kommunen.

1. Syfte och ändamål

Tillgången till bostad är en grundläggande välfärdsfråga. Bolaget är kommunens helägda verktyg för att bidra till att detta mål uppnås. Bolaget ska i allmännyttigt syfte, medverka till att trygga en framtida bostadsförsörjning i kommunen. Ansvaret för bostadsförsörjningen kan aldrig övergå från kommunen till bolaget.

2. Allmänt

Med utgångspunkt i bolagsordningen samt kommunens bostadsförsörjningsplan ska bolaget aktivt och affärsmässigt agera på bostadsmarknaden genom att äga, förvalta, utveckla, bebygga, förvärva och avyttra fastigheter.

Bolaget bör i samverkan med andra aktörer trygga kommunens framtida bostadsförsörjning, verka för integration och tillgänglighet samt ökad valfrihet och inflytande i boendet.

Bolaget ska verka för goda förutsättningar att möta variationer när det gäller olika boendebehov. Oavsett bostadssökandes behov och ekonomiska möjligheter ska bolaget framstå som ett attraktivt alternativ på bostadsmarknaden.

Bolaget står under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av kommunfullmäktige utfärdade direktiv.

Förutom lag och annan författning regleras bolagets verksamhet genom:

- Bolagsordning
- Ägardirektiv.
- Avtal mellan kommunen och bolaget.

- Tillämpliga delar av kommunens styrande dokument.

3. Verksamhetskrav

Bolaget ska

- Tillhandahålla goda bostäder till konkurrenskraftiga hyror i välskötta fastigheter och bostadsområden.
- Förvalta sitt bestånd effektivt och utveckla förvaltningsformer där hyresgästerna är delaktiga och tar aktivt ansvar för sin boendemiljö.
- Anpassa boendebudet efter den variation av efterfrågan och behov som finns i kommunen.
- Verka för att bostadsbeståndet och bostadsområden bidrar till en hållbar samhällsutveckling.
- Verka för minskad miljöpåverkan genom ett effektivt nyttjande av energi och naturresurser.
- Samverka inom kommunkoncernen i syfte att uppnå samordningsvinster.
- Bolaget ska tillhandahålla en rimlig del av socialnämndens behov av bostäder för särskilt utsatta grupper, samt verka för att personer med bostadssociala kontrakt via individ- och familjeomsorgen ska få möjlighet att få egna förstahandskontrakt när de uppfyller kraven för det.

4. Särskilda verksamhetskrav

Bolaget ska ingå i kommunens koncern- och krisledningsorganisation.

Kommunfullmäktiges beslut ska inhämtas i frågor av principiell karaktär.

5. Informationskrav

Ekonomisk redovisning

Bolaget ska följa kommunstyrelsens utfärdade tidsplaner som gäller för kommunens övriga verksamheter, vad gäller ekonomisk rapportering som budget, bokslut och delårsrapportering.

Övrig information

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har rätt att under året löpande kalla bolagets ledning för information om bolagets verksamheter och ekonomi.

Bolaget redovisar aktuellt läge inom verksamheten samt viktigare frågor två gånger per år till kommunstyrelsen samt en gång per år till kommunfullmäktige.

6. Ekonomiska mål

Bolaget ska

- Bedriva verksamheten på affärsmässiga villkor och sträva efter en ekonomisk utveckling som ger förutsättningar för ekonomisk stabilitet.
- Samverka inom kommunkoncernen för att inom den åstadkomma synergieffekter och effektivitetsvinster.
- Under femåriga beräkningsperioder genomsnittligt generera en avkastning motsvarande två procent av totalt kapital per år.
- Årligen betala en borgensavgift till kommunen. Förändringar i storleken på avgiften för nästkommande år regleras i särskilt beslut av kommunfullmäktige senast under november.
- Sträva efter en soliditet på minst 30 procent.
- Återbetalning av villkorade aktieägartillskott påbörjas 2019 i den mån bolagsstyrelsen anser att likviditeten tillåter detta.

Bolaget ska varje år fastställa en ekonomisk och verksamhetsmässig flerårsplan för de närmsta räkenskapsåren.

den 5 maj 2026

Diarienummer KS.2026.184

§ 94 Revidering av ägardirektiv för Strömsunds energi AB - 2026

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Anta reviderat ägardirektiv för Strömsunds energi AB.
2. Upphäva tidigare ägardirektiv beslutat den 16 november 2022.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Anta reviderat ägardirektiv för Strömsunds energi AB.
2. Upphäva tidigare ägardirektiv beslutat den 16 november 2022.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Beskrivning av ärendet

En översyn av Strömsunds energis ägardirektiv har genomförts i syfte att aktualisera och förtydliga styrningen av bolaget, samt att förtydliga bolagets mål gällande miljö- och klimatarbete utifrån kommunfullmäktiges prioriterade mål 2026. Den senaste revideringen beslutades i november 2022.

Revideringen innefattar främst tillägget av den nya rubriken "Klimat- och miljömål". Ett förtydligande har gjorts gällande bolagets krav på att samråda med kommunens ekonomichef, samt revideringar i de ekonomiska målen.

Ny text i ägardirektivet markeras med gul text, borttagen text markeras med överstruken text.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse Revidering av ägardirektiv för Strömsunds energi AB -
Ägardirektiv för Strömsunds energi AB - Förslag till revidering

Diarienummer KS.2026.184

Revidering av ägardirektiv för Strömsunds energi AB

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Anta reviderat ägardirektiv för Strömsunds energi AB.
2. Upphäva tidigare ägardirektiv beslutat den 16 november 2022.

Beskrivning av ärendet

En översyn av Strömsunds energis ägardirektiv har genomförts i syfte att aktualisera och förtydliga styrningen av bolaget, samt att förtydliga bolagets mål gällande miljö- och klimatarbete utifrån kommunfullmäktiges prioriterade mål 2026. Den senaste revideringen beslutades i november 2022.

Revideringen innefattar främst tillägget av den nya rubriken "Klimat- och miljömål". Ett förtydligande har gjorts gällande bolagets krav på att samråda med kommunens ekonomichef, samt revideringar i de ekonomiska målen.

Ny text i ägardirektivet markeras med gul text, borttagen text markeras med överstruken text.

Beslutsunderlag

Ägardirektiv för Strömsunds energi AB - Förslag till revidering

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Niclas Liljefjäll

Beslut skickas till

Strömsunds energi AB

Kommunledningsförvaltningen, kansli

Ägardirektiv för Strömsunds energi AB

Ägardirektiv för Strömsunds energi AB, nedan kallat bolaget, antaget av kommunfullmäktige i Strömsunds kommun, nedan kallad kommunen.

1. Syfte och ändamål

Bolaget ska leverera värme till anslutna abonnenter och ska vara en viktig resurs i energiomställningen.

Bolaget ska uppfattas som en nära, trygg och långsiktigt säker leverantör som erbjuder miljöanpassade värmelösningar för god totalekonomi.

2. Allmänt

Bolaget är en del av kommunens verksamhet och en resurs inom den kommunala koncernen. Bolaget står under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av kommunfullmäktige utfärdade direktiv. Förutom lag och annan författning regleras bolagets verksamhet genom:

- Bolagsordning
- Ägardirektiv
- Avtal mellan kommunen och bolaget
- Tillämpliga delar av kommunens styrande dokument

3. Verksamhetskrav

Produktion av värme i en större fjärrvärmeanläggning ger fördelar med avseende på miljö, pris, bekvämlighet och tillförlitlighet.

Bolaget säljer värme till offentlig verksamhet, privata konsumenter och andra fastighetsägare inom Strömsunds kommun.

Bolaget ska:

- Tillhandahålla värme till anslutna abonnenter på ett tillfredsställande sätt.
- Förvalta och underhålla bolagets anläggningar.

- Aktivt leda erforderlig utveckling och förbättring av bolagets verksamhet.
- Anpassa utrustning och bränslen för att sänka bolagets kostnader och minimera miljöpåverkan.
- Aktivt marknadsföra sina tjänster för att vinna nya kunder.

4. Särskilda verksamhetskrav

Bolaget ska ingå i kommunens koncern- och krisledningsorganisation.

Kommunfullmäktiges beslut ska inhämtas i frågor av principiell karaktär

Informationskrav

Ekonomisk redovisning

Bolaget ska följa kommunstyrelsens utfärdade tidsplaner som gäller för kommunens övriga verksamheter, vad gäller ekonomisk rapportering som budget, bokslut och delårsrapportering.

Bolaget ansvarar själv för sin ekonomiska verksamhet enligt aktiebolagslagen. I frågor som rör bolagets finansiella verksamhet ska bolaget dock samråda med kommunens ekonomichef innan beslut fattas.

Övrig information

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har rätt att under året löpande kalla bolagets ledning för information om bolagets verksamheter och ekonomi.

Bolaget redovisar aktuellt läge inom verksamheten samt viktigare frågor två gånger per år till kommunstyrelsen samt en gång per år till kommunfullmäktige.

5. Ekonomiska mål

- Bolaget ska bedriva verksamheten på affärsmässiga villkor och sträva efter en utveckling som ger förutsättningar för ekonomisk stabilitet.
- Bolaget ska eftersträva att under femåriga beräkningsperioder genomsnittligt generera en avkastning motsvarande två procent av totalt kapital per år
- **Beslut om eventuell borgensavgift för bolaget fattas av kommunstyrelsen senast i oktober inför kommande budgetår.**

- Bolaget ska verka för ett lägsta möjliga energipris för anslutna abonnenter samtidigt som en rimlig vinst uppnås.
- Bolagets ägare ska erhålla en årlig avkastning på 17 procent på aktiekapitalet i de fall som det egna kapitalet i bolaget medger detta i enlighet med Aktiebolagslagen.
- Bolaget ska sträva efter en soliditet på minst 20 15 procent.

Bolaget ska varje år fastställa flerårsplan för de närmaste räkenskapsåren.

6. Klimat- och miljömål

- Bolaget ska förhålla sig och bidra till kommunens energi- och klimatstrategi genom egna målsättningar för;
 - fossilbränslefria transporter och arbetsmaskiner till år 2030,
 - förnybar energi och energieffektivisering, och
 - hållbar konsumtion.
- Bolaget ska specifikt vara en resurs inom den kommunala koncernens arbete mot inriktningsmålet om förnybar energi och energieffektivisering.
- Bolaget ska ställa klimat- och miljökrav för de produkter och tjänster där en miljöpåverkan anses väsentlig utifrån kommunens energi- och klimatstrategi. Kraven kan ske via en medlemsorganisation med löftet om att hållbarhetskrav ställs.
- Bolaget ska verka för att anpassa fjärrvärmesystemet successivt till ett förändrat klimat, i enlighet med den kommunala koncernens klimatanpassningsplan.
- Bolaget redovisar klimat- och miljömål i enlighet med övrig verksamhetsuppföljning.

Diarienummer KS.2026.366

§ 96 Revidering av riktlinje för kommunalt partistöd

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut.

Kommunfullmäktige antar revidering av riktlinje för kommunalt partistöd enligt bilaga.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

Kommunfullmäktige antar revidering av riktlinje för kommunalt partistöd enligt bilaga.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 11 december 2014, § 126, om Regler för kommunalt partistöd i Strömsunds kommun. I reglerna hänvisas till kommunallag (1991:900), som är ersatt med en ny kommunallag (2017:725). I och med detta görs nu en revidering med nya hänvisningar till rätt lagrum.

För att anpassa detta styrande dokument till kommunens riktlinjer för styrande dokument döps dokumentet om, från regler till riktlinje.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Revidering av riktlinje för kommunalt partistöd
Riktlinje för partistöd - revidering 2026

Diarienummer KS.2026.366

Revidering av riktlinje för kommunalt partistöd

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

Kommunfullmäktige antar revidering av riktlinje för kommunalt partistöd enligt bilaga.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 11 december 2014, § 126, om 'Regler för kommunalt partistöd i Strömsunds kommun'. I reglerna hänvisas till kommunallag (1991:900), som numer är ersatt med en ny kommunallag (2017:725). I och med detta görs nu en revidering men nya hänvisningar till rätt lagrum.

För att anpassa detta styrande dokument till kommunens riktlinjer för styrande dokument döps dokumentet om, från regler till riktlinje.

Beslutsunderlag

Riktlinje för partistöd_revidering 2026

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Sandra Östlund

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen, ekonomi

Kommunledningsförvaltningen, kansli

Gruppledare i kommunfullmäktige

Regler Riktlinje för kommunalt partistöd i Strömsunds kommun

I kommunallagen (1991:900) (2017:725) finns de grundläggande bestämmelserna om kommunalt partistöd.

I Strömsunds kommun ska därutöver följande gälla:

1 § Rätt till partistöd

Det lokala partistödet i Strömsunds kommun utgår till politiska partier som är representerade i kommunfullmäktige och som är juridiska personer i enlighet med vad som föreskrivs i 2 kapitlet 9 § andra stycket 4 kapitlet 29 § kommunallagen.

2 § Grundstöd och mandatstöd

Partistödet består av:

- ett grundstöd, som uppgår till 10 000 kronor per parti och år, samt
- ett mandatstöd, som uppgår till 18 000 kronor per mandat och år.

3 § Fördelning av partistöd

Vid fördelning av partistöd beaktas endast mandat för vilken en vald ledamot är fastställd enligt 14 kapitlet vallagen (2005:837).

Partistödet utgår för de kalendermånader som återstår till nästa utbetalning efter det att representationen upphört.

4 § Redovisning och granskning

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning till kommunens kansli, avseende perioden 1 januari - 31 december, senast den 30 juni efter räkenskapsårets utgång. Den ska visa att partistödet har använts och som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 2 kapitlet, 9 §, första stycket 4 kapitlet 29 § första stycket i kommunallagen.

Till redovisningen ska en granskningsrapport bifogas ett granskningsintyg.

5 § Årlig utbetalning

Partistöd utbetalas årligen i förskott under januari månad efter beslut av fullmäktige.

Har redovisning och granskningsrapport enligt 4 kapitlet, 31 § andra stycket kommunallagen inte inlämnats till kommunstyrelsen kommunens kansli inom föreskriven tid får kommunfullmäktige besluta att utbetalas inget stöd utbetalas för nästkommande år.

6 § Revidering av riktlinje

Inför varje mandatperiod ska en översyn göras om eventuell revidering av denna riktlinje.

Diarienummer KS.2026.822

Organisering av skolenheter F-9 Strömsunds tätort

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

Skolenheterna i Strömsunds tätort organiseras enligt följande:

1. årskurs F-3
2. årskurs 4-6
3. årskurs 7-9
4. anpassad grundskola 1-10,
5. samt att nytt namn på den samlade skolan blir Vattudalsskolan.

Sammanfattning av ärendet

Tidigare beslut om ny skolorganisation i Strömsunds tätort innebär att kommunfullmäktige nu behöver fatta beslut om organisering av skolenheter samt namn på den samlade skolan för att förändringen ska kunna anmälas till Skolverket. När beslut har fattats tilldelar Skolverket nya skolenhetskoder för berörda enheter.

Beskrivning av ärendet

I samband med att verkställigheten av den tidigare beslutade skolorganisationen i Strömsunds tätort nu genomförs behöver kommunfullmäktige fatta beslut som möjliggör att en ny skolorganisation samt nya enhetsnamn kan anmälas till Skolverket.

Ärendet har behandlats av barn-, kultur- och utbildningsnämnden den 7 maj 2026. Inför nämndens behandling hade ett antal namnförslag tagits fram av skolorna. De namn som fått flest röster var Dunderskolan,

Norrskensskolan och Holmparksskolan. Från samtliga skolor framfördes även förslaget att den samlade F–9-skolan skulle benämnas Vattudalsskolan. Vid nämndens behandling diskuterades olika namnförslag och nämnden beslutade slutligen att föreslå kommunfullmäktige att den nya samlade skolan ska benämnas Vattudalsskolan.

Barn-, kultur- och utbildningsnämnden föreslog samtidigt att skolenheterna organiseras enligt följande:

- årskurs F–3,
- årskurs 4–6,
- årskurs 7–9,
- anpassad grundskola 1–10.

Beslutsunderlag

BKUN § 52/2026

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Sandra Östlund

Beslut skickas till

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen, Tomas Sjövall

den 7 maj 2026

Diarienummer BUF.2024.196

§ 52 Information organisation Bredgård/Hedenvind, skolenhetskod

Nämndens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges beslut.

Barn-, kultur- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta
organisering av skolenheter enligt nedanstående:

1. Årskurs F-3
2. Årskurs 4-6
3. Årskurs 7-9
4. Anpassad grundskola 1-10
samt
5. Nytt namn på den samlade skolan blir Vattudalsskolan

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att barn-, kultur- och utbildningsnämnden besluta
organisering av skolenheter enligt nedanstående:

1. Årskurs F-3
2. Årskurs 4-6
3. Årskurs 7-9
4. Anpassad grundskola 1-10
5. Nytt namn på den nya skolan föreslås bli [enligt förslag som
meddelas senare]

Justerare

den 7 maj 2026

Fortsättning § 52

Yrkande

Ordförande yrkar att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag i punkt 1-4.

Ordförande yrkar på namnet Vattudalsskolan.

Karin Holmquist (M) yrkar på namnet Norrskensskolan.

Proposition

Ordförande ställer förslagen mot varandra.

Votering

Votering begärs och ska genomföras.

7 röster för Vattudalsskolan, 6 röster för Norrskensskolan.

Ordförande finner efter votering att nämnden beslutar att Vattudalsskolan blir nytt namn.

Reservation

Karin Holmquist (M), Marie Åhlstedt (M), Marita Granqvist (M), Gabriella Norlén (M), Mikael Nikolic (SD), Eleonor Dyvinger Gjersvold (SD) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

När verkställigheten av en tidigare beslutad skolorganisation i Strömsunds tätort nu sker behöver Kommunfullmäktige fatta beslut som gör det möjligt att meddela en ny skolorganisation och namn till Skolverket. När omorganisationen är beslutad tilldelas enheterna nya skolenhetskoder av Skolverket.

Namnförslag

Ett antal namnförslag har tagits fram av skolorna och dessa tre förslag har fått flest röster:

Justerare

den 7 maj 2026

Fortsättning § 52

Dunderskolan

Norrskensskolan

Holmparksskolan

Från alla tre skolor kommer också förslaget att namnet för hela F-9 blir Vattudalsskolan.

Från alla tre skolor kommer också förslaget att skolan ska heta något med Ström/Strömsund med ändelse.

Då det inte framkommit mer avgränsade förslag, det vill säga färre till antalet, är det bättre att nämnden bereds möjlighet att diskutera frågan och komma fram till det bästa alternativet.

Underlag till beslut

Au-protokoll § 34 2026

Tjänsteskrivelse - Organisering av skolenheter grundskola F-9, Strömsunds tätort *bilaga 1*

Organisering av grundskola Strömsunds tätort *bilaga 2*

Strömsunds grsk F-9, Utredning del 2 *bilaga 3*

Beslut skickas till

Tomas Sjövall, förvaltningschef

Kommunstyrelsen

Justerare

Diarienummer TSF.2026.768

Sänkning av hastighetsbegränsning längs Myrgatan och del av Strömsvägen

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar, med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 14 och 15 samt 10 kap. 3 § trafikförordningen (1998:1276), att meddela följande lokala trafikföreskrift:

1. På myrgatan och del av Strömsvägen i centrala Strömsund, på den sträcka som framgår av bilaga till detta beslut, får fordon inte föras med högre hastighet än 30 kilometer i timmen.
2. Föreskriften gäller vardagar (måndag-fredag) klockan 07.00 - 16.00.
3. Denna föreskrift ska kungöras i Svensk trafikföreskriftssamling och träder i kraft den 20 augusti 2026.

Beskrivning av ärendet

När skolorna slås samman kommer betydligt fler elever att röra sig, både till fots och cykel, längs Myrgatan och Strömsvägen. Dessutom trafikerar nu alla skolbussar samt ordinarie linjetrafik Myrgatan, vilket innebär fler av- och påstigningar i området. Genom att sänka hastigheten till 30 km/h skapas en tryggare miljö där bilister hinner uppmärksamma barn som rör sig oförutsägbart och risken för allvarliga olyckor minskar kraftigt. En lägre hastighet bidrar till en säkrare och mer trivsamt skolväg för alla elever. Hastighetsändringen föreslås gälla från höstterminen 2026. Den nya hastigheten ändras och fastställs det i svensk trafikföreskriftsamlingen och skrivs det in i den rikstäckande databasen för trafikföreskrifter.

Beslutsunderlag

Karta över huvudstråk väster om 45:an

Karta över sträckan för sänkt hastighet

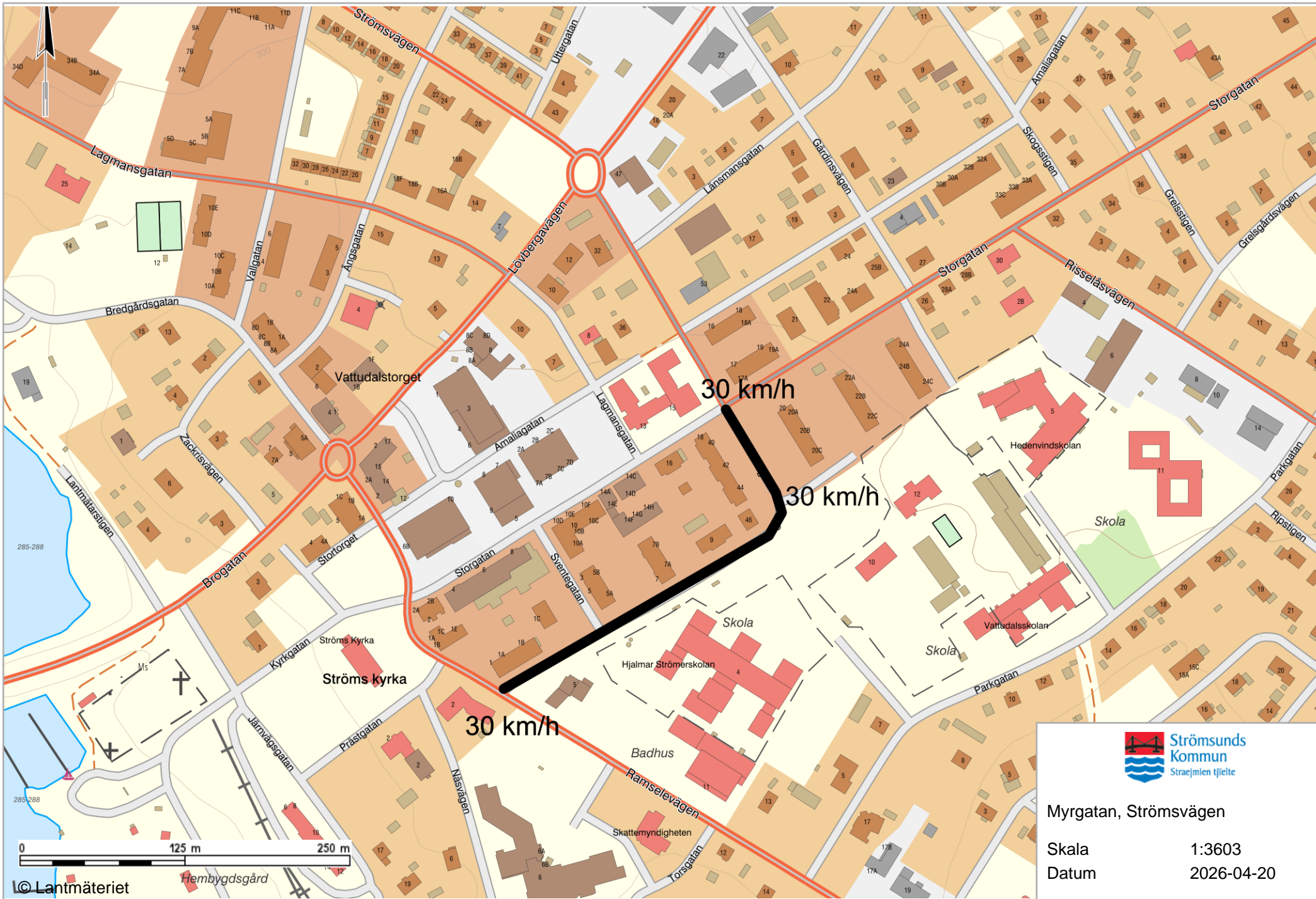
Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik- och serviceförvaltningen, Mikael Ehrs

Beslut skickas till

Teknik- och serviceförvaltningen, Richard Persson

Teknik- och serviceförvaltningen, Mikael Ehrs

Myrgatan, Strömsvägen

Skala 1:3603
Datum 2026-04-20

Ej stöd för fil: 17.3 Elever_F_6_Stromsund_vaster45an_huvudstrak.jpeg
Ta bort beslutsunderlaget från protokollet. Allt gör om filen till pdf och lägg till den på nytt i protokollet

den 5 maj 2026

Diarienummer KS.2026.845

§ 97 Översyn av avgifter för ledsagning 2026

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Avgiften för insatsen ledsagning per timme bestäms till en tjugondel av fastställd maxtaxa per månad för hemtjänst. Det innebär för 2026 att avgiften är 133 kronor per timme utförd insats, upp till maxtaxan som är 2 660 kronor (32 kapitlet 6 § socialtjänstlagen).
2. Stöd för personer med funktionshinder att öka möjlighet till aktiviteter utanför hemmet kan ges genom ledsagning som föreslås vara kostnadsfri, eller genom kontaktperson, som är en kostnadsfri insats.
3. Förändringen gäller från och med 1 september 2026.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Avgiften för insatsen ledsagning per timme bestäms till en tjugondel av fastställd maxtaxa per månad för hemtjänst. Det innebär för 2026 att avgiften är 133 kronor per timme utförd insats, upp till maxtaxan som är 2 660 kronor (32 kapitlet 6 § socialtjänstlagen).
2. Stöd för personer med funktionshinder att öka möjlighet till aktiviteter utanför hemmet kan ges genom ledsagning som föreslås vara kostnadsfri, eller genom kontaktperson, som är en kostnadsfri insats.
3. Förändringen gäller från och med 1 september 2026.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Vård- och socialförvaltningen föreslår att avgiften för insatsen ledsagning per timme bestäms till en tjugondel av fastställd maxtaxa per månad för hemtjänst. Det innebär för 2026 att avgiften är 133 kronor per timme

den 5 maj 2026

utförd insats, upp till maxtaxan som är 2 660 kronor (32 kapitlet 6 § socialtjänstlagen).

För den som har hemtjänst inom taxa 1 (upp till nio timmar per månad) ingår ledsagning som utförs inom denna tidsram. Ledsagning som sker utöver denna ram kostar 133 kronor per timme upp till maximalt 2 660 kronor per månad. För den som har hemtjänst inom taxa 2 (maxtaxa) ingår ledsagning utan extra avgift.

Stöd för personer med funktionshinder att öka möjlighet till aktiviteter utanför hemmet kan ges genom ledsagning som föreslås vara kostnadsfri, eller genom kontaktperson, som är en kostnadsfri insats.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Översyn av avgifter för ledsagning 2026
SN § 66/2026

Diarienummer KS.2026.845

Översyn av avgifter för ledsagning 2026

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Avgiften för insatsen ledsagning per timme bestäms till en tjugondel av fastställd maxtaxa per månad för hemtjänst. Det innebär för 2026 att avgiften är 133 kronor per timme utförd insats, upp till maxtaxan som är 2 660 kronor (32 kapitlet 6 § socialtjänstlagen).
2. Stöd för personer med funktionshinder att öka möjlighet till aktiviteter utanför hemmet kan ges genom ledsagning som föreslås vara kostnadsfri, eller genom kontaktperson, som är en kostnadsfri insats.
3. Förändringen gäller från och med 1 september 2026.

Sammanfattning av ärendet

Vård- och socialförvaltningen föreslår att avgiften för insatsen ledsagning per timme bestäms till en tjugondel av fastställd maxtaxa per månad för hemtjänst. Det innebär för 2026 att avgiften är 133 kronor per timme utförd insats, upp till maxtaxan som är 2 660 kr (32 kapitlet 6 § socialtjänstlagen).

För den som har hemtjänst inom taxa 1 (upp till nio timmar per månad) ingår ledsagning som utförs inom denna tidsram. Ledsagning som sker utöver denna ram kostar 133 kronor per timme upp till maximalt 2 660 kronor per månad. För den som har hemtjänst inom taxa 2 (maxtaxa) ingår ledsagning utan extra avgift.

Stöd för personer med funktionshinder att öka möjlighet till aktiviteter utanför hemmet kan ges genom ledsagning som föreslås vara kostnadsfri, eller genom kontaktperson, som är en kostnadsfri insats.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden gav vid sammanträde den 28 januari 2026, § 4, vård-och socialförvaltningen i uppdrag att se över taxor och avgifter och återkomma med förslag på revidering till sammanträdet i april. Det finns mot bakgrund av förändrade kostnader, lagstiftning och behov av likvärdig och rättssäker avgiftssättning, behov av en samlad översyn av avgifter inom vård och

omsorg för insatser enligt socialtjänstlagen. Som ett första steg har förvaltningen valt att inrikta sig på insatsen ledsagning.

När det gäller ledsagning har avgiften visat sig slå ojämnt och kunna bli kostsam för individen, vilket kan medföra att man väljer att inte ansöka om insatsen. När det finns ett beslut om ledsagning tas en månadsavgift ut enligt taxa 1, det vill säga 937 kronor per månad, som en grundavgift även under en månad då ledsagning inte utförts. Vård- och socialförvaltningen anser att en ändring bör göras så att månadsavgift endast utgår när ledsagning skett, och föreslår också införande av en timtaxa för insatsen. Avgiften föreslås bestämmas till 133 kronor per timme (en tjugondel av maxtaxan 2 660 kronor) och ledsagning som överstiger 20 timmar per månad kommer att vara avgiftsfri för den som inte har hemtjänst i övrigt.

Avgift för ledsagning behöver samordnas med annan hemtjänst som kan utföras inom ramen för taxa 1 (upp till nio timmar per månad). Om hemtjänst och ledsagning under en månad uppgår till högst nio timmar föreslås att någon särskild avgift inte ska tas ut för ledsagningen. Om tiden för ledsagning medför att gränsen för taxa 1 passeras, kommer den ledsagning som sker utöver nio timmar att kosta 133 kronor per timme upp till en kostnad på 2 660 kronor.

När omfattningen av hemtjänst under en månad överstiger nio timmar tas avgift ut enligt taxa 2 (maxtaxa), och ledsagning ingår då utan extra avgift.

För personer med funktionsnedsättning som har behov av ledsagning för att utföra olika aktiviteter på fritiden, bör insatsen kontaktperson som huvudregel kunna användas. Denna insats är kostnadsfri för den enskilde. Om den i ett sådant fall enskilde väljer att ansöka om ledsagning föreslås även den vara kostnadsfri.

För den som har hemtjänst inom taxa 1 (upp till nio timmar per månad) ingår ledsagning som utförs inom denna tidsram. Ledsagning som sker utöver denna ram kostar 133 kronor per timme upp till maximalt 2 660 kronor per månad. För den som har hemtjänst inom taxa 2 (maxtaxa) ingår ledsagning utan extra avgift.

Kommunledningsförvaltningen instämmer i Socialnämndens bedömning och förslagna beslut.

Beslutsunderlag

SN § 66/2026 - Översyn av avgifter 2026

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Malin Åbbel-Fjell

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen, ekonomi

den 22 april 2026

Diarienummer SN.2026.4 706

§ 66 Översyn avgifter 2026

Pernilla Johansson, förvaltningschef, Magnus Ahlstrand, verksamhetschef IFO, Lina Andersson och Ida Roos, avgiftshandläggare redogör för översynen kring avgifter.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att avgiften för insatsen ledsagning per timme bestäms till en tjugondel av fastställd maxtaxa per månad för hemtjänst. Det innebär för 2026 att avgiften är 133 kr per timme utförd insats, upp till maxtaxan som är 2 660 kr (32 kap. 6 § socialtjänstlagen). Stöd för personer med funktionshinder att öka möjlighet till aktiviteter utanför hemmet kan ges genom ledsagning som föreslås vara kostnadsfri, eller genom kontaktperson, som är en kostnadsfri insats. Förändringen föreslås gälla från och med 1 september 2026.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att avgiften för insatsen ledsagning per timme bestäms till en tjugondel av fastställd maxtaxa per månad för hemtjänst. Det innebär för 2026 att avgiften är 133 kr per timme utförd insats, upp till maxtaxan som är 2 660 kr (32 kap. 6 § socialtjänstlagen). Stöd för personer med funktionshinder att öka möjlighet till aktiviteter utanför hemmet kan ges genom ledsagning som föreslås vara kostnadsfri, eller genom kontaktperson, som är en kostnadsfri insats.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden gav vid sammanträde den 28 januari 2026, § 4, vård-och socialförvaltningen i uppdrag att se över taxor och avgifter och återkomma med förslag på revidering till sammanträdet i april. Det finns mot bakgrund av förändrade kostnader, lagstiftning och behov av likvärdig och rättssäker avgiftssättning, behov av en samlad översyn av avgifter inom vård och

Justerare

den 22 april 2026

omsorg för insatser enligt socialtjänstlagen. Som ett första steg har förvaltningen valt att inrikta sig på insatsen ledsagning.

När det gäller ledsagning har avgiften visat sig slå ojämlikt och kunna bli kostsam för individen, vilket kan medföra att man väljer att inte ansöka om insatsen. När det finns ett beslut om ledsagning tas en månadsavgift ut enligt taxa 1, dvs. 937 kr per månad, som en grundavgift även under en månad då ledsagning inte utförts. Vård- och socialförvaltningen anser att en ändring bör göras så att månadsavgift endast utgår när ledsagning skett, och föreslår också införande av en timtaxa för insatsen. Avgiften föreslås bestämmas till 133 kr per timme (en tjugondel av maxtaxan 2 660 kr) och ledsagning som överstiger 20 timmar per månad kommer att vara avgiftsfri för den som inte har hemtjänst i övrigt.

Avgift för ledsagning behöver samordnas med annan hemtjänst som kan utföras inom ramen för taxa 1 (upp till nio timmar per månad). Om hemtjänst och ledsagning under en månad uppgår till högst nio timmar föreslås att någon särskild avgift inte ska tas ut för ledsagningen. Om tiden för ledsagning medför att gränsen för taxa 1 passeras, kommer den ledsagning som sker utöver nio timmar att kosta 133 kr per timme upp till en kostnad på 2 660 kr.

När omfattningen av hemtjänst under en månad överstiger nio timmar tas avgift ut enligt taxa 2 (maxtaxa), och ledsagning ingår då utan extra avgift.

För personer med funktionsnedsättning som har behov av ledsagning för att utföra olika aktiviteter på fritiden, bör insatsen kontaktperson som huvudregel kunna användas. Denna insats är kostnadsfri för den enskilde. Om den i ett sådant fall enskilde väljer att ansöka om ledsagning föreslås även den vara kostnadsfri.

Underlag till beslut

AU § 44/2026

Tjänsteskrivelse

Beslut skickas till

Vård- och socialförvaltningen

Kommunfullmäktige

Justerare

den 5 maj 2026

Diarienummer KS.2026.810

§ 98 Årsredovisning för kommunalförbundet Partnerskap Inland - Akademi Norr 2025

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Kommunfullmäktige tar del av årsredovisningen för Partnerskap Inland - Akademi Norr 2025.
2. Överlåta till kommunfullmäktige att hantera frågan om ansvarsfrihet för direktionen för Partnerskap Inland - Akademi Norr 2025 års verksamhet.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Kommunfullmäktige tar del av årsredovisningen för Partnerskap Inland - Akademi Norr 2025.
2. Direktionen för Partnerskap Inland - Akademi Norr beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta

1. Kommunfullmäktige tar del av årsredovisningen för Partnerskap Inland - Akademi Norr 2025.
2. Direktionen för Partnerskap Inland - Akademi Norr beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Sammanfattning av ärendet

Partnerskap inland - Akademi Norr är en samverkan mellan tolv kommuner från fyra län där Strömsund är en av de deltagande kommunerna. Kommunerna har gått samman i ett kommunalförbund i syfte att initiera, samordna och genomföra högre utbildning för att tillfredsställa behov av både grundläggande service inom offentlig sektor och innovativ tillväxt för näringslivet.

den 5 maj 2026

Akademi Norr har upprättat en årsredovisning för 2025 som fastställdes av direktionen den 26 februari 2026, § 7. Eftersom Partnerskap Inland - Akademi Norr är ett kommunalförbund ska frågan om ansvarsfrihet prövas i varje medlemskommuns fullmäktige.

Kommunalförbundets resultat för 2025 är positivt med 498 274 kronor. Budgetföljsamheten har under året varit god både vad gäller basverksamheten och projektverksamheten. Delar av personalkostnaderna har kunnat läggas på projekt och det har i sin tur gett utrymme att satsa på bland annat politiskt påverkansarbete, ledningsstöd och marknadsföring. Projektet Koordinerad kompetensförstärkning i glesbygd som avslutades 31 december 2024, gav ett positivt resultat på 3,5 miljoner kronor som förstärkte förbundets ekonomi under 2025.

Med ett positivt resultat på 498 274 kronor stärker förbundet det egna kapitalet till 4,1 miljoner kronor vid årets slut.

Revisorerna i Kommunalförbundet Partnerskap Inland - Akademi Norr har granskat årsredovisningen och tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen, samt de enskilda ledamöterna i densamma, för år 2025.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Årsredovisning för kommunalförbundet Akademi Norr 2025

Protokoll Direktionen Akademi Norr 2026-02-26 signerat

Revisionsberättelse Akademi Norr 2025

Årsredovisning Akademi Norr 2025

Diarienummer KS.2026.810

Årsredovisning för kommunalförbundet Partnerskap Inland - Akademi Norr 2025

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

1. Kommunfullmäktige tar del av årsredovisningen för Partnerskap Inland - Akademi Norr 2025.
2. Direktionen för Partnerskap Inland - Akademi Norr beviljas ansvarsfrihet för 2025 års verksamhet.

Beskrivning av ärendet

Partnerskap inland - Akademi Norr är en samverkan mellan tolv kommuner från fyra län där Strömsund är en av de deltagande kommunerna.

Kommunerna har gått samman i ett kommunalförbund i syfte att initiera, samordna och genomföra högre utbildning för att tillfredsställa behov av både grundläggande service inom offentlig sektor och innovativ tillväxt för näringslivet.

Akademi Norr har upprättat en årsredovisning för 2025 som fastställdes av direktionen den 26 februari 2026, § 7. Eftersom Partnerskap Inland - Akademi Norr är ett kommunalförbund ska frågan om ansvarsfrihet prövas i varje medlemskommuns fullmäktige.

Kommunalförbundets resultat för 2025 är positivt med 498 274 kronor. Budgetföljsamheten har under året varit god både vad gäller basverksamheten och projektverksamheten. Delar av personalkostnaderna har kunnat läggas på projekt och det har i sin tur gett utrymme att satsa på bland annat politiskt påverkansarbete, ledningsstöd och marknadsföring. Projektet Koordinerad kompetensförstärkning i glesbygd som avslutades 31

december 2024, gav ett positivt resultat på 3,5 miljoner kronor som förstärkte förbundets ekonomi under 2025.

Med ett positivt resultat på 498 274 kronor stärker förbundet det egna kapitalet till 4,1 miljoner kronor vid årets slut.

Revisorerna i Kommunalförbundet Partnerskap Inland - Akademi Norr har granskat årsredovisningen och tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen, samt de enskilda ledamöterna i densamma, för år 2025.

Beslutsunderlag

Protokoll Direktionen Akademi Norr 2026-02-26 signerat

Revisionsberättelse Akademi Norr 2025

Årsredovisning Akademi Norr 2025

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Malin Åbbel Fjell

Beslut skickas till

Kommunalförbundet Partnerskap Inland – Akademi Norr, Gudrun Viklund

Direktionen

2026-02-26

Plats och tid Digitalt möte 2026-02-26, kl 9.00-11.00

Beslutande	Susanne Hansson	ordförande	§ 1-10	Strömsund
	Isak Utsi		§ 1-10	Arjeplog
	Pia Sjöberg		§ 1-10	Sorsele
	Magnus Eriksson		§ 1-10	Norsjö
	Roland Sjögren		§ 1-10	Lycksele
	Ulrik Dahlgren		§ 1-10	Storuman
	Andreas Eliasson		§ 1-10	Vilhelmina
	Andreas From		§ 1-10	Åsele
	Sara Mårtensson	ersättare	§ 1-10	Dorotea
	Emelie Wrede		§ 6-10	Sollefteå
	Tomas Litström		§ 1-10	Kramfors

Övriga	Martin Bergvall	förbundschef	§ 1-10	Akademi Norr
	Gudrun Viklund	sekreterare	§ 1-10	Akademi Norr
	Britta Flinkfeldt	konsult	§ 1-4	Arjeplog
	Martina Berg	konsult	§ 1-5	Brights
	Max Fredriksson	ersättare	§ 1-10	Vilhelmina
	Torsten Lundborg	ersättare	§ 1-10	Åsele
	Marie Quinonez Gonzalez	kommunchef	§ 4-10	Sorsele
	Christer Normark	kommundirektör	§ 1-10	Lycksele
	Nils-Petter Grenholm	kommunchef	§ 1-10	Åsele
	Olli Joenväärä	kommunchef	§ 1-10	Dorotea
Peter Jemtbring	kommundirektör	§ 1-10	Strömsund	

Utses att justera Pia Sjöberg
Sara Mårtensson ersättare

Underskrift Sekreterare
Gudrun Viklund

Ordförande
Susanne Hansson

Justerande
Pia Sjöberg

Utdragsbestyrkande

Direktionen

2026-02-26

AN § 4

AN/2025:7

Planen för det politiska påverkansarbetet

Vid direktionens möte den 16 oktober 2025 gav direktionen presidiet i uppdrag att ta fram en plan för det externa påverkansarbetet. Den 8 december 2025 presenterades ett utkast till strategi med fokus på att stärka tillgången till högre utbildning i inlandet, utveckla lärcentra samt etablera strukturer för långsiktig kompetensförsörjning.

Britta Flinkfeldt redogör för det arbete som pågår med ett riksdagsseminarium, som är en del av påverkansarbetet och ska hållas den 1 april 2026 på plats i Riksdagen.

Direktionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Ankom: 2026-04-10 Ärende: KS.2026.810 Handling: 2134074

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2026-02-26

AN § 5

AN/2024:4

Projektet Operativ kompetensförsörjning - Arbetet kring strategisk kompetensförsörjning

Martina Berg, Brights Learning, är upphandlad konsult i strategisk kompetensförsörjning för projektet Operativ kompetensförsörjning. Hon presenterade en uppdatering om statusen för Akademi Norr kommunernas pilotprojekt i strategisk kompetensförsörjning. Hon visade även på övergripande insikter som kommit fram i arbetet med kommunerna samt på hur det pågående arbetet fortskrider.

Direktionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Ankom: 2026-04-10 Ärende: KS.2026.810 Handling: 2134074

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2026-02-26

AN § 6

AN/2026:2

Nytt projekt – Strategic Workforce Planning program

Direktionen har tidigare gett förbundschef i uppdrag att ta fram en projektansökan till Svenska ESF-rådets utlysning ”Kompetensutveckling för anställda i Norrbotten och Västerbotten”, med sista ansökningsdag 12 mars 2026, samt att söka regional medfinansiering från Region Norrbotten och Region Västerbotten. Denna ansökan inkluderar alla kommuner i Akademi Norr, även Strömsund, Sollefteå och Kramfors.

Vid sammanträdet redovisas ett utkast till ansökan och direktionen behandlar ställningstagande till att kommunalförbundet fullföljer ansökan samt att medfinansiering säkerställs och lämnas in i samband med ansökan.

Direktionen beslutar

att ställa sig bakom att kommunalförbundet lämnar in en projektansökan till Svenska ESF-rådets utlysning ”Kompetensutveckling för anställda i Norrbotten och Västerbotten”, med sista ansökningsdag 12 mars 2026.

att ge förbundschef i uppdrag att säkerställa och lämna in regional medfinansiering från Region Norrbotten och Region Västerbotten i samband med att ansökan till ESF-rådet lämnas in.

Ankom: 2026-04-10 Ärende: KS.2026.810 Handling: 2134074

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2026-02-26

AN § 7

AN/2026:1

Årsredovisning 2025

Årsredovisningen ska enligt lagen om kommunal redovisning innehålla förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, finansieringsanalys och sammanställd redovisning. Den ska upprättas av direktionen för kommunalförbundet Partnerskap Inland-Akademi Norr.

Kommunalförbundets resultat för 2025 är positivt med 498 274 kronor. Budgetföljsamheten har under året varit god både vad gäller basverksamheten och projektverksamheten. Delar av personalkostnaderna har kunnat läggas på projekt och det har i sin tur gett utrymme att satsa på bland annat politiskt påverkansarbete, ledningsstöd och marknadsföring. Projektet Koordinerad kompetensförstärkning i glesbygd som avslutades 31 december 2024, gav ett positivt resultat på 3,5 Mkr som förstärkte förbundets ekonomi under 2025.

Med ett positivt resultat på 498 274 kronor stärker förbundet det egna kapitalet till 4,1 Mkr. vid årets slut.

Direktionen beslutar

att fastställa det upprättade förslaget till årsredovisning 2025 för Kommunalförbundet Partnerskap Inland-Akademi Norr och överlämna den till revisionen för granskning och därefter till kommunfullmäktige i medlemskommunerna för att pröva frågan om ansvarsfrihet.

Ankom: 2026-04-10 Ärende: KS.2026.810 Handling: 2134074

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2026-02-26

AN § 8

AN/2022:6

Personalärende

Direktionen informeras om att bemanningssituationen fortsatt påverkar kommunalförbundets möjligheter att fullgöra sina åtaganden.

Samt att förbundet ingått avtal med en företagshälsovård.

Ankom: 2026-04-10 Ärende: KS.2026.810 Handling: 2134074

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2026-02-26

AN § 9

Övrig fråga – Samarbete med Folkbildningen

Frågan om ett samarbete mellan Akademi Norr och folkbildningen (studieförbund och folkhögskolor) togs upp till diskussion.

Folkbildningen har en viktig uppgift då den hjälper individer som inte tidigare kunnat skaffa sig de behörigheter man behöver för högre studier. Samtidigt måste Akademi Norr tänka på vilka resurser vi har för att gå in i ett sådant samarbete.

Frågan hänskjuts till presidiet.

Ankom: 2026-04-10 Ärende: KS.2026.810 Handling: 2134074

Justering (sign)

Expediering

Direktionen

2026-02-26

AN § 10

Nästa möte

Nästa möte blir i Lycksele på Hotell Lappland 28-29 maj 2026.

Ankom: 2026-04-10 Årende: KS.2026.810 Handling: 2134074

Justering (sign)

Expediering

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Gudrun Viklund

Datum: 2026-03-04 13:04

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

D3D95957503B3B918B253B6225E409FF9D60D36C5373B53916FF0A442FB70825

Namn: Susanne Therese Hansson

Datum: 2026-03-04 13:36

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

D3D95957503B3B918B253B6225E409FF9D60D36C5373B53916FF0A442FB70825

Namn: GUN PIA MARIA SJÖBERG

Datum: 2026-03-05 10:33

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

D3D95957503B3B918B253B6225E409FF9D60D36C5373B53916FF0A442FB70825

Kommunfullmäktige i följande medlemskommuner:
Arjeplog, Arvidsjaur, Dorotea, Lycksele
Norsjö, Sorsele, Storuman, Vilhelmina
Åsele, Kramfors, Sollefteå och Strömsund

Revisionsberättelse för 2025

Vi har granskat kommunalförbundets verksamhet under 2025. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Förbundsdirektionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vår granskning har utförts enligt kommunallagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet och förbundsordning. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer:

- att** förbundsdirektionen i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.
- att** förbundsdirektionen har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Årets resultat uppgår till +498 tkr.
- att** förbundsdirektionens interna kontroll inom granskade områden i stort varit tillräcklig.
- att** räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- att** resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de ekonomiska och verksamhetsmässiga mål som förbundsdirektionen uppställt.

Vi tillstyrker:

- att** respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma för år 2025.

Storuman den 8 april 2026

André Engebrand

Jan-Olof Penning

Av kommunfullmäktige i Storumans kommun utsedda revisorer i kommunalförbundet.

KOMMUNALFÖRBUNDET
PARTNERSKAP INLAND – AKADEMI NORR

ÅRSREDOVISNING 2025

Innehållsförteckning

INLEDNING	5
VERKSAMHET OCH AKTIVITETER 2025	5
SAMVERKAN MED YRKESHÖGSKOLAN	5
KOMPETENSARENA NORRBOTTEN – UPPBYGGNAD OCH IMPLEMENTERINGSSTÖD (JAN–SEPT)	5
DATADRIVNA ARBETSSÄTT OCH METODUTVECKLING	6
INTERNATIONELLT GENOMSLAG OCH KUNSKAPSUTBYTE (ICDE)	6
ERFARENHETSUTBYTEN OCH OMVÄRLDSSAMVERKAN	6
SAMLAD BEDÖMNING AV VERKSAMHETSÅRET	6
PÅGÅENDE PROJEKT	6
OPERATIV KOMPETENSFÖRSÖRJNING (2025–2027)	6
KOMPETENSARENA NORRBOTTEN (2025–2027) – AKADEMI NORR SOM SAMVERKANSPART	7
DIGITAL IMPACT NORTH (EDIH) (2023-04-01–2026-06-30)	7
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	8
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	8
ORGANISATION	9
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING	10
VÄSENTLIGA FÖRÄNDRINGAR I VERKSAMHETEN	10
FINANSIELLA RISKER	10
PENSIONSÅTAGANDEN	10
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	11
STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN	11
UTVÄRDERING AV FÖRBUNDETS FÖLJSAMHET TILL KOMMUNALT ÄNDAMÅL OCH KOMMUNALA BEFOGENHETER	11
<i>Lokaliseringsprincipen</i>	11
<i>Likställighetsprincipen</i>	12
<i>Självkostnadsprincipen</i>	12
<i>Samlad bedömning</i>	12
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING	12
KOMMUNALFÖRBUNDETS OCH PROJEKTENS BUDGETUPPFÖLJNING	13
<i>Kommunalförbundets budgetuppföljning</i>	13
<i>Projektverksamhetens budgetuppföljning</i>	14
<i>Uppföljning av finansiella mål</i>	14
UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETSMÅL	14
ÖVERGRIPANDE MÅL: VÅR REGION ERBJUDER BÄTTRE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR UTBILDNING, UTVECKLING OCH TILLVÄXT	15
DELMÅL 1: VÅR REGION SKA HA ÖKAT SIN ANDEL MEDBORGARE MED EFTERGYMNASIAL UTBILDNING	16
DELMÅL 2: VÅR REGION SKA HA ÖKAD TILLGÅNG TILL EFTERGYMNASIALA UTBILDNINGAR.	16
DELMÅL 3: VÅR REGION SKA HA STÄRKT SINA FÖRUTSÄTTNINGAR ATT VARA ATTRAKTIV FÖR MEDARBETARE, STUDENTER OCH ANORDNARE AV EFTERGYMNASIALA UTBILDNINGAR.	16
HORISONTELLA MÅL	16
SAMLAD BEDÖMNING	17
BALANSKRAVS RESULTATET	17
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	17
FÖRVÄNTAD UTVECKLING	18
LÅNGSIKTIGA UTVECKLINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	18
FINANSIELLA RAPPORTER	19
RESULTATRÄKNING	19
BALANSRÄKNING	20
KASSAFLÖDEANALYS	21
NOTER	22

REDOVISNINGSPRINCIPER	22
INTÄKTER	22
FORDRINGAR	22
TILLGÅNGAR OCH SKULDER	22
GRÄNSDRAGNING MELLAN KOSTNAD OCH INVESTERING	22
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR OCH AVSKRIVNINGAR	22
NOTER RESULTATRÄKNING	23
NOTER BALANSRÄKNING	24
DRIFTREDOVISNING	25
INVESTERINGSREDOVISNING	25

Inledning

2025 blev året då Akademi Norr gick från att vara en stark utförare med erkänd kapacitet till att tydligt framträda som en transregional systemaktör inom kompetensförsörjning och tillgång till utbildning. Förflyttningen syns i ett ökat inflöde av externa förfrågningar, i vår projektportfölj och i hur arbetssätt och data allt oftare efterfrågas som underlag för beslut, dialog och samverkan.

Samtidigt blev 2025 också året då Akademi Norrs modell fick internationell uppmärksamhet. Genom deltagande i International Council for Open and Distance Education (ICDE) och presentation av den datadrivna modellen i en global kontext stärktes legitimiteten ytterligare – inte bara som ett gott exempel i norra Sverige, utan som ett arbetssätt som är relevant även för andra glesbefolkade regioner som står inför liknande strukturella utmaningar.

Årsredovisningen för 2025 har utformats med hänsyn till iakttagelser i den externa granskningen av 2024, med ambitionen att tydligare koppla verksamhetens resultat till mål, uppföljning och god ekonomisk hushållning.

Sammanfattningsvis är 2025 ett år där Akademi Norr tar ett steg från "vi driver projekt" till "vi driver systemförändring" – med ökande genomslag, bredare samverkan och en modell som efterfrågas både nationellt och internationellt.

Verksamhet och aktiviteter 2025

Under 2025 har Akademi Norr bedrivit verksamhet i linje med direktionens handlingsplan och med ett tydligt fokus på att stärka tillgången till utbildning och bygga långsiktiga strukturer för strategisk kompetensförsörjning i medlemskommunerna. Verksamhetsåret kännetecknades av ökad efterfrågan på Akademi Norrs stöd i frågor som rör utbildningsdialoger, datadrivna underlag, samverkansprocesser och metodik för kartläggning och planering.

Samverkan med yrkeshögskolan

Akademi Norr har under året fortsatt att samordna och utveckla YH-nätverket i norr. Nätverket omfattade 32 aktörer, inklusive två nya aktörer under året. Inom ramen för YH-samverkan har Akademi Norr bidragit i både kvalitets- och utvecklingsfrågor, bland annat genom samverkan med Myndigheten för yrkeshögskolan kring frågor kopplade till examensgrad och genom insatser som stärker kopplingen mellan utbildningsutbud och identifierade kompetensbehov.

Under året medverkade Akademi Norr i framtagning av sökta och beviljade YH-program, bland annat:

- Stödpedagog, studieort Lycksele (samverkan med Medica Education)
- Miljöinspektör, studieort Skellefteå (samverkan med Södertälje kommun/Campus Telge)

Akademi Norr hade även representation i ledningsgrupp för utbildningen Bygglovshandläggare (beviljad 2024) och genomförde aktiviteter kopplade till kompetensutveckling inom bland annat AI i YH-sammanhang.

Kompetensarena Norrbotten – uppbyggnad och implementeringsstöd (jan–sept)

Under perioden januari–september 2025 bidrog Akademi Norr i arbetet med Kompetensarena Norrbotten, med särskilt fokus på att stärka kommunernas genomförandekapacitet och etablera arbetssätt för kartläggning och branschdialog. Arbetet omfattade bland annat kommunnätverket "Näringslivsarenan",

fysiska kommunbesök samt återkommande möten med operativa näringslivsutvecklare för både informationsinsatser och praktiskt processarbete.

Som en del av detta arbete etablerades branschdialoger och metodutveckling i syfte att koppla samman enkätunderlag och dialog med branscher. Under året vidareutvecklades även näringslivsenkäten, där struktur och innehåll förfinades i samarbete med branschorganisationer. Akademi Norr tog därtill fram underlag och material för kommunikation och genomförande, såsom tids- och aktivitetsplanering, presentationsmaterial och processunderlag kopplade till kartläggningens logik.

Datadrivna arbetssätt och metodutveckling

En bärande del av verksamheten under 2025 var fortsatt utveckling av datadrivna arbetssätt för strategisk kompetensförsörjning. Akademi Norrs metodik har under året använts i ökande grad som stöd för kommunernas dialoger och prioriteringar, och behovet av gemensamt språk, visualisering och strukturerade processer har fortsatt att utvecklas som en viktig del i att skala arbetssättet och stärka nyttan av data i praktisk planering.

Internationellt genomslag och kunskapsutbyte (ICDE)

Under 2025 uppmärksammades Akademi Norrs datadrivna arbetssätt även i ett internationellt sammanhang genom deltagande i International Council for Open and Distance Education (ICDE). Verksamheten fick därigenom ökad internationell synlighet och nya kontaktytor, särskilt med aktörer som arbetar med liknande utmaningar i glesbefolkade regioner. Detta bidrog till att stärka Akademi Norrs legitimitet och att positionera arbetssättet som relevant även utanför Sveriges gränser.

Erfarenhetsutbyten och omvärldssamverkan

Akademi Norr har under året fortsatt att stärka lärande och omvärldskoppling genom erfarenhetsutbyten och dialoger med andra regionala aktörer i Sverige. Kontakter och samarbeten omfattade bland annat erfarenhetsutbyte med andra kommuner och regioner, dialoger om yrkeshögskola och kompetensförsörjningsmodeller samt planering kopplad till gemensamma arenor och nätverk.

Samlad bedömning av verksamhetsåret

Verksamheten 2025 kännetecknas av ökad efterfrågan på Akademi Norrs kompetens och stöd, ett starkt metod- och processtöd till kommuner och samverkansparter samt fortsatt utveckling av datadrivna arbetssätt för långsiktig kompetensförsörjning. Året avslutades med ett positivt ekonomiskt resultat, vilket ytterligare stärker förbundets förutsättningar inför kommande verksamhetsår.

Pågående projekt

Operativ kompetensförsörjning (2025–2027)

Operativ kompetensförsörjning är en strategisk satsning som beviljats för perioden 2025–2027 med en total finansiering om 7,7 miljoner kronor. Projektet syftar till att stärka kommunernas förmåga att arbeta långsiktigt och datadrivet med kompetensförsörjning samt att förbättra kopplingen mellan identifierade behov och utbildningsutbud. Under 2025 har projektet etablerats som en central del av Akademi Norrs utvecklingsportfölj och som en plattform för att vidareutveckla och skala de arbetssätt som byggts upp genom tidigare insatser.

Arbetet under 2025 har präglats av uppstart och strukturbyggnad, där fokus legat på att etablera processer för kartläggning, analys och dialog samt att stärka samverkan mellan kommuner, utbildningsaktörer och andra relevanta parter. En viktig del har varit att befästa det datadrivna angreppssättet och skapa förutsättningar för att kommunerna i ökad grad ska kunna omsätta underlag i praktisk planering och prioritering.

Kompetensarena Norrbotten (2025–2027) – Akademi Norr som samverkanspart

Akademi Norr är under 2025 samverkanspart i Region Norrbottens länsomfattande satsning Kompetensarena Norrbotten, med projektperiod 2025-01-02–2027-12-31. Satsningen tar avstamp i de resultat och arbetssätt som utvecklats genom Akademi Norrs tidigare arbete med kompetenskartläggning och analys i samverkan, och samverkan har redan etablerats genom det föregående bryggprojektet. Region Norrbotten har avsatt 1,7 mkr till Akademi Norr för att möjliggöra förbundets medverkan i genomförandet.

Akademi Norrs huvudsakliga bidrag i satsningen är att bistå med metod- och processtöd för datadriven kompetensförsörjning, där logik för kartläggning och analys, samt praktiskt genomförandestöd i kommunernas arbete, är centrala delar. Under 2025 nyttjas även Akademi Norrs supportavtal för enkätverktyg inom satsningen, som en del i att säkerställa ett robust och enhetligt arbetssätt för datainsamling.

Under 2025 har Akademi Norr särskilt bidragit i uppbyggnad och genomförande kopplat till kommunnätverket Näringslivsarenan, inklusive kommunbesök och återkommande arbetsmöten med operativa funktioner. Arbetet har också omfattat framtagning och kvalitetssäkring av underlag som gör modellen användbar i praktiken, såsom presentations- och processmaterial, tids- och aktivitetsplanering samt stöd för kommunikation och genomförande.

Digital Impact North (EDIH) (2023-04-01–2026-06-30)

Digital Impact North är en Europeisk Digital Innovationshub (EDIH) med inriktning mot att stödja organisationers digitalisering och bidra till den digitala omställningen i regionen. Verksamheten omfattar bland annat insatser kopplade till framtidens hälsa, smarta samhällen och hållbar industri. Inom ramen för projektet fungerar Akademi Norr som samverkanspart och som en länk mellan medlemskommuner och näringsliv till universitetets erbjudanden och nätverk. Projektmedlen avser i huvudsak att täcka lönekostnader för Akademi Norrs utbildnings- och verksamhetssamordnare.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

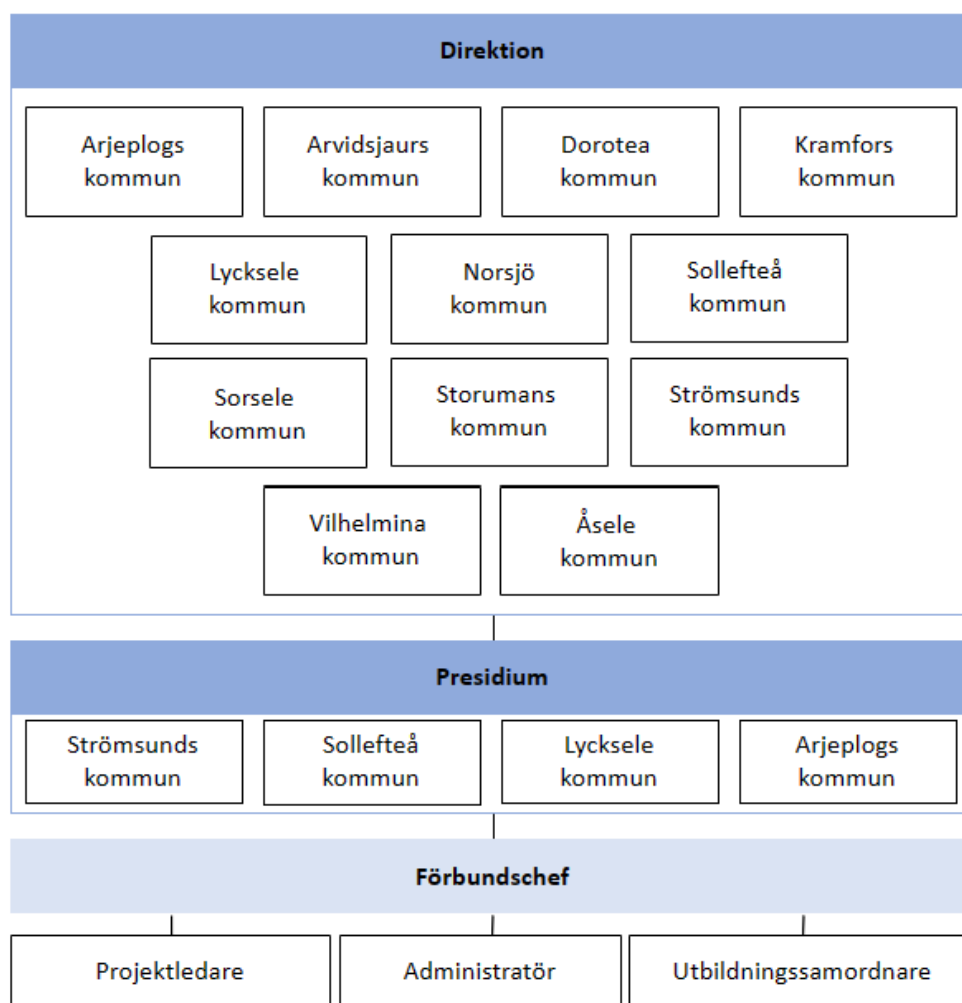
Resultat och kapacitet	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Årets resultat (tkr.)	-343	-689	267	556	115	498
Årets resultat/intäkter	-15%	-23%	8%	13%	4%	12%
Kostnader/intäkter	114%	161%	95%	93%	102%	93%
Årets resultat/eget kapital	-10%	-26%	9%	16%	3%	12%
Soliditet	87%	62%	85%	75%	79%	75%

Under 2025 tog kommunalförbundets kostnader i anspråk 93 % av intäkterna. Detta innebar ett positivt resultat på 498 tkr. Resultatet är 383 tkr bättre än 2024 års resultat. Årets resultat har ökat det egna kapitalet med 12 %.

Soliditeten uppgick 2025 till 75 % vilket var en sänkning från föregående år med 4 procentenheter. Förklaringen till att soliditeten minskat är att skulderna ökat med 40 procent under 2025.

Organisation

Organisationsschema Akademi Norr

Direktionen består av kommunstyrelsens ordförande eller ordförande i annan nämnd i de tolv ingående medlemskommunerna.

Presidiet/arbetsutskottet består av:

- Ordförande: Susanne Hansson, Strömsund
- Förste vice ordförande: Roland Sjögren, Lycksele
- Andre vice ordförande: Johan Andersson, Sollefteå (till och med 15 oktober)
- Andre vice ordförande: Emelie Wrede, Sollefteå (från och med 16 oktober)
- Isak Utsi, kommunalråd i Arjeplog kommun är invald som ett tillskott till presidiet.
- Förbundschef: Martin Bergvall

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Årets resultat uppgår till **498 tkr**, vilket stärker kommunalförbundets ekonomiska ställning och förutsättningar inför kommande år. Samtidigt har 2025 präglats av en hög aktivitetsnivå och en ökande extern efterfrågan på Akademi Norrs stöd, vilket har ställt ökade krav på planering, prioritering och genomförandekapacitet.

Väsentliga förändringar i verksamheten

Under årets senare del uppstod ett kapacitetsbortfall som påverkade verksamhetens genomförandetakt och skapade längre ledtider i delar av arbetet. Detta hanterades genom omprioriteringar och förstärkt intern samordning, med fokus på att säkerställa kontinuitet i de mest kritiska leveranserna. Situationen synliggjorde samtidigt en ökad sårbarhet i nyckelfunktioner i en verksamhet där efterfrågan och projektportfölj växer snabbare än den samlade resursbasen.

Kapacitetspåverkan kvarstår in i 2026, vilket innebär att Akademi Norr fortsatt behöver arbeta med tydliga prioriteringar, planering och riskmedvetenhet för att säkerställa kvalitet, hållbar arbetsbelastning och leveransförmåga.

Finansiella risker

Inga långfristiga lån har upptagits.

Storleken på det egna kapitalet fastställdes på direktion mötet 2017-11-23 till lägst 2,5 Mkr. Att det finns en buffert för kostnader i samband med en avveckling av kommunalförbundet är det främsta skälet till den fastställda lägsta storleken på det egna kapitalet. Det egna kapitalet uppgår i årsbokslutet 2025 till 4,1 Mkr.

Kommunalförbundets likviditet i form av kassalikviditet minskade med 150 procentenheter från 466% 2024 till 316% 2025. Minskningen beror bland annat på att de kortfristiga skulderna har ökat. Riskerna på kort sikt bedöms vara tillfredsställande när omsättningstillgångarna överstiger skulderna. Kommunalförbundet har en fortsatt god likviditet.

Pensionsåtaganden

Kommunalförbundet Partnerskap Inland Akademi Norr bildades år 2000. Det innebär att inga pensionsåtaganden som avser tiden före 1998 finns.

Händelser av väsentlig betydelse

2025 har varit ett strategiskt nyckelår för Akademi Norr, präglad av ökad efterfrågan på förbundets arbetssätt för datadriven kompetensförsörjning och en tydlig uppväxling i regional och transregional samverkan. Under året etablerades och vidareutvecklades arbetet inom Operativ kompetensförsörjning (2025–2027) och Akademi Norr bidrog samtidigt med metod- och processtöd i Region Norrbottens länsomfattande projektsatsning Kompetensarena Norrbotten (2025–2027), där regionen och kommunerna implementerar ett gemensamt arbetssätt för kartläggning, analys och dialog.

Under hösten publicerades och presenterades även ett nytt kunskapsunderlag om utbildningsnivå och kompetensförsörjning i inlandet. Rapporten visar att 30 procent av de sysselsatta i Akademi Norrs kommuner har eftergymnasial utbildning jämfört med 47 procent i riket, och att gapet återfinns i 34 av 34 branscher. Rapporten presenterades i samband med en gemensam samling i Arjeplog med nära 50 deltagare från Akademi Norrs medlemskommuner.

Under året fick Akademi Norrs modell även uppmärksamhet i ett internationellt sammanhang genom deltagande i International Council for Open and Distance Education (ICDE), där arbetssättet presenterades i samband med konferens i Nya Zeeland.

Akademi Norrs arbete uppmärksammades dessutom nationellt genom Regiostars-nomineringen, vilket ytterligare stärkte förbundets legitimitet och synlighet som modellskapande aktör inom kompetensförsörjning i glesbygd.

Sammantaget visar året att Akademi Norrs metodik och dataunderlag i ökad grad används som grund för prioriteringar, samverkan och gemensam mobilisering – vilket förstärker förbundets roll som systemaktör inom kompetensförsörjning i norra Sverige.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Under 2025 har Akademi Norr bedrivit verksamheten i linje med direktionens handlingsplan och med löpande uppföljning i dialog med direktionen och dess arbetsutskott. Styrningen har fokuserat på att säkerställa genomförandet i projektportföljen, tydliggöra prioriteringar samt följa upp verksamhetens resultat i relation till mål och inriktning.

Under årets senare del påverkades genomförandekapaciteten av ett kapacitetsbortfall, vilket medförde omprioriteringar och förstärkt intern samordning. Uppföljningen har därför haft särskilt fokus på leveransförmåga, ledtider och resursbalans, samt på att säkerställa kontinuitet i de mest kritiska aktiviteterna. Erfarenheterna från 2025 tas med in i 2026 genom fortsatt tydliga prioriteringar och planering, i syfte att säkerställa kvalitet, hållbar arbetsbelastning och långsiktig leveransförmåga.

Utvärdering av förbundets följsamhet till kommunalt ändamål och kommunala befogenheter

Akademi Norr är ett kommunalförbund och omfattas av kommunallagens kommunalrättsliga principer. Under året har verksamheten bedrivits i enlighet med förbundets ändamål och inom ramen för gällande befogenheter. Prövningen har genomförts inom ramen för direktionens uppföljning under året. Nedan redovisas en övergripande bedömning av följsamheten till de centrala principerna.

Lokaliseringsprincipen

Förbundet ska bedriva verksamhet som har anknytning till dess geografiska område eller dess medlemmar. Akademi Norrs verksamhet har under 2025 bedrivits med utgångspunkt i medlemskommunernas behov och inom den geografi som kommunalförbundet omfattar.

Likställighetsprincipen

Förbundet ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för annat. Samtliga medlemskommuner är representerade i direktionen och har möjlighet att påverka beslut och inriktning i enlighet med förbundsordning och fastställda arbetsformer. Förbundets finansierings- och avgiftsmodell tillämpas på ett enhetligt och transparent sätt enligt av direktionen beslutade principer, vilket innebär att medlemskommunerna behandlas likvärdigt utifrån samma beräkningsgrunder.

Självkostnadsprincipen

Förbundet får inte ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaden för den tjänst eller nytta som tillhandahålls. Akademi Norr bedriver sin verksamhet utan vinstsyfte och avgiftsuttaget syftar till att täcka förbundets kostnader. Årets utfall och flerårsöversikten visar sammantaget att förbundets finansiering och avgiftsuttag hanterats på ett sätt som är förenligt med självkostnadsprincipen.

Samlad bedömning

Sammantaget bedömer direktionen att verksamheten under 2025 bedrivits i enlighet med kommunallagens principer och inom förbundets kommunala ändamål.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunalförbundet Partnerskap Inland Akademi Norr bildades år 2000. Det innebär att inga pensionsåtaganden som avser tiden före 1998 finns. Inga större investeringar är planerade. För större investeringar krävs också medlemskommunernas godkännande (Förbundsordningen §6). Storleken på det egna kapitalet fastställdes på direktionens möte 2017-11-23 till lägst 2,5 Mkr. Att det finns en buffert för kostnader i samband med en eventuell avveckling av kommunalförbundet är det främsta skälet till den fastställda lägsta storleken på det egna kapitalet. Det egna kapitalet uppgår i årsbokslutet 2025 till 4,1 Mkr.

Kommunalförbundets och projektens budgetuppföljning

Ett sätt att utvärdera om förbundet har haft en god ekonomisk hushållning är att titta på budgetföljsamheten.

Kommunalförbundets budgetuppföljning

Kommunalförbundet	Budget	Utfall
<i>Verksamhetens intäkter</i>		
<i>EU-bidrag</i>		358 318
Övriga ersättningar	0	30 148
Summa verksamhetens intäkter	0	388 466
Personalkostnader	1 885 000	818 101
Resekostnader	148 900	213 614
Representation	25 000	18 939
Lokalhyror	98 400	56 124
Kurs- och konferenskostnader	18 000	9 420
Konsultkostnader	314 000	1 356 533
Telefoni	29 000	14 710
Kontors-, förbruknings- och datamaterial	14 000	8 615
Marknadsföring/annonsering	60 000	35 129
Sobona/ICDE	18 700	34 362
Summa verksamhetens kostnader	2 611 000	2 565 547
Avskr maskiner och inventarier	12 000	25 186
Summa avskrivningar	12 000	25 186
Summa verksamhetens nettokostnader	-2 623 000	-2 202 267
<i>Medlemsavgifter</i>		
Medlemsavgifter	2 630 000	2 630 000
Summa medlemsavgifter	2 630 000	2 630 000
Verksamhetensresultat	7 000	427 733
<i>Finansiella intäkter</i>		
Ränteintäkter	0	74 816
Summa finansiella intäkter	0	74 816
<i>Finansiella kostnader</i>		
Räntekostnader	0	35
Bankkostnader	7 000	4 240
Summa finansiella kostnader	7 000	4 275
Summa resultat före extraordinära poster	0	498 274
<i>Årets resultat</i>		
Årets resultat	0	498 274
Summa årets resultat	0	498 274

Kommentar till budgetuppföljning: Projektintäkter från ESF redovisas utifrån schabloniserad ersättning (OH) och kan påverkas av ESF:s slutliga granskning. En del av ersättningen kan också hållas inne till dess att slutredovisning godkänts. Detta medför att projektintäkter inte alltid kan budgeteras med full precision.

Projektverksamhetens budgetuppföljning

i tkr	Operativ kompetensförsörjning		EDIH		Kompetensarena Norrbotten (KaNb)		Totalt	
	Budget	Utfall	Budget	Utfall	Budget	Utfall	Budget	Utfall
Intäkter								
Erhållna bidrag	3 344	3 344	144	144	444	444	3 932	3 932
Totala intäkter	3 344	3 344	144	144	444	444	3 932	3 932
Kostnader								
Personal	1 165	1 165	144	144	363	363	1 672	1 672
Köp av verksamhet	1 790	1 790	0	0	42	42	1 832	1 832
Övriga kostnader	389	389	0	0	39	39	428	428
Totala kostnader	3 344	3 344	144	144	444	444	3 932	3 932

Budgetföljsamheten har under året varit god både vad gäller basverksamheten och projektverksamheten. Delar av personalkostnaderna har kunnat läggas på projekt och det har i sin tur gett utrymme att satsa på bland annat politiskt påverkansarbete, ledningsstöd och marknadsföring. Projektet Koordinerad kompetensförstärkning i glesbygd avslutades den 31 december 2024. Projektets avslut bidrog till att stärka förbundets ekonomi. För 2025 redovisas ett positivt resultat om 498 tkr (0,5 Mkr).

Uppföljning av finansiella mål

Mål	Utfall 2025	Måluppfyllelse
Verksamheten ska bedrivas inom tilldelad budget	Resultat 498 tkr	Målet bedöms uppfyllas
Inte uppta långfristiga lån för förbundets verksamhet	Inga lån	Målet bedöms uppfyllas.
Det egna kapitalet ska uppgå till minst 2,5 Mkr	Per 2025-12-31 bedöms eget kapital uppgå till 4,1 Mkr	Målet bedöms uppfyllas

Uppföljning av verksamhetsmål

Direktionen har inför verksamhetsåret fastslagit mål och delmål för kommunalförbundet i enlighet med den handlingsplan som antogs 2023. Under 2025 har Akademi Norrs arbete i hög grad präglats av att omsätta tidigare metodutveckling i praktiskt genomförande, samtidigt som efterfrågan på förbundets arbetssätt och kompetensunderlag ökat i både kommuner, regioner och bland utbildningsaktörer.

Mot bakgrund av revisorernas synpunkter och SCB:s förändrade definition av målgrupp (25–65 år) har en översyn och kalibrering av indikatorer och målnivåer genomförts under årets sista kvartal för att säkerställa jämförbarhet över tid. Under 2025 har nuvarande målramverk tillämpats och bedömning görs enligt skalan Uppfyllt / I huvudsak uppfyllt / Inte uppfyllt.

Mål:	Måluppfyllelse:
Vår region erbjuder bättre förutsättningar för utbildning, utveckling och tillväxt	I huvudsak uppfyllt
Delmål:	
Vår region ska ha ökat sin andel medborgare med eftergymnasial utbildning.	Inte uppfyllt, men utvecklingen är positiv
Vår region ska ha ökad tillgång till eftergymnasiala utbildningar.	I huvudsak uppfyllt
Vår region ska ha stärkt sina förutsättningar att vara attraktiv för medarbetare, studenter och anordnare av eftergymnasiala utbildningar.	Uppfyllt
Horisontella mål:	
I Akademi Norrs arbete ska ingen individ diskrimineras utifrån härkomst, religion, kön, ålder, sexualitet, politisk tillhörighet eller socioekonomisk bakgrund. Akademi Norr arbetar aktivt för att bygga kapacitet och synliggöra möjligheter och utmaningar.	Uppfyllt

Övergripande mål: Vår region erbjuder bättre förutsättningar för utbildning, utveckling och tillväxt.

Under 2025 har tillgången till högre utbildning stärkts genom fortsatt decentraliserad sjuksköterskeutbildning samt nya utbildningssatsningar och fler specialistutbildningar inom vård. Arbetet med verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har utvecklats med fler och bättre praktikplatser, tydligare rutiner och stöd till handledare via lärcentra. Ett samverkansavtal med Umeå universitet har förberetts under året i syfte att långsiktigt säkra decentraliserade utbildningar och kvalitativ VFU.

Parallellt har Akademi Norr under året förflyttat arbetet från analys till tillämpning genom att omsätta kompetenskartläggningar i kommunernas processer och beslut. Ett tiotal regionala och lokala workshoppar har genomförts med särskilt fokus på användning av kompetensdata och på att stärka samspelet mellan HR, näringsliv och utbildningssamordning.

Bedömning: Övergripande mål bedöms *i huvudsak uppfyllt*.

Delmål 1: Vår region ska ha ökat sin andel medborgare med eftergymnasial utbildning.

Akademi Norr har under 2025 fortsatt att stärka synligheten och tillgängligheten till utbildningsutbudet. Den digitala plattformen Utbildning för framtiden hade under året ett mycket starkt utfall och nådde 150 000 besök, vilket är det högsta sedan starten 2021.

Samtidigt visar SCB:s statistik för 2024 (som är den senast tillgängliga i uppföljningen under 2025) en ökning på +0,3 procentenheter, vilket ligger under fastställd målnivå. Mot denna bakgrund bedöms delmålet ännu inte vara uppfyllt, men utvecklingen är positiv och förbundets insatser stärker systemförutsättningarna för framtida måluppfyllelse.

Bedömning: Delmål 1 bedöms *inte uppfyllt, men utvecklingen är positiv.*

Delmål 2: Vår region ska ha ökad tillgång till eftergymnasiala utbildningar.

Under 2025 har flera decentraliserade utbildningar fortsatt eller utvecklats både från Umeå universitet och Mittuniversitetet. Utöver sjuksköterskeutbildningarna har Luleå tekniska universitet påbörjat förskolläraryrket på distans och Linköpings universitet har fortsatt erbjuda lärarkurser i medlemskommunerna. VFU-arbetet har bedrivits i nära samarbete med universitet och lärcentra.

Inom yrkeshögskolan har Akademi Norr under året arbetat genom ett växande nätverk och genom konkret samverkan i framtagning av sökta och beviljade YH-upplägg. YH-nätverket omfattar 32 aktörer (varav 2 nya under året). Akademi Norr har bland annat medverkat i framtagning av beviljade YH-program såsom Stödpedagog (Lycksele) i samverkan med Medica Education och Miljöinspektör (Skellefteå) i samverkan med Södertälje kommun/Campus Telge, samt deltagit i ledningsgrupp för Bygglovshandläggare (beviljad 2024). Akademi Norr har även genomfört insatser kopplat till YH-kurser och till regional områdesanalys för YH i dialog med branschorganisationer, samt samordnat YH-nätverk i Norr med webinarium om examensgrad tillsammans med MYH.

Bedömning: Delmål 2 bedöms *i huvudsak uppfyllt.*

Delmål 3: Vår region ska ha stärkt sina förutsättningar att vara attraktiv för medarbetare, studenter och anordnare av eftergymnasiala utbildningar.

Under 2025 har Akademi Norrs roll som samverkanspart gentemot lärosäten och utbildningsaktörer stärkts ytterligare. Förbundet har nominerats till EU:s Regiostars och bjudits in att tala vid ICDE:s världskonferens, vilket stärker regionens attraktionskraft även i ett internationellt perspektiv. Ett vetenskapligt paper har tagits fram tillsammans med Umeå universitet, och genom nya projekt (Operativ kompetensförsörjning och Kompetensarena Norrbotten) har Akademi Norr fått långsiktiga resurser som stärker kapaciteten i kommunerna.

Bedömning: Delmål 3 bedöms *uppfyllt.*

Horisontella mål

De horisontella målen har integrerats i projekt och rapportering under 2025. Arbetet omfattar bland annat könsuppdelad statistik, tillgängliga format och anpassad kommunikation och marknadsföring. Eventuella hinder har hanterats löpande.

Bedömning: Horisontella mål bedöms *uppfyllt.*

Samlad bedömning

Direktionen bedömer att Akademi Norr under 2025 har uppnått betydande resultat som bidrar till regionens utveckling. Störst utmaning kvarstår i målet om ökad andel invånare med eftergymnasial utbildning, där utfallet ännu inte når fastställd målnivå. En översyn av indikatorer och målnivåer har genomförts under årets senare del för att säkerställa långsiktig jämförbarhet och stärkt uppföljning.

Balanskravs resultatet

Årets resultat enligt resultaträkningen	498 274 kr
reducering av samtliga realisationsvinster (-)	0
justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet (+)	0
justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet (+)	0
orealiserade förluster i värdepapper (+)	0
justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper (-)	0
Årets resultat efter balanskravsjustering	498 274 kr
reservering av medel till resultatutjämningsreserv (-)	0
användning av medel från resultatutjämningsreserv (+)	0
Balanskravsresultat	498 274 kr

Väsentliga personalförhållanden

Kommunalförbundet har under året haft tre personer anställda.

Funktion och namn	Omfattning	Anställning
Förbundschef Martin Bergvall	100%	Tillsvidareanställd
Administratör Gudrun Viklund	100%	Tillsvidareanställd
Samordnare Sara Kandel	100%	Tillsvidareanställd

Under perioden september-december har förbundet haft en sjukskrivning på 100%. Med anledning av detta har kommunalförbundet inlett samarbete med företagshälsan i Arvidsjaur.

Kommunalförbundet har tecknat avtal med Fora för avtalsenliga försäkringar som avser personalen.

Kommunalförbundet har inga andra pensionsförpliktelser utöver de som är lagstadgade eller förpliktade genom kollektivavtal.

KPA Pension är kommunalförbundets försäkringsgivare för den förmånsbestämda tjänstepensionsförsäkringen, försäkring för pension till efterlevande och premiefrielseförsäkring när det gäller långvarig sjukdom hos anställda.

Förväntad utveckling

Inför 2026 har Akademi Norr goda förutsättningar att fortsätta stärka kompetensförsörjningen i medlemskommunerna. Under 2025 har förbundet befast sin roll som transregional systemaktör genom ökad efterfrågan på datadrivna underlag, metodik och processtöd. Denna position innebär att Akademi Norr går in i 2026 med ett tydligt uppdrag att både leverera i pågående satsningar och samtidigt fortsätta utveckla de arbetssätt som gör kompetensförsörjningen mer långsiktig och styrbar.

De projekt och strukturer som nu är i genomförande ger ett stabilt utgångsläge. Operativ kompetensförsörjning (2025–2027) och Akademi Norrs roll som metod- och processtöd i Kompetensarena Norrbotten (2025–2027) innebär att resurser och samverkansplattformar finns på plats för att fortsätta bygga kapacitet i kommunerna och för att skala den datadrivna modellen till fler sammanhang. I Kompetensarena Norrbotten arbetar regionen och kommunerna vidare med implementering av arbetssätt och årshjul, där Akademi Norr bidrar med logik för enkätstruktur, analys och genomförandestöd.

Under 2026 kommer fokus att ligga på att vidareutveckla och förstärka det praktiska genomslaget av modellen: tydligare analys- och planeringsunderlag, ökad användning av data i kommunernas interna processer samt fortsatt fördjupad samverkan med universitet och yrkeshögskoleaktörer. Inom yrkeshögskolan fortsätter Akademi Norr att utveckla nätverk och samverkansstrukturer som stödjer ett utbildningsutbud med tydlig koppling till identifierade kompetensbehov, inklusive stöd i dialoger, analyser och ansökningsprocesser.

Samtidigt finns faktorer som påverkar förbundets genomförandekapacitet. Under hösten 2025 uppstod ett kapacitetsbortfall som påverkade genomförandetakt och ledtider i delar av verksamheten, och kapacitetspåverkan kvarstår in i 2026. Detta innebär att Akademi Norr behöver fortsätta arbeta med tydliga prioriteringar, planering och uppföljning för att säkerställa kvalitet, hållbar arbetsbelastning och långsiktig leveransförmåga.

Akademi Norrs utvecklingsverksamhet är till stor del projektfinansierad, vilket innebär en osäkerhet kopplad till den långsiktiga finansieringen. Projektmedel och pågående insatser är i huvudsak säkerställda till och med 2027. Därefter finns en ökad osäkerhet kopplad till framtida finansieringsmöjligheter och prioriteringar i kommande programperioder och utlysningar. Förbundet följer därför löpande utvecklingen hos relevanta finansiärer och arbetar för att bredda samverkans- och finansieringsbasen.

Långsiktiga utvecklingsförutsättningar

Akademi Norr verkar i en kontext där flera långsiktiga samhällstrender påverkar verksamhetens förutsättningar. Den demografiska utvecklingen i medlemskommunerna innebär både en minskande befolkning och en åldrande arbetsstyrka, vilket skapar utmaningar för kompetensförsörjningen inom såväl offentlig som privat sektor. Arbetsmarknadens behov förändras samtidigt snabbt, där krav på livslångt lärande, digital kompetens och flexibla utbildningsformer blir alltmer framträdande.

Digitalisering och teknikutveckling, inklusive AI, påverkar både utbildningsformer och tillgängligheten till utbildning i glesbygd, vilket ställer ökade krav på teknisk infrastruktur, pedagogiskt stöd och nya arbetssätt. Akademi Norr beaktar dessa utvecklingsmönster i strategi och verksamhet, bland annat genom fortsatt satsning på datadrivna kompetensunderlag, stärkt utbildningssamverkan och återkommande kartläggningar som stödjer långsiktiga prioriteringar och hållbar regional kompetensförsörjning.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

	Not	Bokslut 2025	Bokslut 2024	Budget 2025
Verksamhetens intäkter	1	4 320 185	2 833 982	0
Verksamhetens kostnader	2	-6 497 266	-5 450 026	-2 611 000
Avskrivningar	3	-25 186	-17 402	-12 000
Verksamhetens nettokostnader		-2 202 267	-2 633 446	-2 623 000
Medlemsavgifter		2 630 000	2 506 000	2 630 000
Generella statsbidrag och utjämning		0	0	0
Verksamhetens resultat		427 733	-127 446	7 000
Finansiella intäkter	4	74 816	246 525	0
Finansiella kostnader	5	-4 275	-3 653	-7 000
Resultat efter finansiella poster		498 274	115 426	0
Extraordinära poster		0	0	0
Årets resultat		498 274	115 426	0

Balansräkning

	Not	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar		0	0
Maskiner och inventarier		28 957	54 143
Övriga materiella tillgångar		0	0
Finansiella tillgångar		0	0
Summa anläggningstillgångar	6	28 957	54 143
Omsättningstillgångar			
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		0	0
Kortfristiga fordringar	7	1 149 023	616 120
Kassa och bank		4 314 838	3 936 404
Summa omsättningstillgångar		5 463 861	4 552 524
Summa tillgångar		5 492 818	4 606 667
Eget kapital			
Ingående eget kapital		3 629 685	3 514 259
Årets resultat		498 274	115 426
Summa eget kapital		4 127 959	3 629 685
Skulder			
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	8	1 364 859	976 982
Summa skulder		1 364 859	976 982
Summa eget kapital och skulder		5 492 818	4 606 667

Kassaflödesanalys

	Not	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		498 274	115 426
Av- och nedskrivningar som belastat resultatet	3	25 186	17 402
Kassaflödets förändring i rörelsekapitalet		523 460	132 828
Ökning (-)/minskning (+) förråd		0	0
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		-532 903	343 982
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		387 877	-186 914
Kassaflöde från förändring i rörelsekapitalet		-145 026	157 068
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		0	-36 228
Försäljning av inventarier		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	-36 228
Finansieringsverksamheten			
Utlåning (-)/ upplåning (+)		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0
Årets kassaflöde		378 434	253 668
Likvida medel vid årets början		3 936 404	3 682 736
Likvida medel vid årets slut		4 314 838	3 936 404

Noter

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Intäkter

Medlemsavgifter redovisas för det år det avser.

Projektintäkter redovisas i den mån de blivit förbrukade. Ej förbrukade medel periodiseras som förutbetalda intäkt. Projektintäkter som inte erhållits men som avser perioden tillgodoförs perioden och periodiseras som upplupen intäkt.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 20 000 kr och gäller som gemensam gräns för materiella- och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Materiella anläggningstillgångar och avskrivningar

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Maskiner och inventarier 3-5 år

Noter Resultaträkning

Not		Bokslut 2025	Bokslut 2024	Budget 2025
1	Verksamhetens intäkter			
	Projektintäkter	4 290 037	2 787 877	0
	Övrigt	30 148	46 105	0
	Summa	4 320 185	2 833 982	0
	<i>Varav projekt</i>	<i>3 931 719</i>	<i>2 787 877</i>	<i>0</i>
	<i>Kommunalförbundet</i>	<i>388 466</i>	<i>46 105</i>	<i>0</i>
2	Verksamhetens kostnader			
	Personalkostnader	2 347 167	2 452 127	1 885 000
	Pensionskostnader	158 019	462 850	0
	Resekostnader	495 367	382 317	148 900
	Representation	34 247	49 065	25 000
	Lokalhyror	100 092	95 546	98 400
	Kurs- och konferenskostnader	310 052	212 756	18 000
	Konsultkostnader	2 791 858	1 422 509	189 000
	Revision	130 000	125 000	125 000
	Telefoni	33 003	35 000	29 000
	Kontors-, förbruknings- och datamaterial	27 970	16 181	14 000
	Marknadsföring/annonsering	35 129	179 015	60 000
	Medlemsavgifter	34 362	17 660	18 700
	Summa	6 497 266	5 450 026	2 611 000
	<i>Varav projekt</i>	<i>3 931 719</i>	<i>2 777 053</i>	<i>0</i>
	<i>Kommunalförbundet</i>	<i>2 565 547</i>	<i>2 672 973</i>	<i>2 611 000</i>
3	Avskrivningar			
	Maskiner och inventarier projekt	0	10 824	
	Maskiner och inventarier kommunalförb	25 186	6 578	12 000
	Summa	25 186	17 402	12 000
4	Finansiella intäkter			
	Bank- och skattekonto	74 816	153 129	0
	Värdesäkringspremie pensioner	0	93 396	
	Summa	74 816	246 525	0
5	Finansiella kostnader			
	Dröjsmålsräntor	35	129	0
	Bankkostnader	4 240	3 524	7 000
	Summa	4 275	3 653	7 000

Noter Balansräkning

Not		Bokslut 2025	Bokslut 2024
6	Anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	158 910	738 581
	Årets anskaffning	0	36 228
	Årets utrangering/försäljning	-67 206	-615 899
	Utgående anskaffningsvärde	91 704	158 910
	Ingående avskrivningar	-104 767	-703 264
	Årets avskrivning	-25 186	-17 402
	Årets utrangering/försäljning	67 206	615 899
	Utgående ack avskrivningar	-62 747	-104 767
	Bokfört värde	28 957	54 143
7	Fordringar		
	Skattekonto	114 209	116 926
	Momsfordran	207 926	126 188
	Observationskonto	80	0
	Upplupna intäkter	821 233	367 483
	Interimsfordringar automat	5 575	5 523
	Summa	1 149 023	616 120
8	Kortfristiga skulder		
	Leverantörsskulder	772 922	411 694
	Utgående moms	30 305	0
	Preliminär skatt	36 099	44 698
	Preliminär löneskatt	143 235	240 383
	Semesterlöneskuld	213 644	158 055
	Beräknad lagstadgad arbetsgivaravgift	36 545	47 799
	Beräknade pensionsavgifter	67 000	66 000
	Förutbetalda intäkter	65 109	5 702
	Upplupna kostnader	0	2 651
	Summa	1 364 859	976 982

Driftredovisning

I tkr	Intäkter			Kostnader			Budgetavvikelse	
	Innev år	Budget	Föreg år	Innev år	Budget	Föreg år	Intäkter	Kostnader
Kommunalförbundet	3 018	2 630	2 552	2 565	2 611	2 673	388	46
Projektverksamhet	3 932	3 932	2 788	3 932	3 932	2 777	0	0
Justerat för medlemsavgifter	-2 630	-2 630	-2 506	0	0	0	0	0
Avskrivningar	0	0	0	25	12	17	0	-13
Summa verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen	4 320	3 932	2 834	6 522	6 555	5 467	388	33

Investeringsredovisning

Kommunalförbundet har gjort investeringar till en summa av 0 kronor under perioden.

den 5 maj 2026

Diarienummer KS.2025.408

§ 99 Godkännande av vattenskyddsområden

Richard Persson, förvaltningschef och Helen Löfgren Larsson, VA- och renhållningschef, båda teknik- och serviceförvaltningen, föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen godkänner upprättade förslag till vattenskyddsområden för Kyrktåsjö och Norråkers vattentäkter.
2. Kommunstyrelsen godkänner att upprättade förslag skickas till Länsstyrelsen för fastställande.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

1. Kommunstyrelsen godkänner upprättade förslag till vattenskyddsområden för Kyrktåsjö och Norråkers vattentäkter.
2. Kommunstyrelsen godkänner att upprättade förslag skickas till Länsstyrelsen för fastställande.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel och behöver skyddas för att säkra en långsiktig tillgång till rent vatten. Inrättande av vattenskyddsområden utifrån 7 kapitlet, 21–22 §§ miljöbalken är ett av verktygen för att bibehålla en hög kvalitet på dricksvattnet. Ett vattenskyddsområde syftar till att ge vattentillgången ett skydd mot verksamheter eller åtgärder som kan orsaka förorening.

Vattenskyddsområden har en geografisk avgränsning och kan vara indelade i olika zoner. Kopplat till vattenskyddsområdet finns olika föreskrifter till skydd för vattnet. Skyddsföreskrifterna begränsar olika verksamheter och åtgärder som riskerar att förorena vattnet på kort eller lång sikt, såsom till exempel täktverksamhet, spridning av bekämpningsmedel och hantering av petroleumprodukter. Skyddsområdet med föreskrifter ska utgöra ett bra

den 5 maj 2026

skydd för vattentillgången, men får inte vara mer långtgående än nödvändigt.

Förslag till vattenskyddsområden har upprättats för kommunens grundvattentäkter i Kyrktåsjö och Norråker. För att Länsstyrelsen ska kunna fastställa ett vattenskyddsområde behövs ett beslut om godkännande från beslutande nämnd.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Godkännande av vattenskyddsområden

Kyrktåsjö bilaga 1 – Teknisk beskrivning för vattentäkten

Kyrktåsjö bilaga 2 – Riskinventering och riskanalys vattentäkt

Kyrktåsjö bilaga 3 – Riskobjekt

Kyrktåsjö bilaga 4 – Förutsättningar för spridning vid vattentäkten

Kyrktåsjö bilaga 5 – Förslag till föreskrifter

Kyrktåsjö bilaga 6 – Vattenskyddsområde

Kyrktåsjö bilaga 7 – Vattenkvalitet

Norråker bilaga 1 – Teknisk beskrivning vattentäkt

Norråker bilaga 2 – Riskinventering och riskanalys vattentäkt

Norråker bilaga 3 – Riskobjekt

Norråker bilaga 4 – Förutsättningar för spridning vid vattentäkten

Norråker bilaga 5 – Förslag till föreskrifter

Norråker bilaga 6 – Vattenskyddsområde

Norråker bilaga 7 – Vattenkvalitet

Diarienummer KS.2025.408

Godkännande av förslag till vattenskyddsområden

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

1. Kommunstyrelsen godkänner upprättade förslag till vattenskyddsområden för Kyrktåsjö och Norråkers vattentäkter.
2. Kommunstyrelsen godkänner att upprättade förslag skickas till Länsstyrelsen för fastställande.

Beskrivning av ärendet

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel och behöver skyddas för att säkra en långsiktig tillgång till rent vatten. Inrättande av vattenskyddsområden utifrån 7 kapitlet, 21–22 §§ miljöbalken är ett av verktygen för att bibehålla en hög kvalitet på dricksvattnet. Ett vattenskyddsområde syftar till att ge vattentillgången ett skydd mot verksamheter eller åtgärder som kan orsaka förorening.

Vattenskyddsområden har en geografisk avgränsning och kan vara indelade i olika zoner. Kopplat till vattenskyddsområdet finns olika föreskrifter till skydd för vattnet. Skyddsföreskrifterna begränsar olika verksamheter och åtgärder som riskerar att förorena vattnet på kort eller lång sikt, såsom till exempel täktverksamhet, spridning av bekämpningsmedel och hantering av petroleumprodukter. Skyddsområdet med föreskrifter ska utgöra ett bra skydd för vattentillgången, men får inte vara mer långtgående än nödvändigt.

Förslag till vattenskyddsområden har upprättats för kommunens grundvattentäkter i Kyrktåsjö och Norråker. För att Länsstyrelsen ska kunna fastställa ett vattenskyddsområde behövs ett beslut om godkännande från beslutande nämnd.

Beslutsunderlag

Kyrktåsjö bilaga 1 – Teknisk beskrivning för vattentäkten

Kyrktåsjö bilaga 2 – Riskinventering och riskanalys vattentäkt

Kyrktåsjö bilaga 3 – Riskobjekt

Kyrktåsjö bilaga 4 – Förutsättningar för spridning vid vattentäkten

Kyrktåsjö bilaga 5 – Förslag till föreskrifter

Kyrktåsjö bilaga 6 – Vattenskyddsområde

Kyrktåsjö bilaga 7 – Vattenkvalitet

Norråker bilaga 1 – Teknisk beskrivning vattentäkt

Norråker bilaga 2 – Riskinventering och riskanalys vattentäkt

Norråker bilaga 3 – Riskobjekt

Norråker bilaga 4 – Förutsättningar för spridning vid vattentäkten

Norråker bilaga 5 – Förslag till föreskrifter

Norråker bilaga 6 – Vattenskyddsområde

Norråker bilaga 7 – Vattenkvalitet

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik- och serviceförvaltningen, Helen Löfgren-Larsson

Beslut skickas till

Teknik- och serviceförvaltningen, Richard Persson och Helen Löfgren-Larsson.

Bilaga 1 Teknisk beskrivning Kyrktåsjö vattentäkt

Innehållsförteckning

Typ av vattentäkt	1
Uppgifter om brunnen	2
Vattenkvalitet	2
Grundvattenmagasinet	2
Grundvattendelare	3
Grundvattnets nivåvariation	4
Gradientser och uppehållstider/strömningshastigheter	5
In- och utströmningsområden	6
Geologiskt underlag	6
Dominerande sprickzoner	7
Vattnets teoretiska omsättningstid	8
Beräknade dimensionerande vattenstånd/flöden	8
Pågående vattenregleringar	8
Uppgift om avrinningsområdet	9
Sjöandel	10
Transporttider inom avrinningsområdet	10
Topografi	10
Dominerande jordarter	11
Översvämningsbenägna områden	11
Motiv till avgränsning av vattenskyddsområden	11
Källhänvisningar	12

Typ av vattentäkt

Täkten innebär ett vattenuttag av grundvatten från ett jordmagasin. Magasinet har en hydraulisk förbindelse med ytvattendammen (se avsnitt om grundvattnets nivåvariation) vilket innebär att inducerat ytvatten tidvis kan utgöra en andel av vattenuttaget.

Uppgifter om brunnen

Den installerade brunnen är 9 m djup och har en diameter på 180 mm.
Grundvattnet står som högst cirka 2,5 m under marknivån i läget vid brunnen.

Vattenkvalitet

Vattenanalyser har genomförts sedan 2011. Inga uppmätta halter har överskridit Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvattnets gränsvärden enligt LIVSFS 2022:12.

Grundvattenmagasinet

Grundvattenförekomsten är klassificerad som en vattenförekomst i VISS (WA70921737). Figur 1 visar isälvsavlaggrinen där den går i dagen.

Figur 1. Jordartskarta med isälvsavlagringen vid Kyrktåsjö.

SGU:s karterade jorddjup visar 3 klasser vid området för isälvsavlagringen, i huvudsak i omfånget mellan 10-30 m men även ett lite område upp mot 50 m. VISS anger en ytarea på 4 km² för förekomsten men då inkluderas även sediment som står under Tåsjöns vattenyta. I litteraturen (Knutsson och

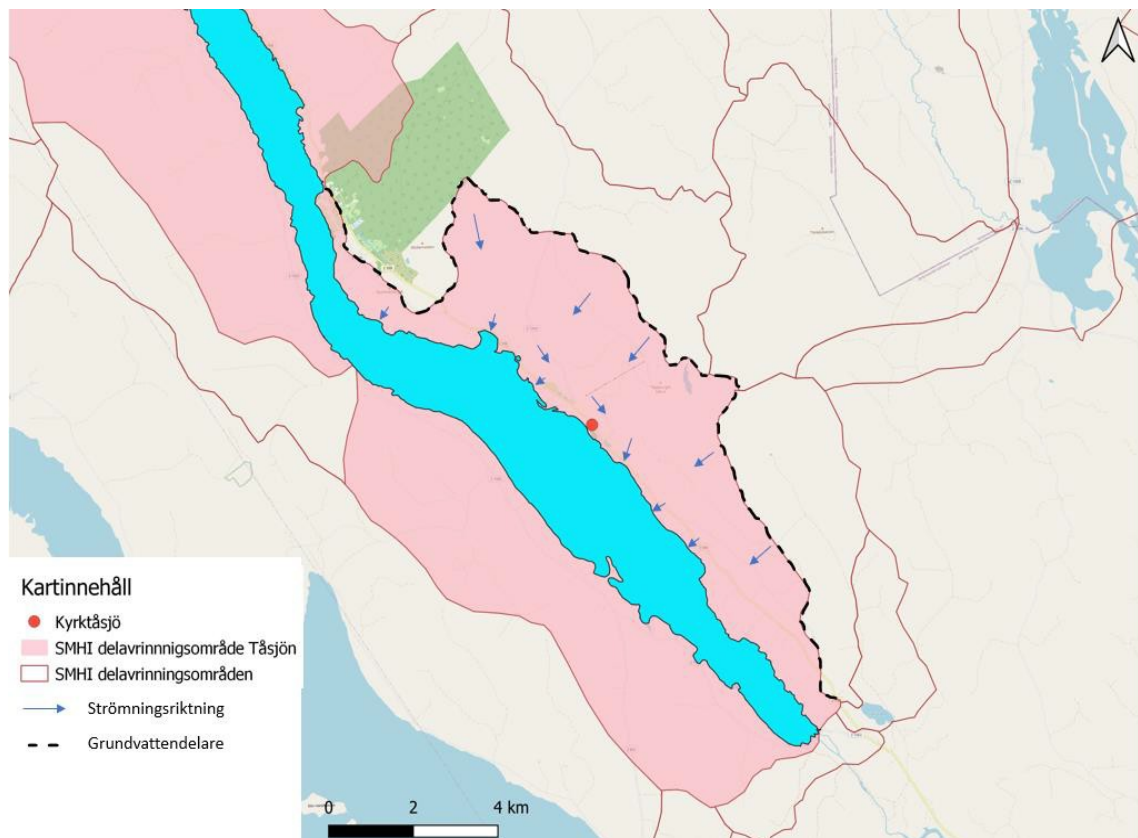
Morfeldt, 2002) anges ett för porositet i grus mellan 30–40%. Se Tabell 1 för parametervärden.

Tabell 1. Parametervärden för grundvattenförekomsten.

Parameter	Värde
jorddjup	20
porositet	30 %
ytarea	4 km ²
magasinsvolym	2,8·10 ⁷ m ³

Grundvattendelare

Grundvattendelare i området sammanfaller sannolikt i hög utsträckning med befintliga ytvattendelare på grund av fjällandskapets tydliga prägel av berggrundens topografi. Figur 2 visar SMHI:s delavrinningsområde för Kyrktåsjö.

Figur 2. Grundvattendelare och strömningsriktning i magasinet. .

Grundvattnets nivåvariation

Figur 3 visar Brunnens uppmätta nivåvariation under drygt 9 månaders tid med hjälp av en automatisk trycknivågivare. Statistik för brunnen följer i Tabell 2.

Figur 3. Nivådata från brunnen där vattenuttaget sker.

Tabell 2. Statistik över nivåer för tätens brunn.

Statistik – brunn	
min	+249,7
medel	+252,4
max	+254,7
max nivåvariation	5,0 m

Samlade nivådata från vattenståndet i Tåsjön respektive grundvattnet i den aktuella brunnen i vattentäkten visar en mycket god samvariation, se Figur 4. Detta indikerar att det finns en god hydraulisk kontakt mellan grundvattnet i isälvsavlagringen och ytvattnet i Tåsjön, vilket tidigare även har varit bedömningen från SGU (SGU, 2014). När sjön står i dess lägsta nivå under tidsperioden (april-maj 2023) är nivåskillnaden något större vilket kan innebära att andelen grundvatten i uttaget från brunnen blir högre.

Figur 4. Samlade data över nivåer i Tåsjön samt brunnen i Kyrktåsjö

Gradienter och uppehållstider/strömningshastigheter

Inga grundvattenrör finns installerade inom det aktuella området och vidare har SGU:s brunnarkiv inte kunnat utgöra något underlag för en god analys. Av detta har en teoretisk bedömning genomförts utifrån det rådande kunskapsläget om hydrogeologiska förutsättningarna vid vattentäkten.

Isälvsavlagringen betraktas som ett sammanhängande magasin med mycket god vattenförande förmåga. Strömningsriktningen kan variera något över året beroende på sjöns vattenstånd.

Strömningsriktning sker sannolikt längs med isälvsavlagringens i nordväst – sydostlig riktning respektive ut mot Tåsjön där ett lägre vattenstånd kan skapa en brantare gradient. Avlagringens goda vattenförande egenskaper med en bedömd hydraulisk konduktivitet vid 0,001 m/s innebär generellt en liten höjdgradient i grundvattenmagasinet bedömd till 0,5%. Givet brunnens djup om 9m beräknades avståndet från uttagspunkten för olika uppehållstider enligt Wyssling, 1979. I tillägg gjordes beräkningar enligt vattenbalansmetod samt Darcys lag men Wysslings metod bedöms ge en bättre uppskattning samt var i sammanhanget mest konservativ varför enbart dessa resultat redovisas, se Tabell 3.

Tabell 3. Transportsträcka i grundvattenmagasinet motsvarande två olika uppehållstider.

Upphållstid:	100 dagar	365 dagar
Avstånd från uttagspunkt:	155 m	540m

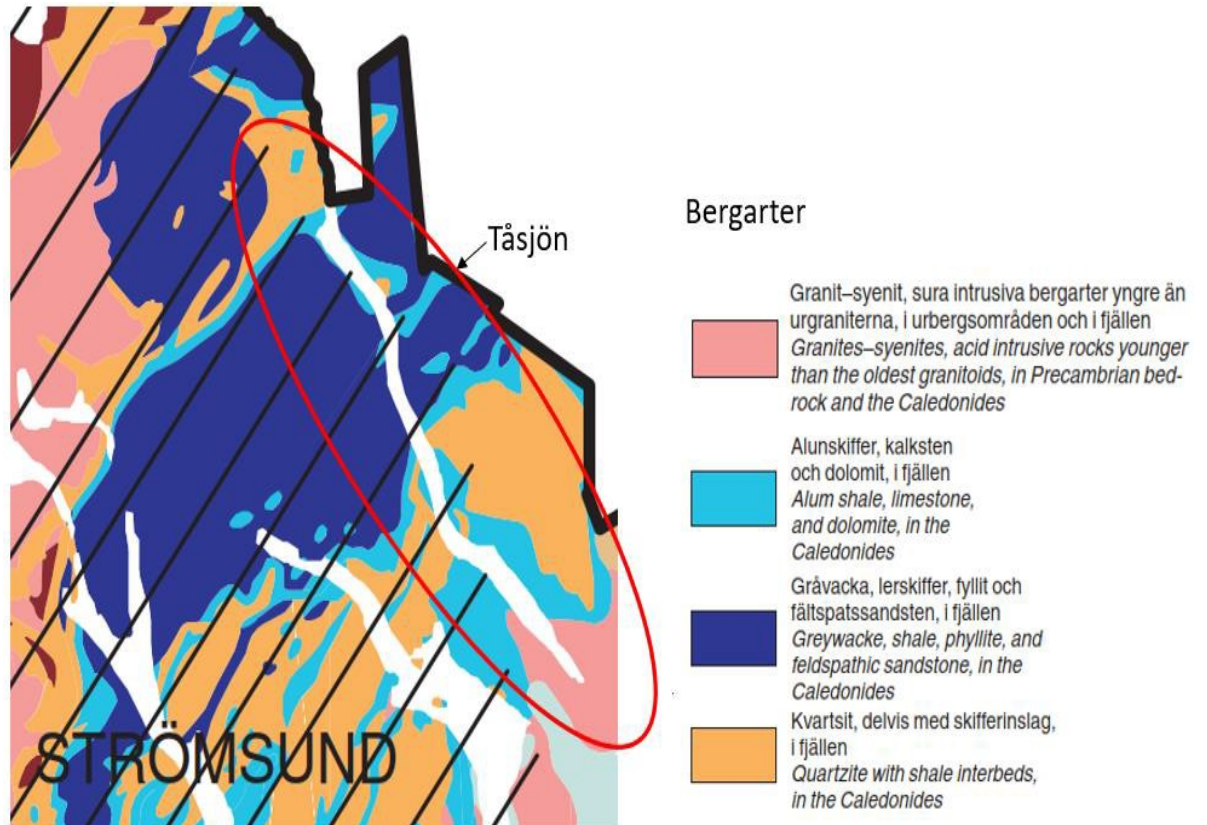
In- och utströmningsområden

Grundvattenbildning och inströmning sker generellt från de omgivande moränklädda höjdpartierna. I tillägg sker grundvattenbildning inom isälvsavlagringen som går i dagen. Närmare uttagspunkten sker sannolikt grundvattenbildning vid området där berg går i dagen längs med isälvsavlagringen mot nordost och sedan avrinner mot randen av grundvattenmagasinet. Utströmningen sker mot Tåsjön var utlopp är reglerat i sjöns sydöstra ände.

Geologiskt underlag

Berggrunden runt Tåsjön utgörs huvudsakligen av granit-syenit, alunskiffer, gråvacka och kvartsit. Kyrktåsjö är beläget i ett ljusblått område, dvs. på alunskiffer, kalksten och dolomit, se Figur 5.

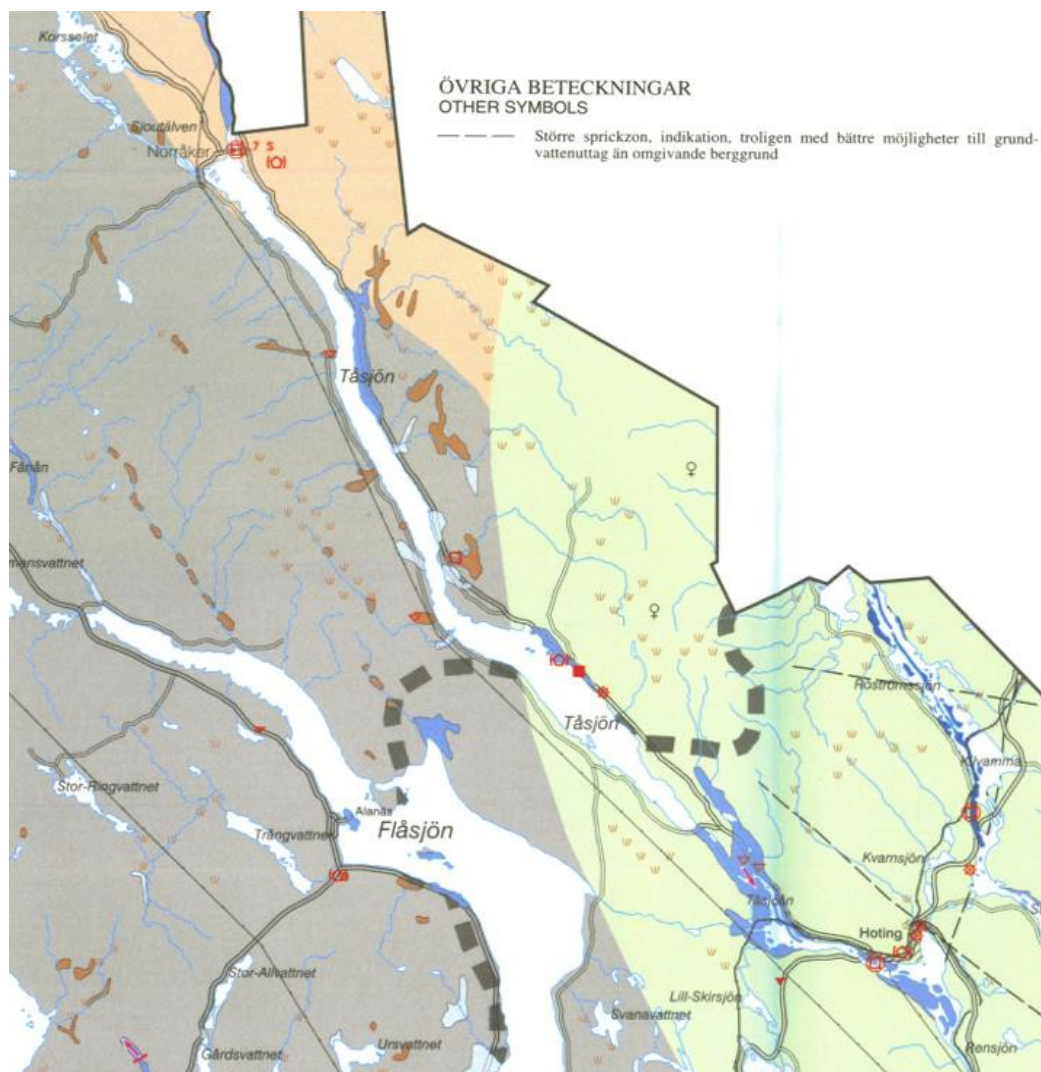
Antagen: Välj vem som beslutat i lista
Välj datum i kalender, § paragraf
Reviderad: Välj ansvarig i lista
Välj datum i kalender, § paragraf

Figur 5. Bergarter vid Tåsjön, från SGU.

Dominerande sprickzoner

I området runt Tåsjön har två större sprickzoner identifierats väst om Tåsjön, sannolikt i vad som har karterats som granit-syenit, se Figur 6. Området runt Kyrktåsjö bedöms därför inte vara särskilt känsligt för föroreningstransport i berggrunden.

Figur 6. Karta över dominerande sprickzoner från SGU.

Vattnets teoretiska omsättningstid

Enligt uppgift från SMHI (sjö-id 711716-150984) är Tåsjöns omsättningstid 0,369 år, alltså knappt 4,5 månader.

Beräknade dimensionerande vattenstånd/flöden

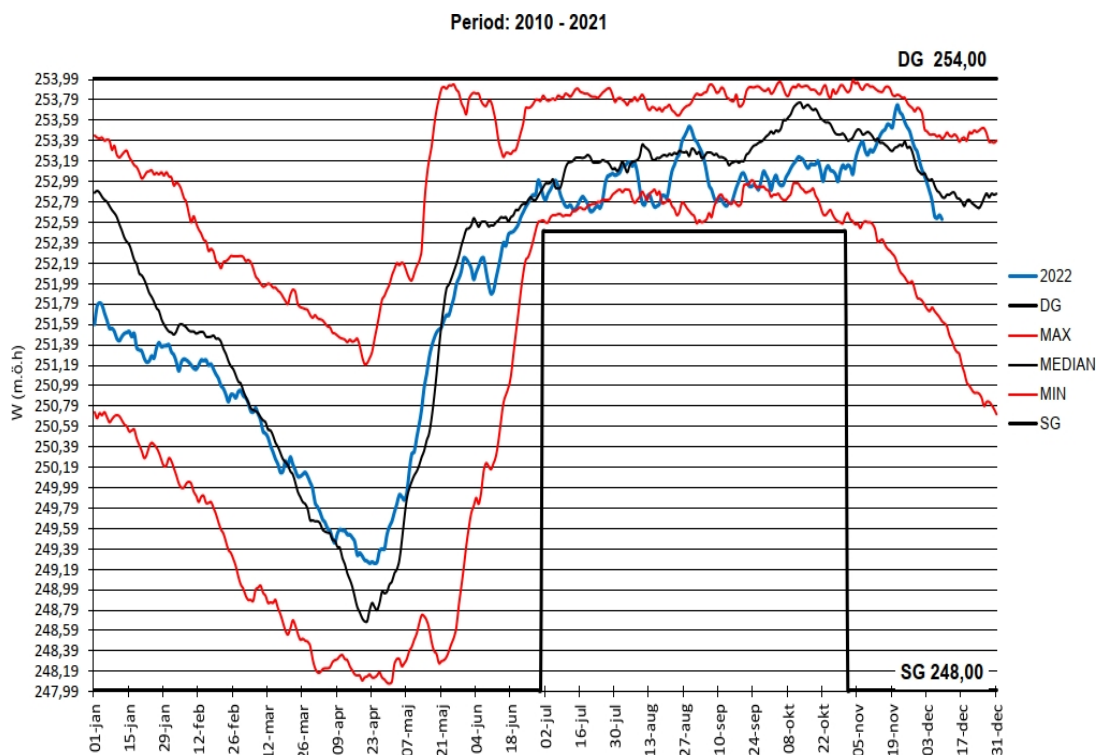
Total vattenföring, alltså den mängd vatten per tidsenhet som rinner fram i ett vattendrag, var i genomsnitt 63,7 m³/s räknat på åren mellan 2010-2021. Detta varierar över året och från senast tillgängliga månadsdata över ett år är det tydligt att vattenföringen i Tåsjön minskar över sommarmånaderna för att sedan vara som högst under oktober, se Figur 7.

Figur 7. Vattenföring i Tåsjön.

Data över rinntider för vattendragen har ej kunnat erhållas. Dock bedöms vattnets omsättningstid utgöra huvuddelen av den totala rinntiden då Tåsjön i sammanhanget utgör en förhållandevis stor del av avrinningsområdet.

Pågående vattenregleringar

Tåsjön regleras av ett kraftbolag för elkraftsproduktion. Statistik över Tåsjöns nivåer går att utläsa i Figur 8 med underlag från en 11-årsperiod. Högsta dämningssgräns (DG) ligger vid +254 och lägsta sänkningsgräns (SG) ligger vid +248 med undantag för månader juli – oktober då den höjs till omkring +252. Enligt uppgifter från SMHI:s damm- och sjöregister för dammanläggning VV000262, är den reglerbara volymen 62 miljoner m³.

Figur 8. Nivåer för reglering i Tåsjön.

Uppgift om avrinningsområdet

Huvudsakligt tillrinnande vattendrag är Saxån beläget norr om Tåsjön. Saxån läge sammanfaller med en avlagring av isälvsediment och tillrinnande vatten till Tåsjön utgörs av både grundvatten och ytvatten. Uppgifter om tillrinningen från SMHI:s modelldata för delavrinningsområdet "inloppet till Tåsjön" (SUBID 26576) ger flödesstatistik baserat på data för åren 1991-2020, se Tabell 4. Medel vattenföring är såtillvida cirka 4 m³/s.

Tabell 4. Flödesstatistik från SMHI:s modelldata för område 26576.

Flöde	Total vattenföring [m ³ /s]
HQ25	36,5
HQ10	32,0
HQ5	28,4
HQ2	22,9
MHQ	23,9
MQ	3,96
MLQ	1,00

Sjöandel

Från SMHI:s modelldata över delavrinningsområde benämnt 26058, utloppet av Tåsjön redovisas avrinningsområdet och Tåsjöns area respektive sjöandel i Tabell 5. SMHI:s modelldata för aktuellt delavrinningsområde.

Tabell 5. SMHI:s modelldata för aktuellt delavrinningsområde.

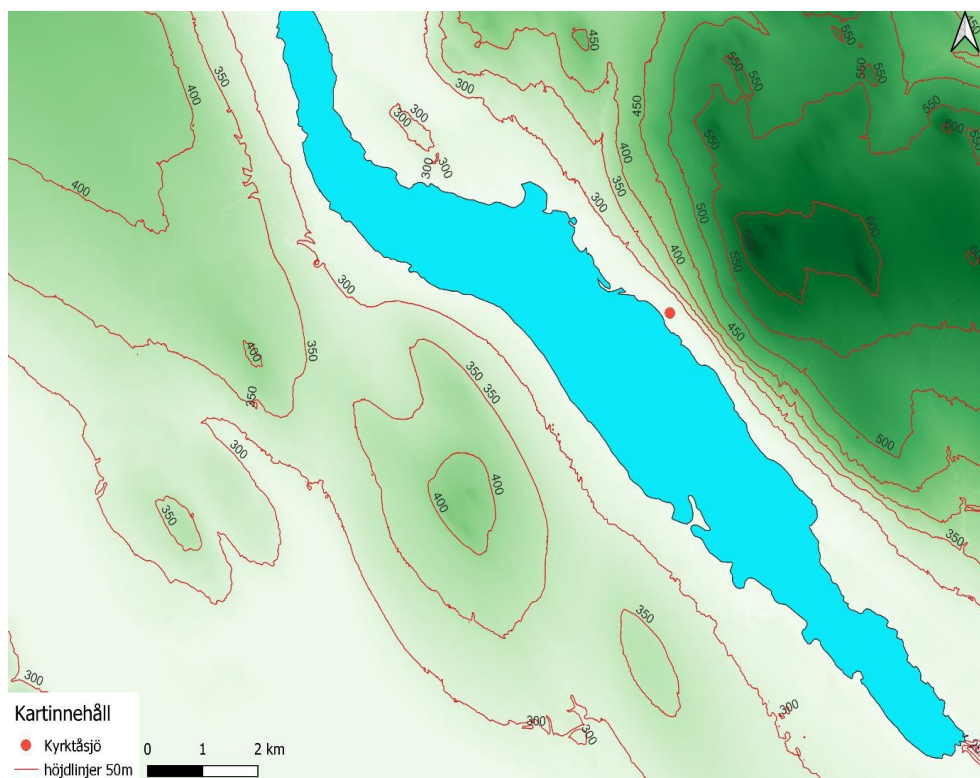
Avrinningsområde:	256,4 km ²
Sjöandel:	17,8%

Transporttider inom avrinningsområdet

Vattentransporten i Tåsjön bedöms huvudsakligen vara strömningsdriven i sydvästlig riktning mot sjöns utlopp. Brunnen i Kyrktåsjö motsvarar cirka 78% av sjöns sträckning i strömningsriktningen, vilket innebär en transporttid om cirka 105 dagar från Tåsjöns inlopp enligt en förenklad beräkning givet omsättningstiden.

Topografi

Topografin längs Tåsjön vid Kyrktåsjö kännetecknas av en brant lutning ner mot sjön i sydvästlig riktning. I dess brantaste läge stiger marknivån cirka 370 meter över en sträcka på 2 km.

Figur 9. Topografin omgivande Tåsjön och Kyrktåsjö.

Dominerande jordarter

Enligt modellinformationen för delavrinningsområdet från SMHI är den dominerande jordarten morän till ca 59%. Räkna man även bort sjö och vattendragens areal återstår 23% för övriga jordarter vilka väsentligen utgörs av tunn jord och kalt berg, torv samt isälvsmaterial, se Tabell 6.

Tabell 6. Jordarter inom avrinningsområdet.

Jordarter	andel
Morän	59,15%
Tunn jord och kalt berg	4,05%
Torv	9,36%
Isälvsmaterial	6,54%
Grovjord	1,15%
Sandiga jordar	0,50%
Lättlera	1,48%
Sjö och vattendrag	17,78%

Med moränjorden som dominerande inslag inom delavrinningsområdet styr denna jordart till stor del ifall nederbörd tillfaller Tåsjön som ytavrinning eller genom infiltration till grundvatten via jordlager för att sedan utströmma till sjön. Moränens infiltrationskapacitet varierar beroende på dess sammansättning av jordfraktioner. För en moränjord i mittenskiktet av skalan uppgår genomsläppligheten till mellan 10^{-6} och 10^{-8} m/s. Det motsvarar en infiltrationskapacitet på mellan 3,6 och 0,036 mm/h av nedfallande nederbörd vilket motsvarar starka skurar respektive lätt regn enligt SMHI:s klassificering. Inom delavrinningsområdet kommer därmed både ytavrinning och infiltration att ske beroende på nederbördens intensitet.

Översvämningsbenägna områden

Tåsjön utgör en källa för vattenkraft och är reglerad av ett kraftbolag. Möjlighet finns därmed för sänkning av sjöns vattenstånd i samband med extremväder. Med en stark topografisk lutning mot Tåsjön inom avrinningsområdet generellt bedöms få översvämningsbenägna områden existera.

Däremot kan ytvattendrag som leder mot sjön fortfarande breddas och orsaka nya temporära flödesvägar.

Motiv till avgränsning av vattenskyddsområden

För att avgränsa den primära och sekundära skyddszonen uppströms och nedströms uttagsbrunnen har transportavstånd beräknats utifrån naturlig hastighet adderad med uttagsberoende och avståndsberoende hastighet.

Därefter har transportavstånd motsvarande 100 dygn respektive ett år beräknats. Den naturliga tillströmningen av grundvatten till vattentäkten bedöms huvudsakligen ske från nordväst eller nordost. Detta påverkar utbredningen av skyddszonerna.

Vid beräkning har ett dimensionerande uttag på 23 725 m³/år (motsvarande ca 65 m³/dygn) använts tillsammans med kända eller uppskattade uppgifter om grundvattenmagasinets vattenförande mäktighet och grundvattenytans lutning m.m. Beräkningen ger att uppströms skyddsavstånd för 100 dygns transporttid på ca 155 meter och för ett års transporttid på ca 540 meter.

Även om isälvsavlagringen täcker in den erforderliga yta som behövs för nybildning av grundvatten enligt vattenbalansmodellen, kan det under perioder behövas ett större tillrinningsområde. Detta område kompenseras av den inducering som sker till vattentäkten vid intilliggande ytvatten vilket medför att Kyrktåsjö vattentäkt har en god tillgång på grundvatten under hela året.

Bägge skyddszonerna har slutligen avgränsats i största möjliga mån efter fysiska objekt eller administrativa gränser exempelvis strandkant, fastighetsgränser eller vägar. Där gränsen går längs vägar ingår hela vägområdet i den primära skyddszonen. Vidare ingår även ytvatten i skyddsområdet motsvarande omkring 150 meter ut från strandkanten inramat av två uddar, med anledning av den inducering av ytvatten som sker vid uttaget. Se bilaga 6 för det föreslagna vattenskyddsområdets gränser.

Källhänvisningar

SGU 2014. Inkommande yttrande vid samråd för vattenskyddsområde Kyrktåsjö vattentäkt, Strömsund kommun. 2014-08-15.

Knutsson, Morfeldt 2002. Grundvatten teori & tillämpning. AB Svensk Byggtjänst.

Wyssling, 1979. Journal of Environmental hydrology, volume 13, 2005. Tillgänglig: <http://hydroweb.com/jeh/jeh2005/strobl.pdf>

SGU 2023. Jordartskarta.

Bilaga 2 Riskinventering och riskanalys, Kyrktåsjö vattenverk

Innehållsförteckning

1. Riskanalys användning	2
2. Identifiering av risker	2
3. Potentiella föroreningskällor	2
Verksamheten vid vattenverket	2
Vägar/transport på väg	2
Förorenad mark	2
Värmeverk, åkeri	3
Kyrkans verksamhet	3
Täktverksamhet	4
Dagvatten	4
Avloppsreningsverk	4
Avloppsnät	4
Enskilda avloppsanläggningar	4
Cisterner	5
Jordbruk och djurhållning	5
Skogsbruk	5
Bostadshus/fritidshus	5
Anläggningar för utvinning av energi ur mark, berg och vatten.	6
Schaktning, muddring, underjordsarbete	6
Risk för översvämningar	6
Båttrafik	6
4. Bedömning och värdering av risker	7
5. Riskanalys	8

1. Riskanalys användning

Riskanalysen är ett verktyg för att systematisk kategorisera risker inom vattentäktens tillrinningsområde. De risker som beskrivs i bilaga 3 har bedömts med avseende på vilken konsekvens en störning får samt sannolikheten för att störningen ska inträffa. Resultat presenteras i riskmatris (Tabell 5). Bedömningen av nuvarande och framtida risker enligt bilaga 3 utgör lämplig grund för att bestämma skyddsföreskrifternas omfattning.

2. Identifiering av risker

Identifiering av risker (potentiella föroreningskällor) har utförts gemensamt av teknik- och serviceförvaltningen och miljö- och byggavdelningen i Strömsunds kommun. Analysen omfattar råvattentäkten och dess tillrinningsområde. Samtliga kända riskobjekt inom eller i omedelbar närhet av det föreslagna vattenskyddsområdet har redovisats på karta i bilaga 3.

3. Potentiella föroreningskällor

Verksamheten vid vattenverket

Den grävda uttagsbrunnen är ca 9 m djup. Vattenuttaget sker i en isälvsavlagring utan tätande ytjordsskikt. Vattenverksamheten i sig kan därmed orsaka risker, framför allt vid användning av entreprenadmaskiner eller liknande i vattentäktens närhet.

Vägar/transport på väg

Väg 998 passerar genom vattenskyddsområdet ca 100 m från uttagsbrunnen. Tung transporter med farligt gods förekommer och alternativa vägar saknas. Olyckor med utsläpp av skadliga ämnen kan medföra risk för förorening av vattentäkten. På vägen sprids vintertid saltblandad sand och på lång sikt finns därmed en risk för inträngning av vägsalt i grundvattenmagasinet. På grund av grundvattenförekomstens storlek i förhållande till uppskattad mängd salt bedöms risken för påverkan på vattentäkten vara försumbar.

Förorenad mark

I Länsstyrelsens register över förorenad mark finns ett stort antal avslutade verksamheter inom det föreslagna skyddsområdet. Där finns noteringar om

en skjutbana, fyra sågverk/snickerier, två mekaniska verkstäder, en bilverkstad, tre bensinstationer och en uppställningsplats för mobilt oljegrusverk som användes under sommaren 1978. Därutöver finns en i drift varande skjutbana i Kroknäset (se bilaga 3). Av dessa har verkstäderna och oljegrusverket tagits med i riskanalysen. Risken för att vattentäkten skulle förorenas av övriga avslutade verksamheter eller den i drift varande skjutbanan bedöms vara försumbar. Vid f.d. OK på fastigheten Tåsjö 1:122 grävde SPIMFAB 2006 upp den markförlagda produkttanken och två prover togs på närliggande jord. Analysvärdena låg under då gällande riktvärden enligt Naturvårdsverkets rapport nr 4889.

Värmeverk, åkeri

I Kyrktåsjö finns ett fjärrvärmeverk och ett åkeri. I värmeverket eldas i huvudsak träpellets med oljeeldning som reserv. En 15 m³ stor oljecistern finns placerad värmeverkets källare som ligger inom den föreslagna primära skyddszonen, ca 160 m ifrån och mest troligt uppströms vattentäkten i grundvattnets strömningsriktning. Tanken är invallad och rymmer hela tankens mängd vid läckage och ytterligare tekniska säkerhetsåtgärder är vidtagna för att minimera risk. Åkeriet ligger i sekundär zon, men bedöms ej ligga direkt uppströms.

Kyrkans verksamhet

Kyrkans verksamhet med skötsel av begravningsplatsen innebär bl.a. maskiner, hantering av petroleumprodukter och trädgårdsavfall. Enligt kyrkvaktmästare Tomas Jakobsson har inga som helst bekämpningsmedel använts sedan 1980-talet. Innan dess förekom det att Klorex användes på grusgångar. En kompost/deponi för trädgårdsavfall från kyrkans verksamhet ligger ca 50 m bakom vattenverket. Det är möjligt att en stor ris/lövhög vid vägen kan leda till att privatpersoner lämnar andra typer av avfall på platsen. Denna komposthögen bedöms kunna utgöra en risk för vattenverket om annat än trädgårdsavfall deponeras. Om den ska vara kvar bör därför tillfartsvägen förses med bom.

Täktverksamhet

Inga kommersiella täkter finns inom det föreslagna vattenskyddsområdet. Det finns inte heller några husbehovstäckter av den omfattningen att samråd med länsstyrelsen enligt miljöbalken 12 kap 6 § har skett.

Dagvatten

Kyrktåsjö samhälle har ingen kommunal dagvattenledning och det finns därför inte heller någon gemensam utsläppspunkt för dagvatten. Ett öppet dike går från området vid fastigheten Tåsjö 1:144 ner under genomfartsvägen och ned i en svacka strax bakom vattenverket där vattnet försvinner ned i marken. Diket är vattenförande under snösmältning och vid regn. Risker för förorening av vattentäkten har bedömts vara liten.

Avloppsreningsverk

I Kyrktåsjö finns ett kommunalt avloppsreningsverk med mekanisk, kemisk och biologisk rening. Utsläppspunkten ligger ca 200 m ut i sjön utanför fastigheten Tåsjö 1:74 och ca 500 m söder om vattentäkten. Eventuell bräddning av orenat avloppsvatten sker i samma punkt. Bräddning har endast förekommit vid enstaka tillfällen. Risker för att utsläppet skulle kunna förorening vattentäkten bedöms ändå vara låg framför allt på grund av strömningsriktningen i sjön samt utspädningseffekten i sjövatten och i grundvattenmagasinet.

Avlopps nät

Närmaste avloppsledning ligger ca 90 m uppströms vattentäkten. Risker för förorening bedöms vara måttlig.

Enskilda avlopps anläggningar

Inom den föreslagna primära zonen finns inga enskilda avlopps anläggningar men inom den sekundära zonen finns enligt miljö- och byggavdelningens register 9 st. Ingen av anläggningarna ligger nära vattentäkten och utspädningseffekten är stor. Risker för förorening bedöms vara liten. Alla anläggningarnas utformning, ålder och skick är inte känt. Fastighetsägare kan föreläggas att åtgärda otillräckliga avlopps anläggningar. Miljö- och byggnämnden, Strömsunds kommun, har beslutat att skyddsnivå skall

avgöras individuellt för enskilda avloppsanläggningar (miljö- och byggnämnden 2019-12-12 § 62).

Cisterner

Cisterner ska anmälas till miljö- och byggnämnden och inspekteras regelbundet. Enligt miljö- och byggavdelningens register finns förutom för uppvärmning inom det föreslagna skyddsområdet. Cisternen på äldreboendet Tåsjögården innehåller 10 m³ eldningsolja. Även mindre ej anmälningspliktiga cisterner kan förekomma. Risk för utsläpp finns främst i samband med påfyllning och olyckor vid transport.

Jordbruk och djurhållning

Kontinuerliga diffusa utsläpp kan ske från jordbruk och djurhållning i form av smittämnen, näringsämnen, gödsel m.m. Inom det föreslagna vattenskyddsområdets primära och sekundära zon förekommer inget jordbruk och inte heller någon hållande av lantbruksdjur eller hästar. Vid ett av bostadshuset närmast ovanför vattentäkten och på ett avstånd av ca 90 m hålls ett - antal hundar (2 st.) i en rastgård. Risken för påverkan framför allt genom urlakning av kväve bedöms vara liten men inte försumbar.

Skogsbruk

Skogsbruk bedrivs i området runt vattentäkten. De riskkällor som kan identifieras i samband med skogsbruk är främst skogsgödsling, hantering av bekämpningsmedel, upplag av timmer, körskador samt spill och läckage av petroleumprodukter. Vid kalhuggning och körskador ökar risken för kväveläckage till grundvattnet. Vid avverkning och annat arbete i skogen föreligger risk för spill från mobila lagringstankar för petroleumprodukter samt läckage från skogsmaskiner. Upplag av timmer och dylikt i samband med skogsbruk kan medföra en risk för grundvattnet genom läckage av fenoler. Risken för att vattentäkten påverkas av skogsbruket bedöms generellt vara relativt låg. Dock kan verksamhet i slutningen mellan Tåsjöbergets topp och vattentäkten medföra risk.

Bostadshus/fritidshus

I bostadsområde med trädgårdar kan nyttjande av bekämpningsmedel för trädgårdsodling och användandet av hushållskemikalier utgöra en risk för

grundvattnet. Utspädningseffekten i grundvattenmagasinet bedöms dock vara stor.

Anläggningar för utvinning av energi ur mark, berg och vatten.

Inom det primär zon finns 3 anläggningar för bergvärme. Inom sekundär zon finns 4 anläggningar för bergvärme och 3 för jordvärme. Det finns en risk att köldbäretanol läcker till grundvattnet. Etanol har låg giftighet för människa och miljö och späds snabbt ut i vatten. I det här fallet bedöms utspädningseffekten bli mycket stor och risken för förorening därmed liten.

Schaktning, muddring, underjordsarbete

Schaktning, grävning m.m. kan innebära att jordlager som skyddar grundvattenförekomsten avlägsnas eller att nya vägar för förorenat ytvatten att nå grundvattenförekomsten skapas. Risken för att en sådan åtgärd sker samtidigt som det finns ett utsläpp av oönskade ämnen i området och att utsläppet ska nå vattentäkten bedöms vara liten.

Risk för översvämningar

När riskanalyser för dricksvattenresurser görs, framkommer både sådana risker som är lämpliga att hantera med vattenskyddsföreskrifter och sådan risker som bör hanteras på andra sätt, exempelvis i kommunala beredskapsplaner, skalskydd och IT-säkerhet. För Kyrktåsjö med omnejd har en kartering av översvämningss känsliga områden gjorts (lågpunkter och rinnvägar). Denna visar att inom vattenskyddsområdet finns flera områden där vattnet kan samlas vid skyfall. Vid höga flöden och grundvattennivåer finns risk att föroreningar från både mark- och vattenområden följer med vattnets flöde och på så vis blir mer lättrorliga. Både yt- och grundvattenkvaliteten kan påverkas. Vid översvämningar kan föroreningar, exempelvis gödsel utlagd på åkermark, sköljas ned i vattendrag och sjöar och med ökad ytinfiltration i grundvattnet nå grundvattenmagasinet. I låglänta delar av terrängen är det högre risk för översvämningar.

Båttrafik

Båttrafik i närhet till tækten kan generera förorenande utsläpp som når tækten eftersom det finns en hydraulisk kontakt mellan grundvattenförekomsten och sjön. Detta avser petroleumprodukter från båtmotorer men även båtlast innehållande farligt gods eller sanitetstankar.

4. Bedömning och värdering av risker

De objekt som endast bedöms medföra försumbara risker har inte tagits med i riskanalysen. I riskanalysen har objekt bedömts utifrån hur stor sannolikhet det är att en viss händelse som påverkar på vattentäkten kommer att inträffa och vad konsekvensen blir om händelsen inträffar. Sannolikhet har bedömts enligt Tabell 1 och konsekvensen har bedömts enligt Tabell 2. Med hjälp av riskmatrisen i Tabell 3 har händelsen placerats i riskklasser enligt Tabell 4.

Tabell 1. Nivåer för sannolikhet

Sannolikhet/frekvens för påverkan på råvattenkvalitet		
5	Ofta	Mer än 1 gång/år
4	Vanlig	1 gång/år
3	Förekommande	1 gång/1-10 år
2	Ovanlig	1 gång/10-100 år
1	Mycket ovanlig	1 gång/100-1000 år

Tabell 2. Nivåer för konsekvens

Konsekvens för vattentäkten och konsumenterna		
5	Katastrofala	Omfattande person/materiella skador/flera allvarligt sjuka
4	Kritiska	Vissa personskador/materiella skador/någon allvarligt sjuk
3	Kännbara	Många konsumenter påverkas
2	Marginella	Mindre antal konsumenter påverkas
1	Försumbara	Konsumenter påverkas ej

Tabell 3. Riskmatris (sammanvägning av sannolikhet **S** och konsekvens **K**)

S x K	Preliminär risk
0-5	1
6-10	2
11-15	3
16-20	4
21-25	5

Tabell 4. Riskklass

Riskklass	Preliminär risk
5	Får ej förekomma, kräver omedelbar åtgärd
4	Bör åtgärdas
3	Bör utredas
2	Ingen risk i nuläget, men bör observeras
1	Ingen risk föreligger

5. Riskanalys

I Tabell 5 har de identifierade riskerna kring grundvattentäkten vid Kyrktåsjö vattenverk sammanställts och bedömts.

Tabell 5. Riskanalys för Kyrktåsjö vattentäkt

Verksamhet	Händelse	Förorening	Sannolikhet	Konsekvens	Risk	Riskklass
Vattentäkt	Maskinarbete	Petroleumprodukter	2	5	10	2
Vägar/Järnväg /transporter	Olyckor Vägsaltning	Petroleumprodukter	2	5	10	2
		Farligt gods Natriumklorid	2 1	5 4	10 4	2 1
Övrig förorenad mark	Läckage	Petroleumprodukter	1	5	5	1
Värmeverk	Olycka/läckage	Petroleumprodukter	2	5	10	2
Kyrkans verksamhet	Olycka/läckage	Petroleumprodukter	2	5	10	2
Dagvatten	Förorenat vatten	Mikroorganismer	1	4	4	1
Kommunal avloppsanläggning	Drift	Mikroorganismer	1	4	4	1
		Växtnäringsämnen	1	3	3	1
Kommunalt ledningsnät	Läckage Bräddning Ledningsbrott	Mikroorganismer	1	4	4	1
		Växtnäringsämnen	1	3	3	1
Cisterner	Olyckor	Petroleumprodukter	2	5	10	2
Djurhållning	Läckage	Mikroorganismer	1	4	4	1
		Näringsämnen	1	3	3	1
Skogsbruk	Timmerupplag	Fenoler	2	4	8	2
	Körskador	Humus/näringsämnen	2	3	6	2
	Olyckor	Petroleumprodukter	2	5	10	2
	Gödsling	Växtnäringsämnen	1	4	4	1
	Växtbekämpning	Bekämpningsmedel	1	5	5	1
Bostadshus /fritidshus	Läckage /Olyckor	Petroleumprodukter	2	5	10	2
		Bekämpningsmedel	1	5	5	2
Värmepumpar	Läckage	Köldbärvätska	1	1	1	1
Schaktning, muddring, underjordsarbete	Olyckor Läckage	Petroleumprodukter	1	5	5	1
		Mikroorganismer	1	4	4	1
		Växtnäringsämnen	1	3	3	1
Översvämning	Extremväder	Mikroorganismer	1	4	4	1
		Växtnäringsämnen	1	3	3	1
Båttrafik	Olycka/läckage	Petroleumprodukter	2	4	8	2

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Kartinnehåll

- Riskobjekt Kyrktåsjö
- Kyrktåsjö primär zon

Oljegrusverk

Berg-kylanläggning

Bergvärmepump

Bergvärmepump

Bensinstation, nedlagd

avfallshög/trädgårdsavfall

Kyrkans maskinparkering

Bensinstation, nedlagd

Bensinstation, nedlagd

Värmeverk kommunalt

Bergvärmepump

Bergvärmepump

Oljecistern

Bergvärmepump

Bergvärmepump

Åkeri

Avloppsreningsverk

Bergvärmepump

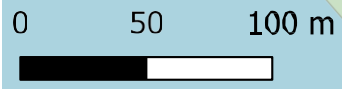
0 250 500 m

Kartinnehåll

- Riskobjekt Kyrktåsjö
- Kyrktåsjö primär zon
- Kyrktåsjö sekundär zon

Identifierad risk	Spridning: diffus/punktutsläpp	Utsläppets storlek	Varaktiga/tillfälliga utsläpp	Spridning: mark/vatten	Utsläppskällornas lokalisering och innebörd för transporttid, spädeffekter, fastläggning och nedbrytning	Påverkan från förväntade klimatförändringar
Vattentäkt	Punktutsläpp	Måttlig	Tillfälliga utsläpp.	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet.	Mindre spädeffekt på grund av närheten till uttaget. Även fastläggning och nedbrytning sker i liten skala.	Vid längre perioder av torra kan torrskorpsprickor uppstå med konsekvens av snabbare transportväg till grundvattnet.
Vägar/Järnväg/Transporter	Från vägar sker diffusa utsläpp i form av förorenande ämnen från förbränningsmotorer samt saltning av vägar. Undantag är vid olyckor då punktutsläpp sker.	måttlig till stor	Från den dagliga trafiken bedöms utsläppen förbli varaktiga. Utsläpp vid händelse av olycka bedöms vara tillfälligt.	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet. Alternativt sker transport med ytvatten.	Borgarvägen som är den mest trafikerade vägen är belägen cirka 100 meter som närmast till brunnen vilket motsvarar 67 dagars beräknad transporttid. Beroende på utsläppstyp finns möjlighet för spädeffekter samt viss fastläggning och nedbrytning.	Ökade nederbördsmängder eller extrema nederbördshändelser kan innebära en snabbare transport av föroreningar i samband med olyckor på vägar vilket kan innebära att föroreningen snabbare kan nå grundvattnet. Vid längre period av torra kan torrskorpsprickor uppstå vilket kan underlätta föroreningars transport till grundvattnet.
Förorenad mark	punktutsläpp/diffusa utsläpp	liten till måttlig	Om föroreningar från beskrivna verksamheter förekommer bedöms utsläpp som varaktiga.	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet.	Skilda avstånd och egenskaper föreligger från potentiella föroreningar kopplat till verksamheterna. Från skjutbanan kan fastläggning av metaller förväntas ske men ingen nedbrytning. Oljerester bryts ned mycket långsamt och transporteras vid kontakt med den mättade zonen på grundvattenytan.	Väsentligt förändrade grundvattennivåer kan innebära en förändring i eventuella markföroreningars benägenhet att lakas ur och spridas, alternativt att koncentrationer höjs vid låga nivåer.
Värmeverk	Punktutsläpp	Stor	Utsläpp kan vara tillfälligt eller varaktigt	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet.	Oljerester riskerar att efter spridning till grundvattenzon transporteras ovan grundvattenytan pga. den lättare densiteten jämfört med vatten. Ingen spädeffekt förväntas. Fastläggning kan ske, men ingen nedbrytning.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Kyrkans verksamhet	punktutsläpp/diffusa utsläpp	liten	Tillfälliga utsläpp med undantag för lövhögen som är varaktigt.	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet.	Avståndet till kyrkogården är cirka 125 m. Eventuella föroreningar kan variera i sitt slag beroende på typen av avfall vilket även påverkar innebörden för spädeffekter, fastläggning och nedbrytning.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Dagvatten	diffusa utsläpp respektive punktutsläpp riskerar att ansamlas i diket	liten	Tillfälliga utsläpp.	Spridning sker med ytvattenflöden	Diffusa utsläpp som klorid från vägsalt m.m. kan ansamlas i dagvattnet. Utsläpp nära uttagsbrunn. Spädeffekter sker sannolikt samt även fastläggning. Mindre av nedbrytning.	Ökade nederbördsmängder eller extrema nederbördshändelser kan innebära breddning av diket. Det krävs dock att detta sammanfaller med utsläpp från annan riskkälla och spridning med ytvatten via diket för att ytterligare spridningsrisk ska föreligga.
Kommunal avloppsanläggning	punktutsläpp	måttlig till stor	Tillfälliga utsläpp vid breddning.	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet. Alternativt sker transport med ytvatten.	Belägen cirka 550 m från uttagsbrunn. Sannolikt ej i en naturlig uppströms riktning. Vid utsläpp hinner nedbrytning och spädnings ske. Eventuellt en vis grad av fastläggning.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Kommunalt ledningsnät	punktutsläpp	liten till måttlig	Om ledningar springer läck riskerar utsläpp bli varaktiga tills de upptäcks	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet.	Enligt uppgift cirka 90 från uttagspunkten. Viss nedbrytning och utspädning antas ske vid utsläpp. Eventuellt en vis grad av fastläggning.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Cisterner	punktutsläpp	stor	tillfälliga utsläpp	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet. Alternativt sker transport med ytvatten.	Oljerester riskerar att efter spridning till grundvattenzon transporteras ovan grundvattenytan pga. den lättare densiteten jämfört med vatten. Ingen spädeffekt förväntas. Fastläggning kan ske, men ingen nedbrytning.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Djurhållning	diffusa utsläpp	liten	varaktiga utsläpp	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet. Alternativt sker transport med ytvatten.	Cirka 90 m från uttagsbrunn. Från djurhållning antas utsläpp av näringsämnen kunna ske. Ingen nedbrytning men utspädning och liten del fastläggning.	Ökade nederbördsmängder eller extrema nederbördshändelser kan innebära en ökad risk för transport med ytvatten.
Skogsbruk	punktutsläpp/diffusa utsläpp	liten	tillfälliga utsläpp	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet. Alternativt sker transport med ytvatten.	Omger täkten. Spädnings effekter sker men ingen nedbrytning eller fastläggning.	Ökade nederbördsmängder eller extrema nederbördshändelser kan innebära en ökad risk för transport med ytvatten.
Bostadshus/fritidshus	punktutsläpp	liten	varaktiga utsläpp	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet. Alternativt sker transport med ytvatten.	Varierande avstånd, som närmast cirka 50 m från uttagspunkten. Utspädning sker, ej nedbrytning eller fastläggning.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Värmepumpar	punktutsläpp	liten	tillfälliga utsläpp	Spridning sker sannolikt i mättad zon med grundvattnet.	Goda förutsättningar för nedbrytning och utspädning till ofarliga koncentrationer.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Schaktning, muddring, underjordsarbete	punktutsläpp	liten till måttlig	Tillfälliga utsläpp	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet.	Föroreningar från anläggningsarbete riskerar att transporteras mycket snabbt mot mättad grundvattenzon. Ingen nedbrytning eller fastläggning förväntas, endast chans till utspädning.	Vid längre perioder av torra kan torrskorpsprickor uppstå med konsekvens av snabbare transportväg till grundvattnet.
Översvämning	diffusa utsläpp	liten till måttlig	Tillfälliga utsläpp	Spridning sker med ytvatten.	Stor ansamling av ytvatten som infiltrerar till grundvattenzonen innebär att utspädning sker i ett tidigt stadium. Dock kan summan av föroreningar vara påtaglig. Mindre del av fastläggning förväntas men eventuellt nedbrytning beroende på föroreningstyp.	Ökade nederbördsmängder eller extrema nederbördshändelser ökar risken för översvämning.
Båttrafik	punktutsläpp	liten till måttlig	Tillfälliga utsläpp	Spridning sker med ytvatten genom sediment till uttagsbrunnens filter.	Utagsbrunnen är belägen cirka 50 meter till strandlinjen, dvs. cirka 30 dagars transporttid. Föroreningstransport sker snabbare i ytvattnet jämfört med jordlager. Föroreningar från sanitetstankar har möjlighet att nedbrytas och eventuellt fastläggas. Petroleumprodukter bryts sannolikt inte ned. Spädnings effekter kommer att ske.	Extremväder har en viss effekt på vattenståndet i Tåsjön vilket även påverkar andelen inducerat sjövattnet till täkten.

Bilaga 5 - Förslag till skyddsföreskrifter för Kyrktåsjö vattenskyddsområde

Innehållsförteckning

Bilaga 5 - Förslag till skyddsföreskrifter för Kyrktåsjö vattenskyddsområde.....	1
Förslag till föreskrifter.....	3
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	3
1 § Tillämpningsområde.....	3
2 § Syfte.....	3
3 § Allmän hänsyn.....	3
4 § Skyldighet att larma.....	3
5 § Upplysningsplikt.....	4
6 § Skyltar.....	4
2 kap. Vattentäktsson.....	4
1 § Särskilt om vattentäktsson.....	4
3 kap. Primär och sekundär skyddszon.....	4
1 § Petroleumprodukter.....	4
2 § Bekämpningsmedel, gödningsmedel och ensilage.....	5
3 § Djurhållning.....	6
4 § Avverkning av skog och upplag av timmer.....	7
5 § Infiltration och avledning av avloppsvatten.....	7
6 § Avfallshantering, massor och deponering.....	8
7 § Miljöfarlig verksamhet.....	9
8 § Täktverksamhet, andra schaktarbeten och muddring.....	9
9 § Energianläggningar samt uttag av grundvatten och andra borrhinar.....	10
10 § Vaghållning.....	11
11 § Fordon och transport.....	11
4 kap. Tillstånd, anmälan, undantag och övergångsbestämmelser.....	12
1 § Tillstånd och anmälan.....	12
2 § Dispens från dessa föreskrifter.....	12

3 § Vattentäktsverksamhetens bedrivande.....	12
4 § Övergångsbestämmelser.....	12
5 § Ny lagstiftning.....	12
6 § Information.....	13
Definitioner av begrepp.....	13

Förslag till föreskrifter

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Tillämpningsområde

Dessa föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta.

2 § Syfte

Syftet med dessa föreskrifter är att skydda dricksvattenförsörjningen genom att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan av vattentäkten inte uppstår.

Skyddsområdet är indelat i vattentäktszon samt primär och sekundär zon.

Om det visar sig att syftet med vattenskyddsområdet inte uppnås med befintliga föreskrifter kan föreskrifterna ändras eller kompletteras så att nödvändigt skydd uppnås.

3 § Allmän hänsyn

För att undvika att vattentäkten förorenas gäller de allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap. 2 § - 5 § miljöbalken. Alla som avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs och utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö.

4 § Skyldighet att larma

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för förorening av vattentäkten, ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller

fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till SOS alarm (telefonnummer 112).

5 § Upplyningsplikt

Verksamhetsutövare och fastighetsägare ska informera om skyddsföreskrifterna till anställda och de som anlitas för arbeten eller leveranser till anläggningar eller fastigheter inom skyddsområdet. Verksamhetsutövare och fastighetsägare ska kunna tillhandahålla föreskrifterna till de berörda.

6 § Skyltar

Huvudmannen för vattentäkten ska ansvara för att informationsskyltar om vattentäkten finns uppsatta på väl synliga platser invid vägar som leder in i eller genom skyddsområdet. Skyltningen ska utföras enligt rekommendationer som utgivits av Havs- och vattenmyndigheten. Annars mark får tas i anspråk för detta. Om överenskommelse inte kan träffas på frivillig väg kan kommunen i egenskap av huvudman ålägga en markägare att upplåta sin mark för ovan nämnda ändamål.

2 kap. Vattentäktszon

1 § Särskilt om vattentäktszon

Inom vattentäktszonen (brunnområdet) får endast vattentäktsverksamhet bedrivas. Området ska vara inhägnat eller skyddat genom överbyggnad som ska hållas låst. Vattentäktszonen får endast disponeras av vattentäktens huvudman.

3 kap. Primär och sekundär skyddszon

1 § Petroleumprodukter

Primär skyddszon

Hantering av mer än sammanlagt 50 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor, kräver tillstånd av den kommunala nämnden som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Med hantering avses här inte användning i maskiners och fordons egna tankar eller transporter genom skyddszon.

Hantering av petroleumprodukter för att försörja bostads- och jordbruksfastigheter med olja för uppvärmning, undantas från kravet på tillstånd.

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Hantering av upp till 50 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Sekundär skyddszon

Hantering av mer än sammanlagt 150 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor, kräver anmälan till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Med hantering avses här inte användning i maskiners och fordons egna tankar eller transporter genom skyddszon.

Från kravet på anmälan undantas hantering av petroleumprodukter för att försörja bostads- och jordbruksfastigheter med olja för uppvärmning.

Kravet på anmälan gäller inte för hantering som är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller som prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

Hantering av upp till 150 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

2 § Bekämpningsmedel, gödningsmedel och ensilage

Primär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden.

Yrkesmässig spridning av gödningsmedel såsom naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Vid spridning av gödningsmedel ska den påförda mängden anpassas så att yt- och grundvatten inte påverkas.

Gödningsmedel får inte spridas på frusen, tjälad eller snötäckt mark.

Gödningsmedel får inte spridas närmare vattentäktzon än 20 meter.

Naturgödsel och andra gödningsmedel får endast lagras på tätt underlag.

Gödselvårdsanläggningar med tillhörande utrustningar ska vara täta och underhållas. Verksamhetsutövaren ska regelbundet inspektera anläggningar och utrustning.

Nyanläggning eller ombyggnad av befintliga gödselvårdsanläggningar kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

För befintliga anläggningar får tillsynsmyndigheten föreskriva särskilda regler.

Ensilage får endast hanteras på ett sådant sätt att inte yt- eller grundvatten förorenas. Lagring av kasserade ensilagebalar direkt på mark är förbjudet. Upplag och hanteringsytor för ensilage och kasserade ensilagebalar ska vara hårdgjorda samt försedda med uppsamlingsanordningar för spill och förorenat dagvatten. Kravet på upplagsplatser gäller inte balar avsedda för utfodring som är väl inplastade och utan skador.

Sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Yrkesmässig spridning av gödningsmedel såsom naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Vid spridning av gödningsmedel ska den påförda mängden anpassas så att yt- och grundvatten inte påverkas. Gödningsmedel får inte spridas på frusen, tjälad eller snötäckt mark.

Lagring av naturgödsel och andra gödningsmedel direkt på mark är förbjudet, med undantag för lagring av ströbäddsgödsel. Ströbäddsgödsel får ej lagras direkt på mark längre än ett år innan den sprids.

Nyanläggning eller ombyggnad av befintliga gödselvårdsanläggningar kräver anmälan till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Gödselvårdsanläggningar med tillhörande utrustningar ska vara täta och underhållas. Verksamhetsutövaren ska regelbundet inspektera anläggningar och utrustning.

Ensilage ska hanteras så att det inte uppstår risk för förorening av yt- och grundvatten.

3 § Djurhållning

Primär skyddszon

Hållande av mer än 10 hundar i rastgård utomhus, per fastighet, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Hållande av lantbruksdjur utomhus när det inte är betessäsong och som överstiger 2 djurenheter enligt 2 kap miljöprövningsförordningen, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

4 § Avverkning av skog och upplag av timmer

Primär skyddszon

Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande, är förbjudet.

Upplag med en varaktighet om maximalt sex månader är undantaget förbudet men kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Lagring av ved för uppvärmning för husbehov är undantaget från förbud, respektive tillståndsplikt.

Transporter, avverkning och markberedning ska utföras så att körskador undviks i så stor utsträckning som möjligt.

Sekundär skyddszon

Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande är förbjudet.

Upplag med en varaktighet om maximalt sex månader är undantaget förbudet men kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Lagring av ved för uppvärmning för husbehov är undantaget från förbud, respektive tillståndsplikt.

Transporter, avverkning och markberedning ska utföras så att körskador undviks i så stor utsträckning som möjligt.

5 § Infiltration och avledning av avloppsvatten

Primär skyddszon

Nyanläggande eller ändring av befintlig anläggning för infiltration eller utsläpp av avloppsvatten (inklusive bad-, disk- och tvättvatten), kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Kravet på tillstånd enligt dessa föreskrifter gäller dock inte för anläggning som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 6 § miljöbalken. Kravet gäller inte heller

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

för avloppsanläggning för vilket tillstånd enligt miljöbalken givits före ikraftträdandet av dessa föreskrifter.

Dagvatten- och avloppsledningar med tillhörande anordningar ska vara täta samt underhållas så att funktionen ej försämras. Verksamhetsutövaren ska kontrollera ledningarna regelbundet.

Sekundär skyddszon

Nyanläggande eller ändring av befintlig anläggning för infiltration eller utsläpp av avloppsvatten (inklusive bad,-disk och tvättvatten), kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Kravet på tillstånd enligt dessa föreskrifter gäller dock inte för anläggning som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 6 § miljöbalken. Kravet gäller inte heller för avloppsanläggning för vilket tillstånd enligt miljöbalken givits före ikraftträdandet av dessa föreskrifter

6 § Avfallshantering, massor och deponering

Primär skyddszon

Det är förbjudet att deponera, gräva ner eller anordna upplag av avfall som kan förorena mark- eller grundvatten.

Kompostering av latrin kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Det är förbjudet att lägga upp eller använda schaktmassor, fyllnadsmassor och andra överskottsmassor av okänd status då dräneringsvattnet från dem kan förorena mark, yt- eller grundvatten.

Upplag av snö inom zonen, från områden utanför den primära skydds-zonen, är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Det är förbjudet att deponera, gräva ner eller anordna upplag av avfall som kan förorena mark- eller grundvatten.

Det är förbjudet att lägga upp eller använda schaktmassor, fyllnadsmassor och andra överskottsmassor av okänd status då dräneringsvattnet från dem kan förorena mark, yt- eller grundvatten.

Upplag av snö inom zonen, från områden utanför den primära- och sekundära skyddszonen, är förbjudet.

7 § Miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon

Det krävs tillstånd att bedriva verksamhet som kan innebära risk för förorening av yt- eller grundvatten, och som är anmälningspliktig enligt 9 kap 6 § miljöbalken (1998:808). Frågor om tillstånd handläggs av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Sekundär skyddszon

Det krävs tillstånd att bedriva verksamhet som kan innebära risk för förorening av yt- eller grundvatten, och som är anmälningspliktig enligt 9 kap 6 § miljöbalken. Frågor om tillstånd handläggs av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

8 § Tåktverksamhet, andra schaktarbeten och muddring

Primär skyddszon

Materialtäkt (grustäkt, bergtäkt eller liknande) och husbehovstäkt är förbjuden.

Schaktning, muddring, pålning, spontning och underjordsarbete, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Schaktning och anläggningsarbeten för underhåll av vatten- och avloppsledningar, samt fiber-, el- och teleledningar får utföras utan tillstånd.

Mindre grävningsarbeten inom tomter får utföras utan tillstånd. Med mindre grävningsarbeten avses grävning grundare än 1 meter.

Begravningar vid kyrkogården får utföras utan tillstånd

Sekundär skyddszon

Materialtäkt (grustäkt, bergtäkt eller liknande) och husbehovstäkt kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Tillfartsvägar till täkter bör så långt möjligt vara avspärrade.

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Schaktning och muddring kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Schaktning och anläggningsarbeten för underhåll av vatten- och avlopps- samt, fiber, el- och teleledningar får utföras utan tillstånd.

Mindre grävningsarbeten inom tomter får utföras utan tillstånd. Med mindre grävningsarbeten avses grävning grundare än 1 meter.

Begravningar vid kyrkogården får utföras utan tillstånd.

9 § Energianläggningar samt uttag av grundvatten och andra borrhningar

Primär skyddszon

Inrättande av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi ur berg, mark och vatten, uttag av vatten från berg och jord, samt andra typer av borrhningar är förbjudet.

Ändring av befintliga energianläggningar kräver tillstånd.

Befintliga anläggningar är inte tillståndspliktiga enligt dessa skyddsföreskrifter, men ska uppfylla miljöbalkens krav, det vill säga de allmänna hänsynsreglerna 2 kap. 2 § - 5 §. Om en befintlig anläggning inte har anmälts till den kommunala nämnden som utövar tillsyn enligt miljöbalken ska detta göras enligt dessa skyddsföreskrifter.

Sekundär skyddszon

Inrättande eller ändring av befintlig anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi ur berg, mark och vatten, uttag av vatten från berg och jord, samt andra typer av borrhningar, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Ändring av befintliga energianläggningar kräver tillstånd.

Befintliga anläggningar är inte tillståndspliktiga enligt dessa skyddsföreskrifter, men ska uppfylla Miljöbalkens krav, det vill säga de allmänna hänsynsreglerna 2 kap. 2 § - 5 §. Om en befintlig anläggning inte har anmälts till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken ska detta göras enligt dessa skyddsföreskrifter.

10 § Vaghållning

Primär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt är förbjudet. Spridning av vägsalt eller dammbindningsmedel kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Saltinblandad sand (max 4 % salt) undantas från kravet på tillstånd.

Sekundär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Spridning av vägsalt, kräver anmälan till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Spridning av saltinblandad sand (max 4 % salt), undantas från kravet på anmälan.

11 § Fordon och transport

Primär skyddszon

Fordonstvätt är förbjuden förutom vid platser speciellt avsedda för detta.

Uppställning av arbetsfordon under längre tid än 12 timmar kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Undantag gäller för parkering på tätt underlag inomhus, på hårdgjord yta utomhus försedd med oljeavskiljare eller parkering med uppsamlingskärl under motor och bränsletank som rymmer hela bränslevolymer.

Sekundär skyddszon

Fordonstvätt är förbjuden förutom vid platser speciellt avsedda för detta .

Uppställning av arbetsfordon under längre tid än 12 timmar kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Undantag gäller för parkering på tätt underlag inomhus, på hårdgjord yta utomhus försedd med oljeavskiljare eller parkering med uppsamlingskärl under motor och bränsletank som rymmer hela bränslevolymer.

4 kap. Tillstånd, anmälan, undantag och övergångsbestämmelser

1 § Tillstånd och anmälan

En anmälan om åtgärd eller ansökan om tillstånd enligt dessa föreskrifter ska vara skriftlig och ges in till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. En anmälan eller ansökan ska innehålla de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att kunna bedöma riskerna med åtgärden eller verksamheten. Anmälan skall göras senast 6 veckor innan anmälningspliktig verksamhet påbörjas.

2 § Dispens från dessa föreskrifter

Om det finns särskilda skäl kan Länsstyrelsen i Jämtlands län meddela dispens från dessa föreskrifter.

3 § Vattentäktsverksamhetens bedrivande

Föreskrifterna utgör inget hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktsverksamhetens bedrivande.

4 § Övergångsbestämmelser

Skyddsföreskrifterna gäller omedelbart enligt 7 kap. 22 § och 30 § miljöbalken när vattenskyddsområdet träder i kraft, även om de överklagas.

- a) Befintliga verksamheter och anläggningar som genom dessa föreskrifter blir förbjudna får bedrivas som längst till och med den ddmmåååå.
- b) Befintliga verksamheter och anläggningar som enligt dessa föreskrifter omfattas av tillstånds eller anmälningsplikt ska ha ansökt om tillstånd eller lämnat in en anmälan senast den ddmmåååå. I annat fall blir verksamheten eller anläggningen förbjuden.

5 § Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller förordningsbestämmelser som beslutas efter att dessa föreskrifter trätt i kraft och som utökar skyldigheterna inom det aktuella skyddsområdet gäller i tillägg till dessa föreskrifter.

6 § Information

Information om vattenskyddsområdet och föreskrifterna ska finnas tillgänglig på kommunens hemsida.

Definitioner av begrepp

Anläggningsarbete

Med anläggningsarbete avses grund- och markförstärkning, schaktning och utfyllnad, tillfarter och gångar, dränering, diken och rör i mark, samt byggande och underhåll av vägar, järnvägar, flygplatser och hamnar.

Avfall

Med avfall avses varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med, avser göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avverkning

När skog huggs ner eller skördas och virket tas om hand. Rövning, gallring och blädning som främjar skogens utveckling omfattas inte.

Avloppsvatten

Med avloppsvatten avses spillvatten eller annan flytande orenlighet, vatten som använts som kylning, vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats, samt dagvatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss fastighet eller vissa fastigheters räkning.

Avloppsanläggning

Anläggning som tar emot hushålls- och industriavloppsvatten.

Brandfarlig vätska

Med brandfarlig vätska avses en vätska vars flampunkt är lika med eller lägre än 100°C. Flampunkt är den lägsta temperatur där det avgår ånga från en vätskas yta i sådan mängd att ångan tillsammans med luft kan börja brinna.

Deponering

Med deponering avses bortskaffa avfall genom att lägga det på en deponi.

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Deponi

Med deponi avses en upplagsplats för avfall som finns på eller i jorden. Som deponi räknas inte en plats där avfall lastas om för att förbereda det för vidare transport till en annan plats där det ska behandlas, lagras innan det återvinns, om lagringen sker för en kortare period än tre år, eller lagras innan det bortskaffas om lagringen sker för en kortare period än ett år

Djurenheter

Definieras i Miljöprövningsförordning (2013:251) kap. 2. Definitionen av en djurenheter varierar beroende på djurslag.

Dagvatten

Dagvatten är tillfälligt förekommande regn- och smältvatten som avrinner från markyt, tak och andra konstruktioner. Dagvatten kan också vara uppträngande grundvatten.

Fordon

Med fordon avses varje motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is.

Med arbetsfordon avses i dessa föreskrifter traktorer, motorredskap, terrängmotorfordon, spårfordon, industriella maskiner och andra anordningar som är konstruerade för att kunna röra sig eller flyttas på marken och som är försedda med förbränningsmotor.

Gödningsmedel

Med gödningsmedel menas mineralgödsel (kemiskt framställt gödselmedel), gödsel från djur (fast-, klet, flytgödsel och urin) och pressvatten från ensilage samt slam från till exempel reningsverk. Gödsel från betande djur räknas inte som gödningsmedel.

Hantering

Med hantering avses en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Handelsgödsel

Gödselmedel definieras enligt Naturvårdsverket som handelsgödsel, stallgödsel och andra organiska gödselmedel. Enligt Naturvårdsverket är handelsgödsel, eller konstgödsel, mineraliska eller kemiska gödselmedel som innehåller grundämnena kväve, fosfor och/eller kalium.

Huvudman

Med huvudman avses ansvarig för den allmänna vattenförsörjningen inom en kommun.

Hårdgjord yta

En hårdgjord yta är en yta där vatten inte kan infiltrera marken, exempelvis asfalterade vägar.

Husbehovstäkt

Med husbehovstäkt avses sådant uttag av material som ska användas inom den egna fastigheten för dess egna behov.

Infiltrationsanläggning

I en infiltrationsanläggning renas vattnet genom att det infiltrerar genom naturliga jordlager till grundvattnet.

Kemiska bekämpningsmedel

Ett samlingsnamn för växtskyddsmedel och biocidprodukter.

Växtskyddsmedel används i huvudsak för att skydda växter mot till exempel skadedjur, svampangrepp eller konkurrerande växter. Biocidprodukter kan till exempel vara tryckimpregnering, myggmedel, råttbekämpningsmedel eller båtbottnfärger och liknande produkter. Definieras i 14 kap. 4 § miljöbalken.

Materialtäkt

Med materialtäkt avses här täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Miljöfarlig verksamhet

Med miljöfarlig verksamhet avses utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten. Användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

annat utsläpp eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten. Användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke joniserande strålning eller annat liknande.

Muddring

Med muddring menas schaktning under vatten i en sjö, vattendrag eller i havet. Muddring kan utföras genom att spränga, gräva eller suga upp material exempelvis i syfte att fördjupa en farled eller hamn.

Naturgödsel

Naturgödsel är alla slags exkrementer och urin från produktionsdjur, utom från odlad fisk, med eller utan strö.

Petroleumprodukter

Med petroleumprodukter avses produkter som framställs av råolja genom bearbetning i oljeraffinaderier. Omfattar exempelvis bensin, diesel, eldningsolja, fotogen och gasol samt basoljor för olika smörjmedel som till exempel motoroljor, turbinoljor, hydrauloljor och smörjfett. Här innefattas även spillolja.

Pålning

Med pålning menas att det görs en markförstärkning. Pålning används i samband med byggnation av hus, vägar, järnvägar, broar och andra anläggningsarbeten för att överföra last från ovanliggande konstruktion förbi lösa jordlager ned till bärkraftiga jordar eller berg.

Schaktning

Med större schaktningsarbeten menas här sänkning av markytan för större anläggningsarbeten på utstakat område än för grundläggning av en enskild villa.

Spontning

Spontning är en stödkonstruktion som används för att säkra kringliggande mark vid jobb i densamma. Stödkonstruktionen kan vara tillfällig som vid anläggning av nya vatten och avloppsledningar eller permanenta som vid konstruktion av en ny fartygskaj.

Antagen: Välj vem som beslutat i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Reviderad: Välj ansvarig i lista

Välj datum i kalender, § paragraf

Upplag

Med upplag avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenade produkter.

Vattentäkt

Anläggning för uttag av yt- eller grundvatten för dricksvattenförsörjningsändamål.

Vattentäktzon

Vattentäktzoner utgörs av instängslade delar av infiltrationsområden och brunnsområden. I de fall stängsel saknas kring brunnsområden, utgörs vattentäktzonen av brunnsöverbyggnaden.

Verksamhetsutövare

Med verksamhetsutövaren menas den som har de faktiska och rättsliga möjligheterna att vidta en åtgärd det vill säga, juridiska företag, organisationer etc. eller fysiska personer som ansvarar för en verksamhet eller del av en sådan.

Väghållning

Med väghållning menas byggande och drift av väg.

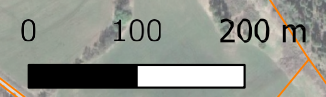
Yrkesmässig

För att någon ska anses yrkesmässigt bedriva viss verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivet fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär.

Kartinnehåll

- Fastighetsgränser
- Kyrktåsjö primär zon
- Kyrktåsjö sekundär zon

Bilaga 7 - Analysresultat råvatten Kyrktåsjö

Provpunkt (rad 1)	Provpunkt (rad 2)	Provpunkt (rad 3)	Provtagningsdag	Temperatur vid provtagning °C	Provtagningsuppgifter						
					Fluorid, F mg/l	Nitratkväve, NO3-N mg/l	Nitrat, NO3 mg/l	Klorid, Cl mg/l	Sulfat, SO4 mg/l	Aluminium, Al mg/l	
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2022-06-09		4,9	<0,10	0,63	2,8	1,8	16	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2021-12-15		5	<0,10	0,68	3	1,6	16	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2021-05-27		5	<0,10	0,54	2,4	1,6	15	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2020-12-15		5,8	<0,10	0,6	2,7	1,6	17	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2020-05-07		3,5	<0,10	0,99	4,4	2,6	20	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2019-12-18		5,7	<0,10	0,74	3,3	1,7	19	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2019-04-29		5,7	<0,10	1	4,5	2,1	20	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2018-11-29		5,8	<0,10	0,95	4,2	1,7	17	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2018-07-31		-	-	-	-	-	-	-
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2018-04-23		5,3	<0,10	1,1	4,9	2,2	21	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2017-12-13		-	<0,10	0,75	3,3	1,7	19	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2017-04-27		5,3	<0,10	1	4,6	2,1	19	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2016-11-09		5,6	<0,10	0,57	2,5	1,8	15	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Efter filter	2016-09-21		5,5	<0,10	0,68	3	1,9	17	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2016-09-21		5,3	<0,10	0,68	3	1,9	17	<0,030
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2016-04-28		5,8	<0,10	1,2	5,3	2,5	22	0,012
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2015-11-03		6	<0,10	1,2	5,3	2,2	22	<0,010
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2015-04-16		5,6	<0,10	1,1	5,1	2,2	22	0,011
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2014-11-10		5,6	<0,10	0,95	4,2	2,1	20	<0,010
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2013-11-07		5,7	<0,10	0,76	3,4	2	18	0,03
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2012-11-12		5,9	<0,10	0,82	3,6	2,1	19	<0,010
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Kemisk	2011-11-22		-	<0,10	0,98	4,3	2,4	19	<0,010

Bilaga 7 - Analysresultat råvatten Kyrktåsjö

Provtagningssuppgifter	Hårdhet tyska grader	Järn, Fe	Kalcium, Ca	Kalium, K	Koppar, Cu	Magnesium, Mg	Mangan, Mn	Natrium, Na	Turbiditet	Lukt	Lukt, art	Färgtal	
Provtagningsdag	°dH	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	FNU			mg/l Pt	
2022-06-09		3,7	<0,050	24	1	<0,020	1,8	<0,020	1,7	<0,10	Ingen	-	<5
2021-12-15		3,6	<0,050	23	1,1	<0,020	1,9	<0,020	1,9	<0,10	Ingen	-	<5
2021-05-27		3,4	<0,050	22	0,95	<0,020	1,6	<0,020	1,5	<0,10	Ingen	-	<5
2020-12-15		3,9	<0,050	25	1,1	<0,020	1,9	<0,020	1,8	<0,10	Ingen	-	<5
2020-05-07		4,1	<0,050	26	1,2	<0,020	2	<0,020	2	<0,10	Ingen	-	<5
2019-12-18		4,4	<0,050	28	1,2	<0,020	2,1	<0,020	2	<0,10	Ingen	-	<5
2019-04-29		4,1	<0,050	26	1,1	<0,020	2	<0,020	1,9	<0,10	Ingen	-	<5
2018-11-29		4,3	<0,050	27	1,2	<0,020	2,2	<0,020	2	<0,10	Ingen	-	<5
2018-07-31		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2018-04-23		4,2	<0,050	27	1,1	<0,020	2,1	<0,020	2,1	<0,10	Ingen	-	<5
2017-12-13		4,1	<0,050	26	1,2	<0,020	2,1	<0,020	2	0,11	Ingen	-	<5
2017-04-27		4,1	<0,050	26	1,2	<0,020	2	<0,020	2,1	<0,10	Ingen	-	<5
2016-11-09		4,2	<0,020	27	1,2	<0,020	2,1	<0,020	1,9	0,14	Ingen	-	<5
2016-09-21		5,1	<0,020	31	1,2	<0,020	3,5	<0,020	1,9	<0,10	Ingen	-	<5
2016-09-21		4,2	<0,020	27	1,2	<0,020	2,1	<0,020	2	0,14	Ingen	-	<5
2016-04-28		4,2	0,013	27	1,2	<0,010	2,1	<0,002	2,1	<0,10	Ingen	-	<5
2015-11-03		4,5	<0,010	29	1,3	<0,010	2,3	<0,002	2,2	0,1	Ingen	-	<5
2015-04-16		4,3	<0,010	27	1,2	<0,010	2,2	<0,002	2,2	0,12	Ingen	-	<5
2014-11-10		4,2	<0,010	26	1,1	<0,010	2,1	<0,002	1,9	0,29	Ingen	-	<5
2013-11-07		3,8	<0,010	24	1,1	<0,010	1,9	<0,002	1,7	0,14	Ingen	-	<5
2012-11-12		3,8	<0,010	24	1,1	<0,010	1,8	<0,002	1,8	0,13	Ingen	-	<5
2011-11-22		3,9	<0,010	25	1,1	<0,010	1,9	<0,002	1,8	0,13	Ingen	-	<5

Bilaga 7 - Analysresultat råvatten Kyrktåsjö

Provtagningssuppgifter	Kemisk syreförbrukning COD-Mn	Temperatur, pH-mätning	pH	Konduktivitet 25°C	Alkalinitet, HCO ₃	Ammoniumkväve, NH ₄ -N	Ammonium, NH ₄
Provtagningsdag	mg/l	°C		mS/m	mg/l	mg/l	mg/l
2022-06-09	0,94	21,2	6,9	14	58	<0,003	<0,004
2021-12-15	0,89	23	6,9	15	63	<0,003	<0,004
2021-05-27	1,2	21,7	6,9	13	55	<0,003	<0,004
2020-12-15	0,94	22	6,9	15	57	<0,003	<0,004
2020-05-07	1,1	21,9	6,9	16	60	0,003	<0,004
2019-12-18	1	20,8	6,9	17	67	<0,003	<0,004
2019-04-29	0,82	22,2	6,9	16	60	<0,003	<0,004
2018-11-29	0,87	20,8	6,9	16	68	<0,003	<0,004
2018-07-31	-	-	-	-	-	-	-
2018-04-23	0,86	21,7	6,9	16	60	0,004	0,005
2017-12-13	<0,8	19,9	6,9	16	64	<0,003	<0,004
2017-04-27	1,1	22,1	6,9	16	64	<0,003	<0,004
2016-11-09	1,8	22	7	16	72	<0,003	<0,004
2016-09-21	1,1	23,1	7,3	19	91	<0,003	<0,004
2016-09-21	0,98	23	6,9	16	69	<0,003	<0,004
2016-04-28	0,92	22	6,9	17	62	<0,003	<0,004
2015-11-03	0,83	22,1	7,2	18	71	<0,003	<0,004
2015-04-16	0,82	21,6	7,1	17	65	<0,003	<0,004
2014-11-10	0,96	22,2	7	17	67	<0,003	<0,004
2013-11-07	1,1	21,9	7,1	15	61	<0,003	<0,004
2012-11-12	<1	21,7	7,1	15	59	<0,003	<0,004
2011-11-22	<1	18,9	6,8	16	65	<0,003	<0,004

Bilaga 7 - Analysresultat råvatten Kyrktåsjö

Provtagningssuppgifter	Nitritkväve, NO ₂ -N	Nitrit, NO ₂	Summa NO ₂ /0.5 + NO ₃ /50
Provtagningsdag	mg/l	mg/l	mg/l
2022-06-09	<0,001	<0,003	<0,5
2021-12-15	<0,001	<0,003	<0,5
2021-05-27	<0,001	<0,003	<0,5
2020-12-15	<0,001	<0,003	<0,5
2020-05-07	<0,001	<0,003	-
2019-12-18	<0,001	<0,003	-
2019-04-29	<0,001	<0,003	-
2018-11-29	<0,001	<0,003	-
2018-07-31	<0,001	<0,003	-
2018-04-23	<0,001	<0,003	-
2017-12-13	<0,001	<0,003	-
2017-04-27	<0,001	<0,003	-
2016-11-09	<0,001	<0,003	-
2016-09-21	<0,001	<0,003	-
2016-09-21	<0,001	<0,003	-
2016-04-28	<0,001	<0,003	-
2015-11-03	<0,001	<0,003	-
2015-04-16	<0,001	<0,003	-
2014-11-10	<0,001	<0,003	-
2013-11-07	<0,001	<0,003	-
2012-11-12	<0,001	<0,003	-
2011-11-22	<0,001	<0,003	-

Bilaga 7 - Analysresultat råvatten Kyrktåsjö

Provpunkt (rad 1)	Provpunkt (rad 2)	Provpunkt (rad 3)	Provtagningsuppgifter	Temperatur vid provtagning
			Provtagningsdag	°C
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2022-06-09	4,9
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2021-12-15	5
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2021-05-27	5
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2020-12-15	5,8
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2020-05-07	3,5
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2019-12-18	5,7
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2019-04-29	5,7
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2018-11-29	5,8
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2018-04-23	5,3
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk		5,4
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2017-12-13	-
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2017-04-27	5,3
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2016-11-09	5,6
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2016-08-24	-
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2016-04-28	5,8
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2015-11-03	6
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2015-04-16	5,6
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2014-11-10	5,6
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2013-11-07	5,7
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2012-11-13	5,9
Kyrktåsjö vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2011-11-22	

Bilaga 7 - Analysresultat råvatten Kyrktåsjö

Provtagningsuppgifter	Odlingsbara mikroorganismer 22°C 3d	E coli	Koliforma bakterier 35°C
Provtagningsdag	cfu/ml	cfu/100ml	cfu/100ml
2022-06-09		<1	<1
2021-12-15		<1	<1
2021-05-27		<1	<1
2020-12-15		<1	<1
2020-05-07		2	<1
2019-12-18		<1	<1
2019-04-29		8	<1
2018-11-29		<1	<1
2018-04-23		4	<1
		15	<1
2017-12-13		<1	<1
2017-04-27		<1	<1
2016-11-09		2	<1
2016-08-24		8	<1
2016-04-28		<1	<1
2015-11-03		<1	<1
2015-04-16		4	<1
2014-11-10		5	<1
2013-11-07		<1	<1
2012-11-13		<1	<1
2011-11-22		<1	<1

Bilaga 1 Teknisk beskrivning Norråker vattentäkt

Innehållsförteckning

Typ av vattentäkt	2
Uppgifter om brunnen	2
Vattenkvalitet	2
Grundvattenmagasinet	2
Grundvattendelare	4
Grundvattnets nivåvariation	4
Gradientser och uppehållstider/strömningshastigheter	6
In- och utströmningsområden	7
Geologiskt underlag	7
Dominerande sprickzoner	8
Vattnets teoretiska omsättningstid	9
Beräknade dimensionerande vattenstånd/flöden	9
Pågående vattenregleringar	9
Uppgift om avrinningsområdet	10
Sjöandel	11
Transporttider inom avrinningsområdet	11
Topografi	11
Dominerande jordarter	12
Översvämningsbenägna områden	13
Motiv till avgränsning av vattenskyddsområden	13
Källhänvisningar	14

Typ av vattentäkt

Täkten innebär ett vattenuttag av grundvatten från ett jordmagasin. Magasinet har en hydraulisk förbindelse med ytvattendammen vilket innebär att inducerat ytvatten utgör en andel av vattenuttaget.

Uppgifter om brunnen

Uttagsbrunnen är placerad ca 5 m från vägen. Brunnen anlades 1983 och är borrarad med en diameter på 180 mm. Brunnen är vidare borrarad med en lutning mot norr på 33 grader ner till 20 m djup och ca 20 m uppströms från vägen räknat. Ett pumphus av trä är byggt över borrhålet.

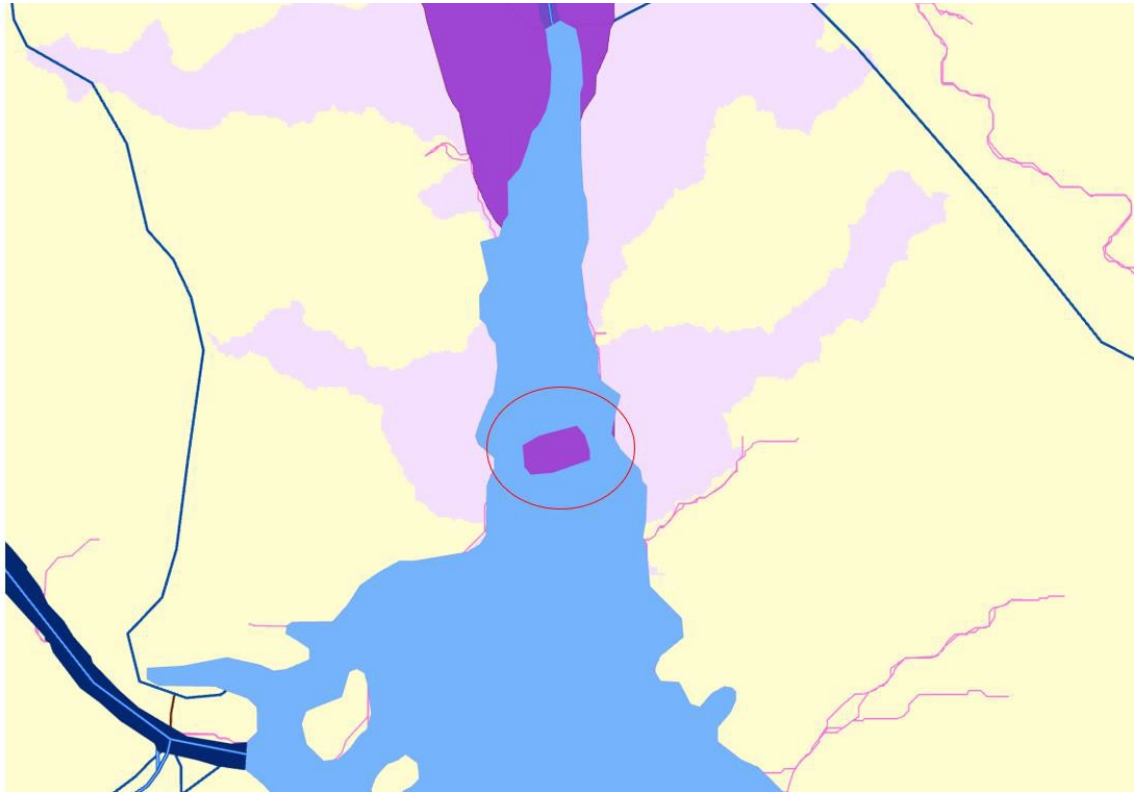
Från brunnen pumpas vattnet till vattenverket där vattnet luftas och filtreras genom ett akdolitfilter för vidare distribution i två separata ledningar till Norråker respektive Rotnäset.

Vattenkvalitet

Vattenanalyser av råvattnet har genomförts sedan 2011. Vattenkvaliteten är god. Av de uppmätta halterna mellan 2011–2022 har endast järn vid två tillfällen överskridit Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvattnets gränsvärden enligt LIVSFS 2022:12. Gränser som överskridits är utgående dricksvatten (uppmätt halt 1,3 mg/l, 2017) respektive dricksvatten hos användaren (uppmätt halt 2,5 mg/l, 2011).

Grundvattenmagasinet

Grundvattenförekomsten är klassificerad som en vattenförekomst i VISS (WA46715039). Figur 1 visar isälvsavlagringen där den är belägen i norra Tåsjön.

Figur 1. Sand- och grusförekomsten inringad i vattenkartan från VISS.

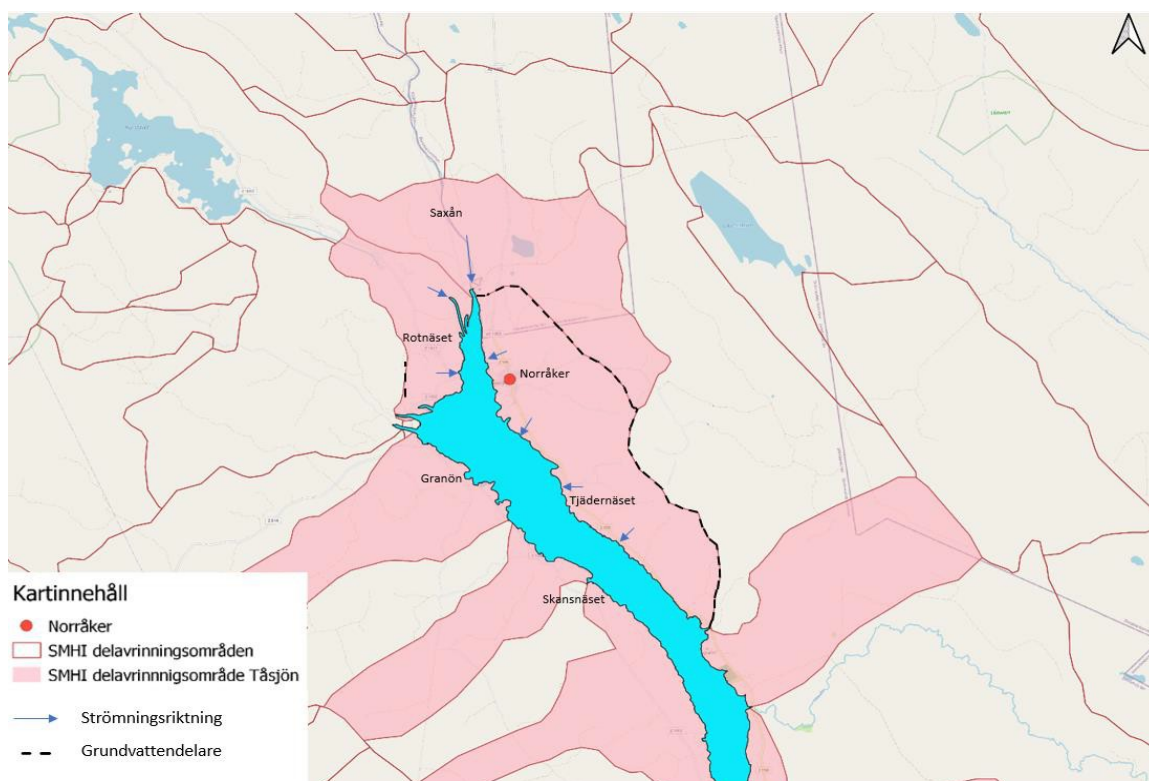
Den karterade isälvsavlagringen norr om Tåsjön är sannolikt sammanlänkad med grusförekomsten som utgör grundvattentäkten. Enligt SGU:s jorddjupskarta är jorddjupet i den norra delen intill Tåsjön 10-20m. Brunnen är på installerad 20 meters djup, vilket är antagen mäktighet för grusförekomsten i sin helhet. I litteraturen (Knutsson och Morfeldt, 2002) anges ett värde för porositet i grus mellan 30– 40%. Se Tabell 1 för parametervärden.

Tabell 1. Parametervärden för grundvattenförekomsten.

Parameter	Värde
jorddjup	20 m
porositet	30 %
ytarea	0,12 km ²
magasinsvolym	720 000 m ³

Grundvattendelare

Grundvattendelare i området sammanfaller sannolikt i hög utsträckning med befintliga ytvattendelare på grund av fjällandskapets tydliga prägel av berggrundens topografi. Figur 2 visar SMHI:s delavrinningsområden vid Norråker.

Figur 2. Grundvattendelare och strömningsriktning i magasinet.

Grundvattnets nivåvariation

Figur 3 visar brunnens uppmätta nivåvariation under drygt 9 månaders tid med hjälp av en automatisk trycknivågivare. Tekniskt problem med manuell nivåmätning har medfört att nivådata saknar referensvärde. Därför stämmer tryckets variation men ej den exakta nivån. En uppskattning utifrån höjddata har dock gjorts. Statistik för brunnen följer i Tabell 2.

Figur 3. Nivådata från brunnen där vattenuttaget sker. Nivån är approximativ, inmätning av brunn har varit svår.

Tabell 2. Statistik över nivåer för tåktens brunn.

Statistik brunn	
Max nivåvariation	5,9 m
Avstånd max-medel	2,6 m
Avstånd medel-min	3,3 m

Samlade nivådata från vattenståndet i Tåsjön respektive grundvattnet i den aktuella brunnen i vattentäkten visar en mycket god samvariation, se Figur 4. Detta indikerar att det finns en god hydraulisk kontakt mellan grundvattnet i isälvsavlagringen och ytvattnet i Tåsjön, vilket tidigare även har varit bedömningen från SGU (SGU, 2014).

Figur 4. Samlade data över nivåer i Tåsjön (korrekt) samt brunnen i Kyrktåsjö (approximativ).

Gradienter och uppehållstider/strömningshastigheter

Inga grundvattenrör finns installerade inom det aktuella området och vidare har SGU:s brunnsarkiv inte kunnat utgöra något underlag för en god analys. Av detta har en teoretisk bedömning genomförts utifrån det rådande kunskapsläget om hydrogeologiska förutsättningarna vid vattentäkten.

Isälvsavlagringen betraktas som ett sammanhängande magasin med mycket god vattenförande förmåga. Strömningsriktningen antas huvudsakligen ske i nord-sydlig riktning eftersom Saxån försörjer Tåsjön och underliggande jordlager med yt- respektive grundvatten. Eventuellt fortsätter isälvsavlagringen söderut från Saxåns utlopp under bottensedimenten i Tåsjön till den aktuella täkten i höjd med Norråker.

Avlagringens goda vattenförande egenskaper med en bedömd hydraulisk konduktivitet om 0,001 m/s innebär generellt en liten höjdgradient i grundvattenmagasinet, bedömd till 0,5%. Givet brunnens djup om 20 m beräknades avståndet från uttagpunkten för olika uppehållstider enligt Wyssling, 1979. Då isälvsavlagringen begränsar sig enligt tillgänglig uppgift från VISS till 0,12 km² sker så även transport i moränjord vid omgivande landområde öst om täkten vid beräkning av uppehållstid i jordlager motsvarande ett år. Grundvattnets strömningsriktning i moränjorden är driven av marklutningen som sker mot Tåsjön.

Tabell 3. Transportsträcka i grundvattenmagasinet motsvarande två olika uppehållstider.

Uppehållstid:	100 dagar	365 dagar
---------------	-----------	-----------

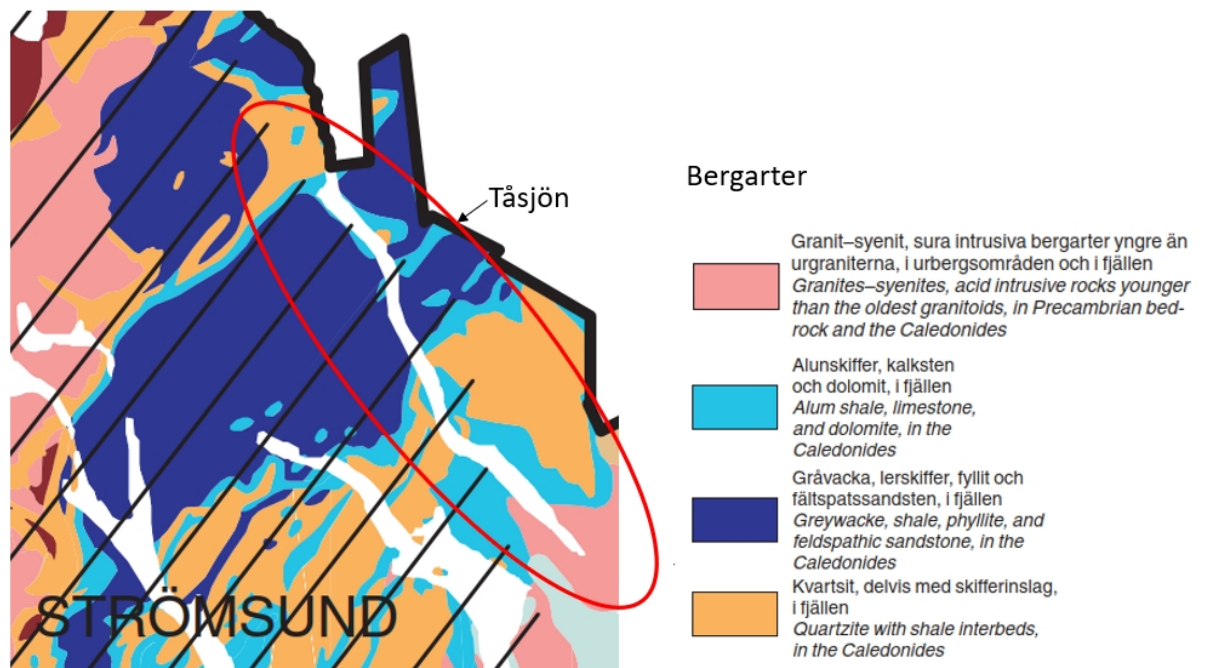
Avstånd från uttagspunkt:	148 m	348 m
---------------------------	-------	-------

In- och utströmningsområden

Den huvudsakliga inströmningen sker från isälvsavlagringen norröver Norråker i sydlig riktning längs Saxån. Viss grundvattenbildning och inströmning sker även de omgivande moränklädda bergmassorna nordost om uttagsbrunnen. Utströmning sker generellt till Tåsjön vars utlopp är reglerat i sjöns sydöstra ände.

Geologiskt underlag

Berggrunden runt Tåsjön utgörs huvudsakligen av granit-syenit, alunskiffer, gråvacka och kvartsit. Norråker är beläget i gränzonen mellan ett ljusblått och mörkblått område, dvs. på alunskiffer, kalksten och dolomit, respektive gråvacka, lerskiffer, fyllit och fältspatsandsten, se Figur 5.

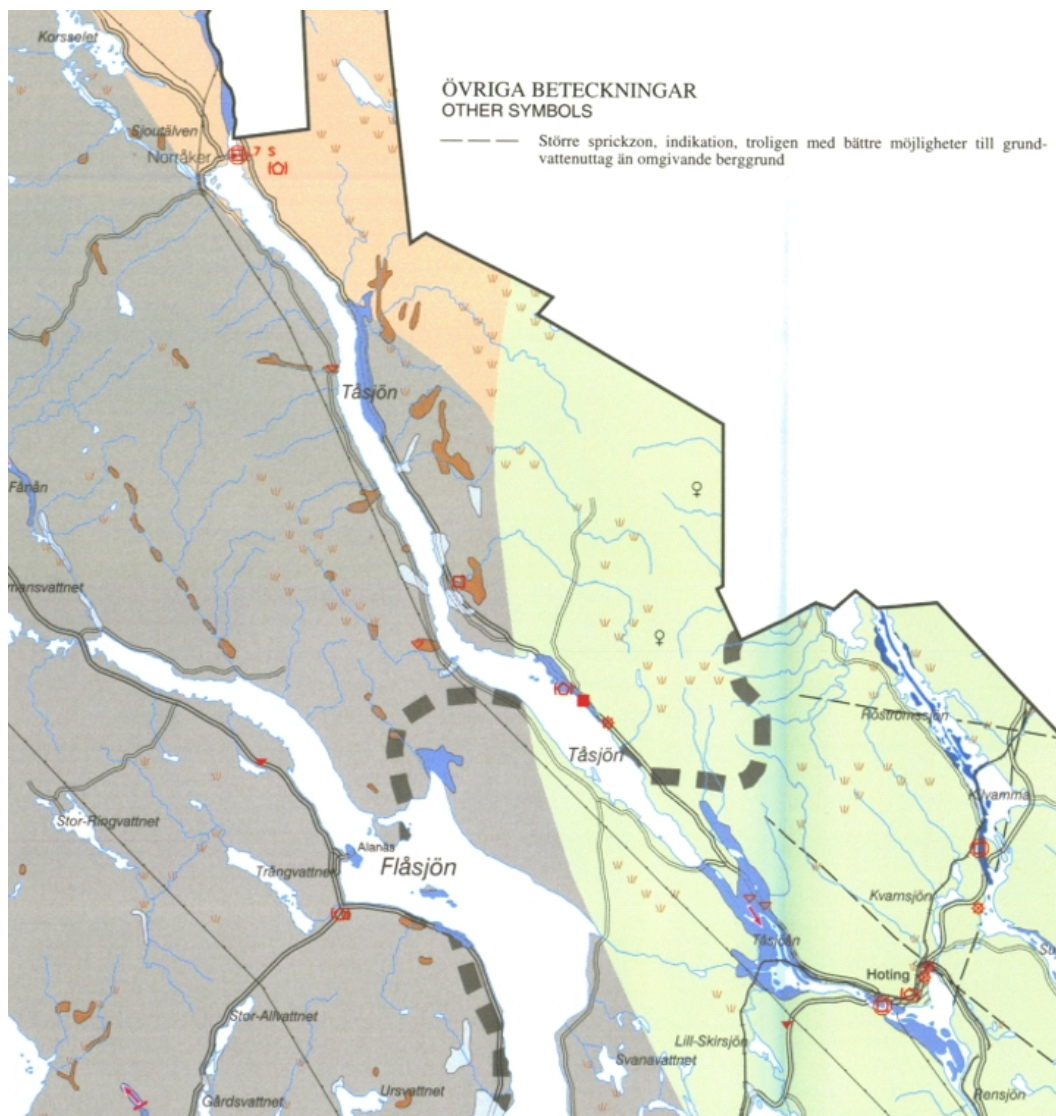

Figur 5. Bergarter vid Tåsjön, från SGU.

Dominerande sprickzoner

I området runt Tåsjön har två större sprickzoner identifierats sydväst om

Tåsjön, sannolikt i vad som har karterats som granit-syenit, se Figur 6. Norr om Norråker saknas underlag. I övrig karterad berggrund bedöms sprickzoner inte förekomma. Eventuellt är granit -syenit, i egenskap av kristallin bergart mer sannolik att bilda sprickzoner jämfört med framförallt "blå-kodade" bergarter. Området runt Norråker bedöms därför inte vara särskilt känsligt för föroreningstransport i berggrunden.

Figur 6. Karta över dominerande sprickzoner från SGU.

Vattnets teoretiska omsättningstid

Enligt uppgift från SMHI (sjö-id 711716-150984) är Tåsjöns omsättningstid 0,369 år, alltså knappt 4,5 månader.

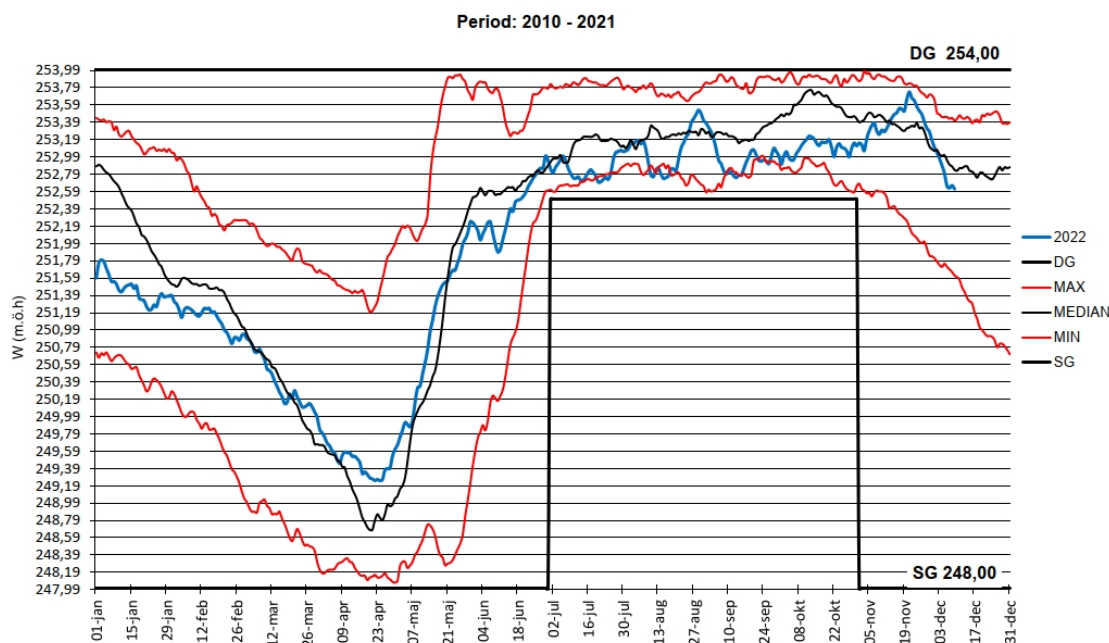
Beräknade dimensionerande vattenstånd/flöden

Total vattenföring, alltså den mängd vatten per tidsenhet som rinner fram i ett vattendrag, var i genomsnitt 63,7 m³/s räknat på åren mellan 2010–2021. Detta varierar över året och från senast tillgängliga månadsdata över ett år är det tydligt att vattenföringen i Tåsjön minskar över sommarmånaderna för att sedan vara som högst under oktober, se Figur 7. Vattenföring i Tåsjön.

Figur 7. Vattenföring i Tåsjön

Pågående vattenregleringar

Tåsjön regleras av ett kraftbolag för elkraftsproduktion. Statistik över Tåsjöns nivåer går att utläsa i Figur 8 med underlag från en 11-årsperiod. Högsta dämningssgräns (DG) ligger vid +254 och lägsta sänkningsgräns (SG) ligger vid +248 med undantag för månader juli – oktober då den höjds till omkring +252. Enligt uppgifter från SMHI:s damm- och sjöregister för dammanläggning VV000262, är den reglerbara volymen 62 miljoner m³.

Figur 8. Nivåer för reglering i sjön.

Uppgift om avrinningsområdet

Huvudsakligt tillrinnande vattendrag är Saxån beläget norr om Tåsjön. Saxån läge sammanfaller med en avlagring av isälvsediment och tillrinnande vatten till Tåsjön utgörs av både grundvatten och ytvatten. Uppgifter om tillrinningen från SMHI:s modelldata för delavrinnings-området ”inloppet till Tåsjön” (SUBID 26576) ger flödesstatistik baserat på data för åren 1991-2020, se Tabell 4. Medel vattenföring är såtillvida cirka 4 m³/s.

Tabell 4. Flödesstatistik från SMHI:s modelldata för område 26576.

Flöde	Total vattenföring [m ³ /s]
HQ25	36,5
HQ10	32,0
HQ5	28,4
HQ2	22,9
MHQ	23,9
MQ	3,96
MLQ	1,00

Sjöandel

Från SMHI:s modelldata över delavrinningsområde benämnt 26058, utloppet av Tåsjön redovisas avrinningsområdet och Tåsjöns area respektive sjöandel i Tabell 5.

Tabell 5. SMHI:s modelldata för aktuellt delavrinningsområde.

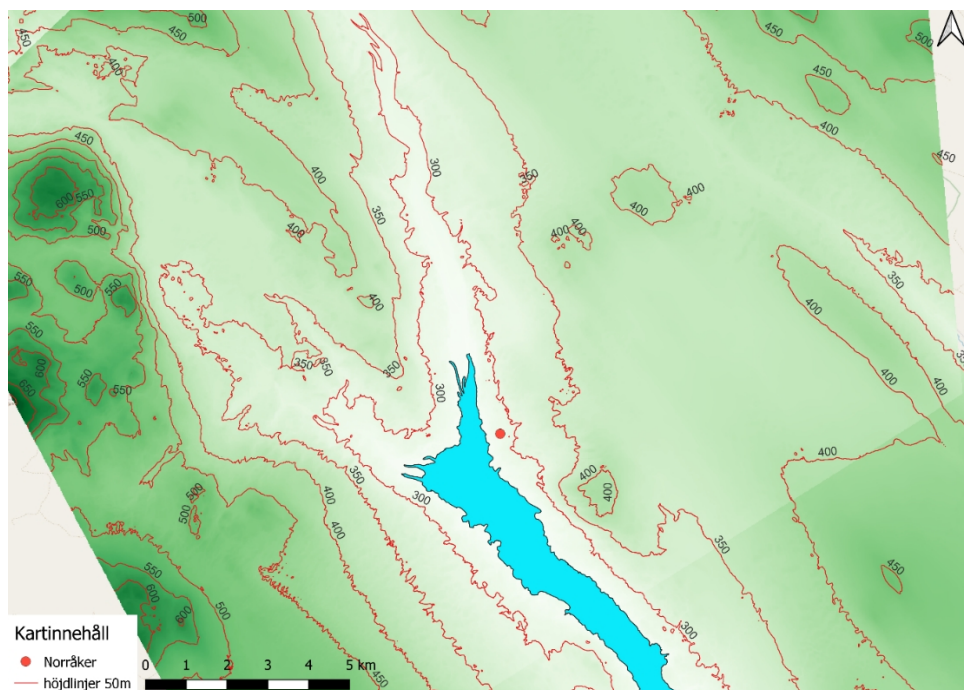
Avrinningsområde:	256,4 km ²
Sjöandel:	17,8%

Transporttider inom avrinningsområdet

Vattentransporten i Tåsjön bedöms huvudsakligen vara strömningsdriven i sydvästlig riktning mot sjöns utlopp. Brunnen i Norråker motsvarar cirka 5% av sjöns sträckning i strömningsriktningen. Det innebär en transporttid om cirka 6 dagar från Tåsjöns inlopp enligt en förenklad beräkning givet omsättningstiden.

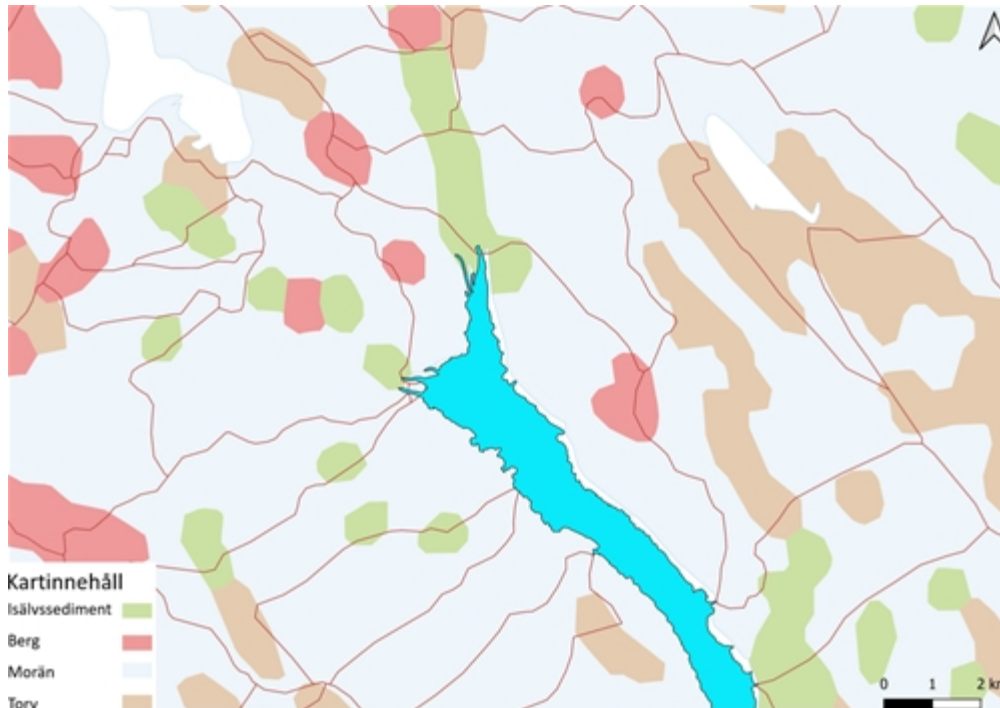
Topografi

Norråker är beläget vid norra Tåsjön som i det topografiska läget innebär en uppsamlande lågpunkt från närbelägna höjdparter framför allt norröver, se Figur 9.

Figur 9. Topografien omkring Tåsjön och Norråker.

Dominerande jordarter

Figur 10. Jordartskarta vid norra Tåsjön med SMHI:s indelning av delavrinningsområden.

Enligt modellinformationen för delavrinningsområdet från SMHI är den dominerande jordarten morän till ca 59%. Räknar man även bort sjö och vattendragens areal återstår 23% för övriga jordarter vilka väsentligen utgörs av tunn jord och kalt berg, torv samt isälvsmaterial, se Tabell 6.

Tabell 6. Jordarter inom avrinningsområdet.

Jordarter	andel
Morän	59,15%
Tunn jord och kalt berg	4,05%
Torv	9,36%
Isälvsmaterial	6,54%
Grovjord	1,15%
Sandiga jordar	0,50%
Lättlera	1,48%
Sjö och vattendrag	17,78%

Med moränjorden som dominerande inslag inom delavrinningsområdet styr denna jordart till stor del ifall nederbörd tillfaller Tåsjön som ytavrinning eller

genom infiltration till grundvatten via jordlager för att sedan utströmma till sjön. Moränens infiltrationskapacitet varierar beroende på dess sammansättning av jordfraktioner. För en moränjord i mittenskiktet av skalan uppgår genomsläppligheten till mellan 10^{-6} och 10^{-8} m/s. Det motsvarar en infiltrationskapacitet på mellan 3,6 och 0,036 mm/h av nedfallande nederbörd vilket svarar mot skurar respektive lätt regn enligt SMHI:s klassificering. Inom delavrinningsområdet kommer därmed både ytavrinning och infiltration att ske beroende på nederbördens intensitet.

Översvämningsbenägna områden

Tåsjön utgör en källa för vattenkraft och är reglerad av ett kraftbolag. Möjlighet finns därmed för sänkning av sjöns vattenstånd i samband med extremväder. Med en stark topografisk lutning mot Tåsjön inom avrinningsområdet generellt bedöms få översvämningsbenägna områden existera. Däremot kan ytvattendrag som leder mot sjön fortfarande breddas och orsaka nya temporära flödesvägar.

Motiv till avgränsning av vattenskyddsområden

För att avgränsa den primära och sekundära skyddszonen uppströms och nedströms uttagsbrunnen har transportavstånd beräknats utifrån naturlig hastighet adderad med uttagsberoende och avståndsberoende hastighet. Därefter har transportavstånd motsvarande 100 dygn respektive ett år beräknats. Den naturliga tillströmningen av grundvatten till vattentäkten bedöms huvudsakligen ske från nordväst eller nordost. Detta påverkar utbredningen av skyddszonerna.

Vid beräkning har ett dimensionerande uttag på 16 500 m³/år (motsvarande ca 45 m³/dygn) använts tillsammans med kända eller uppskattade uppgifter om grundvattenmagasinets vattenförande mäktighet och grundvattenytans lutning m.m. Beräkningen ger att uppströms skyddsavstånd för 100 dygns transporttid på ca 148 meter och för ett års transporttid på ca 348 meter.

Även om isälvsavlagringen täcker in den erforderliga yta som behövs för nybildning av grundvatten enligt vattenbalansmodellen (medräknat avlagringen norr om Tåsjön), kan det under perioder behövas ett större tillrinningsområde. Detta område kompenseras av den inducering som sker

till vattentäkten vid omkringliggande ytvatten vilket medför att Norråker vattentäkt har en god tillgång på grundvatten under hela året.

Bägge skyddszonerna har slutligen avgränsats i största möjliga mån efter fysiska objekt eller administrativa gränser exempelvis strandkant, fastighetsgränser eller vägar. Där gränsen går längs vägar ingår hela vägområdet i den primära skyddszonen. Vidare ingår även en stor del av ytvatten i skyddsområdet motsvarande omkring 1600 meter i norrsydlig riktning eftersom induceringen är en så potent faktor vid uttaget. Se bilaga 6 för det föreslagna vattenskyddsområdets gränser.

Källhänvisningar

SGU 2014. Inkommande yttrande vid samråd för vattenskyddsområde Kyrktåsjö vattentäkt, Strömsund kommun. 2014-08-15.

Knutsson, Morfeldt 2002. Grundvatten teori & tillämpning. AB Svensk Byggtjänst.

Wyssling, 1979. Journal of Environmental hydrology, volume 13, 2005.

Tillgänglig:

<http://hydroweb.com/jeh/jeh2005/strobl.pdf>

SGU 2023. Jordartskarta.

Bilaga 2 Riskinventering och riskanalys, Norråkers vattentäkt

Innehållsförteckning

1. Identifiering av risker	2
2. Potentiella föroreningskällor	2
Verksamheten vid vattentäkten	2
Vägar/transport på väg	2
Avloppsreningsverket	2
Det kommunala avloppsledningsnätet	3
Dagvatten	3
Bostadshus/fritidshus	3
Enskilda avloppsanläggningar	3
Anläggningar för utvinning av energi ur mark, berg och vatten.	4
Schaktning, muddring, underjordsarbete	4
Bensinstationer, industrianläggningar, åkerier	4
Cisterner	4
Nedlagda avfallsanläggningar	4
Övrig förorenad mark	5
Vattenkraftverk	5
Täktverksamhet	5
Jordbruk och djurhållning	5
Skogsbruk	5
Risk för översvämningar	6
Båttrafik	6
3. Bedömning och värdering av risker	6
4. Riskanalys	8

1. Identifiering av risker

Identifiering av risker (potentiella föroreningskällor) har utförts av teknik- och serviceförvaltningen och miljö- och byggavdelningen i samråd. Analysen omfattar råvattentäkten och dess tillrinningsområde.

2. Potentiella föroreningskällor

Verksamheten vid vattentäkten

Uttagsbrunnen är borrhå i vägbanken till väg 998 och med 33 graders lutning ner i en vattenförande grusås. Det finns inga uppgifter om några tätare jordlager mellan vägbanken och grusåsen eller att marken skulle ha tätats med duk eller liknande. Risken måste därför bedömas vara mycket stor för att utsläpp eller föroreningar på markytan kan påverka grundvattnet. Vattenverksamheten i sig kan därmed orsaka risker, framför allt vid användning av entreprenadmaskiner eller liknande i vattentäktens närhet.

Vägar/transport på väg

Uttagsbrunnen ligger direkt i vägbanken till väg 998. Omedelbart utanför sekundär zon finns väg 1055 mot Rajastrand - Borgafjäll och väg 1017 mot Korselbränna Vattenkraftverk och byn Tjärnmyrberget.

Tunga transporter med farligt gods förekommer. Alternativa vägar saknas. Olyckor med utsläpp av ämnen som kan vara skadliga för grundvattentäkten kan inträffa. En olycka på vägbanken över Tåsjön innebär en omedelbar risk för förorening av vattentäkten. Övrigt underhåll av vägen och bron kan också medföra risker. På vägen sprids vintertid saltblandad sand och på längre sikt finns en risk för inträngning av vägsalt i grundvattenmagasinet. Utspädningseffekten bedöms dock vara så stor att risken för påverkan på vattenkvaliteten är liten.

Avloppsreningsverket

Samhället Norråker har ett kommunalt avloppsreningsverk med slamavskiljning och kemisk rening. Utsläppspunkten ligger ca 200 m ut i sjön utanför fastigheten Tåsjö-Norrby 1:121 och ca 550 m nedströms vattentäkten. Brunnen töms på omkring 30 m³ slam två gånger per år. Eventuell risk för bräddning föreligger ifall teknisk utrustning såsom pumpar skulle sluta fungera i reningsverket. Med hänsyn till avståndet till

vattentäkten, utspädningseffekten i sjön och det faktum att uttagsbrunnen är borrarad ner i en grundvattenförekomst under sjöns botten bedöms föroreningsrisken vara relativt låg.

Det kommunala avloppsledningsnätet.

Med hänsyn till uttagsbrunnens placering och konstruktion bedöms risken vara mycket låg för att läckage från avloppsledningsnätet skulle kunna förorena vattentäkten.

Dagvatten

Dagvattennätet är mycket begränsat och omfattar endast ett fåtal fastigheter. Det släpps ut i en bäck som leder ut i sjön vid fastigheten Tåsjö-Norrby 1:11. Tåsjön är reglerad och har en medelvattenföring på ca 62 m³/s (Aquabest 2012, GIS-analys för lokalisering av lämpliga lokaler för fiskodling i Jämtlands län). Vattenströmmarna i sjön är svåra att förutse. Med hänsyn till dagvattennätets begränsade omfattning och utspädningseffekten i Tåsjön, bedöms en förorening av vattentäkten via dagvattnet vara osannolik.

Bostadshus/fritidshus

I bostadsområde med trädgårdar kan nyttjande av bekämpningsmedel för trädgårdsodling och användandet av hushållskemikalier utgöra en risk för grundvattnet. Eftersom vattenuttaget sker i en grusås som ligger ute i sjön, under ytan, måste ett utsläpp antingen gå direkt ner i vattenförekomsten t.ex. via sprickbildningar från land eller först passera ut i sjön, sedan genom sjöbotten in i vattenförekomsten. Risken för detta bedöms vara liten.

Enskilda avloppsanläggningar

Inom det föreslagna vattenskyddsområdet finns sammanlagt ca 20 enskilda avloppsanläggningar. Alla anläggningarnas utformning, ålder och skick är inte känt. Inom primär zon finns ett hus med WC samt två mindre fritidshus. Det är inte känt om de små fritidshusen har någon avloppsanläggning. De avloppsanläggningar som ligger i sekundär och tertiär zon bedöms inte utgöra någon risk för vattentäkten. Fastighetsägare kan föreläggas att åtgärda otillräckliga avloppsanläggningar. Miljö- och byggnämnden, Strömsunds kommun, har beslutat att hög skyddsnivå skall gälla för enskilda avloppsanläggningar inom yttre skyddsområde (sekundär zon) för vattentäkter (miljö- och byggnämnden 2019-12-12 § 62).

Anläggningar för utvinning av energi ur mark, berg och vatten.

Inom det föreslagna skyddsområdet finns 13 anläggningar för bergvärme och 2 anläggningar för jordvärme. Det finns en risk att köldbäretanol läcker till grundvattnet. Etanol har låg giftighet för människa och miljö och späds snabbt ut i vatten. Ingen av anläggningarna ligger i den vattenförekomst där uttagsbrunnen ligger utan på relativt långt avstånd från denna. Risken för påverkan bedöms därför vara liten.

Schaktning, muddring, underjordsarbete

Schaktning, grävning m.m. kan innebära att jordlager som skyddar grundvattenförekomsten avlägsnas eller att nya vägar för förorenat ytvatten att nå grundvattenförekomsten skapas. Risken för att en sådan åtgärd sker samtidigt som det finns ett utsläpp av oönskade ämnen i området och att utsläppet ska nå vattentäkten bedöms vara liten.

Bensinstationer, industrianläggningar, åkerier

I Norråker finns en bensinstation i drift, ett åkeri och två mindre verkstäder. Ett åkeri finns även på Rotnäset. Endast bensinstationen bedöms medföra mer än försumbar risk.

Cisterner

Cisterner skall anmälas till Miljö- och byggkontoret och inspekteras regelbundet. Enligt Miljö- och byggkontorets register finns, förutom bensinstationens cisterner, 3 st. cisterner för förvaring av eldningsolja inom det föreslagna skyddsområdet. Därutöver kan mindre ej anmälningspliktiga cisterner förekomma. Risk för utsläpp finns främst i samband med påfyllning och olyckor vid transport.

Nedlagda avfallsanläggningar

Från avfallsanläggningar och avfallsdeponier kan förorenat lakvatten läcka till mark och vatten. En avslutad och återställd deponi för hushållsavfall ligger ca 2 km från uttagsbrunnen och strax utanför skyddsområdet. Det är inte känt under vilken tidsperiod deponering av avfall på fastigheten pågick. Deponin bedöms inte utgöra någon risk för råvattenkvaliteten.

Övrig förorenad mark

Enligt länsstyrelsens register finns ett antal avslutade verksamheter så som verkstäder och bensinmackar där det finns viss risk för att marken kan vara

förorenad. Vattentäktens läge i förhållande till dessa områden gör dock att föroreningsrisken bedöms vara mycket liten.

Vattenkraftverk

Korselbränna kraftverk har sin utloppstunnel i Saxån ca 1,7 km uppströms vattentäkten. Vid kraftverket hanteras olika petroleumprodukter som vid olycka eller haveri skulle kunna släppas ut i Saxån. Då petroleumprodukter till största delen flyter på vattenytan bedöms risken vara liten för förorening av vattentäkten som är borrhå i en grusås under sjöns botten.

Täktverksamhet

Inga kommersiella täkter finns inom det föreslagna vattenskyddsområdet. Det finns inte heller några husbehovstäckter av den storleken att samråd enligt miljöbalken 12 kap 6 § krävs.

Jordbruk och djurhållning

Kontinuerliga diffusa utsläpp kan ske från jordbruk och djurhållning i form av näringsämnen, gödsel m.m. Inom det föreslagna vattenskyddsområdet förekommer ingen odling av grödor som kan innebära användning av bekämpningsmedel, varför kommersiell användning av sådana preparat inte bedöms utgöra någon risk för vattentäkten. Inom det föreslagna skyddsområdet finns endast en deltidslantbrukare medan övrig djurhållning är på hobbynivå. Utsläpp från jordbruk och djurhållning bedöms endast utgöra en liten risk för vattentäkten eftersom djurhållning inte förekommer direkt ovan grundvattenförekomsten och utspädningseffekten blir stor vid ett eventuellt utsläpp i sjön.

Skogsbruk

Skogsbruk bedrivs i området runt vattentäkten. De riskkällor som kan identifieras i samband med skogsbruk är främst skogsgödsling, hantering av bekämpningsmedel, upplag av timmer, körskador samt spill och läckage av petroleumprodukter.

Vid kalhuggning och körskador ökar risken för kväveläckage till grundvattnet. Vid avverkning och annat arbete i skogen föreligger risk för spill från mobila lagringstankar för petroleumprodukter samt läckage från skogsmaskiner. Upplag av timmer och dylikt i samband med skogsbruk kan medföra en risk för grundvattnet genom läckage av fenoler. Utsläpp från

skogsbruk bedöms dock endast utgöra en liten risk för vattentäkten på grund av att den är borrhärdad i en grusås under sjöns botten.

Risk för översvämningar

När riskanalyser för dricksvattenresurser görs, framkommer både sådana risker som är lämpliga att hantera med vattenskyddsföreskrifter och risker som bör hanteras på andra sätt, exempelvis i kommunala beredskapsplaner, skalskydd och IT-säkerhet. För Norråker med omnejd har en kartering av översvämningsskänsliga områden gjorts (lågpunkter och rinnvägar). Denna visar att inom vattenskyddsområdet finns flera områden där vattnet kan samlas vid skyfall. Vid höga flöden och grundvattennivåer finns risk att föroreningar från både mark- och vattenområden följer med vattnets flöde och på så vis blir mer lätttrörliga. Både yt- och grundvattenkvaliteten kan påverkas. Vid översvämningar kan föroreningar, exempelvis gödsel utlagd på åkermark, sköljas ned i vattendrag och sjöar och med ökad ytinfiltration i grundvattnet nå grundvattenmagasinet. I låglänta delar av terrängen är det högre risk för översvämningar.

Båttrafik

Båttrafik i närhet till täkten kan generera förorenande utsläpp som når brunnen eftersom det finns en hydraulisk kontakt mellan grundvattenförekomsten och sjön. Detta avser petroleumprodukter från båtmotorer men även båtlast innehållande farligt gods eller sanitetstankar.

3. Bedömning och värdering av risker

De oönskade händelserna på den specifika listan bedömdes utifrån dels hur stor sannolikhet det är att en viss typ av händelse som innebär påverkan på vattentäkten kommer att inträffa och dels vad konsekvensen blir om händelsen inträffar. Sannolikhet har bedömts enligt Tabell 1 och konsekvensen har bedömts enligt Tabell 2. Den bedömda händelsen placerades in i riskmatrisen (Tabell 3), och den bedömda risken klassades enligt Tabell 4.

Tabell 1. Nivåer för sannolikhet

Sannolikhet/frekvens för påverkan på råvattenkvalitet		
5	Ofta	Mer än 1 gång/år
4	Vanlig	1 gång/år
3	Förekommande	1 gång/1-10 år
2	Ovanlig	1 gång/10-100 år
1	Mycket ovanlig	1 gång/100-1000 år

Tabell 2. Nivåer för konsekvens

Konsekvens för vattentäkten och konsumenterna		
5	Katastrofala	Omfattande person/materiella skador/flera allvarligt sjuka
4	Kritiska	Vissa personskador/materiella skador/någon allvarligt sjuk
3	Kännbara	Många konsumenter påverkas
2	Marginella	Mindre antal konsumenter påverkas
1	Försumbara	Konsumenter påverkas ej

Tabell 3. Riskmatris (sammanvägning av sannolikhet och konsekvens)

S * K	Preliminär risk
0-5	1
6-10	2
11-15	3
16-20	4
21-25	5

Tabell 4. Riskklass

Riskklass	Preliminär risk
5	Får ej förekomma, kräver omedelbar åtgärd
4	Bör åtgärdas
3	Bör utredas
2	Ingen risk i nuläget, men bör observeras
1	Ingen risk föreligger

4. Riskanalys

I tabell 5 har de identifierade riskerna kring grundvattentäkten vid Norråkers vattenverk som enligt ovan inte bedömts vara försumbara, sammanställts och bedömts.

Tabell 5. Riskanalys för Norråkers grundvattentäkt

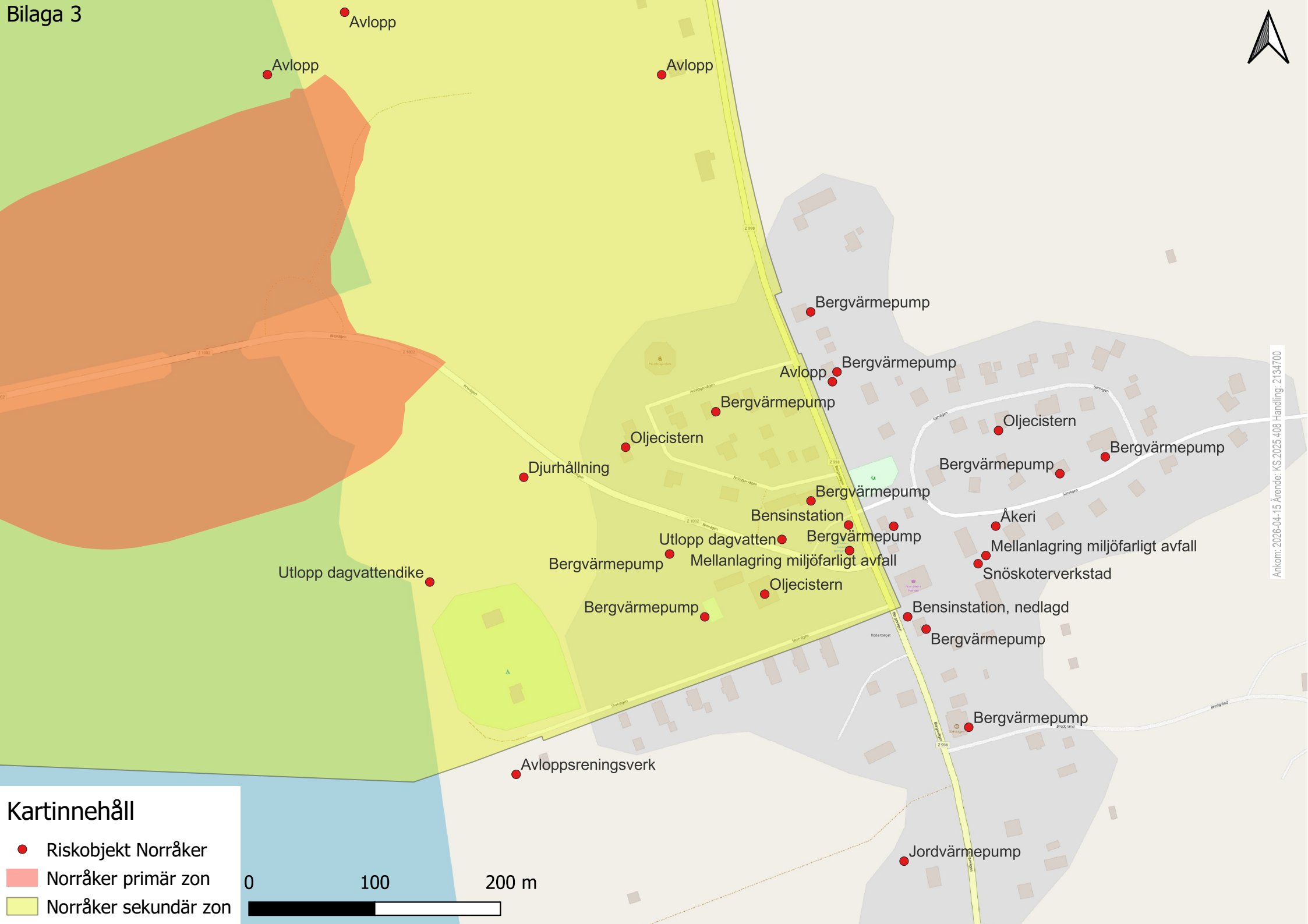
Verksamhet	Händelse	Förorening	Sannolikhet	Konsekvens	Risk	Riskklass
Vattentäkt	Maskinarbete	Petroleumprodukter	2	5	10	2
Vägar/transporter	Olyckor	Petroleumprodukter/farligt gods	2	5	10	2
	Halkbekämpning	Natriumklorid	1	4	4	1
	Väg- och brounderhåll	Petroleumprodukter/färg	2	5	10	2
Kommunal avloppsanläggning	Drift, bräddning	Mikroorganismer	1	4	4	1
		Växtnäringsämnen	1	2	2	1
Avloppsledningsnätet	Läckage	Mikroorganismer	1	4	4	1
		Växtnäringsämnen	1	2	2	1
Dagvattennätet	Läckage /Olyckor	Petroleumprodukter	1	3	3	1
		Bekämpningsmedel	1	3	3	1
Bostadshus /fritidshus	Läckage /Olyckor	Petroleumprodukter	1	3	3	1
		Bekämpningsmedel	1	4	4	1
Enskilda avloppsanläggningar	Drift	Mikroorganismer	1	4	4	1
		Växtnäringsämnen	1	2	2	1
Värmepumpar	Läckage	Köldbärravätska	1	1	1	1
Schaktning, muddring, underjordsarbete	Olyckor Läckage	Petroleumprodukter	1	5	5	1
		Mikroorganismer	1	4	4	1
		Växtnäringsämnen	1	3	3	1
Bensinstation	Olyckor	Petroleumprodukter	1	5	5	1
Cisterner	Olyckor	Petroleumprodukter	1	5	5	1
Förorenad mark	Läckage	Okända ämnen	1	5	5	1
Vattenkraftverk	Olycka	Petroleumprodukter	1	5	5	1
Jordbruk /Djurhållning	Läckage	Mikroorganismer	1	4	4	1
		Växtnäringsämnen	1	2	2	1
Skogsbruk	Timmerupplag Körskador Olyckor Gödning Växtbekämpning	Fenoler	1	4	4	1
		Humus	1	3	3	1
		Näringsämnen	1	2	2	1
		Petroleumprodukter	1	4	4	1
		Växtnäringsämnen	1	2	2	1
		Bekämpningsmedel	1	5	5	1
Översvämning		Mikroorganismer	1	4	4	1
		Växtnäringsämnen	1	2	2	1
Båttrafik	Olycka/läckage	Petroleumprodukter	2	4	8	2

Kartinnehåll

- Riskobjekt Norråker
- Norråker primär zon
- Norråker sekundär zon

Avlopp

Avlopp

Avlopp

Bergvärmepump

Bergvärmepump

Avlopp

Bergvärmepump

Oljecistern

Djurhållning

Utlopp dagvattendike

Bergvärmepump

Utlopp dagvatten

Bensinstation

Bergvärmepump

Bergvärmepump

Mellanlagring miljöfarligt avfall

Oljecistern

Bergvärmepump

Avloppsreningsverk

Bensinstation, nedlagd

Bergvärmepump

Bergvärmepump

Jordvärmepump

Oljecistern

Bergvärmepump

Bergvärmepump

Åkeri

Mellanlagring miljöfarligt avfall

Snöskoterverkstad

Ankom: 2026-04-15 Ärende: KS.2025.408 Handling: 2134700

Kartinnehåll

- Riskobjekt Norraåker
- Norraåker primär zon
- Norraåker sekundär zon

Identifierad risk	Spridning: diffus/punktutsläpp	Utsläppets storlek	Varaktiga/tillfälliga utsläpp	Spridning: mark/vatten	Utsläppskällornas lokalisering och innebörd för transporttid, spådeffekter, fastläggning och nedbrytning	Påverkan från förväntade klimatförändringar
Vattentäkt	Punktutsläpp	måttlig till stor	tillfälliga utsläpp	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon.	Mycket kort transporttid, vilket minimerar utspädning och nedbrytningseffekter.	Ökade nederbörds mängder eller extrema nederbördshändelser kan innebära en snabbare transport av föroreningar ifall ytvatten transporteras från omgivande verksamhet till vägbanken.
Vägar/transporter	Från vägar sker diffusa utsläpp i form av förorenande ämnen från förbränningsmotorer och bilens förslitningsdelar samt saltning av vägar. Undantag är vid olyckor då punktutsläpp	liten till stor	Från den dagliga trafiken bedöms utsläppen förbli varaktiga. Utsläpp vid händelse av olycka bedöms vara tillfälligt.	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon. Spridning kan ske då ytvatten från nederbörd sköljer vägnartiet	Mycket nära till väg vilket innebär att transporttiden till tälkten kan ske på timmar eller dagar beroende på förutsättningar. Liten möjlighet för spådeffekter, fastläggning eller nedbrytning under transport.	Ökade nederbörds mängder eller extrema nederbördshändelser kan innebära en snabbare transport av föroreningar i samband med olyckor på vägar vilket kan innebära att föroreningen snabbare kan nå grundvattnet.
Kommunal avloppsanläggning	punktutsläpp	måttlig till stor	Tillfälliga utsläpp vid breddning.	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet. Alternativt sker	Omkring 450 m till tälkten, sannolikt nedströms. Stor spådeffekt kopplat till avstånd och transportväg. Nedbrytning och eventuell fastläggning av ämnen förväntas ske.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Avloppsledningsnätet	punktutsläpp	liten till måttlig	Om ledningar springer läck riskerar utsläpp bli varaktiga till de upptäcks. Eventuell breddning innebär tillfälliga utsläpp.	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet.	Varierande avstånd till tälkten. Eventuella utsläpp förväntas generellt spädas i hög grad. Fastläggning och nedbrytning aktuellt.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Dagvattennätet	diffusa utsläpp respektive punktutsläpp riskerar att ansamlas i bäcken.	liten	Tillfälliga utsläpp.	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet.	Varierande avstånd till tälkten. Eventuella utsläpp förväntas generellt spädas i hög grad. Fastläggning aktuellt, nedbrytning sker i mindre utsträckning.	Ökade nederbörds mängder eller extrema nederbördshändelser kan innebära breddning av bäcken. Det krävs dock att detta sammanfaller med utsläpp från annan riskkälla och spridning med ytvatten via diket för att ytterligare spridningsrisk ska föreligga
Bostadshus / fritidshus	punktutsläpp	liten	varaktiga utsläpp	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet. Alternativt sker	Varierande avstånd till tälkten. Eventuella utsläpp förväntas generellt spädas i hög grad. Fastläggning och nedbrytning aktuellt.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Enskilda avloppsanläggningar	Punktutsläpp	måttlig	Utsläpp kan vara tillfällig eller varaktig	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med	Tiotalet enskilda avloppsanläggningar norr om tälkten (uppströms). Närmaste avlopp, ca 230 m österut. Transporttiden innebär att utspädning kommer att ske samt nedbrytning och fastläggning.	Skyfall och översvämning kan orsaka breddning av enskilda avlopp.
Värmepumpar	Punktutsläpp	liten	tillfälliga utsläpp	Spridning sker sannolikt i mättad zon med grundvattnet.	Varierande avstånd till tälkten. Eventuella utsläpp förväntas generellt spädas i hög grad. Fastläggning och nedbrytning aktuellt.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Schaktning, muddring, underjordsarbete	punktutsläpp	liten till måttlig	Tillfälliga utsläpp	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med	Drygt 400 m från tälkten. Kan innebära förändrade transportvägar och mobilisering av föroreningar.	Vid längre perioder av torka kan torrskorpsprickor uppstå med konsekvens av snabbare transportväg till grundvattnet.
Bensinstation	Punktutsläpp	måttlig	Utsläpp kan vara tillfällig eller varaktig	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet.	Omkring 550 m till tälkten, nedströms enligt bedömning. Fastläggning, nedbrytning och spådeffekter blir aktuella vid mobilisering.	Väsentligt förändrade grundvattennivåer kan innebära en förändring i eventuella markföroreningars benägenhet att lakas ur och spridas, alternativt att koncentrationer höjs vid låga nivåer.
Cisterner	punktutsläpp	stor	tillfälliga utsläpp	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet. Alternativt sker	Drygt 700 m till tälkten. Nedbrytning och utspädning förväntas ske.	Större eller mer frekventa nederbörds mängder kan snabbare transportera läckande förorening med ytvattenflöden mot Tåsjön.
Förorenad mark	punktutsläpp/diffusa utsläpp	liten till måttlig	Om föroreningar från beskrivna verksamheter förekommer bedöms utsläpp som varaktiga.	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet.	Varierande avstånd till tälkten. Eventuella metaller från verkstäder kan fastläggas i jordlager, nedbrytning från andra verksamhet. Utspädning sker generellt.	Väsentligt förändrade grundvattennivåer kan innebära en förändring i eventuella markföroreningars benägenhet att lakas ur och spridas, alternativt att koncentrationer höjs vid låga nivåer.
Vattenkraftverk	Punktutsläpp	liten	tillfälliga utsläpp	Transport via ytvatten.	Drygt 3 km till tälkten och knappt 2 km till Saxån som leder till tälkten. Eventuellt leder en utloppstunnel till en punkt drygt 500 m från Saxån. Utspädning och nedbrytning sker med den förhållandevis långa transportvägen.	Förväntade klimatförändringar bedöms inte påverka spridningsrisk.
Jordbruk / Djurhållning	diffusa utsläpp	liten	varaktiga utsläpp	Transport sker med ytvatten till Tåsjön. Spridning sker även i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet.	Drygt 400 meter till tälkten. Nedbrytning och utspädning sker.	Ökade nederbörds mängder eller extrema nederbördshändelser kan innebära en ökad samt snabbare generell transport med ytvatten.
Skogsbruk	punktutsläpp/diffusa utsläpp	liten	tillfälliga utsläpp	Spridning sker i mark från omättad till mättad zon och transporteras sedan med grundvattnet. Alternativt sker	Varierande avstånd men även en variation av typer av utsläpp. Vid de skogsbruk i de närmsta skogspartierna något är utspädningseffekter och nedbrytning måttliga.	Ökade nederbörds mängder eller extrema nederbördshändelser kan innebära en ökad risk för transport med ytvatten.
Översvämning	diffusa utsläpp	liten till måttlig	Tillfälliga utsläpp	Spridning sker med ytvatten.	Översvämning innebär att föroreningar vid markytan riskerar att mobiliseras. Spådeffekter blir stora pga. stora vattenmassor. Vissa typer av föroreningar kan nedbrytas.	Ökade nederbörds mängder eller extrema nederbördshändelser ökar risken för översvämning.
Båttrafik	punktutsläpp	liten till måttlig	Tillfälliga utsläpp	Spridning sker med ytvatten genom sediment till uttagsbrunnens filter. Alternativt sker transport med vattenytan för att spolas i land vid vägbanken där brunnen	Föroreningstransport sker i ytvatten och avstånd varierar beroende på båttrafiken. Föroreningar från sanitetstankar har möjlighet att nedbrytas och eventuellt fastläggas. Petroleumprodukter bryts sannolikt inte ned. Spådeffekter kommer att ske.	Extremväder har en viss effekt på vattenståndet i Tåsjön vilket även påverkar andelen inducerat sjövattnet till tälkten.

Bilaga 5 - Förslag till skyddsföreskrifter för Norråkers vattenskyddsområde

Innehållsförteckning

Förslag till föreskrifter	3
1 kap. Allmänna bestämmelser	3
1 § Tillämpningsområde	3
2 § Syfte	3
3 § Allmän hänsyn	3
4 § Skyldighet att larma	3
5 § Upplysningsplikt	3
6 § Skyltar	4
2 kap. Vattentäktsson	4
1 § Särskilt om vattentäktsson	4
3 kap. Primär och sekundär skyddszon	4
1 § Petroleumprodukter	4
2 § Bekämpningsmedel, gödningsmedel och ensilage	5
3 § Djurhållning	6
4 § Avverkning av skog och upplag av timmer	7
5 § Infiltration och avledning av avloppsvatten	7
6 § Avfallshantering, massor och deponering	8
7 § Miljöfarlig verksamhet	9
8 § Täktverksamhet, andra schaktarbeten och muddring	9
9 § Energianläggningar samt uttag av grundvatten och andra borrhinar	10
10 § Vaghållning	10
11 § Fordon och transport	11
4 kap. Tillstånd, anmälan, undantag och övergångsbestämmelser	12
1 § Tillstånd och anmälan	12
2 § Dispens från dessa föreskrifter	12

3 § Vattentäktsverksamhetens bedrivande	12
4 § Övergångsbestämmelser	12
5 § Ny lagstiftning	12
6 § Information	13
Definitioner av begrepp	13

Förslag till föreskrifter

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Tillämpningsområde

Dessa föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta.

2 § Syfte

Syftet med dessa föreskrifter är att skydda dricksvattenförsörjningen genom att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan av vattentäkten inte uppstår.

Skyddsområdet är indelat i vattentäktszon samt primär och sekundär zon. Om det visar sig att syftet med vattenskyddsområdet inte uppnås med befintliga föreskrifter kan föreskrifterna ändras eller kompletteras så att nödvändigt skydd uppnås.

3 § Allmän hänsyn

För att undvika att vattentäkten förorenas gäller de allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap. 2 § - 5 § miljöbalken. Alla som avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs och utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö.

4 § Skyldighet att larma

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för förorening av vattentäkten, ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till SOS alarm (telefonnummer 112).

5 § Upplyningsplikt

Verksamhetsutövare och fastighetsägare ska informera om skyddsföreskrifterna till anställda och de som anlitas för arbeten eller leveranser till anläggningar eller fastigheter inom skyddsområdet.

Verksamhetsutövare och fastighetsägare ska kunna tillhandahålla föreskrifterna till de berörda.

6 § Skyltar

Huvudmannen för vattentäkten ska ansvara för att informationsskyltar om vattentäkten finns uppsatta på väl synliga platser invid vägar som leder in i eller genom skyddsområdet. Skyltningen ska utföras enligt rekommendationer som utgivits av Havs- och vattenmyndigheten. Annars mark får tas i anspråk för detta. Om överenskommelse inte kan träffas på frivillig väg kan kommunen i egenskap av huvudman ålägga en markägare att upplåta sin mark för ovan nämnda ändamål.

2 kap. Vattentäktszon

1 § Särskilt om vattentäktszon

Inom vattentäktszonen (brunnområdet) får endast vattentäktsverksamhet bedrivas. Området ska vara inhägnat eller skyddat genom överbyggnad som ska hållas låst. Vattentäktszonen får endast disponeras av vattentäktens huvudman.

3 kap. Primär och sekundär skyddszon

1 § Petroleumprodukter

Primär skyddszon

Hantering av mer än sammanlagt 50 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor, kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Med hantering avses här inte användning i maskiners och fordons egna tankar eller transporter genom skyddszon.

Hantering av petroleumprodukter för att försörja bostads- och jordbruksfastigheter med olja för uppvärmning, undantas från kravet på tillstånd.

Hantering av upp till 50 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Sekundär skyddszon

Hantering av mer än sammanlagt 150 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor, kräver anmälan av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Med hantering avses här inte användning i maskiners och fordons egna tankar eller transporter genom skyddszon.

Från kravet på anmälan undantas hantering av petroleumprodukter för att försörja bostads- och jordbruksfastigheter med olja för uppvärmning.

Kravet på anmälan gäller inte för hantering som är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller som prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

Hantering av upp till 150 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

2 § Bekämpningsmedel, gödningsmedel och ensilage

Primär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden.

Yrkesmässig spridning av gödningsmedel såsom naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Vid spridning av gödningsmedel ska den påförda mängden anpassas så att yt- och grundvatten inte påverkas.

Gödningsmedel får inte spridas på frusen, tjälad eller snötäckt mark.

Gödningsmedel får inte spridas närmare vattentäktzon än 20 meter.

Naturgödsel och andra gödningsmedel får endast lagras på tätt underlag.

Gödselvårdsanläggningar med tillhörande utrustningar ska vara täta och underhållas. Verksamhetsutövaren ska regelbundet inspektera anläggningar och utrustning.

Nyanläggning eller ombyggnad av befintliga gödselvårdsanläggningar kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

För befintliga anläggningar får tillsynsmyndigheten föreskriva särskilda regler.

Ensilage får endast hanteras på ett sådant sätt att inte yt- eller grundvatten förorenas. Lagring av kasserade ensilagebalar direkt på mark är förbjudet. Upplag och hanteringsytor för ensilage och kasserade ensilagebalar ska vara hårdgjorda samt försedda med uppsamlingsanordningar för spill och förorenat dagvatten. Kravet på upplagsplatser gäller inte balar avsedda för utfodring som är väl inplastade och utan skador.

Sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Yrkesmässig spridning av gödningsmedel såsom naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Vid spridning av gödningsmedel ska den påförda mängden anpassas så att yt- och grundvatten inte påverkas.

Gödningsmedel får inte spridas på frusen, tjälad eller snötäckt mark.

Lagring av naturgödsel och andra gödningsmedel direkt på mark är förbjudet, med undantag för lagring av ströbäddsgödsel. Ströbäddsgödsel får ej lagras direkt på mark längre än ett år innan den sprids.

Nyanläggning eller ombyggnad av befintliga gödselvårdsanläggningar kräver anmälan av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Gödselvårdsanläggningar med tillhörande utrustningar ska vara täta och underhållas. Verksamhetsutövaren ska regelbundet inspektera anläggningar och utrustning.

Ensilage ska hanteras så att det inte uppstår risk för förorening av yt- och grundvatten.

3 § Djurhållning

Primär skyddszon

Hållande av mer än 10 hundar i rastgård utomhus, per fastighet, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Hållande av lantbruksdjur utomhus när det inte är betessäsong och som överstiger 2 djurenheter enligt 2 kap miljöprövningsförordningen, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

4 § Avverkning av skog och upplag av timmer

Primär skyddszon

Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande, är förbjudet.

Upplag med en varaktighet om maximalt sex månader är undantaget förbudet men kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Lagring av ved för uppvärmning för husbehov är undantaget från förbud, respektive tillståndsplikt.

Transporter, avverkning och markberedning ska utföras så att körskador undviks i så stor utsträckning som möjligt.

Sekundär skyddszon

Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande är förbjudet.

Upplag med en varaktighet om maximalt sex månader är undantaget förbudet men kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Lagring av ved för uppvärmning för husbehov är undantaget från förbud, respektive tillståndsplikt.

Transporter, avverkning och markberedning ska utföras så att körskador undviks i så stor utsträckning som möjligt.

5 § Infiltration och avledning av avloppsvatten

Primär skyddszon

Nyanläggande eller ändring av befintlig anläggning för infiltration eller utsläpp av avloppsvatten (inklusive bad-, disk- och tvättvatten), kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Kravet på tillstånd enligt dessa föreskrifter gäller dock inte för anläggning som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 6 § miljöbalken. Kravet gäller inte heller för avloppsanläggning för vilket tillstånd enligt miljöbalken givits före ikraftträdandet av dessa föreskrifter.

Dagvatten- och avloppsledningar med tillhörande anordningar ska vara täta samt underhållas så att funktionen ej försämras. Verksamhetsutövaren ska kontrollera ledningarna regelbundet.

Sekundär skyddszon

Nyanläggande eller ändring av befintlig anläggning för infiltration eller utsläpp av avloppsvatten (inklusive bad,-disk och tvättvatten), kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Kravet på tillstånd enligt dessa föreskrifter gäller dock inte för anläggning som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 6 § miljöbalken. Kravet gäller inte heller för avloppsanläggning för vilket tillstånd enligt miljöbalken givits före ikraftträdandet av dessa föreskrifter

6 § Avfallshantering, massor och deponering

Primär skyddszon

Det är förbjudet att deponera, gräva ner eller anordna upplag av avfall som kan förorena mark- eller grundvatten.

Kompostering av latrin kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Det är förbjudet att lägga upp eller använda schaktmassor, fyllnadsmassor och andra överskottsmassor av okänd status då dräneringsvattnet från dem kan förorena mark, yt- eller grundvatten.

Upplag av snö inom zonen, från områden utanför den primära skyddszonen, är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Det är förbjudet att deponera, gräva ner eller anordna upplag av avfall som kan förorena mark- eller grundvatten.

Det är förbjudet att lägga upp eller använda schaktmassor, fyllnadsmassor och andra överskottsmassor av okänd status då dräneringsvattnet från dem kan förorena mark, yt- eller grundvatten.

Upplag av snö inom zonen, från områden utanför den primära- och sekundära skyddszonen, är förbjudet.

7 § Miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon

Det krävs tillstånd att bedriva verksamhet som kan innebära risk för förorening av yt- eller grundvatten, och som är anmälningspliktig enligt 9 kap. 6 § miljöbalken (1998:808). Frågor om tillstånd handläggs av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Sekundär skyddszon

Det krävs tillstånd att bedriva verksamhet som kan innebära risk för förorening av yt- eller grundvatten, och som är anmälningspliktig enligt 9 kap. 6 § miljöbalken. Frågor om tillstånd handläggs av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

8 § Tåktverksamhet, andra schaktarbeten och muddring

Primär skyddszon

Materialtäkt (grustäkt, bergtäkt eller liknande) och husbehovstäkt är förbjuden.

Schaktning, muddring, pålning, spontning och underjordsarbete, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Schaktning och anläggningsarbeten för underhåll av vatten- och avloppsledningar, samt fiber-, el- och teleledningar får utföras utan tillstånd.

Mindre grävningsarbeten inom tomter får utföras utan tillstånd. Med mindre grävningsarbeten avses grävning grundare än 1 meter.

Sekundär skyddszon

Materialtäkt (grustäkt, bergtäkt eller liknande) och husbehovstäkt kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Tillfartsvägar till täkter bör så långt möjligt vara avspärrade.

Schaktning och muddring kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Schaktning och anläggningsarbeten för underhåll av vatten- och avlopps- samt, fiber, el- och teleledningar får utföras utan tillstånd.

Mindre grävningsarbeten inom tomter får utföras utan tillstånd. Med mindre grävningsarbeten avses grävning grundare än 1 meter.

9 § Energianläggningar samt uttag av grundvatten och andra borrhningar

Primär skyddszon

Inrättande av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi ur berg, mark och vatten, uttag av vatten från berg och jord, samt andra typer av borrhningar är förbjudet.

Ändring av befintliga energianläggningar kräver tillstånd.

Befintliga anläggningar är inte tillståndspliktiga enligt dessa skyddsföreskrifter, men ska uppfylla miljöbalkens krav, det vill säga de allmänna hänsynsreglerna 2 kap. 2 § - 5 §. Om en befintlig anläggning inte har anmälts till den kommunala nämnden som utövar tillsyn enligt miljöbalken ska detta göras enligt dessa skyddsföreskrifter.

Sekundär skyddszon

Inrättande eller ändring av befintlig anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi ur berg, mark och vatten, uttag av vatten från berg och jord, samt andra typer av borrhningar, kräver tillstånd från den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken.

Ändring av befintliga energianläggningar kräver tillstånd.

Befintliga anläggningar är inte tillståndspliktiga enligt dessa skyddsföreskrifter, men ska uppfylla Miljöbalkens krav, det vill säga de allmänna hänsynsreglerna 2 kap. 2 § - 5 §. Om en befintlig anläggning inte har anmälts till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken ska detta göras enligt dessa skyddsföreskrifter.

10 § Vaghållning

Primär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt är förbjudet. Spridning av vägsalt eller dammbindningsmedel kräver tillstånd från den kommunala nämnd som

utövar tillsyn enligt miljöbalken. Saltinblandad sand (max 4 % salt) undantas från kravet på tillstånd.

Sekundär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt, kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Spridning av vägsalt, kräver anmälan till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Spridning av saltinblandad sand (max 4 % salt), undantas från kravet på anmälan.

11 § Fordon och transport

Primär skyddszon

Genomgående transport av farligt gods får endast ske på led som särskilt anvisats för transport av sådant gods.

Fordonstvätt är förbjuden förutom vid platser speciellt avsedda för detta.

Upställning av arbetsfordon under längre tid än 12 timmar kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Undantag gäller för parkering på tätt underlag inomhus, på hårdgjord yta utomhus försedd med oljeavskiljare eller parkering med uppsamlingskärl under motor och bränsletank som rymmer hela bränslevolymer.

Sekundär skyddszon

Genomgående transport av farligt gods får endast ske på led som särskilt anvisats för transport av sådant gods.

Fordonstvätt är förbjuden förutom vid platser speciellt avsedda för detta.

Upställning av arbetsfordon under längre tid än 12 timmar kräver tillstånd av den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. Undantag gäller för parkering på tätt underlag inomhus, på hårdgjord yta utomhus försedd med oljeavskiljare eller parkering med uppsamlingskärl under motor och bränsletank som rymmer hela bränslevolymer.

4 kap. Tillstånd, anmälan, undantag och övergångsbestämmelser

1 § Tillstånd och anmälan

En anmälan om åtgärd eller ansökan om tillstånd enligt dessa föreskrifter ska vara skriftlig och ges in till den kommunala nämnd som utövar tillsyn enligt miljöbalken. En anmälan eller ansökan ska innehålla de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att kunna bedöma riskerna med åtgärden eller verksamheten. Anmälan skall göras senast 6 veckor innan anmälningspliktig verksamhet påbörjas.

2 § Dispens från dessa föreskrifter

Om det finns särskilda skäl kan Länsstyrelsen i Jämtlands län meddela dispens från dessa föreskrifter.

3 § Vattentäktsverksamhetens bedrivande

Föreskrifterna utgör inget hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktsverksamhetens bedrivande.

4 § Övergångsbestämmelser

Skyddsföreskrifterna gäller omedelbart enligt 7 kap. 22 § och 30 § miljöbalken när vattenskyddsområdet träder i kraft, även om de överklagas.

- a) Befintliga verksamheter och anläggningar som genom dessa föreskrifter blir förbjudna får bedrivas som längst till och med den ddmåååå.
- b) Befintliga verksamheter och anläggningar som enligt dessa föreskrifter omfattas av tillstånds eller anmälningsplikt ska ha ansökt om tillstånd eller lämnat in en anmälan senast den ddmåååå. I annat fall blir verksamheten eller anläggningen förbjuden.

5 § Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller förordningsbestämmelser som beslutas efter att dessa föreskrifter trätt i kraft och som utökar skyldigheterna inom det aktuella skyddsområdet gäller i tillägg till dessa föreskrifter.

6 § Information

Information om vattenskyddsområdet och föreskrifterna ska finnas tillgänglig på kommunens hemsida.

Definitioner av begrepp

Anläggningsarbete

Med anläggningsarbete avses grund- och markförstärkning, schaktning och utfyllnad, tillfarter och gångar, dränering, diken och rör i mark, samt byggande och underhåll av vägar, järnvägar, flygplatser och hamnar.

Avfall

Med avfall avses varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med, avser göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avverkning

När skog huggs ner eller skördas och virket tas om hand. Rövning, gallring och blädning som främjar skogens utveckling omfattas inte.

Avloppsvatten

Med avloppsvatten avses spillvatten eller annan flytande orenlighet, vatten som använts som kylning, vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats, samt dagvatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss fastighet eller vissa fastigheters räkning.

Avloppsanläggning

Anläggning som tar emot hushållspillvatten.

Brandfarlig vätska

Med brandfarlig vätska avses en vätska vars flampunkt är lika med eller lägre än 100°C. Flampunkt är den lägsta temperatur där det avgår ånga från en vätskas yta i sådan mängd att ångan tillsammans med luft kan börja brinna.

Deponering

Med deponering avses bortskaffa avfall genom att lägga det på en deponi.

Deponi

Med deponi avses en upplagsplats för avfall som finns på eller i jorden. Som deponi räknas inte en plats där avfall lastas om för att förbereda det för vidare transport till en annan plats där det ska behandlas, lagras innan det återvinns, om lagringen sker för en kortare period än tre år, eller lagras innan det bortskaffas om lagringen sker för en kortare period än ett år

Djurenheter

Definieras i Miljöprövningsförordning (2013:251) kap. 2. Definitionen av en djurenhet varierar beroende på djurslag.

Dagvatten

Dagvatten är tillfälligt förekommande regn- och smältvatten som avrinner från markytor, tak och andra konstruktioner. Dagvatten kan också vara uppträngande grundvatten.

Fordon

Med fordon avses varje motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is.

Med arbetsfordon avses i dessa föreskrifter traktorer, motorredskap, terrängmotorfordon, spårfordon, industriella maskiner och andra anordningar som är konstruerade för att kunna röra sig eller flyttas på marken och som är försedda med förbränningsmotor.

Gödningsmedel

Med gödningsmedel menas mineralgödsel (kemiskt framställt gödselmedel), gödsel från djur (fast-, klet, flytgödsel och urin) och pressvatten från ensilage samt slam från till exempel reningsverk. Gödsel från betande djur räknas inte som gödningsmedel.

Hantering

Med hantering avses en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Handelsgödsel

Gödselmedel definieras enligt Naturvårdsverket som handelsgödsel, stallgödsel och andra organiska gödselmedel. Enligt Naturvårdsverket är handelsgödsel, eller konstgödsel, mineraliska eller kemiska gödselmedel som innehåller grundämnena kväve, fosfor och/eller kalium.

Huvudman

Med huvudman avses ansvarig för den allmänna vattenförsörjningen inom en kommun.

Hårdgjord yta

En hårdgjord yta är en yta där vatten inte kan infiltrera marken, exempelvis asfalterade vägar.

Husbehovstäkt

Med husbehovstäkt avses sådant uttag av material som ska användas inom den egna fastigheten för dess egna behov.

Infiltrationsanläggning

I en infiltrationsanläggning renas vattnet genom att det infiltrerar genom naturliga jordlager till grundvattnet.

Kemiska bekämpningsmedel

Ett samlingsnamn för växtskyddsmedel och biocidprodukter.

Växtskyddsmedel används i huvudsak för att skydda växter mot till exempel skadedjur, svampangrepp eller konkurrerande växter. Biocidprodukter kan till exempel vara tryckimpregnering, myggmedel, råttbekämpningsmedel eller båtbottnfärger och liknande produkter. Definieras i 14 kap. 4 § miljöbalken.

Materialtäkt

Med materialtäkt avses här täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Miljöfarlig verksamhet

Med miljöfarlig verksamhet avses utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten. Användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom

annat utsläpp eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten. Användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke joniserande strålning eller annat liknande.

Muddring

Med muddring menas schaktning under vatten i en sjö, vattendrag eller i havet. Muddring kan utföras genom att spränga, gräva eller suga upp material exempelvis i syfte att fördjupa en farled eller hamn.

Naturgödsel

Naturgödsel är alla slags ekskrementer och urin från produktionsdjur, utom från odlad fisk, med eller utan strö.

Petroleumprodukter

Med petroleumprodukter avses produkter som framställs av råolja genom bearbetning i oljeraffinaderier. Omfattar exempelvis bensin, diesel, eldningsolja, fotogen och gasol samt basoljor för olika smörjmedel som till exempel motoroljor, turbinoljor, hydrauloljor och smörjfett. Här innefattas även spillolja.

Pålning

Med pålning menas att det görs en markförstärkning. Pålning används i samband med byggnation av hus, vägar, järnvägar, broar och andra anläggningsarbeten för att överföra last från ovanliggande konstruktion förbi lösa jordlager ned till bärkraftiga jordar eller berg.

Schaktning

Med större schaktningsarbeten menas här sänkning av markytan för större anläggningsarbeten på utstakat område än för grundläggning av en enskild villa.

Spontning

Spontning är en stödkonstruktion som används för att säkra kringliggande mark vid jobb i densamma. Stödkonstruktionen kan vara tillfällig som vid anläggning av nya vatten och avloppsledningar eller permanenta som vid konstruktion av en ny fartygskaj.

Upplag

Med upplag avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenade produkter.

Vattentäkt

Anläggning för uttag av yt- eller grundvatten för dricksvattenförsörjningsändamål.

Vattentäktzon

Vattentäktzonerna utgörs av instängslade delar av infiltrationsområden och brunnsområden. I de fall stängsel saknas kring brunnsområden, utgörs vattentäktzonen av brunnsöverbyggnaden.

Verksamhetsutövare

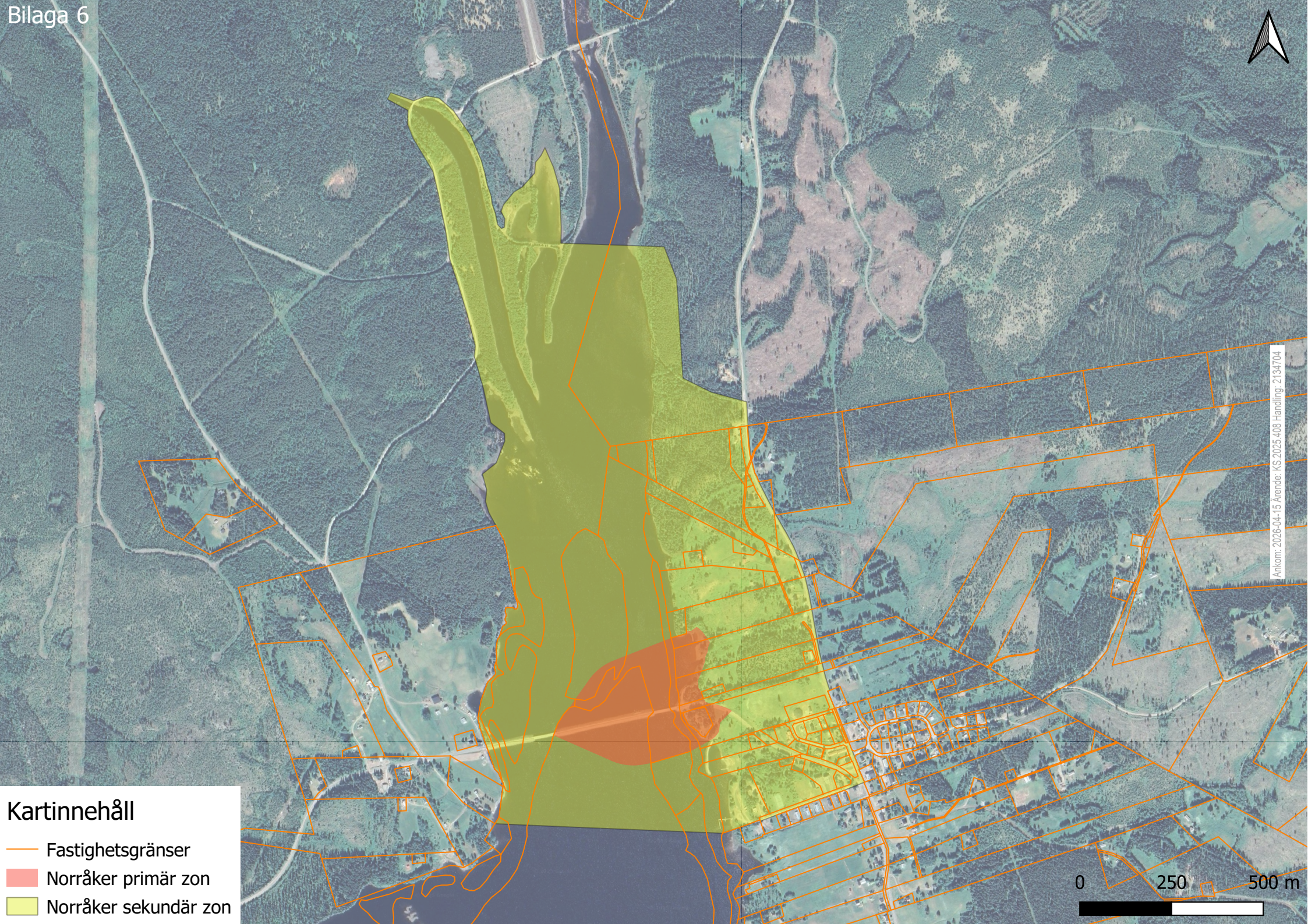
Med verksamhetsutövaren menas den som har de faktiska och rättsliga möjligheterna att vidta en åtgärd det vill säga, juridiska företag, organisationer etc. eller fysiska personer som ansvarar för en verksamhet eller del av en sådan.

Väghållning

Med väghållning menas byggande och drift av väg.

Yrkesmässig

För att någon ska anses yrkesmässigt bedriva viss verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivet fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär.

Ankom: 2026-04-15 Ärende: KS 2025.408 Handling: 2134704

Kartinnehåll

- Fastighetsgränser
- Norråker primär zon
- Norråker sekundär zon

Bilaga 7 - Analysresultat råvatten Norråker

Provpunkt (rad 1)	Provpunkt (rad 2)	Provpunkt (rad 3)	Provtagningsuppgifter	Temperatur vid provtagning	Odlingsbara mikroorganismer 22°C 3d
			Provtagningsdag	°C	cfu/ml
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2022-06-09		6,9 -
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2022-06-09		6,9 <1
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2021-11-16		10 2
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2021-11-16		10 -
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2021-05-27		10,2 -
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2021-05-27		10,2 <1
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2020-11-18		6,8 6
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2020-11-18		6,8 -
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2020-05-06		5,1 -
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2020-05-06		5,1 <1
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2019-11-13		11,6 <1
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2019-11-13		11,6 -
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2019-04-29		4,5 -
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2019-04-29		4,5 2
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2018-11-13		6,1 <1
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2018-11-13		7,2 -
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2018-05-21		5,5 3
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2018-04-24		5,1 -
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2018-04-24		5,1 51
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2017-11-27		6,6 <1
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2017-04-27		5 -
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2017-04-27		5 <1
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2016-11-09		6,5 <1
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2016-11-09		6,5 -
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2016-09-21		7 -
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2016-04-28		3,9 -
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2016-04-28		3,9 <1
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2015-11-03		6,8 -
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2015-11-03		6,8 <1
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2015-04-16		5,7 -
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2015-04-16		5,7 <1
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2014-11-10		4,6 -

Bilaga 7 - Analysresultat råvatten Norråker

Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2014-11-10	4,6	<1
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2013-11-06	6,5	<1
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2013-11-06	6,5	-
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2012-11-12	-	-
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2012-11-13	-	<1
Norråkers vv	Råvatten	Kemisk	2011-11-22	-	-
Norråkers vv	Råvatten	Mikrobiologisk	2011-11-22	-	<1

Bilaga 7 - Analysresultat råvatten Norråker

Provtagningsuppgifter	E coli	Koliforma bakterier 35°C
Provtagningsdag	cfu/100ml	cfu/100ml
2022-06-09	-	-
2022-06-09	<1	<1
2021-11-16	<1	<1
2021-11-16	-	-
2021-05-27	-	-
2021-05-27	<1	<1
2020-11-18	<1	<1
2020-11-18	-	-
2020-05-06	-	-
2020-05-06	<1	<1
2019-11-13	<1	<1
2019-11-13	-	-
2019-04-29	-	-
2019-04-29	<1	<1
2018-11-13	<1	<1
2018-11-13	-	-
2018-05-21	<1	<1
2018-04-24	-	-
2018-04-24	<1	<1
2017-11-27	<1	<1
2017-04-27	-	-
2017-04-27	<1	<1
2016-11-09	<1	<1
2016-11-09	-	-
2016-09-21	-	-
2016-04-28	-	-
2016-04-28	<1	<1
2015-11-03	-	-
2015-11-03	<1	<1
2015-04-16	-	-
2015-04-16	<1	<1
2014-11-10	-	-

Bilaga 7 - Analysresultat råvatten Norråker

2014-11-10	<1	<1
2013-11-06	<1	<1
2013-11-06	-	-
2012-11-12	-	-
2012-11-13	<1	<1
2011-11-22	-	-
2011-11-22	<1	<1

den 5 maj 2026

Diarienummer KS.2026.719

§ 103 Lägesbild - våldsbejakande extremism och radikaliserings

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut.

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet besluta att ta del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet avser lägesbild för kommunens arbete mot radikaliserings och våldsbejakande extremism för 2025.

Lägesbilden syftar till att ge en samlad och aktuell bild av situationen i kommunen samt att identifiera risker, tendenser och skyddsfaktorer kopplade till radikaliserings och våldsbejakande extremism. Underlaget bygger på information från berörda verksamheter, samverkansaktörer samt nationella och regionala aktörer.

I lägesbilden beskrivs övergripande utvecklingstendenser, både lokalt och i omvärlden, som kan ha betydelse för kommunen. Det handlar exempelvis om förändrade uttryck för extremism, spridning via digitala miljöer samt faktorer som kan öka sårbarheten hos individer och grupper.

Lägesbilden belyser även kommunens befintliga förmåga att förebygga, upptäcka och hantera risker, inklusive hur samverkan fungerar mellan olika aktörer. Särskild vikt läggs vid det tidiga och förebyggande arbetet, där skola, socialtjänst och andra verksamheter har en central roll.

den 5 maj 2026

Ärendet utgör ett viktigt kunskapsunderlag för prioriteringar i det fortsatta arbetet, inklusive framtagande och revidering av aktivitetsplaner, samt för att säkerställa att insatser genomförs där de gör störst nytta.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse Lägesbild

Lägesbild 2025 VBE

Diarienummer KS.2026.719

Lägesbild - Radikalisering och våldsbejakande extremism

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelse beslut.

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser lägesbild för kommunens arbete mot radikalisering och våldsbejakande extremism för 2025.

Lägesbilden syftar till att ge en samlad och aktuell bild av situationen i kommunen samt att identifiera risker, tendenser och skyddsfaktorer kopplade till radikalisering och våldsbejakande extremism. Underlaget bygger på information från berörda verksamheter, samverkansaktörer samt nationella och regionala aktörer.

I lägesbilden beskrivs övergripande utvecklingstendenser, både lokalt och i omvärlden, som kan ha betydelse för kommunen. Det handlar exempelvis om förändrade uttryck för extremism, spridning via digitala miljöer samt faktorer som kan öka sårbarheten hos individer och grupper.

Lägesbilden belyser även kommunens befintliga förmåga att förebygga, upptäcka och hantera risker, inklusive hur samverkan fungerar mellan olika aktörer. Särskild vikt läggs vid det tidiga och förebyggande arbetet, där skola, socialtjänst och andra verksamheter har en central roll.

Ärendet utgör ett viktigt kunskapsunderlag för prioriteringar i det fortsatta arbetet, inklusive framtagande och revidering av aktivitetsplaner, samt för att säkerställa att insatser genomförs där de gör störst nytta.

Beslutsunderlag

Lägesbild 2025 VBE

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Elisabeth Lindholm

Beslut skickas till

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Elisabeth Lindholm

Lokal lägesbild 2025 – Radikalisering och våldsbejakande extremism (VBE)

Denna lokala lägesbild bygger vidare på 2024 års lägesbild och har uppdaterats utifrån nya iakttagelser, underrättelser och samverkansdialoger inom kommunen under 2025. Underlaget baseras på information från kommunala verksamheter, skola, individ- och familjeomsorg, civilsamhälle samt samverkan med externa aktörer. Lägesbilden tar även hänsyn till nationella styrdokument, däribland den nya nationella planen mot våldsbejakande extremism och terrorism.

Den samlade bedömningen är att kommunen fortsatt präglas av flera strukturella och individuella riskfaktorer som kan gynna radikalisering och våldsbejakande extremism. Fler barn och unga omfattas av riskfaktorer än tidigare, samtidigt som ärendena har blivit mer komplexa. Någon etablerad organiserad extremistmiljö bedöms inte finnas i kommunen, men ökade yttringar och påverkansförsök förekommer, särskilt kopplat till högerextrema narrativ och digitala arenor.

Bland barn och unga kvarstår en ökad psykisk ohälsa som en riskfaktor. Hög skolfrånvaro, låga meritvärden och att elever inte är behöriga till nationella gymnasieprogram ökar risken för utanförskap. Skolan rapporterar även ibland omfattande ordningsproblem och normbrytande beteenden, ofta i lägre åldrar än tidigare, vilket har lett till tätare samverkan mellan skola, socialtjänst och polis. Inom individ- och familjeomsorgen ses fler och mer komplexa ärenden, vilket indikerar ökade behov av tidiga, samordnade och långsiktiga insatser.

Ärenden med hedersrelaterad problematik förekommer i högre grad än tidigare. Bedömningen är att genomförda utbildnings- och kunskapshöjande insatser har bidragit till att personal i större utsträckning uppmärksammar, identifierar och vågar benämna hedersrelaterat våld och förtryck. Ökningen av ärenden bedöms därför delvis spegla en förbättrad upptäcktsförmåga snarare än en faktisk ökning. Samtidigt kvarstår betydande utmaningar i det praktiska arbetet med individer och familjer, där behovet av fördjupad kunskap, tydligare arbetsmetoder och stärkt samverkan är påtagligt.

Hedersrelaterat våld och förtryck bedöms vara en del av den komplexa problematik som kan kopplas till radikalisering och våldsbejakande extremism. Starka hedersnormer präglas ofta av kollektivism, vi-och-dom-tänkande och omfattande social kontroll, vilket kan begränsa individens handlingsutrymme och skapa sårbarhet. I miljöer där avvikelse bestraffas och lojalitet mot gruppen prioriteras framför individens rättigheter kan radikala tolkningar få fäste. För unga som lever i dessa sammanhang kan extremistiska miljöer erbjuda tillhörighet, tydlighet och legitimering av våld eller förtryck.

Polarisering mellan olika grupper i samhället kvarstår och förstärks tidvis av omvärldshändelser. Desinformation riktad mot samhällsfunktioner såsom polis och socialtjänst påverkar fortsatt förtroendet negativt, och effekter av tidigare påverkanskampanjer bidrar till misstro och tillbakadragande från myndighetskontakt.

När det gäller islamistiskt motiverad extremism bedöms färre aktörer ha tydliga kopplingar till kommunen, även om sådana kopplingar fortsatt finns genom utflyttade individer. Inga tydliga tecken på systematisk radikaliserings av barn och unga har identifierats under perioden.

Ingen organiserad högerextrem verksamhet bedöms vara etablerad i kommunen. Samtidigt har yttringar av högerextremism ökat, särskilt bland ungdomar, genom symbolbruk, uttalanden och skadegörelse. I angränsande kommuner finns kända aktörer kopplade till den högerextrema organisationen Aktivklubb Sverige, vilka arbetar med synlighet, fysisk träning och rekrytering.

Mot bakgrund av geografisk närhet, digital spridning och rörlighet mellan kommuner bedöms det finnas en risk för att liknande strukturer kan etableras i kommunen på sikt.

Det har även förekommit misstankar om miljö- och klimataktivism som i vissa fall upplevs gränsa till extremism, vilket har skapat oro och konflikter, särskilt kopplat till mark- och skogsbruk. Även rovdjursfrågan fortsätter att vara polariserande och kan bidra till ett hårdnande samtalsklimat.

Under året har en ny nationell plan mot våldsbejakande extremism och terrorism antagits. Denna plan betonar vikten av tidig upptäckt, kunskapshöjning, samverkan och ett långsiktigt förebyggande arbete på lokal nivå. För kommunen innebär detta ett ökat ansvar att arbeta systematiskt och samordnat med förebyggande insatser, att säkerställa att berörda verksamheter har tillräcklig kunskap samt att utveckla fungerande strukturer för informationsdelning och samverkan. Den nationella planen ger stöd för att fortsatt prioritera arbetet med barn och unga, digitala miljöer, hedersrelaterad problematik och våldsbejakande extremistiska narrativ inom ramen för det lokala trygghets- och brottsförebyggande arbetet.

In- och utflyttning till kommunen kan påverka gruppdynamik och introducera nya påverkansfaktorer på både kort och lång sikt. Sammantaget bedöms fortsatt informationsinhämtning, tidig upptäckt, kunskapshöjning och stärkt samverkan vara avgörande för att förebygga radikaliserings och våldsbejakande extremism i kommunen.

Samverkansgruppen mot radikaliserings och VBE

Elisabeth Lindholm

Lokal samordnare

den 5 maj 2026

Diarienummer KS.2026.720

§ 104 Uppföljning av aktivitetsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism (VBE)

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut.

Kommunstyrelsen godkänner uppföljning av aktivitetsplan 2025 för kommunens arbete med radikaliserings och våldsbejakande extremism.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

Kommunstyrelsen godkänner uppföljning av aktivitetsplan 2025 för kommunens arbete med radikaliserings och våldsbejakande extremism.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet avser uppföljning av aktivitetsplan för 2025 kopplad till kommunens arbete mot radikaliserings och våldsbejakande extremism.

Kommunen har sedan tidigare en etablerad struktur för det förebyggande arbetet med en lokal samordningsfunktion, samverkansgrupp och en förvaltningsövergripande strategi. Aktivitetsplanen för 2025 har utgått från den lokala lägesbilden samt från den nationella strategin för att förebygga och motverka våldsbejakande extremism och terrorism.

Uppföljningen syftar till att ge en samlad bild av hur planerade insatser har genomförts, vilka resultat som uppnåtts samt att identifiera utvecklingsområden inför kommande planeringsperiod. Den omfattar bland annat insatser kopplade till kunskapshöjning, samverkan mellan berörda aktörer, tidig upptäckt och stöd till individer i riskzon.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse Uppföljning av aktivitetsplan för Strömsunds kommun
Uppföljning av aktivitetsplan för Strömsunds kommun

Diarienummer KS.2026.720

Uppföljning av aktivitetsplan - Radikalisering och våldsbejakande extremism

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut.

Kommunstyrelsen godkänner uppföljning av aktivitetsplan 2025 för kommunens arbete med radikalisering och våldsbejakande extremism.

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser uppföljning av aktivitetsplan för 2025 kopplad till kommunens arbete mot radikalisering och våldsbejakande extremism.

Kommunen har sedan tidigare en etablerad struktur för det förebyggande arbetet med en lokal samordningsfunktion, samverkansgrupp och en förvaltningsövergripande strategi. Aktivitetsplanen för 2025 har utgått från den lokala lägesbilden samt från den nationella strategin för att förebygga och motverka våldsbejakande extremism och terrorism.

Uppföljningen syftar till att ge en samlad bild av hur planerade insatser har genomförts, vilka resultat som uppnåtts samt att identifiera utvecklingsområden inför kommande planeringsperiod. Den omfattar bland annat insatser kopplade till kunskapshöjning, samverkan mellan berörda aktörer, tidig upptäckt och stöd till individer i riskzon.

Beslutsunderlag

Uppföljning av aktivitetsplan för Strömsunds kommun

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Elisabeth Lindholm

Beslut skickas till

Framtid- och utvecklingsförvaltningen, Elisabeth Lindholm

Antagen: Kommunstyrelsen

Välj datum i kalender

Revideras vartannat år

Välj datum i kalender

Uppföljning av aktivitetsplan mot radikaliserings och våldsbejakande extremism i Strömsunds kommun 2025

Aktivitet	Beskrivning	Hur	Ansvarig	Resultat	Kommentar (Genomfört under 2025)
Motverka risker för rekrytering radikala/våldsbejakande miljöer	På olika sätt identifiera och förebygga rekrytering	<ul style="list-style-type: none">• Polis arbetar med informationsinhämtning och kartläggning• Kompetensutvecklingsinsatser kring VBE och tecken på radikaliserings och rekrytering, människohandel• Medvetandegöra koppling mellan toxisk maskulinitet och våldsbejakande miljöer• Tydliggörande av kontaktvägar för informationsdelning• Samverkan mellan myndigheter och verksamheter• Främja skolnärvaro	Polis Samverkansgruppen mot VBE Respektive verksamhet	GRÖN OK	<ul style="list-style-type: none">• Deltagande vid Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE) nationella konferens• Uppdaterad information publicerad på www.stromsund.se• Nyhetsartikel på kommunens webbplats• Inlägg på kommunens Facebook-sida• Poddserie om radikaliserings och VBE tillgängliggjord• Informationsmaterial och länkar publicerade på Instagram• Digital föreläsning om radikaliserings och psykisk ohälsa• Projektstart Vi tillsammans (2025-2028)• Erfarenhetsutbyte med Umeå kommun• Polisen har informerat skolpersonal, vårdnadshavare och elever om Aktivklubb (Vattudalsskolan)

Aktivitet	Beskrivning	Hur	Ansvarig	Resultat	Kommentar
Identifiera ekonomisk brottslighet	Finansiering av terrorism eller våldsbejakande miljöer genom ekonomisk brottslighet	<ul style="list-style-type: none"> Polisen arbetar med informationsinhämtning och kartläggning Kommunala verksamheter följer rutiner och arbetssätt för att motverka välfärdsbrott Information till alla relevanta kommunala verksamheter om risker för finansiering av terrorism eller våldsbejakande miljöer 	Polis Respektive verksamhet	GRÖN OK	<ul style="list-style-type: none"> Dialog angående välfärdsbrott med ekonomi på IFO Inspel från VBE-gruppen till länsstyrelsens länsövergripande arbete där polis och kommuner ingår
Motverka tongivande aktörers negativa påverkan i samhället	Minska möjligheterna för aktörer att påverka i olika miljöer i samhället. Minska risken att kommunala verksamheter agerar negativa möjliggörare	<ul style="list-style-type: none"> Polisen arbetar med informationsinhämtning och kartläggning Aktuella kommunala verksamheter arbetar för att skapa fler positiva valmöjligheter för enskilda individer. 	Polis Respektive verksamhet	GRÖN OK	Löpande arbete
Motverka grupperingar i skolmiljö som bidrar till motsättningar.	Motverka konflikter utifrån bland annat etnicitet och bakgrund.	<ul style="list-style-type: none"> Generellt och riktat aktivt arbeta för att elever lär känna varandra och får en ökad respekt och förståelse för varandra. 	Kommunens samtliga grund- och gymnasieskolor	GRÖN OK	<ul style="list-style-type: none"> Löpande arbete i samverkan med IFO, polis och RC. Ungdomsgrupper på Vattudalsskolan Pilotklasser Frostviksskolan och Grevåkerskolan Arbete på Hjalmar Strömer kubprogrammet

Aktivitet	Beskrivning	Hur	Ansvarig	Resultat	Kommentar
Normbrytande beteenden (barn och unga)	Negativa destruktiva beteenden som på olika sätt innebär överträdelse mot lagar, regler eller normer i samhället.	<ul style="list-style-type: none"> Medvetandegörande av vad som är ett icke-acceptabelt normbrytande beteende, allvarliga regel- eller normbrott Informationsspridning kring rutiner vid anmälan om brott och orosanmälningar Medvetandegöra rutiner för agerande vid farhågor om radikaliseringskopplat till beteendet. Informationsfilm om CVEs metodstöd för skolor 	Polisen Respektive förvaltning	GRÖN OK	<ul style="list-style-type: none"> Informationsinsats med information om kontaktvägar och arbetssätt Informationsfilm om CVEs metodstöd för orosanmälningar SSPF – fler individer med beviljade insatser och som uppvisar normbrytande beteenden kopplade till radikaliseringskopplat till beteendet.
Översyn av villkor för bidrag och utlåning av kommunens lokaler	Tydligt ställningstagande vid bidrag och uthyrning.	<ul style="list-style-type: none"> Genomgång av villkor och rutiner för att främja och respektera demokratiska grundprinciper samtidigt som likabehandling, saklighet och opartiskhet respekteras 	Kultur- och fritid	GRÖN OK	Kultur- och fritid deltagit under möte. Uppföljning sker under 2026.
Motverka desinformation om samhällsfunktioner	Stärka samhällets beredskap.	<ul style="list-style-type: none"> Informera om respektive verksamhets områden och uppdrag Vara goda ambassadörer, inte bara för sin egen verksamhet Medverka till att sprida korrekt information i aktuella sammanhang 	Polisen Respektive förvaltning	GRÖN OK	<ul style="list-style-type: none"> Löpande arbete Blåljusdag Tingvalla

Aktivitet	Beskrivning	Hur	Ansvarig	Resultat	Kommentar
Arbeta mot hedersrelaterat våld och förtryck	Belysa koppling och samband mellan hedersrelaterat våld och förtryck och radikaliserings och våldsbejakande extremism	<ul style="list-style-type: none"> Öka kunskap och kompetens kring frågan Samverkan mellan organisationer och verksamheter 	Polisen Respektive förvaltning	GRÖN OK	<ul style="list-style-type: none"> Etablerad stödfunktion vid RC Samverkan med Centrum mot våld Samverkan Länsstyrelsen Informationsinsats Hjalmar Strömer Utbildningspaket till grundskolan Digitala externa föreläsare
Öka vårdnadshavares engagemang i samhällsfrågor samt erbjuda föräldraskapsstöd	Insatser, aktiviteter och verksamheter för att stärka föräldraförmågan och förebygga en problematisk utveckling för barn och unga	<ul style="list-style-type: none"> Föräldragrupper Aktörers deltagande under föräldramöten Samhällsorientering 	Polisen IFO Skola Resurscentrum	GRÖN OK	<ul style="list-style-type: none"> Polis deltar vid föräldramöten Socialtjänsten har kontaktperson till varje förskola och skola Pappagrupper/föräldragrupper för utrikesfödda Välkomstsamtal erbjuds till samtliga inflyttade barn med annat modersmål än svenska Samhällsstöd genom Integrationservice
Beredskap för pågående dödligt våld (PDV) på kommunens skolor uppstår	Förberedelser för effektiva och samordnade insatser vid särskild händelse	<ul style="list-style-type: none"> Kompetensutveckling Handlingsplan befast genom övning Samverkan med övriga aktuella aktörer Erbjuda kunskapsstöd kring PDV (RC) 	Polisen Resurscentrum Rektorer respektive grundskola Säkerhetssamordnare	GUL DELVIS	<ul style="list-style-type: none"> Polisen genomför informationsinsatser RC erbjuder informationsinsatser <p>Tas upp i ny aktivitetsplan</p>

Aktivitet	Beskrivning	Hur	Ansvarig	Resultat	Kommentar
Öka medborgarnas medvetenhet och initiativförmåga att tipsa och anmäla vid oro eller misstanke om brott	Skapa förutsättningar för att Polisen ska utreda och gärningspersoner får ta ansvar för sina handlingar	<ul style="list-style-type: none"> Informationsspridning kring rutiner vid anmälan om brott och orosanmälningar 	Respektive förvaltning	GRÖN OK	<ul style="list-style-type: none"> Informationskampanj med fokus på radikaliserings, via intranät, hemsida, samt FB
<i>Upprätta skriftlig rutin för informationshantering och sekretess</i>	För att informationsdelning ska kunna genomföras på säkert och effektivt sätt	<ul style="list-style-type: none"> <i>Samverkansgruppen ber koncernledning att utreda frågan</i> 	<i>Kommundirektör</i>	GRÖN OK	Sekretessförbindelse för representanter i samverkansgruppen mot VBE
Tillhandahålla mer information till kommuninvånarna	Öka kunskap och förmåga att agera när en situation uppstår	<ul style="list-style-type: none"> Översyn av befintligt informationsmaterial Film till alla kommunställda Annonsering FB Informationskort Rektorsbrev till vårdnadshavare 	Samverkansgruppen mot VBE	GRÖN OK	<ul style="list-style-type: none"> Översyn av befintligt material Utbildningspaket till chefer och medarbetare Informationskort om radikaliserings och VBE
Fördjupad kompetens vid varje kommunal förvaltning	Varje förvaltning utser minst en funktion med internt samordningsansvar, förslagsvis respektive förvaltningschef, vilken erhåller en fördjupad utbildning inom radikaliserings och våldsbejakande extremism	<ul style="list-style-type: none"> Kontakt med kommundirektör och koncernledning 	Kommundirektör	GRÖN OK	Samverkansgruppen består av representanter från FUF, BKU, VSF, och TSF. Dessa anses utgöra funktioner med internt samordningsansvar

Aktivitet	Beskrivning	Hur	Ansvarig	Resultat	Kommentar
Uppföljande informationsinsatser efter kartläggning kompetensbehov förtroendevalda	Jämförelse med tidigare kartläggning av kompetensbehov	<ul style="list-style-type: none"> • Se över tidigare enkät • Utskick av enkät till medarbetare • Informationsinsats för förtroendevalda 	Samverkansgruppen mot VBE Resurscentrum	GUL DELVIS	Informationsinsats för förtroendevalda bokas till 2026
Granskning av kommunala digitala verktyg	Vid misstanke om brott eller olämplig användning av kommunens utrustning önskas möjlighet att skanna exempelvis enskilda datorer.	<ul style="list-style-type: none"> • Dialog mellan samverkansgruppen och IT-enheten 	Samverkansgruppen mot VBE IT-chef	GRÖN OK	Dialog med IT-chef kring förutsättningar

Diarienummer MEDB.2025.469

Medborgarförslag om en större lekpark

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslut.

Medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag om att bygga en större lekpark lämnats in av Rebecka Modin den 6 augusti 2025. Medborgarförslaget anhängiggjordes i kommunfullmäktige den 24 september 2025 och överlämnades till barn-, kultur- och utbildningsnämnden för beredning.

Förslaget är inspirerat av lekparker som finns i övriga delar av länet. En ny lekpark i tätorten Strömsund föreslås vara av större karaktär med större lekyta och utrustning som tränar barns motorik och stimulerar rörelse. Förslagsställaren föreslår Tingshusbacken som ett område lämpligt för en större lekpark.

I samband med den förändrade skolorganisationen i Strömsunds tätort planeras en utökning av befintlig skolgård som eventuellt kan möta upp behovet som anges i medborgarförslaget med undantag för placeringen, som redan är bestämd på en helt annan plats. Den delvis nya skolgården ska utformas i samråd med eleverna på berörda skolor samt finansieras av redan beslutat projekt. Att starta upp nya projekt för att tillgodose behovet bedöms inte vara genomförbart.

Beskrivning av ärendet

Barn-, kultur- och utbildningsnämnden har behandlat ett medborgarförslag om att anlägga en större lekpark i Strömsunds tätort, och föreslår att medborgarförslaget anses besvarat. I sin utredning beskriver barn-, kultur och utbildningsförvaltningen att förslagsställaren upplever att befintliga lekplatser är slitna och inte tillräckligt stimulerande för barn. Förslaget

innehåller önskemål om en större lekpark med utrustning som exempelvis linbana, nedgrävda studsmattor, klätterställningar, klätternät och tunnlår, i syfte att främja barns rörelse, motorik och sociala samspel.

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen redovisar vidare att det idag finns nio kommunala lekplatser i Strömsunds tätort, men att det saknas en övergripande strategi för lekplatsernas placering, utformning och syfte. Förvaltningen lyfter samtidigt fram att lekplatser och lekparker kan ha positiva effekter på barns motoriska utveckling, fysiska aktivitet och folkhälsa.

I utredningen bedömer barn-, kultur och utbildningsförvaltningen att ett större utvecklingsarbete kring lekplatser skulle kräva betydande resurser, både ekonomiskt och personellt, samt sannolikt behöva organiseras som ett särskilt projekt. Mot bakgrund av pågående och planerade projekt inom kommunen gör förvaltningen bedömningen att ytterligare satsningar av denna omfattning inte är genomförbara i nuläget. Kommunen bidrar bland annat till utvecklingen av den samisk-inspirerade lekplatsen på Ströms hembygdsgård.

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen hänvisar även till den pågående förändringen av skolorganisationen i Strömsunds tätort, där en utveckling av befintlig skolgård planeras. Den nya skolgården ska utformas i samråd med eleverna och bedöms delvis kunna möta de behov som beskrivs i medborgarförslaget.

Teknik- och serviceförvaltningen samt kommunledningsförvaltningen gör samma bedömning som barn-, kultur- och utbildningsnämnden med förvaltning, men föreslår att medborgarförslaget avslås.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag om en större lekplats i Strömsund

BKUN § 53/2026

Svar på medborgarförslag om större lekplats - Barn, kultur och utbildningsförvaltningen.

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Teknik- och serviceförvaltningen, Richard Persson

Beslut skickas till

Förslagsställaren

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen, Tomas Sjövall

den 7 maj 2026

Diarienummer BUF.2025.258

§ 53 Medborgarförslag - Större lekpark i Strömsund

Nämndens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges beslut.

Barn-, kultur- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget anses besvarat.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att barn-, kultur- och utbildningsnämnden beslutar att medborgarförslaget anses besvarat.

Yrkande

Ordförande yrkar att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag om att bygga en ny lekpark i tätorten Strömsund har inkommit till kommunen. Förslaget är inspirerat av lekparken som finns i övriga delar av länet. En ny lekpark i tätorten Strömsund föreslås vara av större karaktär med större lekyta och utrustning som tränar barns motorik och stimulerar rörelse. Förslagsställaren föreslår Tingshusbacken som ett område lämpligt för en större lekpark.

I samband med den förändrade skolorganisationen i Strömsunds tätort planeras en utökning av befintlig skolgård som eventuellt kan möta upp behovet som anges i medborgarförslaget med undantag för placeringen, som redan är bestämd på en helt annan plats. Den delvis nya skolgården ska utformas i samråd med eleverna på berörda skolor samt finansieras av redan beslutat projekt.

Att starta upp nya projekt för att tillgodose behovet bedöms inte vara genomförbart.

Justerare

den 7 maj 2026

Fortsättning § 53

Underlag till beslut

Au-protokoll §35 2026

Tjänsteskrivelse - Svar större lekpark *bilaga 1*

Medborgarförslag *bilaga 2*

Beslut skickas till

Tomas Sjövall, förvaltningschef

Kommunstyrelsen

Medborgarförslag

Signeringsunderlag

✓1. Inlämnat av

Inlämnat av

Förnamn

EVA REBECKA

Efternamn

MODIN

✓2. Förslag

Rubrik på medborgarförslaget

Större lekpark

Ditt förslag

Beskriv ditt förslag så utförligt du kan, ge ditt förslag till beslut som du vill se att kommunfullmäktige beslutar.

Ju mindre kompletteringar som behövs i efterhand ju fortare kan du få ett besked om ditt förslag.

Hej!

Min önskan är för alla barn i denna ort att få en större lekpark någonstans i Strömsund. Likt en park som finns i Bräcke om ni sett den. Förslagsvis nedanför tingshusbacken, där är det väldigt tomt just nu tycker jag. De små lekparkerna som finns nu är inte roliga, mycket som är trasigt och slitet. Så därför gärna kosta på en större lekpark med fler roliga saker att göra, med tex klätterställning/klätternät, tunnlar där barn får träna på balans och koordination, motorik, styrka. Även linbanor skulle funka här där det ändå lutar en del. Nedgrävda mindre studsmattor brukar vara omtyckta.

Bifogat material

Här kan du bifoga filer som komplement till ditt förslag. Det kan vara bilder eller ritningar t ex.

 IMG_0026.jpeg (332 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓3. Medgivande

Jag godkänner att mitt namn får publiceras på internet tillsammans med mitt förslag.

Ja

När kommunfullmäktige behandlar mitt förslag vill jag närvara

Ja, jag vill närvara

Diarienummer BUF.2025.258

Svar på medborgarförslag Större lekpark

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag om att bygga en ny lekpark i tätorten Strömsund har inkommit till kommunen. Förslaget är inspirerat av lekparker som finns i övriga delar av länet. En ny lekpark i tätorten Strömsund föreslås vara av större karaktär med större lekyta och utrustning som tränar barns motorik och stimulerar rörelse.

Förslagsställaren föreslår Tingshusbacken som ett område lämpligt för en större lekpark.

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen har med stöd av miljö- och byggavdelningen samt teknik- och serviceförvaltningen undersökt möjligheterna att ta medborgarförslaget vidare till en utredning.

Beskrivning av ärendet

Förslagsställaren har en önskan om en större lekpark liknande den som finns i Bräcke. De små lekparker som finns är slitna och uppfattas inte som tillräckligt roliga och stimulerande. I förslaget finns ett antal fasta installationer med som idéer på vad en lekpark kan innehålla:

Linbana, nedgrävda studs mattor, klätterställning och klätternät samt tunnlar.

Förslaget pekar på att en större lekpark kan gynna barnens rörelse och motorik.

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen har gjort en enklare undersökning av förutsättningarna för ett fortsatt utredande av frågan.

Diarienummer BUF.2025.258

Lekplatser i Strömsunds tätort

I Strömsunds tätort finns totalt 9 lekplatser som drifas av kommunen. Dessa lekplatser är av en mindre karaktär med blandad lekutrustning. Det finns ingen beslutad plan eller strategi för dessa lekplatser avseende placering, utrustning och syfte förutom att en lekplats per ort ska vara tillgänglighetsanpassad efter nyanläggning eller renovering. Vid upprättade av lekplatser sker inköpen av ansvarig tjänsteperson utifrån rekommendationer från leverantören så att lekutrustningen ska passa olika åldrar.

Det sker en regelbunden översyn av lekplatserna för att säkerställa att de uppfyller de krav som ställs på lekutrustning i offentlig miljö. Den tillsynen sker på tre sätt. En del är teknik- och serviceförvaltningen som varannan vecka ser över lekplatsen, en del utförs av miljö- och byggavdelningen som besiktat enligt protokoll samt en extern konsultfirma som också besiktat utrustningen.

Diarienummer BUF.2025.258

Strategi i ett folkhälsoperspektiv

Lekplatser/lekparker i offentlig miljö kan stimulera barns lek och rörelse om de är rätt utformade. Lekplatserna bör vara utformade så att de utmanar barnens förmågor och bidrar till fysisk aktivitet. Området, inklusive utrustningen, bör ge barnen möjlighet att träna balans, leka med fart, leka på höjd och sociala lekar (till exempel kurrögömma). Det är bra om lekparken ger barnen möjlighet till pulshöjande aktivitet som gynnar deras fysiska utveckling. Lekparken bör alltså vara utformad så att den stödjer både den motoriska och övriga fysiska utvecklingen hos barnet.

I ett långsiktigt perspektiv kan alltså en lekplats/lekpark ha en långsiktig påverkan på individens utveckling men även ha en folkhälsostrategisk effekt.

Resurser och ekonomi

En satsning för att skapa ett helhetsgrepp kring lekplatsfrågan bedöms resurskrävande ur både ett personal- och ekonomiskt perspektiv. Det skulle förmodligen kräva en projektorganisation som får ett tydligt uppdrag och mandat.

Utifrån de redan pågående och planerade projekten i kommunen bedöms inte ytterligare projekt av den här karaktären vara realistiska att genomföra utifrån dagens kompetens- och resursläge.

Samlad bild

Dels så finns det i tätorten Strömsund redan idag ett antal lekplatser som enligt förslagsställaren inte riktigt räcker till för att möta behovet. Placeringen och utformningen av dessa saknar ett strategiskt perspektiv.

I samband med den förändrade skolorganisationen i Strömsunds tätort planeras en utökning av befintlig skolgård som eventuellt kan möta upp behovet som anges i medborgarförslaget med undantag för placeringen, som redan är bestämd på en helt annan plats. Den delvis nya skolgården ska utformas i samråd med eleverna på berörda skolor samt finansieras av redan beslutat projekt.

Diarienummer BUF.2025.258

Att starta upp nya projekt för att tillgodose behovet bedöms inte vara genomförbart.

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Tomas Sjövall, förvaltningschef

Beslut skickas till

Tomas Sjövall, Förvaltningschef

Kommunstyrelsen

Ej stöd för fil: 23.5 Bilaga bild

Ta bort beslutsunderlaget från protokollet. Alt gör om filen till pdf och lägg till den på nytt i protokollet

den 5 maj 2026

Diarienummer MEDB.2025.802

§ 105 Medborgarförslag om hundrastgård i Strömsund

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut

Medborgarförslaget avslås.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

Medborgarförslaget avslås.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Moa Viola Eriksson har inkommit med ett medborgarförslag om en hundrastgård i Strömsund. Ärendet anhängiggjordes i kommunfullmäktige den 25 februari 2026. Syftet är att skapa möjlighet för hundägarna att rasta sina hundar och erbjuda möjlighet till att använda balansredskap, enklare hopp hinder med mera.

Beskrivning av ärendet

Ärendet överlämnades till kommunledningsförvaltningen för beredning. Strömsunds kommun har för närvarande inte för avsikt att uppföra och sköta en hundrastgård i Strömsunds tätort. Kommunen är positiv till att en förening eller liknande fattar ett eget initiativ till ett sådant förslag och är öppen för att upplåta mark med nyttjanderättsavtal.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse Medborgarförslag om hundrastgård i Strömsund

Medborgarförslag om hundrastgård i Strömsund

KF § 23/2026

Diarienummer MEDB.2025.802

Medborgarförslag om hundrastgård i Strömsund

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

Medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning av ärendet

Moa Viola Eriksson har inkommit med ett medborgarförslag om en hundrastgård i Strömsund. Ärendet anhängiggjordes i kommunfullmäktige den 25 februari 2026. Syftet är att skapa möjlighet för hundägarna att rasta sina hundar och erbjuda möjlighet till att använda balansredskap, enklare hopphinder med mera.

Beskrivning av ärendet

Ärendet överlämnades till kommunledningsförvaltningen för beredning.

Strömsunds kommun har för närvarande inte för avsikt att uppföra och sköta en hundrastgård i Strömsunds tätort. Kommunen är positiv till att en förening eller liknande fattar ett eget initiativ till ett sådant förslag och är öppen för att upplåta mark med nyttjanderättsavtal.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag om hundrastgård i Strömsund

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, kansli

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen, kansliet

Förslagsställaren, Moa Viola Eriksson

Medborgarförslag

Signeringsunderlag

✓1. Inlämnat av

Inlämnat av

Förnamn

Moa Viola

Efternamn

Eriksson

✓2. Förslag

Rubrik på medborgarförslaget

Hundrastgård

Ditt förslag

Beskriv ditt förslag så utförligt du kan, ge ditt förslag till beslut som du vill se att kommunfullmäktige beslutar.

Ju mindre kompletteringar som behövs i efterhand ju fortare kan du få ett besked om ditt förslag.

Mitt förslag är att bygga en hundrastgård där det finns möjlighet för hundägarna i Strömsund att rasta sina hundar i ett inhägnat område, med redskap för att kunna träna hundar som till exempel balansredskap och enklare hopp hinder i form av stubbar, plank för att minska risken för stöld.

Jag har hört många som saknar detta i Strömsund då jag själv jobbar med hundar som Rehabiliteringsterapeut för hund. Jag saknar det själv dels till mina egna hundar men även skulle det hjälpa mina kunder och deras hundar.

Jag är gärna med på ett hörn med planeringen.

Området får gärna vara lite lugnare, helst gångavstånd från centrum men inte i självaste centrum.

Underlaget får gärna vara mjukt och varierat för att minska skaderisker.

En hundrastgård skulle bidra till en bättre gemenskap bland alla hundägare och fler kanske väljer att skaffa hund om en sådan finns då det underlättar rastning och träning.

Tänk er en utflykt till hundrastgården, fikasäcken är packad och man träffar fler människor med samma brinnande intresse, hund!

Många har inte möjlighet att fara till skogs för att släppa sina hundar, dessutom är det koppeltvång en stor del av året. En hundrastgård med gångavstånd skulle dessutom minska miljöutsläppen då man som hundägare slipper ta bilen till en lämplig plats.

✓3. Medgivande

Jag godkänner att mitt namn får publiceras på internet tillsammans med mitt förslag.

Ja

När kommunfullmäktige behandlar mitt förslag vill jag närvara

Ja, jag vill närvara

den 5 maj 2026

Diarienummer MEDB.2025.647

§ 106 Medborgarförslag om förbättring av trygghetslarm för äldre

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut.

Medborgarförslaget anses besvarat.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

Medborgarförslaget anses besvarat.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

PRO Fjällsjö har inkommit med ett medborgarförslag om att förbättra möjligheten för personer med trygghetslarm att kunna bli mer aktiv och ha möjlighet att röra sig i större utsträckning än vad man kan göra i dagsläget utifrån begränsning i trygghetslarmsfunktionen. Precis som avsändaren i medborgarförslaget skriver fungerar trygghetslarmet idag endast i hemmet eller i hemmets närhet.

Vård- och socialförvaltningen har berett ärendet och utrett förslaget. Valfärdstekniken förbättrats och det man nu önskar är så kallade mobila trygghetslarm där larmen fungerar via mobila nätverk och har inbyggd GPSlokalisering. Genom ett knapptryck ansluts användaren till en larmcentral, vilken kan sända hjälp. Detta möjliggör en aktiv livsstil då larmet fungerar oavsett var användaren befinner sig. Vård-och socialförvaltningen genomför i nuläget en gemensam upphandling tillsammans med länets kommuner där funktionen mobilt trygghetslarm finns med i kravspecifikationen. Så efter avslutad upphandling kommer Strömsunds kommun att kunna erbjuda detta.

Kommunledningsförvaltningen föreslår, i enlighet med vård- och socialförvaltningens bedömning, att medborgarförslaget anses besvarat.

den 5 maj 2026

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse

Medborgarförslag om förbättring av trygghetslarm för äldre - endast namn

SN § 36/2026

KF §143/2025

Diarienummer MEDB.2025.647

Medborgarförslag om förbättring av trygghetslarm för äldre

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning av ärendet

PRO Fjällsjö har inkommit med ett medborgarförslag om att förbättra möjligheten för personer med trygghetslarm att kunna bli mer aktiv och ha möjlighet att röra sig i större utsträckning än vad man kan göra i dagsläget utifrån begränsning i trygghetslarmsfunktionen. Precis som avsändaren i medborgarförslaget skriver fungerar trygghetslarmet idag endast i hemmet eller i hemmets närhet.

Vård- och socialförvaltningen har berett ärendet och utrett förslaget.

Välfärdstekniken förbättrats och det man nu önskar är så kallade mobila trygghetslarm där larmen fungerar via mobila nätverk och har inbyggd GPSlokalisering. Genom ett knapptryck ansluts användaren till en larmcentral, vilken kan sända hjälp. Detta möjliggör en aktiv livsstil då larmet fungerar oavsett var användaren befinner sig. Vård- och socialförvaltningen genomför i nuläget en gemensam upphandling tillsammans med länets kommuner där funktionen mobilt trygghetslarm finns med i kravspecifikationen. Så efter avslutad upphandling kommer Strömsunds kommun att kunna erbjuda detta.

Kommunledningsförvaltningen föreslår, i enlighet med vård- och socialförvaltningens bedömning, att medborgarförslaget anses besvarat.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag om förbättring av trygghetslarm för äldre - endast namn

SN § 36/2026

KF §143/2025

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunstyrelsen, KS Handläggare

Beslut skickas till

Förslagsställaren

Kommunledningsförvaltningen, kansliet

Strömsunds kommun
Box 500
833 24 Strömsund

Medborgarförslag till Strömsunds kommun angående förbättring av trygghetslarm för äldre

I dagsläget erbjuds de äldre i Strömsunds kommun ett larm som enbart kan användas i hemmet eller i hemmets omedelbara närhet. Det begränsar många av de äldre som gärna vill vara aktiva och delta i aktiviteter som t.ex. skogs promenader, bär- eller svamplockning. Många äldre vill kunna röra sig fritt utan att behöva vara rädda för att hamna i en nödsituation utan möjlighet att snabbt få hjälp eller komma i kontakt med någon.

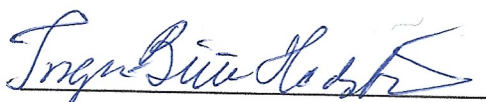
PRO Fjällsjö föreslår därför att kommunen ska se över möjligheten att införa ett trygghetslarm med lång räckvidd, som gör det möjligt för äldre att få hjälp inte bara i hemmet utan även utanför hemmet. Ett sådant larm skulle öka såväl tryggheten som livskvaliteten för våra äldre medborgare.

Det är troligtvis inte en majoritet av de äldre som har behov av ett sådant här utökat larm och vi förstår att ett sådant här larm skulle bli dyrare än det som erbjuds i dag. Kanske skulle det kunna finnas som tillvalsmöjlighet för de medborgare som önskar det.

Vi hoppas att kommunen vill undersöka vilka möjligheter som finns för att implementera en sådan lösning som skulle betyda väldigt mycket för många medborgare.

Backe den 20 oktober 2025

PRO Fjällsjö

Inga-Britt Hedström
Ledamot PRO Fjällsjö

Eila Thyselius
Ledamot PRO Fjällsjö

Diarienummer MEDB.2025.647

§ 36 Medborgarförslag om förbättring av trygghetslarm för äldre

Pernilla Johansson, förvaltningschef redovisar medborgarförslag avseende trygghetslarm.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att medborgarförslaget anses besvarat.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att medborgarförslaget anses besvarat.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

PRO Fjällsjö har inkommit med ett medborgarförslag om att förbättra möjligheten för personer med trygghetslarm att kunna bli mer aktiv och ha möjlighet att röra sig i större utsträckning än vad man kan göra i dagsläget utifrån begränsning i trygghetslarmsfunktionen.

Precis som avsändaren i medborgarförslaget skriver fungerar trygghetslarmet idag endast i hemmet eller i hemmets närhet.

Välfärdstekniken förbättrats och det man nu önskar är så kallade mobila trygghetslarm där larmen fungerar via mobila nätverk och har inbyggd GPS-lokalisering. Genom ett knapptryck ansluts användaren till en larmcentral, vilken kan sända hjälp. Detta möjliggör en aktiv livsstil då larmet fungerar oavsett var användaren befinner sig. Vård-och socialförvaltningen genomför i nuläget en gemensam upphandling tillsammans med länets kommuner där funktionen mobilt trygghetslarm finns med i kravspecifikationen. Så efter avslutat upphandling kommer Strömsunds kommun att kunna erbjuda detta.

Justerare

den 24 februari 2026

Underlag till beslut

AU § 32/2026

Medborgarförslag

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justerare

Diarienummer MEDB.2025.647

§ 143 Medborgarförslag - förbättring av trygghetslarm för äldre

Ett medborgarförslag har inkommit den 22 oktober 2025 från Kerstin Birgit Svensson om förbättring av trygghetslarm för äldre.

Underlag till beslut

Medborgarförslag om förbättring av trygghetslarm för äldre
Bilaga

Yrkande

Ordföranden föreslår kommunfullmäktige besluta anhängiggöra medborgarförslaget och överlämna till socialnämnden för beredning.

Kommunfullmäktiges beslut

Medborgarförslaget anhängiggörs och lämnas till socialnämnden för beredning.

Beslut skickas till

Socialnämnden

den 5 maj 2026

Diarienummer MEDB.2025.687

§ 107 Medborgarförslag om ambulerande aktivitetssamordnare i Strömsunds kommun

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslut.

Medborgarförslaget anses besvarat.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslut.

Medborgarförslaget anses besvarat.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit den 6 november 2025 från Britt-Marie Bryntesson om ambulerande aktivitetssamordnare. Medborgarförslaget anhängiggjordes i kommunfullmäktige den 19 november 2025 överlämnades till Socialnämnden för beredning.

Beskrivning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit där förslagsställaren föreslår att kommunen inrättar en funktion som aktivitetssamordnare. Syftet är att samordna och utveckla aktiviteter för kommuninvånare, med särskilt fokus på att skapa fler möjligheter till social gemenskap, meningsfull fritid och ökad delaktighet i lokalsamhället. Detta som ett led i att uppnå intentionen i socialtjänstlagen om att arbeta förebyggande gällande att motverka ensamhet och isolering som kan leda till psykisk ohälsa.

Vård och socialförvaltningen har berett ärendet och utrett förslaget. Vård- och socialförvaltningen bedömer att en aktivitetssamordnare kan bidra till att stärka kommunens arbete med att skapa mötesplatser och aktiviteter för olika målgrupper. Funktionen kan underlätta samverkan mellan kommunens verksamheter, föreningsliv och andra lokala aktörer. En aktivitetssamordnare kan också bidra till att synliggöra och utveckla

den 5 maj 2026

befintliga aktiviteter samt initiera nya insatser som främjar social sammanhållning, hälsa och delaktighet. Förslaget ligger i linje med socialnämndens beslut §33 24 februari och kommunens ambitioner att stärka livskvaliteten för invånarna och skapa ett mer aktivt och inkluderande samhälle.

Ekonomiska konsekvenser hanteras inom ramen för nämndens tilldelning av vindkraftsmedel om 600 tkr för 2026 och får prövas i kommande budgetprocess.

Kommunledningsförvaltningen instämmer i vård- och socialförvaltningens bedömning och har inget ytterligare att tillföra i ärendet.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse - Medborgarförslag om ambulerande aktivitetssamordnare i Strömsunds kommun

SN §47/2026

Medborgarförslag om ambulerande aktivitetssamordnare i Strömsunds kommun

Diarienummer MEDB.2025.687

Medborgarförslag om ambulerande aktivitetssamordnare i Strömsunds kommun

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslut.

Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit den 6 november 2025 från Britt-Marie Bryntesson om ambulerande aktivitetssamordnare.

Medborgarförslaget anhängiggjordes i kommunfullmäktige den 19 november 2025 överlämnades till Socialnämnden för beredning.

Beskrivning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit där förslagsställaren föreslår att kommunen inrättar en funktion som aktivitetssamordnare. Syftet är att samordna och utveckla aktiviteter för kommuninvånare, med särskilt fokus på att skapa fler möjligheter till social gemenskap, meningsfull fritid och ökad delaktighet i lokalsamhället. Detta som ett led i att uppnå intentionen i socialtjänstlagen om att arbeta förebyggande gällande att motverka ensamhet och isolering som kan leda till psykisk ohälsa.

Vård och socialförvaltningen har berett ärendet och utrett förslaget.

Vård- och socialförvaltningen bedömer att en aktivitetssamordnare kan bidra till att stärka kommunens arbete med att skapa mötesplatser och aktiviteter för olika målgrupper. Funktionen kan underlätta samverkan mellan kommunens verksamheter, föreningsliv och andra lokala aktörer.

En aktivitetssamordnare kan också bidra till att synliggöra och utveckla befintliga aktiviteter samt initiera nya insatser som främjar social

sammanhållning, hälsa och delaktighet. Förslaget ligger i linje med socialnämndens beslut §33 24 februari och kommunens ambitioner att stärka livskvaliteten för invånarna och skapa ett mer aktivt och inkluderande samhälle.

Ekonomiska konsekvenser hanteras inom ramen för nämndens tilldelning av vindkraftsmedel om 600 tkr för 2026 och får prövas i kommande budgetprocess.

Kommunledningsförvaltningen instämmer i vård- och socialförvaltningens bedömning och har inget ytterligare att tillföra i ärendet.

Beslutsunderlag

SN §47/2026

Medborgarförslag

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Sandra Östlund

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen, kansli

Förslagsställaren

Diarienummer MEDB.2025.687

§ 47 Medborgarförslag om ambulerande aktivitetssamordnare i Strömsunds kommun

Pernilla Johansson, förvaltningschef redogör för medborgarförslaget.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anse medborgarförslaget besvarat.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anse medborgarförslaget besvarat.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit den 6 november 2025 från Britt-Marie Bryntesson om ambulerande aktivitetssamordnare.

Medborgarförslaget anhängiggjordes i kommunfullmäktige den 19 november 2025 överlämnades till Socialnämnden för beredning.

Beskrivning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit där förslagsställaren föreslår att kommunen inrättar en funktion som aktivitetssamordnare. Syftet är att samordna och utveckla aktiviteter för kommuninvånare, med särskilt fokus på att skapa fler möjligheter till social gemenskap, meningsfull fritid och ökad delaktighet i lokalsamhället. Detta som ett led i att uppnå intentionen i socialtjänstlagen om att arbeta förebyggande gällande att motverka ensamhet och isolering som kan leda till psykisk ohälsa.

Förvaltningen bedömer att en aktivitetssamordnare kan bidra till att stärka kommunens arbete med att skapa mötesplatser och aktiviteter för olika målgrupper. Funktionen kan underlätta samverkan mellan kommunens verksamheter, föreningsliv och andra lokala aktörer.

Justerare

den 25 mars 2026

En aktivitetssamordnare kan också bidra till att synliggöra och utveckla befintliga aktiviteter samt initiera nya insatser som främjar social sammanhållning, hälsa och delaktighet. Förslaget ligger i linje med socialnämndens beslut §33 24 februari och kommunens ambitioner att stärka livskvaliteten för invånarna och skapa ett mer aktivt och inkluderande samhälle.

Ekonomiska konsekvenser hanteras inom ramen för nämndens tilldelning av vindkraftsmedel om 600 tkr för 2026 och får prövas i kommande budgetprocess.

Underlag till beslut

AU § 37/2026

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justerare

Medborgarförslag

Ärendenummer: #15504 | Inskickat av: B-M BRYNTESSON (signerad) | 2025-11-06 19:17

✓1. Inlämnat av

Inlämnat av

Förnamn

B-M

Efternamn

BRYNTESSON

✓2. Förslag

Rubrik på medborgarförslaget

Ambulerande aktivitetssamordnare

Ditt förslag

Beskriv ditt förslag så utförligt du kan, ge ditt förslag till beslut som du vill se att kommunfullmäktige beslutar.

Ju mindre kompletteringar som behövs i efterhand ju fortare kan du få ett besked om ditt förslag.

Den nya Socialtjänstlagen samt projektet Liv till åren som Strömsunds kommun deltagit i visar att framtidens äldreomsorg behöver samverka mellan kommunens vård och omsorg och ideella organisationer. För att det ska fungera och bli likvärdigt på alla äldreboenden behövs en styrning från personal med rätt kompetens.

Projektet Vänner emellan på trygghetsboendet i Rossön har visat att det går att bryta ofrivillig ensamhet. Där har frivilliga seniorkompisar i samverkan m hemtjänstpersonal ordnat aktiviteter under hösten 2025.

En aktivitetssamordnare skulle kunna vara den person som samordnar och vara inspirationskälla till liknande aktiviteter och till samtliga trygghetsboenden i kommunen. Tjänsten som aktivitetssamordnare skulle kunna administreras och ingå under Kommunrehab som garanti för kompetens och kvalitet där fysioterapeuter och arbetsterapeuter ingår.

En ambulerande aktivitetssamordnare skulle regelbundet kunna besöka våra 5 trygghetsboenden gärna med fortsatt samverkan med de ideella organisationerna. Aktivitetssamordnaren skulle även kunna besöka våra 7 särskilda boendena för inspiration och erfarenhetsutbyte.

Jag vet att det redan finns etablerade aktivitetssamordnare i många kommuner att få inspiration och tips från via projektet Liv till åren.

Därför vill jag nu i mitt medborgarförslag föreslå att förbättra möjligheter att bryta ofrivillig ensamhet för äldre boende i vår kommun genom att inrätta en ny tjänst som ambulerande aktivitetssamordnare i Strömsunds kommun.

✓3. Medgivande

Jag godkänner att mitt namn får publiceras på internet tillsammans med mitt förslag.

Ja

När kommunfullmäktige behandlar mitt förslag vill jag närvara

Ja, jag vill närvara

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn:B-MBRYNTESSON

Person

ID:

Datum:

2025-11-06

19:17

Signerad checksumma: SHA-1 A0D1531FEAAC00E5858AD6272416F3A2CB1967A3

Diarienummer MOTION.2025.529

Motion om meröppet på biblioteken

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktiges beslut.

Motionen avslås.

Beskrivning av ärendet

Kristina Ström (V) lämnade den 13 september in en motion till kommunfullmäktige om att införa utökade öppettider på biblioteken i Strömsunds kommun, genom så kallat "meröppet", vilket innebär tillgång utan bemanning. Motionen lyfter glesbygdskommuners utmaningar med begränsade öppettider och menar att ökad tillgänglighet kan ha positiva effekter för läsfrämjande arbete. Hon föreslår att kommunen ska utreda kostnader och hinder för att införa meröppet på samtliga bibliotek samt återsrapportera till fullmäktige.

Barn-, kultur- och utbildningsnämnden har behandlat motionen. Kultur- och fritidsavdelningen är positiv till ökad tillgänglighet och införde "meröppet" på Centralbiblioteket i Strömsund i februari 2026. Där kan låntagare över 18 år, via en tagg, få tillträde mellan klockan 6.00 och 22.00 alla dagar.

En kostnadsbedömning visar att ett införande på alla filialer skulle kosta cirka 300 000 kronor, men förutsättningarna varierar. Barn-, kultur- och utbildningsnämnden ställer sig positiv till att utreda frågan vidare men bedömer att satsningen på Centralbiblioteket först behöver utvärderas under en längre tid för att ge en rättvisande bild av nyttjandegraden. Avdelningen vill med anledning av detta först utvärdera satsningen på Centralbiblioteket under minst ett år innan vidare beslut fattas.

Kommunledningsförvaltningen instämmer i barn-, kultur- och utbildningsnämndens bedömning.

Beslutsunderlag

BKUN § 60/2026

Tjänsteskrivelse från Barn-, kultur och utbildningsförvaltningen

Motion om meröppet på biblioteken

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Sandra Östlund

Beslut skickas till

Motionären

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen, Tomas Sjövall

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen, Lars Eric Bergman

den 7 maj 2026

Diarienummer BUF.2025.260

§ 60 Motion - Utökat öppethållande på biblioteken

Nämndens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges beslut.

Barn-, kultur- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen avslås.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att barn-, kultur- och utbildningsnämnden beslutar att motionen avslås.

Yrkande

Ordförande yrkar att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kristina Ström (Vänsterpartiet) har lämnat in en motion om att införa utökade öppettider på biblioteken i Strömsunds kommun genom så kallat "meröppet", vilket innebär tillgång utan bemanning. Motionen lyfter glesbygdskommuners utmaningar med begränsade öppettider och menar att ökad tillgänglighet kan ha positiva effekter för läsförande arbete. Hon föreslår att kommunen ska utreda kostnader och hinder för att införa meröppet på samtliga bibliotek samt återrapportera till fullmäktige.

Kultur- och fritidsavdelningen är positiv till ökad tillgänglighet och införde meröppet på Centralbiblioteket i Strömsund i februari 2026. Där kan låntagare över 18 år, via en tagg, få tillträde mellan klockan 6.00 och 22.00 alla dagar.

En kostnadsbedömning visar att ett införande på alla filialer skulle kosta cirka 300 000 kronor, men förutsättningarna varierar. Avdelningen vill med anledning av detta först utvärdera satsningen på Centralbiblioteket under minst ett år innan vidare beslut fattas.

Justerare

den 7 maj 2026

Fortsättning § 60

Underlag till beslut

Au-protokoll § 39 2026

Tjänsteskrivelse - Motion - utökat öppethållande på biblioteken *bilaga 1*

Motion *bilaga 2*

Beslut skickas till

Tomas Sjövall, förvaltningschef

Lars-Eric Bergman, kultur- och fritidschef

Kommunstyrelsen

Diarienummer BUF.2025.260

Motion - Utökat öppethållande på biblioteken

Förvaltningens förslag till beslut

Kultur- och fritidsavdelningen föreslår barn-, kultur- och utbildningsnämnden att motionen avslås.

Sammanfattning av ärendet

Kristina Ström (Vänsterpartiet) har lämnat in en motion om att införa utökade öppettider på biblioteken i Strömsunds kommun genom så kallat "meröppet", vilket innebär tillgång utan bemanning. Motionen lyfter glesbygdskommuners utmaningar med begränsade öppettider och menar att ökad tillgänglighet kan ha positiva effekter för läsfrämjande arbete. Hon föreslår att kommunen ska utreda kostnader och hinder för att införa meröppet på samtliga bibliotek samt återrapportera till fullmäktige.

Kultur- och fritidsavdelningen är positiv till ökad tillgänglighet och införde meröppet på Centralbiblioteket i Strömsund i februari 2026. Där kan låntagare över 18 år, via en tagg, få tillträde mellan klockan 6.00 och 22.00 alla dagar.

En kostnadsbedömning visar att ett införande på alla filialer skulle kosta cirka 300 000 kronor, men förutsättningarna varierar. Avdelningen vill med anledning av detta först utvärdera satsningen på Centralbiblioteket under minst ett år innan vidare beslut fattas.

Beskrivning av ärendet

Kristina Ström, Vänsterpartiet, har lämnat in en motion om utökade öppettider på biblioteken i Strömsunds kommun. Det utökade öppethållandet föreslås utgöras av att besökare ges möjlighet att besöka biblioteken utan att det är bemannat, så kallat "meröppet".

Motionären pekar på att många glesbygdskommuner kan ha utmaningar i att hålla sina bibliotek öppna i den omfattning som är önskvärt av allmänheten. I motionen anges även att ökat öppethållande skulle kunna ha en läsfrämjande effekt.

I motionen ges exempel på kommuner där systemet införts och enligt uppgift fungerar bra.

Motionen föreslår Strömsunds kommun:

1. Att utreda vad det skulle kosta att inom det närmsta året införa meröppet på samtliga bibliotek i kommunen.
2. Att utreda vilka övriga hinder som föreligger för att systemet med meröppet ska kunna införas på samtliga bibliotek och filialer i kommunen.
3. Att återkomma till fullmäktige med information när detta utretts klart.

Att öka tillgängligheten till kommunala verksamheter är något som kultur- och fritidsavdelningen ser positivt på. Med anledning av detta har "meröppet" införts på Centralbiblioteket i Strömsund i februari 2026.

Detta innebär att låntagare över 18 år har möjlighet att kvittera ut en tagg för inpassering och kan på så sätt besöka biblioteket mellan 6.00 till 22.00 alla dagar i veckan.

I samband med införandet på Centralbiblioteket har kultur- och fritidsavdelningen också undersökt kostnaderna för ett införande på samtliga biblioteksfilialer. Förutsättningarna varierar bland annat beroende på respektive byggnads utformning, möjligheter till alternativa låssystem, automatiskt belysning och liknande. Alla filialer har i nuläget inte heller självutlåningskannrar.

Kostnaderna för ett införande på samtliga filialer beräknas till cirka 300 000 kronor.

Kultur- och fritidsavdelningen ser positivt på att utreda frågan vidare men vill först och främst utvärdera satsningen som gjorts på Centralbibliotek för att se hur många låntagare som nyttjar tjänsten. För att få en rättvisande bild av nyttjandegraden över tid behöver tjänsten ha varit igång under minst ett år.

Beslutsunderlag

Motion

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kultur- och fritidsavdelningen, Lars-Eric Bergman

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen

Barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen, Tomas Sjövall

Kultur- och fritidsavdelningen, Lars-Eric Bergman

13 september 2025

Motion om meröppet på biblioteken

Många kommuner i glesbygdskommuner har svårt att bemanna biblioteken i sådan omfattning att de har öppet under de tider då människor normalt är lediga från arbete och skola, d.v.s. under sen eftermiddag/kväll samt helger. Det är ett stort problem att färre barn och unga läser böcker, ett problem som inte blir bättre av att biblioteken är svåra att besöka p.g.a. begränsade öppettider. För folk i största allmänhet vore det trevligt att kunna besöka biblioteken under kvällar och helger.

Samtliga kommuner i Västerbottens inland har i flera år haft systemet ”meröppet” igång och det har fungerat mycket bra enligt de bibliotekarier som undertecknad har pratat med. Systemet innebär att ett särskilt låssystem finns installerat och låntagare som är över 18 år kan registrera sig hos biblioteket för att få tillgång till meröppet. Det innebär att låntagaren under vissa tider, då inte personal finns på plats på biblioteket, kan komma in i biblioteket med sitt lånekort och låna böcker. Tiderna för meröppet kan variera men ofta har biblioteken meröppet ett par timmar kvällstid och någon av helgdagarna.

Även i Strömsunds kommun har det under flera år pratats om att införa meröppet men då det ännu inte införts vill vi i Vänsterpartiet att processen skyndas på genom att undersöka vilka hinder det finns, t.ex. ekonomiskt, för att införa meröppet. Vi motionerar om:

1. Att utreda vad det skulle kosta att inom det närmsta året införa meröppet på samtliga bibliotek i kommunen.
2. Att utreda vilka övriga hinder som föreligger för att systemet med meröppet ska kunna införas på samtliga bibliotek och filialer i kommunen.
3. Att återkomma till fullmäktige med information när detta utretts klart.

För Vänsterpartiet,

Kristina Ström

den 5 maj 2026

Diarienummer MOTION.2025.725

§ 108 Motion från Moderaterna - Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut

Motionen avslås.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslut.

Motionen avslås.

Yrkande

Ordföranden föreslår arbetsutskottet att besluta enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Motion - Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen, inkom till Strömsunds kommun den 19 november 2025, från Moderaterna i Strömsunds kommun, genom Simon Högberg.

Ung omsorg är en organisation där man sätter guldkant på tillvaron för de äldre samtidigt som ungdomar inspireras till ett framtida yrke inom vårdsektorn. Ungdomar erbjuds arbete under helger och lov och besöker särskilda boenden samt ordnar aktiviteter och umgås med de äldre. Ung omsorg finns inte etablerad i Strömsunds kommun, och inte heller i någon större omfattning i länet.

Vård- och socialförvaltningen har berett ärendet och utrett förslaget.

Enligt vård- och socialförvaltningens bedömning har personalen i äldreomsorgen som arbetsuppgift att erbjuda trivselaktiviteter veckans alla dagar. Strömsunds kommun erbjuder ungdomar feriepraktik och efter det finns oftast möjlighet att arbeta extra genom timanställning.

Serviceassistenter och ideella organisationer som exempelvis PRO, SPF, röda korset och kyrkan bidrar även till att skapa mervärde för våra äldre. Socialnämnden gör därför bedömningen att det inte finns behov av någon ytterligare aktör. Kommunledningsförvaltningen ansluter sig till vård- och

den 5 maj 2026

socialförvaltningens bedömning och föreslår att denna läggs till grund för beslut.

Underlag till beslut

SN § 31/2026

Tjänsteskrivelse - Motion - Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen

Motion - Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen

KF § 141/2025

Diarienummer MOTION.2025.725

Tjänsteskrivelse - Motion, ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslut.

Motionen avslås.

Beskrivning av ärendet

Motion - Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen, inkom till Strömsunds kommun den 19 november 2025, från Moderaterna i Strömsunds kommun, genom Simon Högberg.

Ung omsorg är en organisation där man sätter guldkant på tillvaron för de äldre samtidigt som ungdomar inspireras till ett framtida yrke inom vårdsektorn. Ungdomar erbjuds arbete under helger och lov och besöker särskilda boenden samt ordnar aktiviteter och umgås med de äldre. Ung omsorg finns inte etablerad i Strömsunds kommun, och inte heller i någon större omfattning i länet.

Vård- och socialförvaltningen har berett ärendet och utrett förslaget.

Enligt vård- och socialförvaltningens bedömning har personalen i äldreomsorgen som arbetsuppgift att erbjuda trivselaktiviteter veckans alla dagar. Strömsunds kommun erbjuder ungdomar feriepraktik och efter det finns oftast möjlighet att arbeta extra genom timanställning.

Serviceassistenter och ideella organisationer som exempelvis PRO, SPF, röda korset och kyrkan bidrar även till att skapa mervärde för våra äldre. Socialnämnden gör därför bedömningen att det inte finns behov av någon ytterligare aktör. Kommunledningsförvaltningen ansluter sig till vård- och socialförvaltningens bedömning och föreslår att denna läggs till grund för beslut.

Beslutsunderlag

SN § 31/2026

Motion - Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen

KF § 141/2025

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, KS-handläggare

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen, kansli

Moderaterna i Strömsunds kommun, Simon Högberg

2025-11-18

Till Kommunfullmäktige

Ung omsorg - en guldkant inom äldreomsorgen

Vi har stora rekryteringsbehov inom vård och omsorg och behöver göra mer för att locka och behålla människor inom vårddyrkena. Det är av stor vikt att jobben blir attraktiva och att fler unga utbildar sig och arbetar inom vård och omsorg.

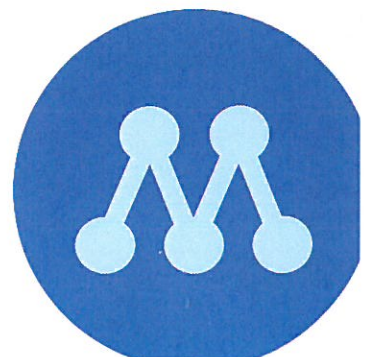
Konceptet Ung Omsorg som bygger på ett nära samarbete mellan organisationen och kommunernas äldreomsorg finns idag på drygt 380 äldreboenden över hela Sverige och det syftar till att ge de äldre guldkant på tillvaron och samtidigt inspirera ungdomarna till ett framtida yrke inom vårdsektorn.

Ungdomarna erbjuds ett extrajobb där de på helger och lov besöker äldreboenden för att ordna aktiviteter och umgås med de boende. Ung Omsorg ansvarar för rekrytering, utbildning och ledning av ungdomarna, medan kommunen och verksamheterna inom omsorgen samarbetar med Ung Omsorg för att säkerställa att alla är trygga och omhändertagna.

Moderaterna i Strömsunds kommun föreslår att

Strömsunds kommun ser över möjligheterna att inleda ett samarbete med Ung Omsorg

Moderata fullmäktigegruppen genom Simon Högberg

Diarienummer MOTION.2025.725 101

§ 35 Motion - Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen

Pernilla Johansson, förvaltningschef redogör för motionen.

Socialnämndens beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att motionen avslås.

Arbetsutskottets förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår socialnämnden att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Sammanfattning av ärendet

En motion har inkommit till Strömsunds kommun den 19 november 2025 från Moderaterna i Strömsunds kommun genom Simon Högberg, Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen.

Ung omsorg är en organisation där man sätter guldkant på tillvaron för de äldre samtidigt som ungdomar inspireras till ett framtida yrke inom vårdsektorn.

Ungdomar erbjuds extrajobb under helger och lov och besöker särskilda boenden och ordnar aktiviteter och umgås med de äldre. Ung omsorg finns inte etablerad i Strömsunds kommun och inte heller i någon större omfattning i länet.

Strömsunds kommun erbjuder ungdomar feriepraktik och efter det finns oftast möjlighet att arbeta extra på timtid.

Personalen i äldreomsorgen har som arbetsuppgift att erbjuda och erbjuder trivselaktiviteter veckans alla dagar. Serviceassistenter och ideella organisationer ex PRO/SPF, röda korset och kyrkan bidrar också att skapa mervärde för våra äldre. Därför ser inte förvaltningen behov av ytterligare aktör.

Yrkande

Ordföranden föreslår socialnämnden att besluta enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Justerare

den 24 februari 2026

Underlag till beslut

AU § 31/2026

Motion ung omsorg

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justerare

Diarienummer MOTION.2025.725

§ 141 Motion - Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen

En motion har inkommit till Strömsunds kommun den 19 november 2025 från Moderaterna i Strömsunds kommun genom Simon Högberg, Ung omsorg en guldkant inom äldreomsorgen.

Yrkande

Ordföranden föreslår kommunfullmäktige besluta att anhängiggöra motionen och att det överlämnas till socialnämnden

Kommunfullmäktiges beslut

Motionen överlämnas till socialnämnden för beredning.

Beslut skickas till

Socialnämnden

Diarienummer MOTION.2026.869

Överlämnande av motion för beredning

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna motionen till socialnämnden för beredning.

Beskrivning av ärendet

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april 2026 anhängiggjordes motionen samt skickades till kommunstyrelsen för handläggning. Motionen avser frågor som faller inom socialnämndens verksamhetsområde och bör därför beredas där innan ärendet återkommer för vidare behandling.

Kommunstyrelsen föreslås därför besluta att överlämna motionen till socialnämnden för beredning.

Beslutsunderlag

Motion från Eskil Ehnberg (M) och Viktoria Trewe (M) om att anställa kommunal läkare

KF §71/2026

Ansvarig förvaltning och tjänsteperson

Kommunledningsförvaltningen, Sandra Östlund

Beslut skickas till

Kommunledningsförvaltningen, kansli

Socialnämnden

Vård- och socialförvaltningen, Pernilla Johansson

Kommunfullmäktiges presidium

Motionärerna

Diarienummer MOTION.2026.869

§ 71 Motion från Eskil Ehnberg (M) och Viktoria Trewe (M) anställ kommunal läkare

Eskil Ehnberg (M) och Viktoria Trewe (M) har lämnat in en motion om att anställa kommunal läkare för att säkerställa tillgången till läkare i särskilda boenden.

Kommunfullmäktiges beslut

Motionen anhängiggörs och överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Yrkande

Ordföranden föreslår att medborgarförslaget anhängiggörs och överlämnas kommunstyrelsen för beredning.

Underlag till beslut

Motion anställ kommunal läkare

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen